

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

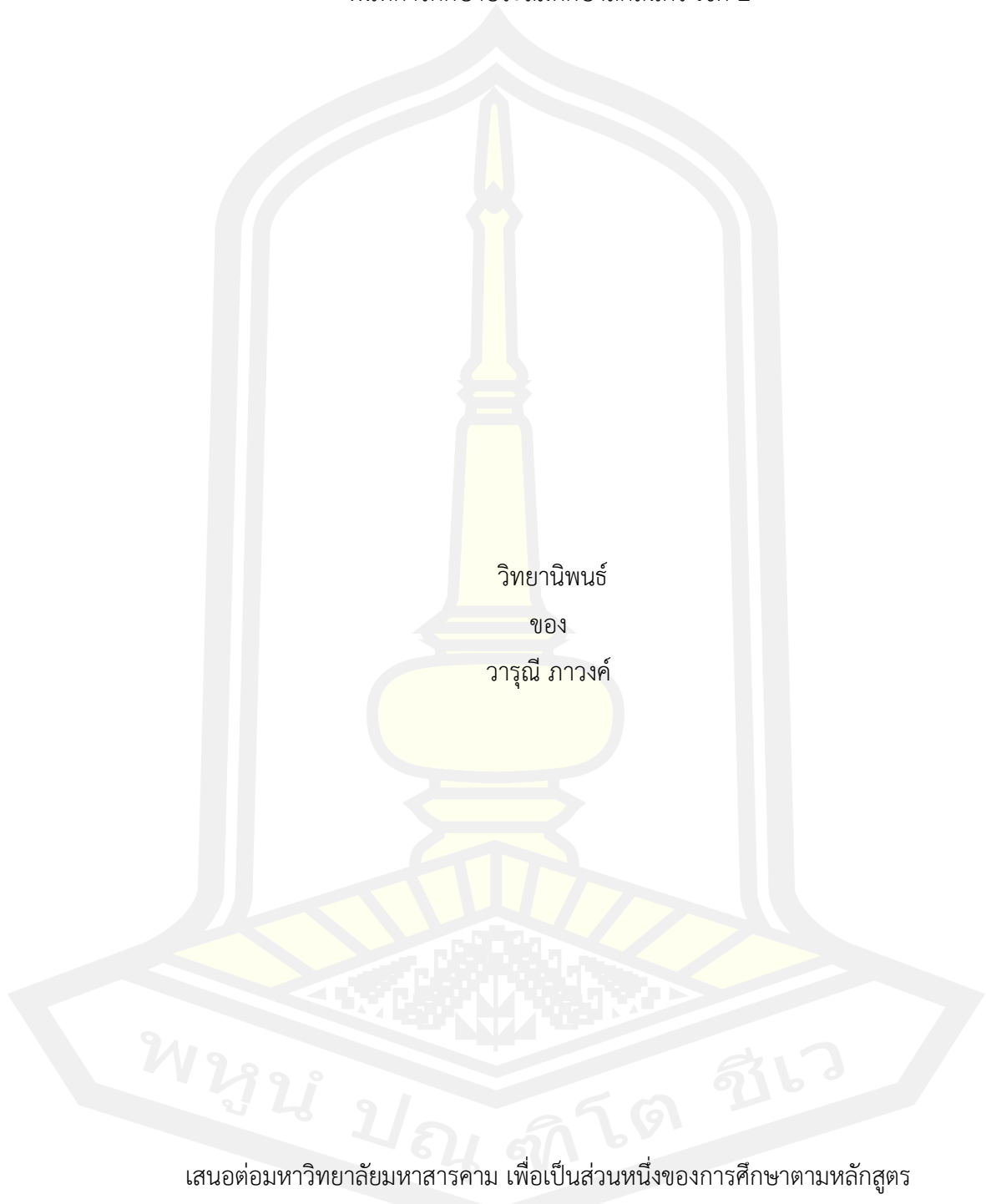
วิทยานิพนธ์
ของ
วารุณี ภาวงศ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มกราคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

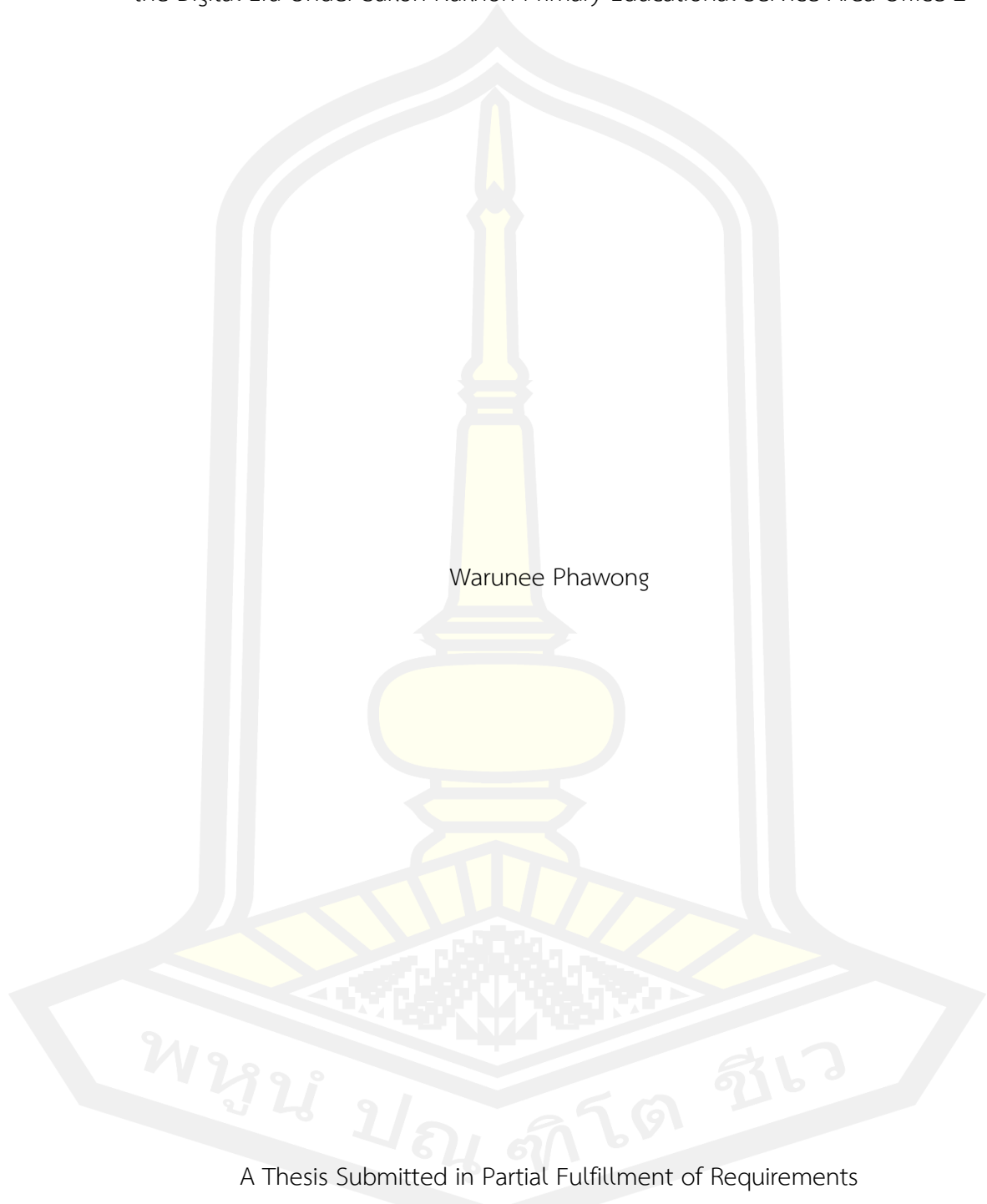

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา

มกราคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Development of the Academic Affairs Administration of the School Administrators in
the Digital Era Under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 2

Warunee Phawong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration and Development)

January 2023

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาววารุณี ภาวงค์ แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. กาญจน์ เรืองมนตรี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

..... กรรมการ

(รศ. ดร. บุญชม ศรีสะอาด)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(รศ. ดร. ชัชจรีญา ไบลี)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2		
ผู้วิจัย	วารุณี ภาวรงค์		
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารและพัฒนการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2) เพื่อศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยใช้วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 154 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ เท่ากับ 0.945 และ 0.962 ตามลำดับ ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิโดยวิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น

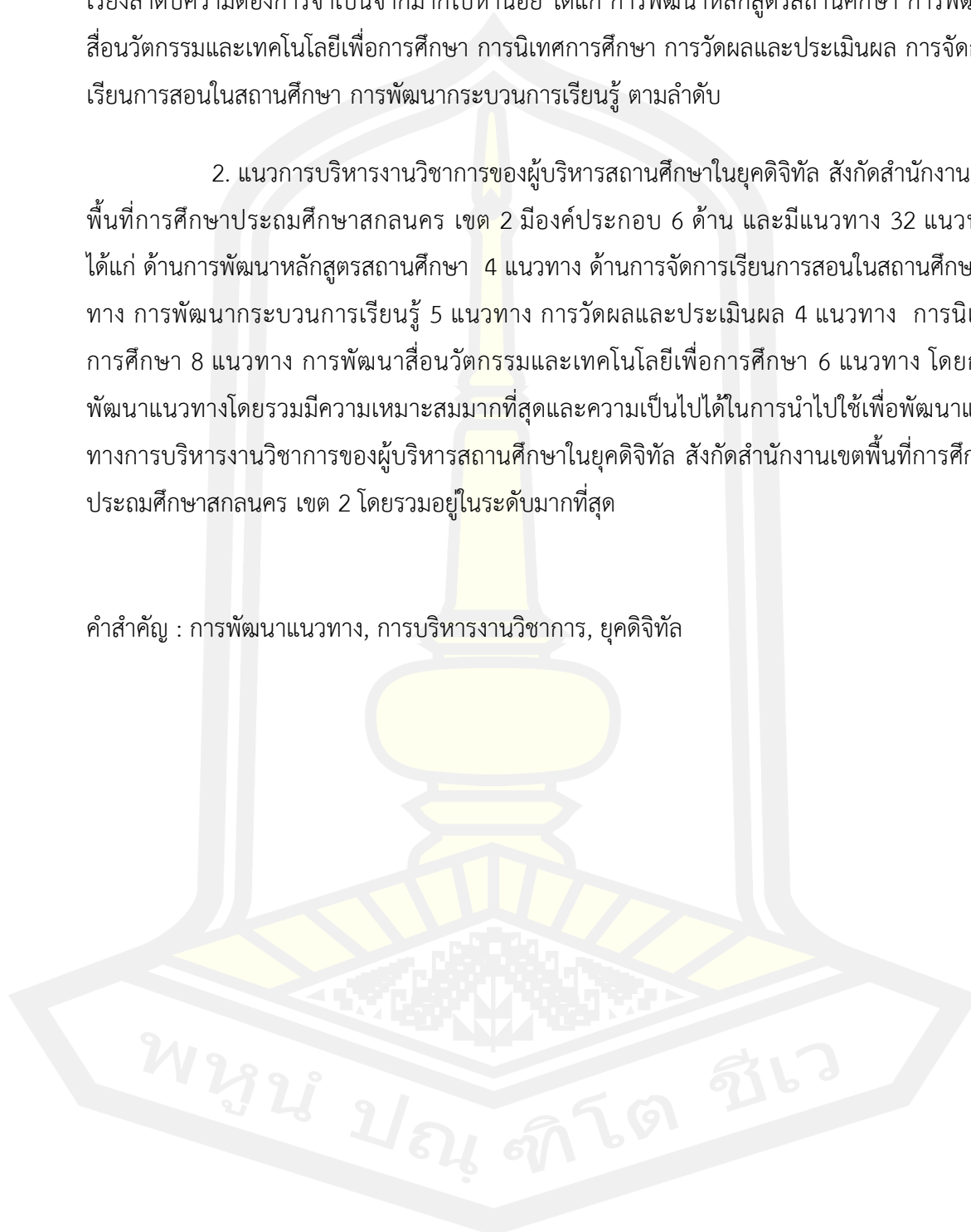
ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ

การศึกษา และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนา สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา การวัดผลและประเมินผล การจัดการ เรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ

2. แนวการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีองค์ประกอบ 6 ด้าน และมีแนวทาง 32 แนวทาง ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4 แนวทาง ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 5 ทาง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5 แนวทาง การวัดผลและประเมินผล 4 แนวทาง การนิเทศ การศึกษา 8 แนวทาง การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6 แนวทาง โดยการพัฒนาแนวทางโดยรวมมีความเหมาะสมมากที่สุดและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาแนว ททางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การพัฒนาแนวทาง, การบริหารงานวิชาการ, ยุคดิจิทัล

TITLE	Development of the Academic Affairs Administration of the School Administrators in the Digital Era Under Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 2		
AUTHOR	Warunee Phawong		
ADVISORS	Associate Professor Pacharawit Chansirisira , Ed.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration and Development
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2023

ABSTRACT

This research aimed 1) study the current conditions, desirable conditions, and the needs assessment of developing guidelines for the academic administration of school administrators in the digital era under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 2 2) study the development of the academic administration of school administrators in the digital era. The research method was divided into 2 phases: Phase 1 studied the current conditions, desirable conditions, and the needs assessment of developing guidelines for the academic administration of school administrators in the digital era under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 2. The sample group was 154 people administrators under the Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 2 which was drawn by stratified random sampling. The research instruments were a rating scale questionnaire. The reliability current conditions and desirable conditions of the questionnaire are 0.945 and 0.962, respectively. Phase 2, is the development of guidelines for the academic administration of school administrators in the digital era under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2. The informants were experts selected in the purposive selection method. The research instruments were interview forms and evaluation forms on the suitability and feasibility of the guidelines. Data were analyzed by using mean, standard deviation, and modified

priority index.

The results showed that;

1. The current conditions of academic administration of school administrators in the digital era under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 2, the overall level was at a moderate level. The areas with the highest average values were the development of innovative media and educational technology. The desirable condition overall, was at a high level. The areas with the highest average values were the development of innovative media and educational technology. The needs assessment of academic administration of school administrators in the digital era were ordered from most to least, including the development of educational institute curriculum, the development of innovative media and technology for education, education supervision, evaluation, teaching and learning management in educational institutions, development of the learning process, respectively.

2. Guidelines for the academic administration of school administrators in the digital era under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 2 consisted of 6 components and 32 approaches, namely 4 approaches for curriculum development, 5 approaches for teaching and learning in educational institutions, 5 approaches for learning process development, and 4 approaches for evaluation, 8 approaches for educational supervision, and 6 approaches for developing innovative media and technology for education. School management in the digital era under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 2, the overall level was at the highest level.

Keyword : guideline development, academic administration, digital era

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทรศิริสิริ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กาญจน์ เรืองมนตรี ประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม ศรีสะอาด กรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์ ดร.ชัชจรีญา ไบลี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้กรุณาถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ยิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา และคณาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยด้วยความเมตตา ซึ่งเป็นคุณูปการด้านวิชาการและด้านการทำงานในหน้าที่ต่อผู้วิจัยอย่างสูงยิ่ง

ขอขอบพระคุณ นายการณณภาส ศิวะกรฤทธิรัฐ ดร.ชาญวิทย์ ชุมศรี ดร.โกศล ภูศรี ดร.ราตรี เลิศหว่าทอง และดร.จิระภา ธรรมนำศีล ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาเครื่องมือการวิจัยให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ นายชูทรัพย์ ภาวงศ์ นายกฤษพงษ์ อยู่เย็น นายชัยสิทธิ์ ผุ่นเงิน นายโกวัฒน์ ศรีอุบล และ ดร.ชอปกิจ กนกหงส์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของแนวทางและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล และนายจักรเพชร แผงจันทร์ นางสาวผ่องฤติ พวงประดิษฐ์ นายพูลศักดิ์ เขียวคล้าย ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลการวิจัย

ขอขอบพระคุณสมาชิกในครอบครัวทุกคน และเพื่อน ๆ ป.โท ทุกคนที่คอยสนับสนุน ให้กำลังใจ และอยู่เคียงข้างผู้วิจัย จนทำให้การวิจัยนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าของการวิจัยนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ และเพื่อน้อมรำลึกถึงคุณูปการของนักวิชาการผู้สร้างผลงานทางวิชาการที่ทำให้ผู้วิจัยได้ใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาจนงานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วง ตลอดจนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของประเทศสืบไป

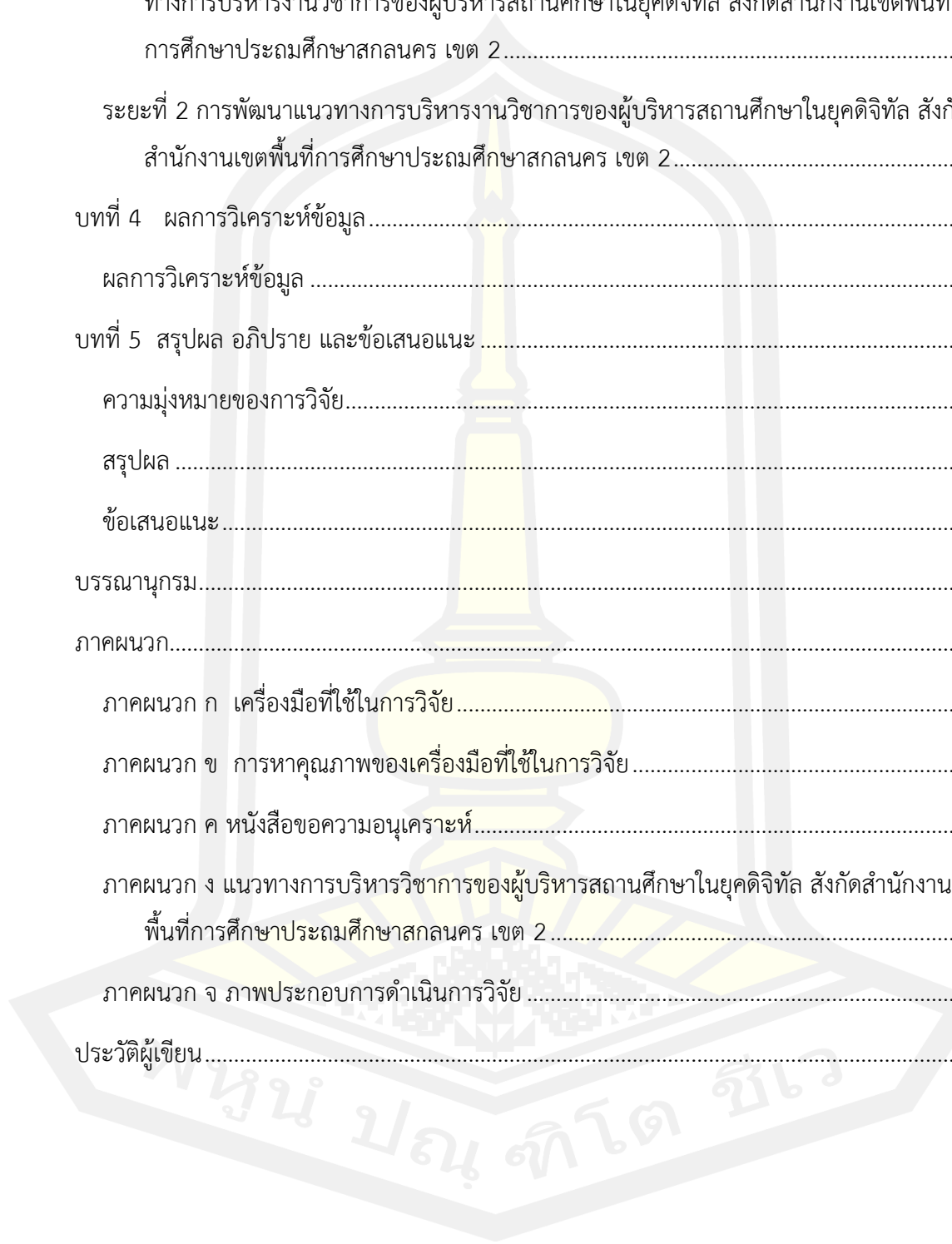
วารุณี ภาวงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ญ
บัญชีตาราง.....	ฉ
บัญชีภาพประกอบ	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย.....	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การบริหารงานวิชาการ.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	105
งานวิจัยในประเทศ.....	105
งานวิจัยต่างประเทศ.....	115
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	119

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนว ทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2.....	121
ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2.....	127
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	134
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	135
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	193
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	193
สรุปผล	193
ข้อเสนอแนะ	207
บรรณานุกรม.....	209
ภาคผนวก.....	219
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	220
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	241
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	246
ภาคผนวก ง แนวทางการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2	262
ภาคผนวก จ ภาพประกอบการดำเนินการวิจัย	267
ประวัติผู้เขียน.....	269

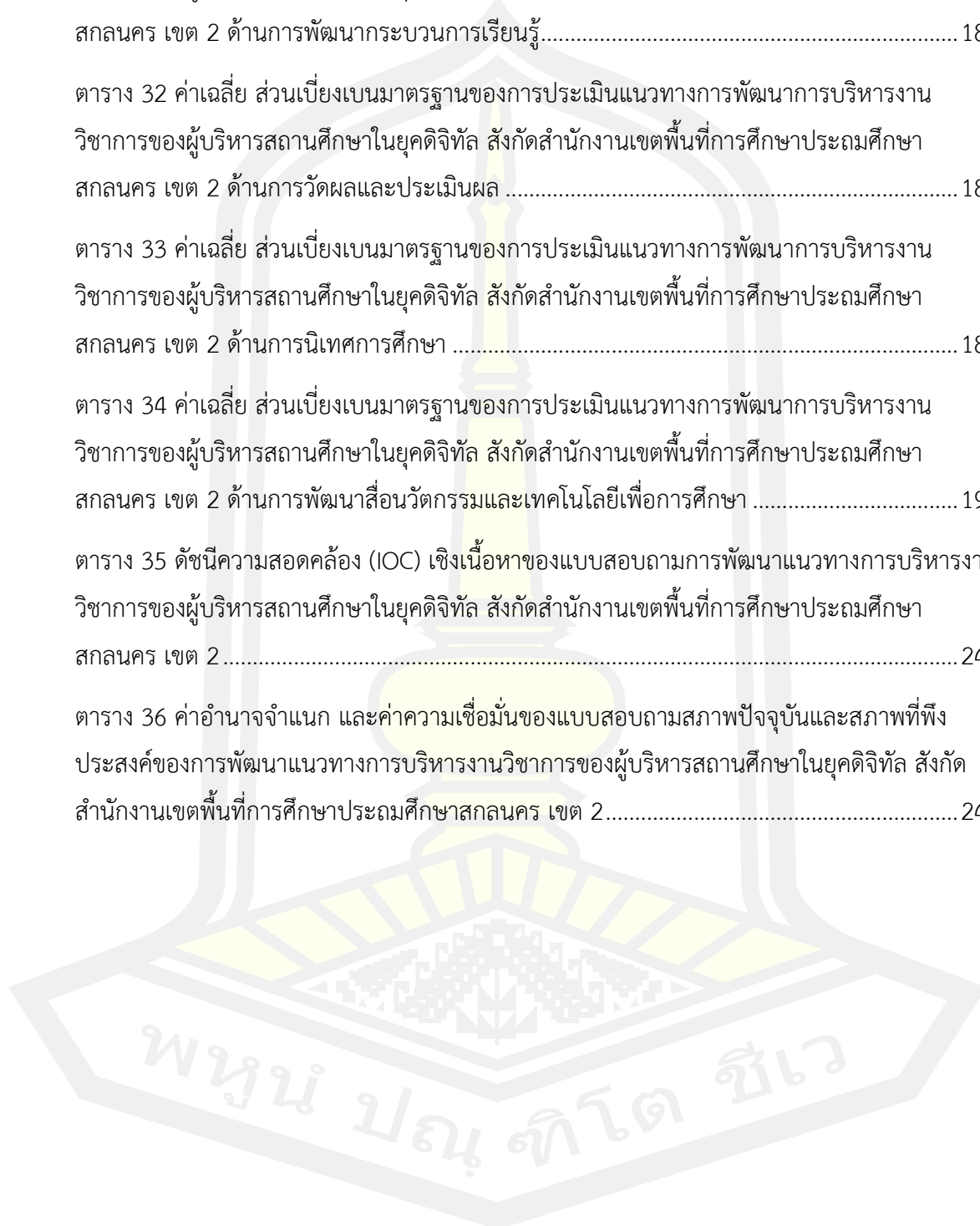

บัญชีตาราง

	หน้า
ตาราง 1 การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	47
ตาราง 2 แสดงการรวมด้านขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	50
ตาราง 3 องค์ประกอบ นิยามศัพท์ ตัวชี้วัด การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2.....	86
ตาราง 4 แสดงข้อมูลจำนวนโรงเรียนแยกตามอำเภอ.....	104
ตาราง 5 แสดงจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา.....	104
ตาราง 6 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน.....	123
ตาราง 7 แสดงความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	135
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนว ทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมและรายด้าน.....	136
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	137
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา.....	138
ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้.....	140
ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ด้านการวัดผลและประเมินผล.....	142

ความต้องการจำเป็น (PNI _{modified}) ลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....	156
ตาราง 22 การสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	165
ตาราง 23 การสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา	166
ตาราง 24 การสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้.....	167
ตาราง 25 การสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล	169
ตาราง 26 การสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา..	170
ตาราง 27 การสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....	172
ตาราง 28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 โดยรวมและรายด้าน.....	178
ตาราง 29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	179
ตาราง 30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	181

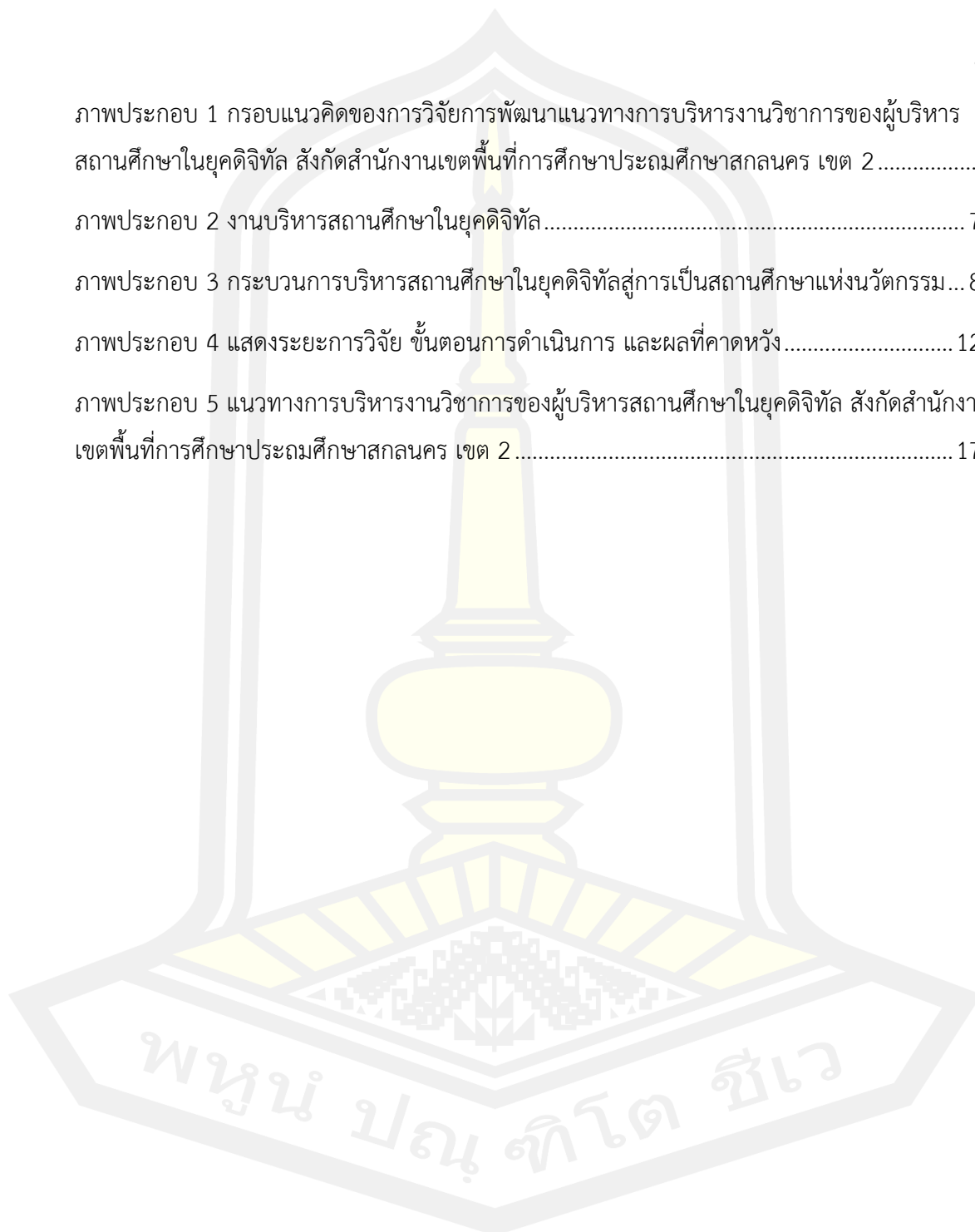
ตาราง 31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่.....	183
ตาราง 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ด้านการวัดผลและประเมินผล	184
ตาราง 33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา	186
ตาราง 34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	190
ตาราง 35 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เจิงเนื้อหาของแบบสอบถามการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2	242
ตาราง 36 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง ประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2	244

บัญชีภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัยการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2.....	7
ภาพประกอบ 2 งานบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล.....	79
ภาพประกอบ 3 กระบวนการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม...	81
ภาพประกอบ 4 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง.....	120
ภาพประกอบ 5 แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2.....	177

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมโลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทกับวิถีการดำเนินชีวิตของผู้คน
ทั่วทุกภูมิภาค ความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีส่งผลให้การดำรงชีวิตประจำวัน
ของผู้คนเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่น การให้บริการในด้านต่าง ๆ มีความสะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น
สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้ง่ายและมีความปลอดภัยค่อนข้างสูง การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นทั้งในด้าน
เศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และ การใช้เทคโนโลยีส่งผ่านข้อมูลเชื่อมต่อกัน
อย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการวางแผนการจัดการศึกษา ในปัจจุบันมีความจำเป็นต้อง
พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะและทักษะต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การพัฒนา
การศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่การแข่งขันในศตวรรษที่ 21 และเป็นการเตรียมความพร้อม
สำหรับโลกในยุคดิจิทัล (สุภาณี เสงศรี, 2560) ดังนั้นระบบการศึกษาไทยจึงต้องปรับเปลี่ยนในทุก ๆ
ด้าน เพื่อเป็นการรองรับสังคมไทยในยุคดิจิทัล ตลอดจนการก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น
ในอนาคตได้เป็นอย่างดี

การพัฒนากระบวนการศึกษาในยุคดิจิทัล จึงเป็นโจทย์สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา
คณะครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้
ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในโลกปัจจุบัน ที่มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี
ดิจิทัล ซึ่งส่งผลอย่างมากต่อพฤติกรรมในการใช้ชีวิต รวมถึงการเรียนรู้และลักษณะการเป็นโลกดิจิทัล

- 1) โลกที่ไร้พรมแดน คือ การไม่มีขอบเขตที่แท้จริงในการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารและสารสนเทศ
- 2) โลกที่แคบลง คือ การติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วมากขึ้น ประหยัดและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 3) โลกที่หมุนเร็วมากขึ้น คือ การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ที่มีความหลากหลายและสะดวก
ยิ่งขึ้น (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมาจากการพัฒนาเทคโนโลยี ส่งผลให้
รูปแบบการจัดการเรียนรู้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย โดยสถานศึกษาต้องบูรณาการเทคโนโลยี
ทางการศึกษากับการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลอย่างเชี่ยวชาญ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่
มีบทบาทสำคัญจึงต้องมีทักษะการบริหารสถานศึกษาที่โดดเด่น รวมถึงภาวะผู้นำที่แตกต่างไปจาก

ยุคอื่น ๆ ที่ผ่านมา เพื่อให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ครูจึงต้องได้รับการพัฒนาให้มี ความรู้ความสามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาบูรณาการกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนต่อไป

การนำเทคโนโลยีมาบูรณาการกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการนำเทคโนโลยี สารสนเทศ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีดิจิทัลและทักษะความเข้าใจมาใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล คือ ครูผู้สอน โดยครูควร ได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสร้างสรรค์ รวมถึงการเป็นผู้แนะนำที่ดีให้แก่ ผู้เรียนทั้งในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นอกจากจะสอนเนื้อหาวิชาการจากรูปแบบการใช้ ตำราเรียนให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทางทฤษฎีและวิชาการ ควรแนะนำวิธีการเข้าถึงข้อมูลความรู้เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถค้นคว้าด้วยตนเองได้ตลอดเวลา เพื่อเป็นการประยุกต์ใช้และบูรณาการการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และเพิ่มขีดความสามารถในการแสวงหาข้อมูลความรู้ ที่ได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ครูควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นพลังในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็ นการให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยครูเป็นผู้พิจารณาเนื้อหาสาระ ตรวจสอบ ความถูกต้องก่อนนำไปเผยแพร่ และจัดพื้นที่ให้ผู้เรียนได้เข้ามาแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกัน ซึ่งจะทำให้ครูและนักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นการเพิ่มพลังในการเรียนรู้ (กนกวรรณ สุภารานู,2562) ดังนั้น ครูในยุคปัจจุบันจึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องบรรยายความรู้ทุกอย่างให้กับ ผู้เรียน แต่ควรเป็นผู้แนะนำและให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยครูต้อง ปรับเปลี่ยนวิธีคิดและวิธีสอนใหม่เนื่องจากปัจจุบันผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ ซึ่งมีประเด็น สำคัญ คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียน หรือระหว่าง ผู้เรียนกับผู้เรียนเอง อีกทั้งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้กับการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผลการ เรียนรู้ เช่น การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการบริหารงานแบบทางไกล (Tele Conference) การสร้างเครือข่ายข้อมูล (Network) เพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรร่วมกัน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ การจัดทำสื่อการเรียนรู้การเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารบนโลกออนไลน์ เป็นต้น (บัญญัติ วงศ์คำภา,2563) ซึ่งจะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีดิจิทัลจะ เอื้อประโยชน์และอำนวยความสะดวกต่อการบริหารงานวิชาการสามารถดำเนินงานได้สะดวก มากยิ่งขึ้น

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญของการบริหารสถานศึกษา ที่จะส่งผลให้การ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย การบริหารงานวิชาการครอบคลุมกิจกรรมทุกด้านของ

สถานศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพมากที่สุด การบริหารงานวิชาการจึงมีความสำคัญเปรียบเสมือนหัวใจสำคัญของสถานศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนงานด้านอื่น ๆ นั้นแม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่เป็นเพียงส่วน ส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จันทรานี สงวนนาม,2553) ทั้งนี้ ผู้บริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ผู้บริหารที่ให้ความสำคัญแก่การบริหารงานวิชาการสามารถดูได้จากขอบเขตและความชัดเจนของการบริหารงาน วิชาการ การมีวิสัยทัศน์และแนวคิดใหม่ ๆ ในการพัฒนางานครูมีส่วนร่วมในการพัฒนางานวิชาการ ของสถานศึกษา ซึ่งการบริหารงานวิชาการประกอบด้วยหลายด้าน แต่สิ่งสำคัญของงานวิชาการ คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีและการนิเทศการศึกษา โดยที่สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่สะท้อนถึงการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน ซึ่งการ บริหารงานวิชาการในยุคนี้จึงควรเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาทักษะกระบวนการโดยใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นฐานสำคัญในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

เนื่องจากยุคดิจิทัลเป็นยุคที่อิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคมไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร รูปภาพ หรือวิดีโอที่ทุกคนสามารถ เข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่ทุกเวลา ดังนั้น การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลจึงมีความสำคัญต่อการ บริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องระบบสารสนเทศ (Information System) เพื่อการบริหารและการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ของ สถานศึกษา ซึ่งมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหาร สถานศึกษา ทักษะคิดต่อเทคโนโลยีและความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในปัจจุบันของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล จึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสื่อสาร เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเป็นการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมเกิด ประโยชน์สูงสุดคุ้มค่าอย่างแท้จริง (เอกชัย กี่สุขพันธ์,2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 รับผิดชอบเขตพื้นที่บริการจำนวน 7 อำเภอมีสถานศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 255 แห่งโดยแบ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 138 แห่งขนาดกลาง 95 แห่งและขนาดใหญ่ 22 แห่ง มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนจำนวนทั้งสิ้น 3,252 คน มีภารกิจหลักในการจัดการและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ในสังกัด ได้กำหนดนโยบายมุ่งบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพและมาตรฐานระดับชาติ

โดยได้ศึกษาวิเคราะห์บริบทที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 นโยบายรัฐบาลนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 มากำหนดสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารงานภายในองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คือ 1) ด้านการพัฒนาและการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการ เช่น การจัดหาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ จัดหาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทุกโรงเรียน ให้สามารถเชื่อมโยงและใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการได้ 2) ด้านการพัฒนาโปรแกรมในการใช้งาน เช่น โปรแกรมสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ในการรับ-ส่งหนังสือ (E-Filling) เพื่อลดการใช้กระดาษและค่าใช้จ่ายในการเดินทางในการรับ-ส่งหนังสือ โปรแกรมระบบบริหารจัดการผลการเรียน (School MIS) เพื่อการจัดการผลการเรียน 3) ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2)

ผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จากการเปรียบเทียบปีการศึกษา 2562 กับปีการศึกษา 2563 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยภาพรวมพบว่ามีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น (3.97) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า วิชาภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น (7.83) วิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้น (7.73) วิชาวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้น (3.32) และวิชาคณิตศาสตร์ลดลง (-3.00) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยลดลง (-0.68) เมื่อพิจารณาเป็นรายวิชา พบว่า วิชาภาษาไทยลดลง (-0.73) วิชาภาษาอังกฤษลดลง (-0.08) วิชาวิทยาศาสตร์ลดลง (-0.90) และวิชาคณิตศาสตร์ลดลง (-1.02) ผลการทดสอบข้างต้นเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาอย่างเร่งด่วน (กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2)

ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องดำเนินการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการวางแผนการพัฒนาและบริหารสถานศึกษา เพื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสื่อเพื่อบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสืบค้น

ข้อมูลและเรียนรู้โลกกว้างรวมไปถึงการพัฒนาครูให้เกิดทักษะความรู้และความชำนาญในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 เพื่อจะได้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องนำมาทำเป็นแนวทางในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ควรเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยที่ได้ศึกษาครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่สถานศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. ได้ทราบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เพื่อนำไปใช้วางแผนเสริมสร้างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป
2. ได้แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 สำหรับไปใช้ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความทันสมัย สามารถในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 จังหวัดสกลนคร จำนวน 255 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 255 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 255 โรงเรียน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random sampling) บุญชม ศรีสะอาด (2560) ประกอบด้วยผู้บริหารรวมทั้งสิ้นจำนวน 154 คน

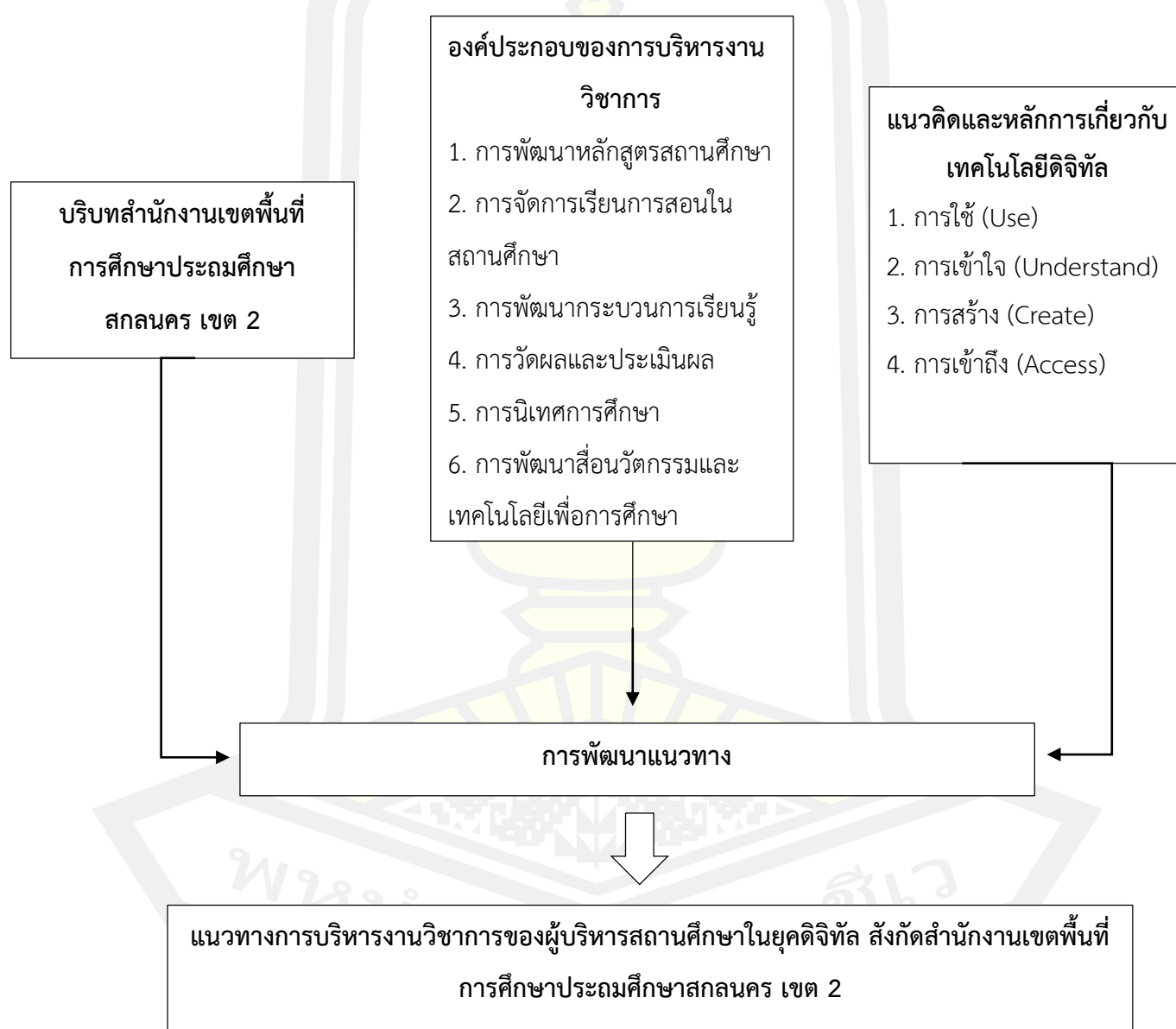
ระยะที่ 2 ศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดของ กมล ภูประเสริฐ (2544) นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544) ประชุม ผงผ่าน (2545) ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547) กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2550) รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ 6 ด้าน ดังนี้ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4. การวัดผลและประเมินผล 5. การนิเทศการศึกษา 6. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สำหรับแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้วิจัยศึกษาจากแนวคิดของ Steel (2009) Media Awareness Network (2010) The University Library of The University of Illinois (2014) สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2553) เด่นพงษ์ สุดภักดี (2557) แววดา เตชาทวิวรรณ (2559) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2560) ศักดา จันทร์ประเสริฐ (2561) อัคริมา บุญอยู่ (2561) ได้แก่ 1) การใช้ (Use) 2) การเข้าใจ (Understand) 3) การสร้าง (Create) 4) การเข้าถึง (Access)

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จากกรอบแนวคิดทฤษฎีที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย ได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัยการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการในการบริหารงานเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การปรับปรุงการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนการสอน การประเมินผล การจัดการสอน ตลอดจนการนิเทศ และการติดตามการสอน โดยมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานวิชาการเพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนและให้ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล รวมทั้งการดำเนินกิจการหรือการดำเนินงานทุกอย่างที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งมีขอบข่ายงานดังต่อไปนี้

1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมที่เน้นการใช้ดิจิทัลในการเรียนการสอน การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การนิเทศกำกับติดตามและประเมินหลักสูตร การรายงานผล และปรับปรุงการพัฒนา

1.2 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการจัดกิจกรรมโดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลและวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายให้แก่ผู้เรียน การจัดหา พัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ครูจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะต่าง ๆ เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงและเกิดการพัฒนาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

1.3 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วยการจัดสภาพแวดล้อม การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาครูด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและการวิจัยเพื่อปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน

1.4 การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดระเบียบและแนวทางการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย เน้นประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติ ซึ่งผลการประเมินจะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่แสดงความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน การจัดทำระบบฐานข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกในการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา

1.5 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานเพื่อกำกับ ติดตาม ชี้แนะให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และให้ครูได้ปรับปรุงวิธีการสอนควบคู่กับการพัฒนาตนเอง โดยมีการประเมินผลกระบวนการนิเทศการศึกษา ในสถานศึกษา รวมถึงเป็นกระบวนการปฏิบัติงานและประสานความร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.6 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีมี หมายถึง การกำหนดนโยบายการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอน เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน การดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแหล่งการเรียนรู้ การจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมทางการเรียน การสอนในชั้นเรียนและนวัตกรรมการไปใช้ การสะท้อนผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

2. ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคที่เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม ทุกคนสามารถเข้าถึง แหล่งข้อมูลมากขึ้น เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์ได้อย่างมากมาย ทำให้สะดวกสบายในการเรียนรู้ เพิ่มศักยภาพในการใช้ความคิดสร้างสรรค์พัฒนาสิ่งใหม่ใหม่ได้เป็นอย่างดี

3. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล คือ การมีทักษะและความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นประโยชน์ในการบริหารงาน วิชาการ โดยการนำระบบเข้ามาช่วยในการตัดสินใจการบริหารงานทางไกล (Tele Conference) การสร้างเครือข่ายข้อมูล (Network) เช่น การจัดทำสื่อออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน โปรแกรม ประมวลผลคำ อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ เว็บบราวเซอร์ อีเมลและการสื่อสารอื่น ๆ เครื่องมือในการค้นหา และฐานข้อมูลออนไลน์ไปจนถึงเทคนิคขั้นสูง สำหรับการเข้าถึงและใช้ความรู้ที่มีประสิทธิภาพ 4 ด้าน ได้แก่

3.1 การใช้ (Use) หมายถึง ทักษะและความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในการปฏิบัติงาน เช่น โปรแกรมค้นหาทางอินเทอร์เน็ต (Internet search engines) โปรแกรมประมวลผลคำ เว็บบราวเซอร์ เครื่องมือสื่อสารอื่น ๆ เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) สื่อสังคม

3.2 การเข้าใจ (Understand) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมโยง กระบวนการคิดวิเคราะห์ ประเมินและเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับสิ่งที่ พบบนโลกออนไลน์ได้อย่างถูกต้อง สามารถใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อติดต่อสื่อสาร ประสานงานร่วมมือและแก้ไขปัญหา รวมถึงสามารถสะท้อนความคิด ความเชื่อและความรู้สึกต่อสื่อ ดิจิทัล เพื่อประเมินประโยชน์และลดความเสี่ยงในสังคมอย่างมีวิจารณญาณ

3.3 การสร้าง (Create) หมายถึง ความสามารถในการ ออกแบบ และสร้างสรรค์สื่อ ในการจัดเรียนการสอนผ่านเทคโนโลยีที่หลากหลายอย่างถูกต้อง สามารถสร้างเนื้อหาและใช้เครื่องมือ สื่อดิจิทัล นำเสนอเนื้อหาที่หลากหลายไปยังผู้รับสารกลุ่มต่าง ๆ ผ่านสื่อดิจิทัล เพื่อการสื่อสารอย่างมี ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

3.4 การเข้าถึง (Access) หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้ ประโยชน์จาก เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การใช้เครื่องมืออุปกรณ์โปรแกรมใช้งาน เครือข่ายคอมพิวเตอร์ เครือข่าย โทรศัพท์ที่ได้อย่างคล่องแคล่วและชำนาญและนำเสนอข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ

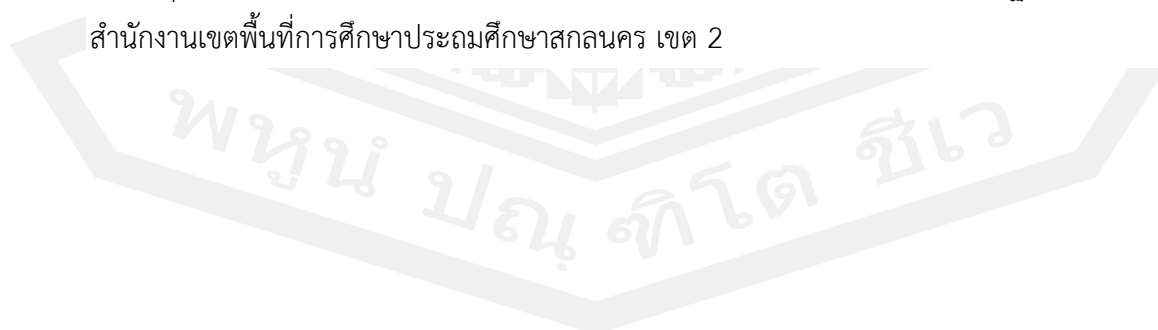
4. การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ปรับปรุงให้ดีขึ้นและเหมาะสมกว่าเดิม ซึ่งมีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า รวมถึงเป็นการดำเนินงานที่พยายามจะสร้างเสริมให้ครูมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการสอนและการทำงาน มีบุคลิกภาพ มีเจตคติที่ดีในการทำงานให้ตรงตาม วัตถุประสงค์ที่วางไว้

5. แนวทาง หมายถึง แบบอย่างหรือต้นแบบในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาหรือที่สร้างขึ้นด้วยกระบวนการที่น่าเชื่อถือ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ให้ เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย

6. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ที่รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน ปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

7. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา หมายถึง หน่วยงานต้นสังกัดซึ่งมีหน้าที่ในการ สนับสนุน ส่งเสริมและประสานงานในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เป็น หลักการแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยรายละเอียดต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การบริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา
 - 1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา
2. การบริหารงานวิชาการ
 - 2.1 ความหมายของงานวิชาการ
 - 2.2 ความสำคัญของงานวิชาการ
 - 2.3 หลักการบริหารงานวิชาการ
 - 2.4 กระบวนการบริหารงานวิชาการ
 - 2.5 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
3. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล
4. การพัฒนาแนวทาง
5. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น
6. บริบทสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

การบริหารสถานศึกษา

1.1 ความหมายการบริหารสถานศึกษา

ชุมศักดิ์ อินทร์รัช (2546) กล่าวถึงความหมาย การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมภายในสถานศึกษาโดยกลุ่มบุคคลหลายฝ่ายเพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญาตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไป

หวน พินธุพันธ์ (2549) กล่าวถึงความหมายของการบริหารสถานศึกษาว่า หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของครูใหญ่ร่วมกับครูน้อยในโรงเรียน อธิการบดีร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับอธิบดีกรมต่าง ๆ และครูอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ และกลุ่มบุคคลเหล่านี้ต่างร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทั้งการจะพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียนการสอนการจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดการอาคารสถานที่และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษา การปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัยและอื่น ๆ

กาญจน์ เรืองมนตรี และชรินทร์ นามวรรณ (2554) กล่าวถึงความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารกิจการทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพที่สุด

สุธรรม ธรรมทัศนานนท์ (2554) กล่าวถึงความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การร่วมมือกันของกลุ่มบุคคลในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิดความสามารถ และความเป็นคนดี ซึ่งเป็นเป็นการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับครูและบุคลากรในโรงเรียน อธิการบดีร่วมกับอาจารย์ในมหาวิทยาลัย รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการร่วมกับอธิบดีกรมต่าง ๆ และอาจารย์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารกิจการทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียน โดยการร่วมมือกันของกลุ่มบุคคลทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ และความเป็นคนดีตรงตามที่สังคมต้องการ

1.2 ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ เพราะถ้าระบบการบริหารงานไม่ดีจะกระทบกระเทือนต่อส่วนอื่น ๆ ของหน่วยงาน นักบริหารที่ดีต้องรู้จักบริหารงานนั้นจะต้องใช้ศาสตร์และศิลป์ เพราะว่าการดำเนินงานมิใช่เพียงกิจกรรมที่ผู้บริหารจะกระทำเพียงลำพังคนเดียว แต่ยังมีผู้ร่วมงานอีกหลายคนที่มีส่วนทำให้งานนั้นประสบ

ความสำเร็จ ผู้ร่วมงานแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัดและความต้องการที่ไม่เหมือนกัน จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะเป็นผู้นำเทคนิควิธีและกระบวนการการบริหารที่เหมาะสม มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ธีระ รุญเจริญ (2548) ได้กล่าวไว้ในการประชุมสัมมนาเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในประเทศไทยว่า ในการจัดการศึกษามีความจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหาร การศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ จึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จและเป็นไปตามแนวทางที่พึงประสงค์ในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบปฏิบัติงานหลัก คือ สถานศึกษา ซึ่งหมายรวมถึงการ ปฏิบัติงานและภารกิจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี และผู้บริหาร สถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำการปฏิรูปการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา คือ บทบาทในการบริหารจัดการ การศึกษาของผู้บริหาร ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะต้องกำหนดแบบแผน วิธีการ และ ขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบให้กับผู้รับบริการอย่างมีคุณภาพ จึงจะทำให้การบริหารและการจัดการศึกษาประสบความสำเร็จ เกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายของ สถานศึกษา

1.3 ขอบข่ายของการบริหารสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ออกประกาศ เรื่องการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยัง คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจของการบริหารสถานศึกษา ดังนี้

1.3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

หวน พิณรุฬห์ (2549) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ต้องมีองค์ประกอบใน หลาย ๆ ด้าน อาทิ ต้องมีการควบคุมดูแลการจัดอุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดแบบเรียน การจัด คู่มือเผยแพร่งานวิชาการ การวิจัยค้นคว้า ตลอดถึงการนิเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) เสนอหลักการและแนวคิดของ การบริหารวิชาการไว้ ดังนี้

หลักการและแนวคิด

1. ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของชุมชน และสังคมอย่างแท้จริง โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้
4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัด คุณภาพการจัดการ หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้สามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกชั้นปี
5. มุ่งส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ขอบข่ายและภารกิจ 17 งานดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

กาญจน์ เรืองมนตรี และ ธรินธร นามวรรณ (2554) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียน ที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนนักเรียนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกคนจำเป็นต้องให้ความสนใจในการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก โดยมุ่งหวังให้ประโยชน์เกิดแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามจุดหมายที่กำหนดไว้

1.3.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ไพรัช ตระการศิริพันธ์ (2548) ได้ให้ความหมายของงบประมาณไว้ว่า งบประมาณ หมายถึง เครื่องมืออย่างหนึ่งของรัฐบาลที่เป็นเอกสารแสดงถึงความต้องการของรัฐบาลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในภาครัฐซึ่งประกอบด้วยแผนทางการเงิน และโครงการที่จะดำเนินการในปีงบประมาณหนึ่ง ๆ ตามที่รัฐบาลได้สัญญาไว้กับรัฐสภาและประชาชนว่าจะใช้เงินภายใต้เงื่อนไขและแนวทางการบริหารงานที่กำหนดไว้

หวน พิณรุพันธ์ (2549) ได้ให้ความหมาย การบริหารงบประมาณ หมายถึง การควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามรายการและแผนงาน หรืองานที่ฝ่ายบริหารได้รับอนุมัติงบประมาณมาใช้จ่ายจากรัฐสภา เพื่อป้องกันการรั่วไหลของเงินงบประมาณแผ่นดิน โดยวิธีการอนุมัติเงินประจำงวด การเบิกจ่ายเงิน การตรวจสอบ การใช้จ่ายเงิน รวมตลอดถึงการรายงานผลต่าง ๆ ที่ใช้เพื่องานนั้น เนื่องจากงบประมาณสถานศึกษาเกี่ยวข้องกับงานอื่น เช่น กิจกรรมนักเรียนในเรื่องการนำนักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ ต้องใช้เงินจากงบประมาณ ในด้านวิชาการต้องอาศัยเงินงบประมาณในการจัดซื้อสื่อ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน อย่างไรก็ตามการบริหารงานด้านธุรการ การเงิน และพัสดุของผู้บริหารโรงเรียน ถ้าบริหารผิดพลาดจะเกี่ยวข้องกับระเบียบวินัย กองวินัยได้การรวบรวมข้อมูลสถิติการทำผิดวินัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานธุรการ การเงิน และพัสดุ ซึ่งล้วนแต่เป็นผู้บริหารทั้งสิ้น มีการลงโทษ ตั้งแต่ตัดเงินเดือน ภาคทัณฑ์และว่ากล่าวตักเตือน

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้ให้ความหมาย งบประมาณเป็นแผนการใช้จ่ายเงินเพื่อใช้ในการดำเนินการต่าง ๆ บรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมดูแลการดำเนินงานได้อีกด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) เสนอหลักการและแนวคิดของ
การบริหารงานงบประมาณไว้ ดังนี้

หลักการและแนวคิด

1. ยึดหลักความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียนในการ
จัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. มุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณตามมาตรฐานการจัดการ
ทางการเงินทั้ง 7 ด้านเพื่อรองรับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ดังนี้

1. การวางแผนงบประมาณ
2. การคำนวณต้นทุนผลผลิต
3. การจัดระบบการจัดหาพัสดุ
4. การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
5. การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
6. การบริหารสินทรัพย์
7. การตรวจสอบภายใน

3. ยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ โดยจัดสรรงบประมาณ
ให้เป็นไปในลักษณะของวงเงินรวมแก่สถานศึกษา

4. มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดการงบประมาณ
ของสถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ มีความคล่องตัวควบคู่กับความโปร่งใส และความ
รับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้

ขอช่วย/ภารกิจด้านการบริหารงบประมาณ

1. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการ
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

3. การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

4. การขอโอนและขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

5. การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

6. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

7. การตรวจสอบติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ

8. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
9. การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
10. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
11. การวางแผนพัสดุ
12. การกำหนดรูปแบบรายการ หรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
13. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
14. การจัดหาพัสดุ
15. การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
16. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
17. การเบิกเงินจากคลัง
18. การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
19. การนำเงินส่งคลัง
20. การจัดทำบัญชีการเงิน
21. การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
22. การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชีทะเบียน และรายงาน

สรุปได้ว่า การบริหารงานงบประมาณ หมายถึง แผนการใช้เงินเพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ ในปีงบประมาณหนึ่งๆ ในสถานศึกษา โดยควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามรายการและแผนงาน และเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับด้านธุรการ การเงิน พัสดุ โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการที่วางไว้ เพื่อใช้จ่ายจัดสรรงบประมาณอย่างถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด

1.3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

พนัส หันนาคินทร์ (2542) ได้ให้ความหมายของการบริหารงานบุคคลว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง การที่องค์กรจัดวางกระบวนการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการที่จะได้มาซึ่งบุคคลที่มีคุณภาพตามความต้องการและความจำเป็น เมื่อได้มาแล้วก็ต้องกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในอันที่จะบำรุงรักษา ตอบแทนพัฒนา ประเมินผลการทำงาน ตลอดจนกำหนดวิธีการที่จะให้ความมั่นคงแก่ชีวิตการทำงานและการพิจารณาให้ออกจากงานตามวาระหรือด้วยสาเหตุอื่น เช่น ไม่สามารถที่จะทำงานต่อไปได้ ไม่ว่าจะด้วยการด้อยความสามารถหรือการประพฤติน่าไม่สมควรก็ตาม ในกรณีดังกล่าวผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานอาจจะไม่เคยพบตัวกันเลย แต่ผู้ปฏิบัติจะต้องเดินไปตามเส้นทางที่วางไว้

อำนวยการ (2544) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานบุคคลหรือการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คือ การจัดการบุคคลในองค์การโดยให้ความสำคัญในศักดิ์แห่งความเป็นคน และต้องทำให้บุคคลเหล่านี้ได้รับประโยชน์อย่างเหมาะสม นอกจากนั้นจะต้องเอาใจใส่ดูแลในเรื่องความต้องการทั้งหลายของบุคคล เพื่อให้บุคคลมีขวัญและกำลังใจในการทำงานจะก่อให้เกิดผลสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าในการดำเนินการขององค์การ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานบุคคลเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษา เพื่อดำเนินการด้านการบริหารบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ

ธงชัย สันติวงษ์ (2550) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานบุคคล หมายถึง ภารกิจของผู้บริหารทุกคนที่มุ่งปฏิบัติในกิจกรรมทั้งปวงที่เกี่ยวกับบุคลากร ซึ่งจะสำเร็จต่อเป้าหมายขององค์การ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) เสนอหลักการและแนวคิดของการบริหารงานบุคคลไว้ ดังนี้

หลักการและแนวคิด

1. ยึดหลักความต้องการและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามนโยบายกฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่กำหนด

2. ยึดหลักความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามนโยบาย กฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กำหนด

3. ยึดหลักธรรมาภิบาล

ขอบข่ายและภารกิจ 20 งาน ดังนี้

1. การวางแผนอัตรากำลัง

2. การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

4. การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้นการย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

5. การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

6. การลาทุกประเภท

7. การประเมินผลการปฏิบัติงาน

8. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

9. การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
10. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
11. การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
12. การออกจากราชการ
13. การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
14. การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทาน

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

15. การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
16. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
17. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
18. การส่งเสริมวินัยคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ศึกษา

19. การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา
20. การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง การดำเนินงานที่เกี่ยวกับตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา ให้ได้รับการพัฒนา มีความรู้ ความสามารถ และการจัดวางกระบวนการต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการที่จะได้มาซึ่งบุคคลที่มีคุณภาพตามความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา รวมถึงต้องทำให้บุคคลเหล่านี้ได้รับประโยชน์อย่างเหมาะสม

1.3.4 ด้านการบริหารทั่วไป

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการบริการการศึกษาทุกรูปแบบ มุ่งพัฒนาสถานศึกษาใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) เสนอหลักการและแนวคิดของการบริหารงานทั่วไปไว้ ดังนี้

หลักการและแนวคิด

1. ยึดหลักให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษาด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่กำกับดูแลส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานในเชิงนโยบายให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ

2. มุ่งส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลักโดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ตามกฎเกณฑ์กติกา ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

3. มุ่งพัฒนาองค์กรระดับสถานศึกษาให้เป็นองค์กรสมัยใหม่ โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสม สามารถเชื่อมโยงติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

4. การบริหารทั่วไปเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานอื่น ๆ ให้บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริม สนับสนุน และการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามบทบาทของสถานศึกษา ตลอดจนการจัดและให้บริการการศึกษาของบุคคลชุมชนองค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่น

ขอบข่ายและภารกิจ 22 งาน ดังนี้

1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
3. การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
4. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
8. การดำเนินงานธุรการ
9. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
10. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

11. การรับนักเรียน
12. การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา
13. การประสานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย
14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
15. การทัศนศึกษา
16. งานกิจการนักเรียน
17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
18. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร

หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

19. การประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น
20. การรายงานผลการปฏิบัติงาน
21. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
22. แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

สุรพงษ์ นามจำปา (2564) ได้ให้ความหมาย การบริหารงานทั่วไปเป็นการดำเนินการ

เกี่ยวกับการบริหารงานธุรการและงานสารบรรณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ การเงิน การบัญชี งานพัสดุ และระบบควบคุมภายในที่ดำเนินการถูกต้องตามระเบียบและแล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

สรุปได้ว่า การบริหารงานทั่วไป หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนงาน ธุรการและงานสารบรรณ เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารสถานศึกษา การให้บริการ การประสานส่งเสริมสนับสนุน และการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับฝ่ายบริหารงานทั้ง 4 ด้านในสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการได้มีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ ดังนี้

2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544) ได้ให้ความหมายว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา หน้าที่ของโรงเรียน คือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นสำคัญ งานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการที่สำคัญ คือ งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน งาน

ด้านการวัดผลและการประเมินผล ซึ่งภารกิจในวิชาการนั้นการศึกษาต้องสามารถที่จะปฏิบัติให้ได้ผล
 อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ส่งผลต่อนักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตของสถานศึกษาโดยตรง ด้วยเหตุที่ภารกิจ
 หลักของการบริหารงานวิชาการดังกล่าวข้างต้น สถานศึกษาจึงต้องพยายามดำเนินงานให้ผู้เรียนมี
 คุณภาพที่คาดหวังไว้ โดยการดำเนินงานให้ได้ผลนั้นต้องอาศัยกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ ยึดรูปแบบ
 การบริหารแบบมีส่วนร่วมทำให้บุคลากรในสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารงานวิชาการใน
 สถานศึกษาร่วมกันโดยกระบวนการที่สำคัญประกอบด้วยกระบวนการ 4 ส่วน คือ การวางแผนพัฒนา
 การนำแผนไปปฏิบัติ การประเมินผล การปฏิบัติงานและการปรับปรุงพัฒนางาน

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
 หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอันเป็นเป้าหมายสูงสุดในภารกิจของ
 สถานศึกษา

หวน พินธุพันธ์ (2549) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง
 กระบวนการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้ต้องมีองค์ประกอบ
 หลายๆด้าน อาทิ ต้องมีการควบคุมดูแลการจัดกระบวนการเรียนการสอน การจัดแบบเรียน การจัด
 คู่มือครู เผยแพร่งานวิชาการ งานวิจัยค้นคว้า ตลอดถึงการนิเทศ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการเป็น
 กระบวนการหรือกิจกรรมดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนตลอดจนการ
 ประเมินผลให้ดีขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้ให้ความหมายว่า งานวิชาการเป็นงานที่รวมภารกิจหลัก
 ของหน่วยงานหรือสถานศึกษาที่บ่งบอกถึงปรัชญา จุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้รับบริการ
 ซึ่งได้แก่ นักเรียนหรือบุคคลในชุมชน ได้รับการพัฒนาตนเองด้านความรู้เจตคติ และทักษะในศาสตร์
 ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การ
 บริหารจัดการกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการบริหารสิ่งแวดล้อม
 ต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น
 เปรียบเสมือนเส้นเลือดใหญ่ไปหล่อเลี้ยงหัวใจ การบริหารจึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการ
 ที่สามารถทำให้งานวิชาการเกิดพลวัต (Academic Affairs Dynamic) อยู่ตลอดเวลาส่งผลต่อ
 ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดไป

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ความหมายว่า งานบริหารงานวิชาการ หมายถึง
 การบริหารสถานศึกษาโดยมีการจัดกิจกรรมทุกสิ่งอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการ

สอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

รุจิรั ภู่อสารและจันทรานี สงวนนาม (2554) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้ให้ความหมายการบริหารวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพที่สุด

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการในการบริหารงานเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย การปรับปรุงการเรียนการสอน พัฒนาการเรียนการสอน การประเมินผล การจัดการสอน ตลอดจนการนิเทศ และการติดตามการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนและให้ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล รวมทั้งการดำเนินกิจการหรือการดำเนินงานทุกอย่างที่สามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามเป้าหมายของสถานศึกษา

2.2 ความสำคัญของงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษา มีนักวิชาการกล่าวถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้หลายท่าน ดังนี้

อุทัย บุญประเสริฐ (2540) ได้กล่าวถึง งานวิชาการเป็นงานหลักมีลักษณะคล้ายส่วนที่เป็นร่างกายของคนหรือเด็ก เป็นส่วนที่ใหญ่ที่สุดของระบบ เป็นงานที่เป็นหัวใจของโรงเรียน และหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่ใช้กำกับกับการจัดระบบการทำงานของโรงเรียน และใช้กำกับกระบวนการดำเนินงานในส่วนต่างๆของสถานศึกษาให้ตอบสนองและสนับสนุนการทำงานวิชาการของสถานศึกษา คือให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพได้คนดีที่เป็นคนสมบูรณ์

รุจิรั ภู่อสาร และจันทรานี สงวนนาม (2545) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้นแม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็เพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กมล ภู่อประเสริฐ (2545) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังประกอบด้วยงานหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ งานเกี่ยวกับหลักสูตร หลักสูตรท้องถิ่น งานเกี่ยวกับการเรียนการสอน งานเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียน

เจริญ ภัคดีวานิช (2546) ได้กล่าวถึง งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา

ซึ่งจะต้องขับเคลื่อนลงสู่สถานศึกษาอย่างทันที มีแนวทางในการนิเทศติดตามส่งเสริมสนับสนุน ประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งในด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระบบประกันคุณภาพ การปฏิรูปหลักสูตรการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ที่ดี วิทยากรท้องถิ่น การส่งเสริมการอ่านการวิเคราะห์และสำรวจช่วยเหลือโรงเรียนที่มีปัญหาด้านข้อมูลสื่อสารทางคอมพิวเตอร์และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้กล่าวถึง งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ที่เป็นพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารการจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกอย่าง ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นอย่างมีคุณภาพ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวถึง งานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากงานวิชาการ เนื่องจากว่างานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมฝึกอบรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน และที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับของสถานศึกษาซึ่งอาจเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กล่าวถึง งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทางผู้บริหารโรงเรียนคณะครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจ ให้มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง งานวิชาการของโรงเรียนประกอบด้วยงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นหลัก ซึ่งโรงเรียนจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเองเรียกว่าหลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้นครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ซึ่งงานวิชาการเป็นภารกิจหลักที่ครูต้องปฏิบัติ

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารการศึกษา เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการทั้งสิ้น งานวิชาการเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำ

หลักสูตรไปใช้แบบเรียน งานการเรียนการสอน งานสื่อการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานห้องสมุด การนิเทศการศึกษา งานวางแผนการศึกษาและงานประชุมอบรมทางวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญและเป็นงานหลักในการบริหารของสถานศึกษา คือ มุ่งให้การเรียนการสอนของสถานศึกษาประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารโดยส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนดขึ้น รวมถึงผู้บริหารโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ความเข้าใจ มีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2.3 หลักการบริหารงานวิชาการ

หลักการบริหารวิชาการเป็นภาระงานหลักในการดำเนินงานทางการศึกษา เพื่อปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยมีผู้ให้หลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

พิชัย เสงี่ยมจิตต์ (2542) ได้สรุปหลักการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายจะทำงานวิชาการมีระบบ
2. การจัดโครงสร้างบริหารงานวิชาการ การกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากร จะทำให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติ
3. การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติจะทำงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. การมีเอกภาพในจุดมุ่งหมายจะทำให้การดำเนินการสอดคล้องสัมพันธ์และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
5. การมีวินัยของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการจะสามารถทำงานดำเนินไปด้วยดี
6. บุคลากรทุกคนต้องการขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน
7. การประสานงาน ความสามัคคี ความมีมนุษยสัมพันธ์และความร่วมมือ ย่อมนำมาซึ่งความสำเร็จของหน่วยงาน
8. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการพัฒนางานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับงานวิชาการ

9. การติดตามและประเมินผลเป็นสิ่งที่จำเป็นในการพัฒนางานวิชาการ

10. การบริหารเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ การบริหารงานวิชาการจำเป็นต้องใช้ศาสตร์ ศิลป์ ทักษะ และเทคนิคในการบริหาร

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้อธิบายกล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่ ความเป็นเลิศทางวิชาการองค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัดคือ ผลผลิตและกระบวนการเป็น ปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ พัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของ สังคมในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การควบคุม คุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพและการประเมินผล

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการ บริหารได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วมการเสนอแนะและการพัฒนาในงาน วิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จึงอาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการ โดย มีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิดร่วมทำและร่วม ประเมินผล

3. หลักการ 3 องค์ประกอบ (3-Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพประสิทธิผลประหยัด

3.1 หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการ มีปัญหาและอุปสรรคขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุ วัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2 หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome) ตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถมีทักษะเพิ่มขึ้น รวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กันคือมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

3.3 ประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อยการลงทุนน้อย การใช้กำลัง หรือแรงงานน้อยโดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหาร แต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้นการลงทุน ทางวิชาการจึงต้องคำนึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4. หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระ

ของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผล ประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัย เป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้สรุป หลักการบริหารงานวิชาการมีหลักการ บริหาร ดังนี้

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือ นักเรียนและนักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร โดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลาและช้ากว่ากำหนด
2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือ นักเรียน นักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ความสามารถ ทักษะ คุณภาพ และการจัดการได้

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้สรุป หลักในการบริหารงาน วิชาการตามทฤษฎีการบริหารงานวิชาการของ Henri Fayol ว่าสามารถนำมาใช้ในการบริหารงาน วิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีองค์ประกอบขั้นมูลฐานในการบริหารดังนี้

1. การวางแผน (To plan)
2. การจัดการองค์กร (To organize)
3. การบังคับบัญชา (To command)
4. การประสานงาน (To coordinate)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556) ได้กำหนดหลักการบริหารวิชาการ ดังนี้

1. ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชน และสังคมอย่างแท้จริง โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการ เรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้
4. มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพ การ จัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ สามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกชั้นปี

5. มุ่งส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการจะต้องครอบคลุมขอบข่ายงานด้านวิชาการ โดยยึด หลักการบริหารที่มีประสิทธิภาพ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทาง วิชาการติดตามและประเมินผล และผู้บริหารจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับ นโยบายหลักเพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ

2.4 กระบวนการบริหารงานวิชาการ

การนำกระบวนการบริหารงานวิชาการมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มี ประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดนั้น มีนักวิชาการได้เสนอไว้ดังนี้

กมล ภูประเสริฐ (2545) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

1. การวางแผนพัฒนาหรือการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นการวางแผนที่มีพื้นฐานมา จากสภาพที่เป็นปัญหาหรือความต้องการที่จะพัฒนางาน และกำลังงบประมาณ ในขั้นตอนนี้ ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

- 1.1 การกำหนดวิสัยทัศน์
- 1.2 การกำหนดภารกิจหรือพันธกิจ
- 1.3 การกำหนดจุดมุ่งหมาย
- 1.4 การกำหนดกลยุทธ์
- 1.5 การกำหนดแผนงาน/โครงการ

2. การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในขั้นตอนนี้ประกอบด้วย งานต่อไปนี้

- 2.1 การจัดองค์กรหรือจัดบุคลากรเข้ารับผิดชอบงาน ได้แก่ การกำหนด หัวหน้างานหัวหน้าโครงการ ผู้ดำเนินงานและภารกิจของผู้รับผิดชอบ
- 2.2 การสั่งการหรือมอบหมายงาน
- 2.3 การควบคุมงาน
- 2.4 การติดตามกำกับ
- 2.5 การประสานงาน
- 2.6 การนิเทศงาน

3. การประเมินผลการปฏิบัติตามแผน เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงานสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ประกอบด้วยงานต่อไปนี้

3.1 การประเมินระหว่างการทำงาน

3.2 การประเมินเมื่อสิ้นสุดงาน

3.3 การรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารงานวิชาการในการดำเนินงานของสถานศึกษา ส่วนใหญ่จะใช้วงจรการบริหารคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก คือ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบประเมินผล (Check) และการปรับปรุงการนำไปใช้ (Action) ผู้บริหารเป็นกลไกสำคัญในฐานะของแกนนำที่ทำให้กระบวนการบริหารนี้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขั้นตอนของ PDCA มีดังนี้

1. ขั้นตอนการวางแผน (Plan) ผู้บริหารเป็นผู้ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อทราบความต้องการหรือความคาดหวังของผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และชุมชน ที่มีต่อสถานศึกษาและศึกษามาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งศึกษาถึงศักยภาพของการศึกษา ก่อนที่จะร่วมกันกำหนดเป็นวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายของสถานศึกษา จากนั้นร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมาย และกำหนดเป็นภารกิจของสถานศึกษา แล้วจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในระยะยาว คือ ธรรมนูญโรงเรียนหรือแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระยะสั้น คือ แผนปฏิบัติการประจำปี โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ลงนามและรับรองแผนการดำเนินการที่ร่วมกันกำหนดขึ้น

2. ขั้นปฏิบัติตามแผน (Do) ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่บริหารจัดการส่งเสริมสนับสนุน ควบคุม กำกับ ดูแลให้คำปรึกษาแนะนำ และอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรภายในสถานศึกษาที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาและรับผิดชอบแผนงานและโครงการให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในบางแผนงานในโครงการผู้บริหารจำเป็นต้องดำเนินการเองถ้าเป็นแผนงานโครงการเกี่ยวกับการบริหารบุคลากร

3. ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) เมื่อบุคลากรภายในสถานศึกษาที่รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการได้ดำเนินการกิจกรรมตามแผนแล้ว ให้ผู้บริหารเป็นผู้คอยตรวจสอบติดตามตลอดเวลาตั้งแต่เริ่มโครงการ ระหว่างโครงการ และสิ้นสุดโครงการ หรือให้ผู้แทนเป็นผู้ตรวจสอบการประเมินตนเองของบุคลากรที่รับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมโครงการ โดยผู้บริหารมีบทบาทเป็นแกนนำสำคัญตั้งแต่การกำหนดบทบาทหน้าที่และ

ผู้รับผิดชอบ การกำหนดกรอบการประเมินตนเอง การสร้างเครื่องมือในการประเมินการดำเนินการ ประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการเขียนรายงานการประเมินตนเองโดยผู้บริหารอาจจะแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อเขียนรายงานการประเมินตนเองด้วยก็ได้

4. ขั้นปรับปรุงการนำไปใช้ (Action) เมื่อสถานศึกษาได้ประเมินตนเองแล้ว ผู้บริหารจะต้องนำผลการประเมินตนเองไปใช้ในการวางแผนกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพ ในปีการศึกษาต่อไป หรือนำผลที่ได้ไปปรับปรุงแผนงานโครงการในปีการศึกษานั้นให้ประสบความสำเร็จ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารงานวิชาการ ใน สถานศึกษาโดยทั่วไปมีขอบข่ายค่อนข้างกว้างขวาง หลักการบริหารงานวิชาการจะแบ่งเป็นขั้นตอน ของกระบวนการการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

1. ขั้นก่อนดำเนินการ จะเป็นการกำหนดนโยบายและวางแผนงานด้านวิชาการโดยมีงาน ต่อไปนี้

- 1.1 จัดทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 1.2 จัดสภาพงานวิชาการและวิธีการทำงาน
- 1.3 จัดครูอาจารย์เข้าสอน
- 1.4 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 1.5 จัดทำโครงการสอน
- 1.6 จัดตารางสอน
- 1.7 ปฐมนิเทศนักเรียน
- 1.8 การลงทะเบียนนักเรียน

2. ขั้นการดำเนินงาน เป็นขั้นที่จัดและดำเนินงานรวมทั้งการควบคุมดูแลให้ปฏิบัติตามแผนที่ วางไว้โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 การดำเนินงานการสอนตามหลักสูตรโดยการดูแลให้การสอนเป็นไปตาม โครงการสอนในแต่ละวิชาเป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

2.2 การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางวิชาการ ได้แก่การจัด โครงการสอนซ่อมเสริม โครงการส่งเสริมเด็กเรียนดี โครงการส่งเสริมการค้นคว้าด้วยตนเอง การจัด ชุมนุมต่างๆ ลูกเสือและเนตรนารี การแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ตลอดจนการให้คำปรึกษาในการ แก้ไขปัญหาต่างๆ จัดให้มีห้องสมุดโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้า

2.3 งานเกี่ยวกับการบริการ การส่งเสริมให้มีบริการเกี่ยวกับสื่อการสอน

เพื่อช่วยเหลือครูในด้านการสอนและอุปกรณ์ต่างๆ มีการจัดรวบรวมเอกสารคำสอนคู่มือครู รวมทั้งจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆเช่น อาคารสถานที่ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

3. ชั้นส่งเสริมและติดตามผลในด้านวิชาการ เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการผู้บริหารควรมีการส่งเสริมปรับปรุงพัฒนาและประเมินผลงานด้านวิชาการดังนี้

3.1 ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ

3.2 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนด

จุดมุ่งหมายและนโยบายที่เหมาะสมกับโรงเรียนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

3.3 ริเริ่มและสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานด้านวิชาการ

3.4 จัดบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา เช่น กิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้าน

วิชาการ

3.5 จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ

3.6 จัดตั้งคณะทำงานทางวิชาการขึ้นลักษณะของคณะ อาจจัดรวมกันเป็นคณะครู

ในแผนกเดียวกันมาร่วมกันทำงานและเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

3.7 ส่งเสริมให้จัดตั้งชุมนุมหรือชมรมทางวิชาการ เพื่อจัดกิจกรรมและเผยแพร่งาน

ด้านวิชาการ

3.8 ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมประชุมสัมมนาฝึกอบรม เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้

และเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ

3.9 ส่งเสริมให้ศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

Henri (1916) ได้แบ่งหน้าที่และขั้นตอนของการบริหารงานเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน

2. การจัดองค์กร

3. การสั่งการ

4. การประสานงาน

5. การควบคุม

Gulik และ Urwick (1937) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารที่เรียกว่า POSDCoRB 7 ประการ ดังนี้

1. การจัดวางโครงการและแผนปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร

เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ P (Planning)

2. การจัดหน่วยงานกำหนดโครงสร้างของหน่วยงานการแบ่งส่วนงานการจัดสายงาน

O (Organizing)

3. การจัดตัวบุคคลเป็นการบริหารบุคคลอื่น ได้แก่ การจัดอัตรากำลังการสรรหา การพัฒนาบุคลากรการสร้างบรรยากาศ การทำงานที่ดี การประเมินผลการทำงานและการให้พินิจจากงาน S (Staffing)

4. การอำนวยการการตัดสินใจการวินิจฉัยสั่งการการควบคุมบังคับบัญชาและการควบคุมการปฏิบัติงาน D (Directing)

5. การประสานงานการประสานกิจกรรมต่าง ๆ ของหน่วยงานให้เกิดความร่วมมือดำเนินไปสู่เป้าหมายเดียวกัน Co (Co-ordinating)

6. การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้แก่ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงานว่าก้าวหน้าไปเพียงใด R (Reporting)

7. การงบประมาณการจัดทำงบประมาณบัญชีการใช้จ่ายเงินการควบคุม การตรวจสอบด้านการเงิน B (Budgeting)

Russell (1957) ได้เสนอกระบวนการการบริหารเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การตัดสินใจ
2. การวางแผน
3. การจัดองค์กร
4. การติดต่อสื่อสาร
5. การใช้อิทธิพล
6. การประสานงาน
7. การประเมินผล

American Association of School Administrators-AASA (1995) ได้กำหนดไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน
2. การจัดสรรทรัพยากร
3. การกระตุ้น
4. การประสานงาน
5. การประเมินผล

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก คือ ส่วนที่ 1. การวางแผน ซึ่งเป็นการวางแผนที่มีพื้นฐานมาจากสภาพที่เป็นปัญหาหรือความต้องการที่จะพัฒนางาน และกำลังงบประมาณ ส่วนที่ 2.การนำแผนไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ และ ส่วนที่ 3 การประเมินผลการปฏิบัติตามแผน เพื่อตรวจสอบว่าการดำเนินงานสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

2.5 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

กมล ภูประเสริฐ (2544) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 9 ประการ ดังนี้

1. งานหลักสูตร ได้แก่ การวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำหน่วยการเรียนรู้
2. งานการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การรวบรวม วิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยคำนึงถึงกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การกำหนด การเตรียมการ และการจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์เครื่องใช้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชาการจัดทำแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนแต่ละคน การควบคุมดูแล และส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนหรือ แผนการจัดการเรียนรู้การร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน
3. งานการประเมินผลการเรียน ได้แก่ การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้รายวิชาและกิจกรรมการเรียนการสอน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือที่จะต้องใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้ การจัดทำหลักฐานการศึกษาตามที่หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้ การนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสม่ำเสมอ การกำหนดรูปแบบระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้การรายงานผู้ปกครองระหว่างปี และการรายงานผลของสถานศึกษาต่อสาธารณะและหน่วยงานต้นสังกัด
4. งานการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา ได้แก่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในที่มีหลักการให้บุคลากรทุกคนร่วมกันรับผิดชอบ เพื่อการนำสถานศึกษาไปสู่มาตรฐานการศึกษาาร่วมกัน การกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศภายใน การควบคุมและส่งเสริมให้มีการดำเนินการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ การร่วมกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ฯลฯ
5. งานการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหาาร่วมกัน เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา การกำหนดช่วงเวลาของการพัฒนาบุคลากรเป็น

ระยะๆ การควบคุมดูแลให้การดำเนินงานพัฒนาบุคลากรเป็นไปตามที่กำหนดไว้

6. งานการวิจัยและพัฒนา ได้แก่ การทำความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน การร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาที่เป็นข้อขัดข้อง หรือข้อควรพัฒนาร่วมกันในสถานศึกษา การควบคุมดูแลและส่งเสริมการดำเนินการวิจัยที่ได้กำหนดไว้

7. งานการบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ ได้แก่ การกำหนดหัวข้อเรื่องทางวิชาการที่เป็นการสนับสนุนงานหลักทางวิชาการ การกำหนดวิธีดำเนินการและระยะเวลาที่จะดำเนินการ การควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้

8. งานการบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการของงานบริหารทั้งหมด การกำหนดเวลาในการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ การควบคุมดูแลและส่งเสริมการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประกอบการดำเนินงานอื่น ๆ

9. งานการบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ การกำหนดหัวข้อประเมินผลงาน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมิน การควบคุมดูแล และส่งเสริมให้มีการดำเนินการประเมิน การสรุปผลและการเขียนรายงานประจำปีจากขอบข่ายของงานวิชาการแต่ละงานซึ่งประกอบด้วย ขั้นตอนการทำงานตั้งแต่การคิดวิเคราะห์เนื้อหาของงานที่จะดำเนินการการวางแผนการทำงาน การควบคุมดูแลและการส่งเสริมให้มีการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดการวิเคราะห์สรุปผลการทำงานเพื่อรายงานและการนำผลการประเมินไปใช้แก้ไข ปรับปรุงและพัฒนางานต่อไปนั้น ล้วนแต่ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และความเอาใจใส่ในงานที่รับผิดชอบของครูแต่ละคนที่ทำงานร่วมกันในทีมงานแต่ละชุดงานเหล่านี้ดูเสมือนเป็นงานเสริมภาระงานประจำที่เป็นงานหลักของครู คือ งานการจัดการเรียนการสอน แต่หากพิจารณาให้ลึกซึ้งด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครูแล้วจะเห็นว่าครูจะเป็นครูที่ดีมีศักยภาพสูง เป็นที่เคารพนับถือและศรัทธาของผู้เรียนผู้ปกครอง เพื่อนครู และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ได้นั้น ครูทุกคนจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในงานทุกงานที่กล่าวแล้วข้างต้น และมีใช่เป็นการเกี่ยวข้องแต่เพียงผิวเผิน หากเป็นการมีส่วนเกี่ยวข้องที่ต้องการความรักในวิชาชีพครูเป็นพื้นฐาน และการมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพครูของตนเองประกอบกันไปด้วย และโดยภาระงานของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การจัดสถานศึกษาให้มีสิ่งแวดล้อมบรรยากาศที่สมบูรณ์ด้วยแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพตามหลักการของการบริหารงานวิชาการ

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544) ได้กล่าวถึง งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษาหน้าที่ของโรงเรียน คือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นสำคัญ งานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการที่สำคัญ มีดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน
2. งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน
3. งานด้านการวัดผลและประเมินผล
4. การนิเทศการศึกษา

ประชุม ผงผ่าน (2545) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานการเรียนการสอน
3. งานสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดผลและประเมินผล
5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศการศึกษา
7. งานวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน
8. งานส่งเสริมการสอน
9. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547) ได้กำหนดขอบข่ายของงานวิชาการที่สำคัญไว้ 6 กลุ่มงาน ดังนี้

1. งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ทั้งหมดที่เป็นเนื้อหาสาระ ซึ่งหน่วยงานหรือสถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียนหรือผู้รับบริการ เพื่อพัฒนาไปสู่จุดหมายที่ต้องการ การพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการกำหนดความมุ่งหมาย วิธีการจัดประสบการณ์และการประเมินผลหลักสูตร
2. งานบริหารหลักสูตรเกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ การวางแผน การจัดบุคลากร การจัดทำประมวลการสอนหรือแผนการสอน การจัดตารางเวลา การเลือกกิจกรรม การจัดสื่อและอุปกรณ์ การจัดสถานที่ และการประเมินผล การใช้หลักสูตรการประกันคุณภาพ และกำหนดมาตรฐานหลักสูตร
3. งานสื่อและนวัตกรรมการจัดการวัสดุสิ่งพิมพ์หรือเอกสารที่ใช้ประกอบคู่มือแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ หนังสืออ้างอิง สื่อการเรียนรู้อื่น เช่น เครื่องมือ อุปกรณ์ โสตทัศนอุปกรณ์

ได้แก่ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การใช้สื่อดาวเทียม โทรศัพท์ หรือวิทยุ การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องช่วยสอนและสิ่งใหม่ๆ ซึ่งรวมถึงวิธีการหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการจัดกิจกรรม การสอน

4. งานวัดและประเมินผลเกี่ยวกับการออกข้อสอบ การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การประเมินคุณภาพผู้เรียน การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สถานศึกษา

5. งานนิเทศภายใน การประกันคุณภาพ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้สอน การให้คำปรึกษา การประชุมสัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมการสนทนาวิชาการ การบริการเอกสารวิชาการ การพาไปศึกษาดูงาน การประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดขึ้น เป็นต้น

6. งานส่งเสริมวิชาการเกี่ยวกับการจัดการของฝ่ายทะเบียน ฝ่ายห้องสมุด ฝ่ายบริการสื่อ และเอกสารสิ่งพิมพ์ ฝ่ายบริการวิชาการแก่สังคม ฝ่ายสารสนเทศ ฝ่ายวิจัยและพัฒนา เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) กำหนดขอบข่ายงานวิชาการที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

1.1 วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำไว้

1.2 วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่สถานศึกษาหรือกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาให้ความสำคัญ

1.3 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.4 จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อนำไปจัดทำรายวิชาพื้นฐาน หรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน ประเมินผลและปรับปรุง

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

2.1 วางแผนงานด้านวิชาการโดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับดูแล นิเทศ และติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อ

พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

3.1 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยความร่วมมือ
ของเครือข่ายสถานศึกษา

3.2 การจัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกชั้น ตามแนวปฏิรูป
การเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อคุณภาพ
การเรียนรู้ของผู้เรียน พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้

3.4 จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

3.5 ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.6 ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียน

พิการ ด้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ

4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

4.1 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง

4.1.1 พัฒนาหลักสูตรขั้นใช้เองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางด้าน

เศรษฐกิจสังคม

4.1.2 จัดทำหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีบุคลิกที่สมบูรณ์

ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข

4.1.3 จัดให้มีรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

4.1.4 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาให้สูงและลึกซึ้งมากขึ้น สำหรับ
กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา การศึกษาที่ส่งเสริม ความ
เป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการ

4.1.5 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหาความ
ต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และโลก

4.2 สามารถจัดทำหลักสูตร การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และอื่น ๆ ให้
เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยความร่วมมือของสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาและเครือข่ายสถานศึกษา

4.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตร

สถานศึกษา

4.4 นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และ รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

5.1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

5.2 ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

5.3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

5.4 จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้ สดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้วิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ครูและนักเรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน บทบาท และหน้าที่ของสถานศึกษา

6.1 กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

6.2 จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบการวัด และประเมินผลของสถานศึกษา

6.3 วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนและอนุมัติ ผลการเรียน

6.4 จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริม กรณีที่นักเรียนไม่ผ่านการประเมิน

6.5 จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล

6.6 จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

6.7 ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาค และตัดสินผลการเรียน การเลื่อนชั้น และจบการศึกษา

6.8 การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบ ระดับการศึกษา ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เมื่อคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน แล้วให้เสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ พร้อมทั้ง ให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ การเทียบโอน

7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

7.1 กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา

7.2 พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้น ทำให้นักเรียนได้ฝึกการคิดการจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ

7.3 พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย

7.4 รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษารวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา

8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

8.1 จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

8.2 จัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดมุมหนังสือในห้องเรียน ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ สวนวรรณคดี เป็นต้น

8.3 จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่ และระบบการเชื่อมโยงเครือข่ายกับห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พิพิธภัณฑ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

8.4 ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และนิเทศ กำกับติดตาม ประเมิน และปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

9. การนิเทศการศึกษา บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

9.1 สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล การนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงาน

ของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่าได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักเรียนและตัวครูเอง

9.2 จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ทั้งถึงและต่อเนื่อง เป็นระบบและกระบวนการ

9.3 จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

10. การแนะแนว บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

10.1 กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็นองค์ประกอบสำคัญโดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

10.2 จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน

10.3 สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียน

10.4 ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยา และการแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน

10.5 คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และคณะอนุกรรมการแนะแนว

10.6 ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ

10.7 ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน

10.8 ประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กร ภาครัฐ และเอกชน บ้าน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว

10.9 เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาบทบาท และหน้าที่ของสถานศึกษา

11.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และชุมชน

11.2 จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหาร ที่เอื้อต่อการพัฒนางาน และการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน จัดระบบสารสนเทศ ให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์ เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

11.3 จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ การศึกษา

11.4 ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา โดยสร้างระบบการทำงานที่ เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วม และวงจรพัฒนาคุณภาพของเดรมมิ่ง หรือวงจร PDCA

11.5 ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา โดยดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง ด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

11.6 ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา

11.7 จัดทำรายงานประจำปี (SAR) เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาชั้น พื้นฐานหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

11.8 จัดให้มีการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยดำเนินการ ตามกรอบดำเนินงานในการกิจข้อ 1-7 เป็นประจำต่อเนืองทุกปีและมีการศึกษาวิจัยรูปแบบเทคนิค วิธีการประกัน คุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง นำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารและการจัดการศึกษา และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย

12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ บทบาทและหน้าที่ของ สถานศึกษา

12.1 จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น

12.2 ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ ภายในชุมชน

12.3 ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ

12.4 พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้ง หาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

13.1 ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก ภูมิปัญญา

ท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม
ท้องถิ่น

13.2 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจน
ประสานงานกับองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของ ชุมชน
และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนร่วมกัน

13.3 ให้บริการด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล
ข่าวสาร กับแหล่งวิชาการในที่อื่น ๆ

13.4 จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรม การสร้าง
ความสัมพันธ์ อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วม
กิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น

14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กร หน่วยงาน
สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

14.1 ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กร
ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถาน
ประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

14.2 จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล
ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ
สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา

14.3 ร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น
ที่ร่วมจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

14.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง
สถานศึกษากับบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร
เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

14.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และ
สถาบันสังคมอื่น ได้รับความช่วยเหลือทางด้านวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น

14.6 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ เพื่อการ
เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

15.1 ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

15.2 จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

15.3 ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุง

15.4 นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

15.5 ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมต่อไป

16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาบทบาท และหน้าที่ของสถานศึกษา

16.1 ศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

16.2 จัดทำ จัดหาหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบแบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

16.3 ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาบทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

17.1 จัดให้มีการร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดทำ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

17.2 พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ในเรื่องเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

17.3 พัฒนาและใช้สื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้อรรถประโยชน์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

17.4 พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา และชุมชน

17.5 นิเทศติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา

ผลิตใช้และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2550) ได้กำหนดขอบเขตการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร เป็นกระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้บรรลุจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง จุดประสงค์รายวิชา และจุดประสงค์การเรียนรู้ของหลักสูตร
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารงานวิชาการ และการจัดงานวิชาการในสถานศึกษา งานด้านวิชาการนับได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา เพราะครอบคลุมงานอื่น ๆ ให้มาเกี่ยวข้อง เช่น รูปแบบการจัดงานวิชาการ การจัดการบริหารงานวิชาการ การจัดครูเข้าสอนแทน การดำเนินการสอบ การสอนซ่อมเสริม การนิเทศติดตามผลงาน กิจกรรมที่ส่งเสริมงานวิชาการ แนวทางปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน การสอนแบบบูรณาการ การจัดครูเข้าสอนในชั้นเรียน การแก้ปัญหาการขาดแคลนครู
3. การพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ เป็นการจัดและบริหารงาน ห้องสมุด การกำหนดนโยบายการจัดหรือการคัดเลือกสื่อโสตทัศน การบริการห้องสมุดของสถานศึกษา การปฏิบัติการบริการใช้ห้องสมุด เป็นต้น
4. การพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นตัวจักรสำคัญที่ช่วยชักจูงให้ผู้เรียนสนใจบทเรียน และเป็นประสบการณ์ตรงที่ง่ายต่อการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้การสนับสนุนและเข้าใจ การจำแนกประเภท การเลือกใช้ การผลิตและการบริการสื่อการสอน เป็นต้น
5. การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกิจกรรมหรือความพยายามต่าง ๆ ของบุคลากรทางการศึกษาที่พัฒนาความรู้ความสามารถของผู้ร่วมวิชาชีพให้ปฏิบัติการกิจทางด้านการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การวิเคราะห์และปรับปรุงจุดประสงค์การเรียนรู้ เลือกและปรับปรุงเนื้อหาการสอน พัฒนาวิธีสอบ พัฒนาการใช้สื่อประกอบการสอน การประเมินผล การเรียนการสอน และปรับปรุงการสอน เป็นต้น
6. การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ เป็นระบบได้มาตรฐานอย่างต่อเนื่องจนสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพ ผู้จบการศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐานตามจุดหมายของหลักสูตรและความต้องการของสังคม

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553) ได้กำหนดขอบข่ายวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาเป็น 12 ด้าน ตามกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งครอบคลุม 5 ด้าน คือ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการ หรือขั้นตอนของการตัดสินใจหาทางเลือกทางการเรียนการสอนให้เหมาะสม เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการเรียนการสอนไปในทางที่ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานศึกษาโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง ส่งเสริมครูให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ไขปัญหา และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนแก่ครูในกลุ่มสาระต่าง ๆ โดย เน้นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร และส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน

4. การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการยกระดับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ สถานศึกษาจึงต้องจัดการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพกระบวนการบริหารการศึกษา

5. การวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อกำหนดทิศทางวิสัยทัศน์ การจัดทำแผนโรงเรียน ดำเนินงานตามแผน การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการทำงาน และรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาและการแก้ไขปัญหา การพัฒนาและนำไปใช้ปรับปรุงทุกขั้นตอน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารวิชาการครอบคลุม ตั้งแต่ 1) การวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ 2) การจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน 3) การจัดการบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน 4) การวัดและประเมินผล

กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายงานวิชาการโรงเรียนประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาการประกันคุณภาพในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กรหน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจงาน และแนวปฏิบัติงานด้านวิชาการไว้ดังนี้

ต้องถึ้น

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตร

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น
14. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน
15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สรุปได้ว่า จากการศึกษาขอบข่ายการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดของ กมล ภู่ ประเสริฐ (2544) นิพนธ์ กินาวงศ์ (2544) ประชุม ผงผ่าน (2545) ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547)

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2550) รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554) และสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ ออกมาเป็นตาราง เพื่อกำหนดองค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อความเหมาะสม สำหรับการศึกษาวิจัยการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับข้อบ่งชี้การบริหารงานวิชาการ

อ้างอิง	นิพนธ์ กิณวาศ์ (2544)	กมล ภูประเสริฐ (2544)	ประชุม ผงพาน (2545)	ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547)	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2550)	รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ (2554)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561)	ความถี่
1. การพัฒนาหรือดำเนินการ เกี่ยวกับการให้ ความเห็นการ พัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น					✓					✓	2
2. การวางแผนงานด้านวิชาการ			✓		✓			✓		✓	4
3. การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓			✓		✓	7
4. การพัฒนาหลักสูตรของ สถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	9
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้			✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
6. การวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	9
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาในสถานศึกษา		✓			✓		✓		✓	✓	5

ตาราง 1 (ต่อ)

อ้างอิง ขอบข่าย งานวิชาการ	นิพนธ์ กิณวาศ์ (2544)	กมล ภูประเสริฐ (2544)	ประชุม ผงผ่าน (2545)	ชุมนัดดี อินทร์รักษ์ (2547)	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2550)	รุ่งชัชดาพร เวทชะชาติ (2553)	ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	กาญจน์ เรืองมนตรี และธรรินทร์	นามวรรณ (2554)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับ พื้นฐาน (2561)	ความถี่
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มี แหล่งเรียนรู้			✓		✓	✓			✓		✓	5
9. การนิเทศการศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓			✓		✓	8
10. การแนะแนว					✓				✓		✓	3
11. การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายใน และมาตรฐาน การศึกษา					✓	✓	✓		✓		✓	5
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความ เข้มแข็งทางวิชาการ					✓				✓		✓	3
13. การประสานความร่วมมือใน การพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น		✓			✓				✓		✓	4
14. การส่งเสริม และสนับสนุน งานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั องค์กร หน่วยงานสถาน ประกอบการและสถาบันอื่นที่จัด การศึกษา				✓	✓				✓		✓	4
15. การจัดทำระเบียบและแนว ปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ ของสถานศึกษา			✓		✓						✓	3

ตาราง 1 (ต่อ)

อ้างอิง	ขอบข่ายงานวิชาการ										ความถี่
	นิพนธ์ กินวนาคี (2544)	กมล ภูประเสริฐ (2544)	ประชุม ผงผ่าน (2545)	ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2547)	กระทรวงศึกษาธิการ (2550)	ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ (2550)	รุ่งชัชดาพร เวทชะชาติ (2553)	ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553)	กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินทร์ นามวรรณ (2554)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (2561)	
16. การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา					✓					✓	2
17. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา			✓	✓	✓	✓			✓	✓	6
18. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่นๆ		✓									1
19. บริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ		✓									1
20. การประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา		✓									1

จากตาราง 1 การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการสามารถนำไปสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

จากการสังเคราะห์ความหมาย ความสำคัญ หลักในการบริหารวิชาการ กระบวนการบริหารงานวิชาการ ขอบข่ายการบริหารวิชาการ จากทฤษฎีแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปขอบข่ายการบริหารงานวิชาการทั้งหมด 20 ด้าน โดยผู้วิจัยได้ผนวกด้านที่มีขอบเขตงานและลักษณะงานที่ใกล้เคียงกันมารวมไว้ด้วยกัน และสรุปเป็นขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยเลือกขอบข่ายที่มีระดับความถี่ระดับ 6 ขึ้นไป ทั้งหมด 6 ด้าน

ตาราง 2 แสดงการรวมด้านขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ	ขอบข่ายองค์ประกอบที่นำมาผนวกรวมกัน
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	1. การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 3. การวางแผนงานด้านวิชาการ 4. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 5. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา 6. การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติการ หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 7. การแนะแนว
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	1. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 2. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนใช้ในสถานศึกษา 3. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	1. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
4. การวัดผลและประเมินผล	1. การประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา 2. บริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
5. การนิเทศการศึกษา	1. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น
6. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	

จากตาราง 2 พบว่า องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการประกอบด้วย 6 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ผู้วิจัย ได้นำองค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการ แต่ละองค์ประกอบมาศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะในการศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา

บุญชม ศรีสะอาด (2545) ได้สรุปว่า หลักการพัฒนาหลักสูตรโดยทั่วไปมีดังนี้

1. ใช้พื้นฐานจากประวัติศาสตร์ปรัชญา สังคม จิตวิทยา และวิชาความรู้ต่างๆ
2. พัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม โดยวิเคราะห์ปัญหาความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม
3. พัฒนาให้สอดคล้องกับระดับพัฒนาการ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
4. พัฒนาให้สอดคล้องกับหลักของการเรียนรู้
5. ในการเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จะต้องพิจารณาความเหมาะสมในด้านความยากง่าย ลำดับก่อนหลัง ความต่อเนื่อง และบูรณาการของประสบการณ์ต่าง ๆ
6. พัฒนาในทุกจุดอย่างประสานสัมพันธ์กันตามลำดับจากจุดประสงค์ สาระความรู้ ประสบการณ์กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล
7. พิจารณาถึงความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
8. พัฒนาอย่างเป็นระบบ
9. พัฒนาอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง
10. มีการวิจัยติดตามผลอยู่ตลอดเวลา
11. ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ
12. อาศัยความร่วมมืออย่างจริงจังของผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้สรุปว่า สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพ การใช้หลักสูตรด้วยการวิจัย และพัฒนา การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผลในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษาต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานและ รายละเอียดที่เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดอื่นๆ ในระดับท้องถิ่นได้จัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งสถานศึกษาสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียนโดยทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551) ได้สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามจัด ประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนา ตนเองตามที่พึงประสงค์ของสังคม

ชวลิต ชูกำแหง (2551) ได้สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตรมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ การสร้างหลักสูตรขึ้นใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลยและการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น รวมไปถึงการผลิตเอกสารต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนด้วย

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูอาจารย์ได้ร่วมมือกันเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน ให้เหมาะสมแก่การเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ทั้งปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เกิดความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้สรุปว่า การพัฒนาหลักสูตร เป็นเรื่องที่ต้องการการตัดสินใจหลายขั้นตอน ตั้งแต่การเริ่มตั้งวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เฉพาะ การเลือกเนื้อหาให้ตรงและครอบคลุม ชนิดของประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์ และท้ายสุด คือ วิธีการประเมินผลของการเรียนรู้

Taba (1992) ได้สรุปว่า การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุง หลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชาการเรียน การสอน การวัด และประเมินผลอื่น ๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายอันใหม่ที่วางไว้ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการ เปลี่ยนแปลงทั้งระบบหรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ทั้งจุดมุ่งหมายและวิธีการ และการเปลี่ยนแปลง หลักสูตรนี้จะมีผลกระทบทั้งด้านความคิดและความรู้สึกของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนการปรับปรุง หลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพียงบางส่วน โดยไม่เปลี่ยนแปลงแนวความคิดพื้นฐาน หรือรูปแบบของหลักสูตร

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การสร้างหลักสูตรขึ้นมาใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น โดยได้มีการวางแผน จัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษาให้เหมาะสมแก่การเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาตัดสินใจหลายขั้นตอนตั้งแต่การเริ่มตั้งวัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์เฉพาะ การเลือกเนื้อหาให้ตรงและครอบคลุมชนิดของประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์ รวมถึงการประเมินผลของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543) กล่าวถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เกิดการพัฒนาตนและสังคมคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมของประเทศชาติต่อไป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนจึงต้องใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้รูปแบบการ

สอนหรือกระบวนการเรียนการสอนในหลากหลายวิธี

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545) กล่าวว่า การเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมประสบการณ์หรือสถานการณ์ใด ๆ ที่มีความหมายกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านี้ด้วยตนเอง โดยการสังเกต วิเคราะห์ ปฏิบัติ สรุป เพื่อสร้างนิยามความหมาย และผลิตองค์ความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ทุกด้านอย่างสมดุล

ดารี บุญชู (2546) กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้ (Learning Process) หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนหรือการใช้วิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้

ทีศนา แคมมณี (2548) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง วัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน สารเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนการสอน วิธีการกระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน ลักษณะของกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) กล่าวถึง การเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเปลี่ยนไปจากเดิม อันเป็นผลจากการฝึกประสบการณ์ แต่มิใช่ผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติ เช่น สัญชาตญาณ หรืออูตมิภาวะ หรือจากการเปลี่ยนแปลงชั่วคราวของร่างกาย ต้องส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระและหน่วยการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน

ฮู และดันแคน (Hough and Duncan, 1970) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์เพื่อสนับสนุน ให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้ และมีความผาสุก

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการจัดกิจกรรมโดยวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายให้แก่ผู้เรียน การจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนที่ใช้ในการเรียนการสอน รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและให้ครูจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะต่าง ๆ เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง และเกิดการพัฒนามาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

รุจิร ภู่อาระ และจันทรานี สงวนนาม (2545) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้หรือที่เรียกว่าการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการเรียนและวิธีการสอนของครู ซึ่งครูจะต้องสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์และศึกษาค้นคว้าด้วย

ตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ควบคุมดูแลเป็นการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักวิธีคิด วิธีการดำเนินชีวิตและมีทักษะในการเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้การจัดการเรียนการสอนตามแนวของหลักสูตรใหม่ จึงน่าจะมีหลักการและแนวปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ได้แสดงความคิดอย่างอิสระ สามารถสรุปและสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นได้จากข้อมูลที่มี
3. นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติครูเป็นเพียงแหล่งข้อมูลหนึ่งจากหลาย ๆ แหล่งและเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน
4. เน้นการปฏิบัติที่ควบคู่ไปกับหลักการและทฤษฎี
5. เน้นวิธีการสอนจากการเรียนรู้หลายๆ รูปแบบ
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิด มากกว่าการหาคำตอบที่ตายตัวเพียงคำตอบเดียว
7. ถือว่ากระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่
8. ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกัน และเรียนรู้ด้วยตนเอง

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545) ได้ให้ความหมายว่า กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การที่โรงเรียนจัดมวลประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ตามความคาดหวัง

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้เป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากประสบการณ์ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีจำเป็นต้องอาศัยสภาพการณ์สนับสนุนหลายอย่าง ในการจัดการเรียนการสอนครูจะต้องหาทางให้นักเรียนได้ผ่านประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด และเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการศึกษามีเป้าหมายที่สำคัญที่สุด คือ การจัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาตนเองสูงสุดตามกำลังหรือตามศักยภาพของแต่ละคน โดยมีแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ด้านระบบบริหารและการสนับสนุนทางการศึกษา ด้านครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนรู้ด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา มีองค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้ที่มีความสำคัญก็คือ ครูเปรียบเสมือนผู้จัดการหรือผู้อำนวยความสะดวก และผู้บริหารที่จะต้องมึบทบาทในการเป็นผู้ส่งเสริมและสนับสนุน

สรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียน โดยครูต้องเป็นผู้จัดการ หรือผู้อำนวยการความสะดวกในการดำเนินการเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น การเตรียมเนื้อหา การฝึกทักษะ การจัดกิจกรรม การจัดการเรียนการสอน และการจัดสภาพแวดล้อม วัดและประเมินผลที่หลากหลาย สะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และการวิจัยเพื่อปรับปรุงพัฒนาให้ผู้เรียนได้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

4. การวัดผลและการประเมินผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ได้ให้ความหมาย การวัดผลประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึง พัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

วันชัย พงษา (2545) ได้ให้ความหมายของ การวัดผลประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่ต้องการให้ผู้สอนใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ได้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะการวัดประเมินผลจะทำให้ทราบการพัฒนาการความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้ให้ความหมาย การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอน ประสบการณ์ดังนี้ การวัดเป็นกระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของหรือบุคคลตาม ความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่วัดนั้น เช่น การวัด ความสามารถทางสมองด้านต่าง ๆ การวัดคุณสมบัติทางกายภาพ เช่น น้ำหนัก ขนาดของวัตถุ ผลที่ได้จากการวัดเป็นจำนวนตัวเลข จุดมุ่งหมายของการวัดนั้นเป็นการตรวจสอบการสอนของครูอาจารย์ และการเรียนของผู้เรียน ในด้านการเรียนรู้ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) ด้าน ทักษะปฏิบัติ (Psychomotor Domain) ด้านเจตคติ (Affective Domain) การประเมินผล เป็นการ พิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ คุณค่าความจริง และการกระทำบางที่ขึ้นอยู่กับการวัดเพียงอย่าง เดียว เช่น คะแนนสอบ แต่โดยทั่วไปจะเป็นการรวมการวัดหลาย ๆ ทาง โดยอาศัยข้อมูลหรือ รายละเอียดจากการสังเกต การตรวจผลงาน การสัมภาษณ์ หรือการทดสอบประกอบการพิจารณา การประเมินผลแต่ละครั้งจะประกอบด้วย การวัดที่ได้จากกระบวนการต่าง ๆ เกณฑ์การพิจารณาและ การตัดสินใจเป็นการชี้ขาด หรือสรุปผล การเปรียบเทียบผลของการวัดกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ การ เทียบโอนประสบการณ์ สถานศึกษาสามารถเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียน โดยการนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ หรือจากการประกอบอาชีพมาเทียบโอน

เป็นผลการเรียนของหลักสูตรใด หลักสูตรหนึ่งในระดับที่กำลังศึกษาอยู่

พิสนุ พองศรี (2550) ได้ให้ความหมาย การวัดและประเมินผล การวัด หมายถึง การกำหนดค่าตัวเลขหรือสัญลักษณ์ให้กับสิ่งหนึ่งสิ่งใดตามวิธีการหรือเครื่องมือที่กำหนดขึ้น ทั้งในเชิงปริมาณโดยตรง เช่น การนับจำนวนและความถี่ของสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือการใช้เครื่องมือทางวิทยาศาสตร์ เช่น ตลับเมตร เครื่องชั่งน้ำหนัก เทอร์โมมิเตอร์ วัดส่วนสูง น้ำหนักอุณหภูมิ หรือเครื่องมือทางสังคมศาสตร์ เช่น แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามแบบทดสอบ ไปเก็บข้อมูลตามกลุ่มเป้าหมาย ให้ออกมาเป็นตัวเลข ถ้าจะกล่าวโดยสรุป การวัด คือการให้ตัวเลขกับสิ่งหนึ่งที่จะวัดนั่นเอง การประเมิน หมายถึง กระบวนการตัดสินคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยนำสารสนเทศหรือผลจากการวัดมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมาย การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่เกิดจากการนำข้อมูลที่ได้มาจากการวัด มาทำการพิจารณาตัดสินเป็นระบบอย่างครอบคลุมเพื่อหาข้อสรุปด้วยคุณธรรม การวัด หมายถึง การค้นหาคุณลักษณะของบุคคลหรือสิ่งของต่างๆ โดยใช้เครื่องมือวัดอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ได้มาซึ่งผลตามหน่วยวัดของเครื่องมือ นั้น ๆ ที่เรียกว่า ข้อมูล

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ให้ความหมาย การวัดและประเมินผล การวัด (Measurement) หมายถึง กระบวนการที่กำหนดจำนวนตัวเลขให้กับวัตถุสิ่งของหรือบุคคลตามความมุ่งหมายและเปรียบเทียบลักษณะที่มีความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสิ่งที่วัดนั้น ๆ การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การพิจารณาตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพคุณค่าความจริงและการกระทำ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) ได้ให้ความหมาย การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และเพื่อตัดสินผลการเรียน ซึ่งผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับ การวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ประกอบด้วย ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผล หมายถึง กระบวนการใช้เครื่องมือวัดการประเมินผล การเรียนรู้ เป็นการประเมินที่สอดคล้องกับความเป็นจริง ใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้การทดสอบด้วยวิธีการต่าง ๆ มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริงจากกระบวนการปฏิบัติ และให้มีการวิเคราะห์ผลประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการวัดผลและเทียบโอนผลการเรียน ซึ่งผลการประเมินจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

5. การนิเทศ

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2543) ได้ให้ความหมายการนิเทศ คือ กระบวนการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยการให้ความช่วยเหลือและนำเสนอส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงการสอนเพื่อพัฒนานักเรียนให้เต็มศักยภาพ

สันติ บุญภิรมย์ (2552) ได้ให้ความหมาย การนิเทศการศึกษา หมายถึง กิจกรรมหนึ่งในหลายๆ กิจกรรมของการบริหารการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุง เงื่อนไขการเรียนรู้และความเจริญงอกงามของผู้เรียน โดยมุ่งให้ผู้สอนได้ปรับปรุงวิธีการสอนและจัดกิจกรรมอื่นควบคู่ไปด้วยการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง ความพยายามที่จะปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ โดยบุคลากรภายในของสถานศึกษาเป็นหลัก และในบางโอกาสก็เรียนเชิญบุคลากรภายนอกมาเป็นวิทยากรร่วมด้วย เพื่อให้การพัฒนานักเรียนได้ดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ความหมาย การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารการศึกษาเพื่อให้การชี้แนะช่วยเหลือร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายการศึกษา และคุณค่าของการนิเทศการศึกษาอยู่ที่การพัฒนา และปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และส่งผลสะท้อนไปถึงการพัฒนานักเรียนด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ได้ให้ความหมาย การนิเทศการศึกษา (Supervision) หมายถึง ความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด และคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา โดยให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม รวมถึงการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยและพัฒนา เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลทุกภาคส่วนเกิดความพึงพอใจ

วัชรา เล่าเรียนดี (2556) ได้ให้ความหมาย การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้ให้การนิเทศ หรือผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อจะพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนการสอนของนักเรียน

กูต (Good, 1973) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า เป็นความพยายามของผู้ทำหน้าที่นิเทศที่จะช่วยในการให้คำแนะนำแก่ครู หรือผู้อื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้สามารถปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้น ช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านอาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครู

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กิจกรรมเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือครู ซึ่งเป็น

กระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบและมีการวางแผน เพื่อปรับปรุงวิธีการสอนควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพของครู โดยมีการประเมินผลกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาจากการติดตามของเขตพื้นที่การศึกษา รวมถึงเป็นกระบวนการปฏิบัติงานและประสานความร่วมมือกันระหว่างผู้นิเทศ การศึกษากับผู้รับการนิเทศ เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดของการสอนของครู และการเรียนรู้ของนักเรียนตามเป้าหมายการศึกษา

6. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

จันทราณี สงวนนาม (2545) ได้กล่าวถึง สื่อการเรียนรู้ว่า ผู้บริหารจะต้องจัดให้สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอน เพราะสื่อเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูและนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนได้สะดวกยิ่งขึ้น สื่อที่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูผู้สอน เช่น เอกสาร หลักสูตร คู่มือครู บันทึก การสอน นอกจากนี้แหล่งการเรียนรู้ทุกรูปแบบ เครือข่ายการเรียนรู้ที่สามารถให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สื่อการเรียนรู้เป็นส่วนประกอบสำคัญที่ช่วยให้การเรียนการสอนของครูดำเนินไปด้วยดี ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีตามกระบวนการต่าง ๆ ที่หลักสูตรต้องการ

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) ได้กล่าวถึงแนวทางการใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาไว้ 2 ประการ คือ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผลิต พัฒนา และใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อการศึกษา
2. จัดทำ จัดทำสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้กับครูและผู้เรียนอย่างเพียงพอ และหลากหลาย

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กล่าวถึงแนวทางในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไว้ 5 ประการ คือ

1. ศึกษาวิเคราะห์ ความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ
2. ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน
3. จัดทำสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนางานด้านวิชาการ
4. ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดทำ พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอน และพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุคใหม่ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น

5. การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา อารมณ์ ใจเที่ยง (2546) ได้กล่าวถึง สื่อการสอนเปรียบได้กับมือที่สามของครู เพราะครู

สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องทุ่นแรงช่วยเสริมให้การสอนน่าสนใจ และลดพลังงานการที่ครูต้องพูดอธิบายให้น้อยลงได้ เป็นการประหยัดเวลาการสอนลง สื่อจะช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ช่วยสร้างความเข้าใจให้ชัดเจนขึ้น และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เร็วขึ้นตลอดจนจำได้นาน

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้กล่าวถึง การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า สถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้ของครู อาจารย์บรรลุผล โดยการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่มีความหลากหลาย เหมาะสม และเพียงพอให้ครู อาจารย์ได้เลือกพัฒนา และใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างได้ผล สื่อและเทคโนโลยีนั้นควรเน้นตั้งแต่การจัดทำ จัดทำจากท้องถิ่นไปจนถึงสื่อที่ทันสมัยเป็นสากล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา สื่อเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก เพิ่มพูนทักษะ ประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางการคิด ได้แก่ การคิดอย่างไตร่ตรอง การคิดสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนสร้างคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมให้แก่ผู้เรียน

สรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี หมายถึง เครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก เพิ่มพูนทักษะ ประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางการคิด เป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูและนักเรียน ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนได้สะดวกยิ่งขึ้น สถานศึกษาต้องส่งเสริมให้ครูนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ไปใช้ สนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้ของครูบรรลุผล โดยการจัดหาพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่มีความหลากหลาย เหมาะสมและเพียงพอให้ครูได้เลือกพัฒนาและใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล

เทคโนโลยีดิจิทัลทำให้การสื่อสารและบรรทัดฐานทางสังคมเปลี่ยนไป ไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร หรือการสื่อสารกับผู้อื่น ทุกวันนี้เราอยู่ในโลกที่สามารถเข้าถึงสารสนเทศจำนวนมาก อยู่ในโลกที่การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และอยู่ในโลกที่เปิดโอกาสให้เราสามารถใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสร้างสรรค์และเผยแพร่แนวคิดได้อย่างที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน

ความหมายยุคดิจิทัล

นักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับยุคดิจิทัล ดังต่อไปนี้

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) ได้ให้ความหมายว่า ยุคดิจิทัล (Digital Era) คือ ยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็วในการสื่อสารการส่งผ่านข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นข่าวสาร ภาพหรือวิดีโอที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วทุกที่และทุกเวลา

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) ได้ให้ความหมายว่า ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่เทคโนโลยีมีความ

เจริญก้าวหน้า ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นข้อความ ภาพ เสียง หรือคลิปวิดีโอ ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลมากขึ้น เป็นโลกที่อินเทอร์เน็ตเป็นทุกสรรพสิ่ง หรือเรียกว่า IOT (Internet of Things) อันเนื่องมาจากเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่สามารถเชื่อมต่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่จำนวนมากมหาศาล (Big Data) ผ่านการวิเคราะห์ ประมวลผลอย่างรวดเร็ว ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการใช้งาน ความเป็นยุคดิจิทัลนี้จึงเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์ไปได้อย่างมากมาโดยสภาพดังกล่าวนำไปสู่โอกาสอย่างมหาศาล แต่ในทางตรงกันข้ามทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้อีกมากมายด้วยเช่นกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ และทำให้เกิดสถานการณ์แข่งขันที่สูงขึ้นในทุกด้าน รวมถึงเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ที่สำคัญคือ ส่งผลให้คุณลักษณะของผู้เรียนเปลี่ยนไป

สรุปได้ว่า ยุคดิจิทัล หมายถึง ยุคที่เทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้า ทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่ในสังคม ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลมากขึ้น เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของมนุษย์ได้อย่างมากมาย ทำให้สะดวก สบายในการเรียนรู้ เพิ่มศักยภาพในการใช้ความคิดสร้างสรรค์พัฒนาสิ่งใหม่ใหม่ได้เป็นอย่างดี

คุณลักษณะยุคดิจิทัล

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะยุคดิจิทัล (Characteristics of Digital Era) คือพัฒนาการจากยุคอุตสาหกรรมมาสู่ยุคดิจิทัลในปัจจุบันจะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยเฉพาะในปัจจุบันนับได้ว่าเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร และอินเทอร์เน็ต ซึ่งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีนี้เองที่ทำให้ครู อาจารย์และนักเรียนของสถานศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ได้โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาหรือแม้แต่สถานที่ คุณลักษณะยุคดิจิทัลที่สำคัญมี 3 ประการคือ

1. ความรวดเร็วในการสื่อสารไม่จะเป็นการจำกัด หรือการเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร ความรู้ต่างๆ ของผู้ใช้
2. การใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่ไม่มีขอบเขตหรือข้อจำกัดในเรื่องเวลาหรือสถานที่ ทำให้สามารถเข้าถึง รับรู้ และเรียนรู้ได้ทุกที่และทุกเวลา
3. การใช้เทคโนโลยีมาบูรณาการเชื่อมโยงเครือข่ายต่าง ๆ ให้ทุกคนสามารถจำกัด เก็บ เข้าถึง ใช้ พัฒนาความรู้ เผยแพร่และแบ่งปันความรู้ได้อย่างทั่วถึง

สรุปได้ว่า คุณลักษณะสำคัญของยุคดิจิทัลมีผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารเป็นอย่างมาก ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่ทำให้ครู อาจารย์และนักเรียนของสถานศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ได้โดยไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลาหรือแม้แต่สถานที่ ผู้บริหารต้องตระหนักถึงเรื่องของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร การใช้เทคโนโลยีในปัจจุบัน และการจัดการความรู้ของ

สถานศึกษา เพราะมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา

ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ

โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์ (2551) ได้ให้ความหมาย เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึงเทคโนโลยีเพื่อใช้กับการจัดการสารสนเทศซึ่งหมายถึงเทคโนโลยีการผลิต การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การวิเคราะห์และเผยแพร่การสื่อสาร โทรคมนาคม รวมถึงอุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้งานรวมกันเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความแม่นยำและทันต่อเหตุการณ์

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้ให้ความหมาย เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึงเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับระบบคอมพิวเตอร์ ระบบซอฟต์แวร์ ระบบข้อมูลสารสนเทศระบบเครือข่ายระบบโทรคมนาคม วิทยุและโทรทัศน์ที่ใช้เพื่อการศึกษาขององค์กร หรือหน่วยงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2555) ได้ให้ความหมาย เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึงเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการกับข้อมูลสารสนเทศ ตั้งแต่การเข้าถึงข้อมูลการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดกระทำกับข้อมูลการแปลความหมายข้อมูล และประมวลผลข้อมูลการแสดงผลข้อมูลการประเมินผลข้อมูลและการติดต่อสื่อสาร รวมถึงการเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายจนกระทั่งการสร้างข้อมูลขึ้นมาใหม่จึงเป็นเทคโนโลยีที่ผสมผสานกันระหว่างเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีการสื่อสารและคอมพิวเตอร์

สรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึงการใช้ระบบคอมพิวเตอร์มาช่วยในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอน จัดกิจกรรมส่งเสริมงานวิชาการในสถานศึกษาและการติดต่อสื่อสาร โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะเป็นผู้ดูแลในเรื่องของงบประมาณ เพื่อใช้ในการจัดซื้อ อุปกรณ์ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศรวมทั้งการซ่อมบำรุง และครูผู้สอนเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ในการใช้งานคอมพิวเตอร์ควบคุมดูแลและให้คำแนะนำ เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนรู้และปฏิบัติได้เพื่อเพิ่มความเข้าใจ โดยนักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นสำหรับการใช้โปรแกรมต่าง ๆ เพื่อให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความหมายของเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology)

Behringer (2012) ได้ให้ความหมาย เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง เทคโนโลยีที่ทำให้ส่งผ่านข้อมูลปริมาณมากผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ซึ่งอาจไม่ต้องการร้องขอจากผู้รับได้และนอกจากที่จะส่งข้อมูลสื่อสารระหว่างคนกับคน คนกับเครื่องจักรและเทคโนโลยีดิจิทัลยังสร้างการติดต่อสื่อสารระหว่างเครื่องจักรด้วยกันได้ เทคโนโลยีดิจิทัลยังทำให้ทุกอย่างอยู่ใกล้กัน

โลกเสมือนจริง

PC Magazine (2014) ได้ให้ความหมาย เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง เทคโนโลยีที่เป็นกำลังใจเหมือนร่มที่คลุมผลิตภัณฑ์และโซลูชันที่ใช้คอมพิวเตอร์ทุกชนิด และรวมถึงระบบหรือโปรแกรมการทำงานใช้คอมพิวเตอร์และแก้ไขปัญหาด้วยคอมพิวเตอร์

Cearley, Walke, Burke, & Searle (2017) ได้ให้ความหมาย เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง Digital Technology Platform ที่เป็นฐานรากที่สำคัญในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทางออนไลน์ อาทิเช่น Social media, Online games and Applications, Multimedia, Productivity Applications, Cloud computing and Mobile devices โดยจะมีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เป็นกระดูกสันหลัง (Backbone) ที่จะมารองรับการทำกิจกรรมออนไลน์ต่าง ๆ ทั้งด้านธุรกิจและสังคม

สรุปได้ว่า เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) หมายถึง ทักษะ ความเข้าใจ และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ในการปฏิบัติงาน โดยการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ ในการสื่อสารมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการปฏิบัติงานและการทำงานร่วมกันด้านการบริหารงาน วิชาการ จัดการเรียนการสอน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มี ความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัล

1. ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ

กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่สามารถประยุกต์เข้ากับพันธกิจของกระทรวงศึกษาธิการได้นั้น จะเป็นภาพรวมของกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยผ่านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์และมาตรการสำคัญ ที่ส่งผลกระทบต่อการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม ระบบการเชื่อมโยงเครือข่าย ระบบงาน บุคลากร ตลอดจนจนถึงข้อมูล ต่างๆ จนกลายเป็นสารสนเทศเพื่อการศึกษา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยสนับสนุน การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2555) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารจะเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญ ด้วยทักษะและความรู้ความสามารถในด้านนี้จะกลายเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของทุกตำแหน่งงานทั้งภาครัฐและเอกชน โครงสร้างการผลิตเปลี่ยนจากการใช้แรงงานเข้มข้นเป็นการใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีมากขึ้น การพัฒนาคนมุ่งสร้างให้มีความรู้ทักษะ และความชำนาญควบคู่ไปกับการพัฒนาเทคโนโลยี ประเทศที่พัฒนาเทคโนโลยีได้เข้าจะไม่สามารถแข่งขันกับประเทศอื่น การเข้าถึงเทคโนโลยีที่ไม่เท่าเทียมกันของกลุ่มคนในสังคมทำให้เกิดความ

เหลื่อมล้ำในการพัฒนา จึงเป็นที่มาซึ่งทำให้แม้แต่วงการศึกษา นอกจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในสร้างคนรุ่นใหม่ที่มีศักยภาพสูงสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้แล้ว ยังถูกนำไปใช้เพิ่มโอกาสทางการศึกษา พัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอีกด้วย

สรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญ ในการดำเนินงานขององค์กรในปัจจุบันเป็นอย่างมาก เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยประมวลผลข้อมูลที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ให้มีความถูกต้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ตามต้องการได้ ช่วยในการจัดระบบการเก็บข้อมูลโดยอัตโนมัติ สามารถนำมาใช้ได้อย่างสะดวก สามารถเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังช่วยในการสื่อสารระหว่างกันได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ลดอุปสรรคเกี่ยวกับเวลา ระยะทางและงบประมาณในการดำเนินงาน

2. ความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลกับการศึกษา

อดิพร เกิดเรือง (2560) การจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล ต้องคำนึงถึงการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เน้นการสร้างสรรค์ปรับแต่งการเรียนรู้ การคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน เน้นการใช้เครือข่ายออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้ สร้างสถานการณ์จำลองให้ผู้เรียนพบประสบการณ์จริง เนื้อหาการเรียนรู้ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บนเครือข่ายออนไลน์ สามารถสร้างองค์ความรู้ แบ่งปันความรู้และเนื้อหาผ่านเครือข่ายออนไลน์และส่งเสริมความรู้ในโลกแห่งการทำงานมากขึ้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) ได้กล่าวว่า เทคโนโลยีดิจิทัลมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งในเชิงเทคนิคและการผสมผสานไปสู่การนำไปใช้ประโยชน์ที่มีการหลอมรวมเข้ากับคน ธุรกิจและสังคมมากขึ้นเรื่อย ๆ อีกทั้งยังขยายผลไปสู่การคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ในระบบนิเวศน์ที่จะส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและใช้ประโยชน์ต่อไปในวงกว้างได้

Minister of Education (New Zealand) (2015) กล่าวว่า เทคโนโลยีดิจิทัลมีกระจายอยู่ทั่วไปทุกหนแห่งส่งผลให้ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็สามารถเรียนรู้และศึกษาได้ ดังนั้นโรงเรียนทุกแห่งสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การบริการอินเทอร์เน็ตที่มีคุณภาพสูงเพื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยีดิจิทัลทำให้ห้องเรียนเชื่อมต่อกันได้ ถึงแม้จะอยู่ห่างไกลกันทำให้นักเรียนที่อยู่ต่างพื้นที่กันได้เรียนจากครูคนเดียวกันในเวลาเดียวกันกับห้องเรียนอื่น ๆ ได้ทำให้นักเรียนเข้าถึงข้อมูลทรัพยากรการเรียนการสอนและเพื่อนในวงกว้างได้สะดวกรวดเร็วและราคาไม่แพง สภาพแวดล้อมแบบดิจิทัลนี้กำลังเปลี่ยนการเรียนการสอนในโรงเรียน เราจึงมุ่งมั่นที่จะใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มที่เปลี่ยนแปลงโครงสร้างพื้นฐานและกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อช่วยให้โรงเรียนของเรากลายเป็นผู้นำระดับโลกในระบบดิจิทัลเพื่อการศึกษา

สรุปได้ว่า ความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลกับการศึกษา เทคโนโลยีดิจิทัลจะช่วยพัฒนากระบวนการสอนให้กับครูอาจารย์มีการเปลี่ยนแปลงการสอนในทางที่ดีขึ้น ครูอาจารย์หลาย

คนสามารถพัฒนาวิธีการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นการช่วยให้นักเรียนพัฒนาการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้นักเรียนที่อยู่ต่างพื้นที่กันได้เรียนรู้จากครูคนเดียวกันในเวลาเดียวกันกับห้องเรียนอื่น ๆ ได้ ทำให้นักเรียนเข้าถึงข้อมูลทรัพยากรการเรียนการสอนและเพื่อนในวงกว้างมีความสะดวกรวดเร็วและราคาไม่แพง มีการทำงานอย่างอิสระและพัฒนาความรับผิดชอบในการทำงานของตนเองได้ดีขึ้น อันนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งนักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น หากมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในชั้นเรียนควบคู่กับการเรียนการสอนแบบเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากนักเรียนมีทรัพยากรด้านดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่บ้านและการใช้เวลาว่างที่เหมาะสม ผู้บริหาร ครู อาจารย์ที่มีความรู้ความเข้าใจด้านดิจิทัลเพื่อการศึกษาเป็นอย่างดี จะมีผลต่อการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเองดีขึ้นด้วย โดยเฉพาะเด็กในกลุ่มประถมศึกษาให้ข้อมูลว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาจะช่วยให้ผลการเรียนและทักษะสื่อสารดีขึ้นอย่างชัดเจน

การรู้ดิจิทัล ทักษะดิจิทัลและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

เด่นพงษ์ สุดภักดี (2557) กล่าวว่า ทักษะของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพนั้นประกอบด้วย ทักษะในการใช้ความหลากหลายของการใช้งานเทคโนโลยี เช่น ทักษะด้านการทำงานของเทคโนโลยีที่ต้องรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์และประเมินสารสนเทศดิจิทัล ทักษะการทำงานร่วมกันทางออนไลน์และทักษะการสร้างความรู้ในการใช้เทคโนโลยี

แววตา เตชชาติวิวรรธน์ (2559) ได้กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลผู้คนส่วนใหญ่มักจะนึกถึงทักษะที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เบื้องต้นทั้งเรื่องของฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ส่วนติดต่อผู้ใช้และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์พื้นฐาน รวมไปถึงการใช้อุปกรณ์ต่อพ่วงคอมพิวเตอร์ (Peripherals) ต่าง ๆ

พรชนิตว์ ลีนาราช (2560) ได้กล่าวว่า ในบริบทที่เทคโนโลยีสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและในยุคที่รัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมดิจิทัลด้วยการขับเคลื่อนสู่โมเดลประเทศไทย 4.0 การรู้ดิจิทัลจึงเป็นประเด็นสำคัญเนื่องจากประเทศไทยยังไม่ปรากฏมาตรฐานการรู้สารสนเทศดิจิทัลที่ชัดเจนที่จะสามารถนำไปใช้เป็นบรรทัดฐานในการศึกษาและการสอนในระดับต่าง ๆ บทความนี้นำเสนอความสำคัญของการรู้ดิจิทัลความหมายความสัมพันธ์ของทักษะการรู้สารสนเทศ และการรู้ดิจิทัล กรอบแนวคิดการรู้ดิจิทัลและระดับของการรู้ดิจิทัล การรู้ดิจิทัลเป็นหนึ่งในทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้ควบคู่ไปกับทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี การรู้ดิจิทัลเป็น “ทักษะการอยู่รอด” ในยุคดิจิทัลมีความสำคัญต่อผู้เรียนทุกคน โดยฝึกฝนผู้เรียนทั้ง พุทธ

พิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย เช่น การวิเคราะห์การประเมินการจัดการและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างผลงานใหม่ๆ บทความนี้นำเสนอการรู้ดิจิทัลในประเด็นของค่านิยมองค์ประกอบ สถานการณ์ปัจจุบัน รวมทั้งรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการรู้ดิจิทัล อันจะเป็น ประโยชน์ต่อผู้สอน ผู้เรียน บรรณารักษณ์กสารสนเทศและนักรการศึกษา นำไปสู่การพัฒนาการรู้ ดิจิทัลต่อไปในอนาคต

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2560) กล่าวว่า ทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หรือ Digital literacy หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์และ เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสารการทำงาน และการปฏิบัติงาน ร่วมกัน เพื่อสามารถพัฒนากระบวนการในการทำงานหรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและ เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด ซึ่งทักษะจะสามารถครอบคลุมความสามารถได้ 4 มิติ อาทิ การใช้ (Use) การเข้าใจ (Understand) การสร้าง (Create) และการเข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัลได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ศักดา จันทรประเสริฐ (2561) ได้กล่าวว่า Digital Literacy หรือการรู้ดิจิทัลเป็น ความรู้ความสามารถในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งนับเป็นทักษะที่สำคัญ Digital Literacy ไม่ได้มีความหมายเพียงแค่ความสามารถในการใช้เครื่องมือเท่านั้น แต่ยังครอบคลุม ประเด็นทั้ง 4 คือการรู้จักและเข้าใจ (Understand) การใช้ (Use) การสร้าง (Create) และการเข้าถึง (Access) โดยครอบคลุมทั้งเครื่องมืออุปกรณ์โปรแกรมใช้งาน เครือข่ายคอมพิวเตอร์ เครือข่าย โทรศัพท์ที่เป็นเทคโนโลยีดิจิทัลที่เชื่อมโยงเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

ศักดา จันทรประเสริฐ (2561) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นการดำเนินชีวิตของผู้คน ในยุคดิจิทัล ที่ขับเคลื่อนโดยอาศัยเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ การใช้โปรแกรม ทั้งในคอมพิวเตอร์ ในมือถือ รวมถึงโปรแกรมในอินเทอร์เน็ต (Cloud computing) เพื่อจัดการ เอกสาร ตารางคำนวณ นำเสนองาน สร้างสื่อดิจิทัล ทำงานร่วมกันแบบออนไลน์

อัคริมา บุญอยู่ (2561) ได้อธิบายเกี่ยวกับทักษะที่สำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัล ไว้ดังนี้

1) การใช้ (Use) คือ ทักษะและความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรมประมวลผลคำ (Word processor) เว็บเบราว์เซอร์ (Web Browser) อีเมล (e-mail) และ เครื่องมือสื่อสารอื่น ๆ ไปสู่เทคนิคขั้นสูงขึ้นสำหรับการเข้าถึงและการใช้ความรู้ เช่น โปรแกรมที่ ช่วยในการสืบค้นข้อมูล หรือเสิร์ชเอนจิน (Search Engine) และฐานข้อมูลออนไลน์รวมถึง เทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่ เช่น Cloud Computing และ Internet of Things (IoT)

2) การเข้าใจ (Understand) คือ ทักษะที่ทำให้เราเข้าใจบริบทและประเมินสื่อ ดิจิทัลเพื่อให้สามารถตัดสินใจเกี่ยวกับอะไรที่ทำและพบบนโลกออนไลน์เป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็น

เมื่อเริ่มเข้าสู่โลกออนไลน์ ทำให้เข้าใจและตระหนักว่าเทคโนโลยีเครือข่ายมีผลกระทบต่อพฤติกรรม ความเชื่อและความรู้สึกเกี่ยวกับโลกรอบตัวของเราอย่างไร เราควรพัฒนาทักษะการจัดการสารสนเทศ เพื่อค้นหา ประเมิน และใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อติดต่อสื่อสาร ประสานงานร่วมมือและ แก้ไขปัญหา

3) การสร้าง (Create) คือ ทักษะในการผลิตเนื้อหาและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพผ่านทางสื่อดิจิทัลประเภทต่าง ๆ การสร้างเนื้อหาด้วยสื่อดิจิทัลเป็นมากกว่าการรู้วิธีการใช้โปรแกรมประมวลผลคำหรือการเขียนอีเมล แต่ยังรวมถึงความสามารถในการดัดแปลงสื่อ สำหรับผู้ชมที่หลากหลาย ความสามารถในการสร้างและสื่อสารด้วยการใช้ Rich Media เช่น ภาพ วิดีโอและเสียงตลอดจนความสามารถในการมีส่วนร่วมกับ Web 2.0 อย่างมีประสิทธิภาพและมีความ รับผิดชอบ เช่น การเขียน Blog การแชร์ภาพหรือวิดีโอรวมถึงการใช้ Social Media รูปแบบต่าง ๆ

Steel (2009) กล่าวว่า การรู้ดิจิทัลเป็นความสามารถในการค้นหา (Find) ประเมิน (Evaluate) ใช้ (Utilize) และสร้าง (Create) สารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ต

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2553) ได้อธิบายเกี่ยวกับการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลว่าเป็นการแสดงถึงความคล่องแคล่วทางเทคนิคที่จำเป็นในการใช้กับคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตชุดรูปแบบพื้นฐานสำหรับการพัฒนาทักษะทางเทคนิคที่จำเป็น รวมถึง ความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรมประมวลผลคำ เว็บเบราว์เซอร์ อีเมล และการสื่อสารอื่น ๆ เครื่องมือการค้นหาและฐานข้อมูลออนไลน์

Media Awareness Network (2010) ได้แบ่งสมรรถนะของการรู้เท่าทันสื่อและ ดิจิทัล (Digital and media literacy competency) ออกเป็น 3 สมรรถนะ ดังนี้

1) ใช้ (Use) คือความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ซึ่งต้องมี ทักษะทางเทคนิคที่จำเป็นประกอบด้วยความสามารถในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรม ค้นหาทางอินเทอร์เน็ต (Internet search engines) โปรแกรมประมวลผลคำ เว็บเบราว์เซอร์ เป็นต้น เครื่องมือสื่อสารอื่น ๆ เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) สื่อสังคม เป็นต้น ซึ่งทักษะนี้ต้องมี ความสามารถในการเข้าถึงและมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ เช่น บริการบรอดแบนด์ (Broadband services) เครื่องคอมพิวเตอร์ (Computers) ซอฟต์แวร์ (Software) ฐานข้อมูลออนไลน์ การประมวลผลแบบแบ่งปันทรัพยากรผ่านเครือข่าย (Cloud computing) เป็นต้น

2) เข้าใจ (Understand) คือความสามารถในการรับรู้และประมวลผล สารสนเทศ รวมถึงสามารถสะท้อนความคิด ความเชื่อและความรู้สึกต่อสื่อดิจิทัลเพื่อประเมิน ประโยชน์และลดความเสี่ยงในสังคมอย่างมีวิจารณญาณ โดยความสามารถของทักษะนี้เกี่ยวกับการ จัดการสารสนเทศ สิทธิและความรับผิดชอบต่อการใช้งานสื่อดิจิทัลและการมีความรับผิดชอบต่อ ทรัพย์สินทางปัญญา

3) สร้างสรรค์ (Create) คือความสามารถในการสร้างเนื้อหาและใช้เครื่องมือสื่อดิจิทัลเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำเสนอเนื้อหาดิจิทัลที่หลากหลายไปยังผู้รับสารกลุ่มต่าง ๆ ผ่านสื่อดิจิทัลได้เช่น บล็อก (Blogs) กระดานสนทนา (Discussion forums) การแบ่งปันภาพถ่ายและวิดีโอ (Video and photo sharing) เกมทางสังคม (Gaming social) และสื่อสังคม เป็นต้น

The University Library of The University of Illinois (2014) ได้นิยามการรู้ดิจิทัลในแง่ของความสามารถของคนใน 3 ด้าน คือ 1) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเครื่องมือสื่อสารหรือเครือข่ายการค้นหาประเมิน และสร้างสารสนเทศ 2) ความเข้าใจและใช้สารสนเทศในรูปแบบและแหล่งที่หลากหลายโดยสารสนเทศเหล่านี้ถูกนำเสนอผ่านทางคอมพิวเตอร์และ 3) ความสามารถในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพของบุคคลในสภาพแวดล้อมดิจิทัล

The University Library of The University of Illinois (2014) ได้อธิบายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นการใช้เครื่องมือสื่อสาร หรือเครือข่ายการค้นหา ประเมิน และสร้างสารสนเทศ

สรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล คือ การมีทักษะและความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาใช้ เพื่ออำนวยความสะดวก และเป็นประโยชน์ในการบริหารงานวิชาการ โดยการนำระบบเข้ามาช่วยในการตัดสินใจการบริหารงานทางไกล (Tele Conference) การสร้างเครือข่ายข้อมูล (Network) เช่น การจัดทำสื่อออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน โปรแกรมประมวลผลคำ อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ เว็บเบราว์เซอร์ อีเมลและการสื่อสารอื่น ๆ เครื่องมือในการค้นหาและฐานข้อมูลออนไลน์ไปจนถึงเทคนิคขั้นสูง สำหรับการเข้าถึงและใช้ความรู้ที่มีประสิทธิภาพ 4 ด้านได้แก่ 1) การใช้ (Use) 2) การเข้าใจ (Understand) 3) การสร้าง (Create) และ 4) การเข้าถึง (Access)

การเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาในยุคดิจิทัล

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สามารถรับรู้ข้อมูล ข่าวสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งเห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจบางประเภท เช่น หนังสือพิมพ์ที่มียอดจำหน่ายลดลง และนิตยสารบางเล่มที่มีการปิดตัวลง เนื่องจากปัจจุบันทุกคนสามารถรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ ได้จากระบบอินเทอร์เน็ตโดยผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ ทำให้มีขีดความสามารถหรือศักยภาพในการหาความรู้ได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น และความรู้ผ่านกระบวนการดิจิทัล ทำให้คนมีพลังอำนาจด้านความรู้ ทั้งนี้เทคโนโลยีดิจิทัลมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาโดยทำให้เกิดรูปแบบการเรียนการสอนที่แตกต่างจากยุคที่ผ่านมา เนื่องจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการค้นคว้าหาความรู้ ทำให้การแสวงหาองค์ความรู้เพื่อเขียนบทความหรือ

การสร้างผลงานวิจัย รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถทำได้ภายในระยะเวลารวดเร็ว แสดงให้เห็นความสามารถของเทคโนโลยีที่จะเป็นพลังหรือเป็นตัวคูณในการสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้สามารถสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกมากขึ้น เช่น Line, Facebook เป็นต้น ทำให้เกิดพลังทางสังคมออนไลน์ และแนวโน้มในอนาคตสามารถนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ประโยชน์ได้อย่างมากมาย เช่น การหาเสียงของพรรคการเมือง การรวมกลุ่มหรือรวมพลังในการสร้างสรรค์สังคม หรือการรวมพลังเพื่อการต่อต้านสิ่งต่าง ๆ เป็นต้น จึงควรมีแนวทางในการสร้างความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างสังคมที่ดีผ่านเครื่องมือในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การศึกษาทางไกล (Distant Learning) จะก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล สังคมจะมีพลังอำนาจในด้านความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ทุกคนสามารถเรียนรู้และเรียนผ่านระบบออนไลน์จนสามารถรับวุฒิการศึกษาในระดับต่าง ๆ ได้ คนที่มีความรู้และมีพื้นฐานภาษาอังกฤษดี จะสามารถศึกษาหาความรู้ได้อย่างกว้างขวาง แต่ในปัจจุบันยังมีความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ระหว่างเด็กในเมืองกับเด็กในชนบท จึงควรใช้ประโยชน์จากการนำระบบเครือข่าย 4G มาใช้ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อให้สถานศึกษาได้เข้าถึงข้อมูลความรู้ได้อย่างเท่าเทียม และเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ รวมทั้งเพื่อสร้างพลังให้เป็นมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถที่ดีขึ้น และสามารถแข่งขันในเวทีโลกได้

ทั้งนี้ สิ่งที่สำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล คือ ครูผู้สอน โดยครูควรได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการสร้างสรรค์ รวมทั้งเป็นผู้แนะนำที่ดีให้แก่ผู้เรียนทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนที่นอกจากจะสอนเนื้อหาวิชาการจากรูปแบบการใช้ตำราเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ทางทฤษฎีและวิชาการแล้ว ควรแนะนำวิธีการเข้าถึงข้อมูลความรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้าด้วยตัวเองได้ตลอดเวลา เพื่อสามารถประยุกต์การจัดการเรียนการสอนตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และเพิ่มขีดความสามารถในการแสวงหาข้อมูลความรู้ได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ครูควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นพลังในการจัดกระบวนการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นการให้นักเรียนนำเสนอผลงานผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยครูเป็นผู้พิจารณาเนื้อหาเพื่อนำไปเผยแพร่ และจัดพื้นที่ให้นักเรียนได้เข้ามาแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งจะทำให้ครูและนักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นการเพิ่มพลังในการเรียนรู้

ดังนั้น ครูในยุคปัจจุบันจึงไม่มีความจำเป็นต้องรู้ทุกอย่าง แต่ควรเป็นผู้แนะนำและให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยครูต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิด และวิธีการสอนใหม่ เนื่องจากปัจจุบันผู้เรียนทุกคนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ แต่ประเด็นสำคัญคือ การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูกับผู้เรียนหรือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ตัวอย่างเช่น ครูอาจสอนทฤษฎีอย่างเข้มข้นภายในเวลา 1 ชั่วโมงโดยให้ผู้เรียนไปศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในประเด็นที่ผู้เรียน

สนใจ เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในห้องเรียนโดยการค้นคว้าหาความรู้ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ที่เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าความรู้ เช่น Google Yahoo เป็นต้น

ดังนั้น ผู้บริหารควรสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ครู เพื่อให้ครูปรับเปลี่ยนแนวคิด และเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงในยุคเทคโนโลยีดิจิทัล และปรับวิธีการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสมให้แก่ผู้เรียน รวมถึงการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนที่เกิดมาในยุคที่มีการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างแพร่หลาย (Digital Native) เนื่องจากผู้เรียนยุคนี้จะมีความสามารถในการใช้เครื่องมือเพื่อการเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศในระบบอินเทอร์เน็ตด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (Digital Integrate) ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น กระบวนการจัดการศึกษาควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสร้างพลังในการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศ

การจัดการเรียนการสอนในยุคดิจิทัล

ฟาฏินา วงศ์เลขา (2558) ในศตวรรษนี้ถือเป็นผู้ที่โลกต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศต่าง ๆ จากทุกสารทิศทั่วทุกมุมโลกสามารถถ่ายทอดส่งต่อกันได้อย่างไร้ขีดจำกัดเพียงปลายนิ้วสัมผัสโดยใช้เวลาเพียงแค่เสี้ยววินาทีเท่านั้น การเรียนรู้เกิดขึ้น ได้ทุกที่ทุกเวลาแบบก้าวข้ามพรมแดนสามารถชอกชอนไปได้ทั่วทุกมุมโลกตามที่ต้องการโดยผ่าน ระบบเครือข่าย ซึ่งปัจจุบันแวดวงทางการศึกษาหลายประเทศทั่วโลกกำลังก้าวข้ามรูปแบบการเรียน การสอนแบบเดิม ๆ ที่ใช้ครูเป็นศูนย์กลางมาเป็นการเรียนรู้ในรูปแบบที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน การ จัดการเรียนการสอนในยุคนี้ถือว่าเป็นยุคของ "โลกคือห้องเรียน" ซึ่งกำลังจะแปรสภาพจากอดีตที่ ห้องเรียนเป็นเพียงแค่อ่างสี่เหลี่ยมเล็ก ๆ มีครูทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับผู้เรียนเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนก็มีหน้าที่รับความรู้จากครูผู้สอน ซึ่งแตกต่างจากปัจจุบันที่เริ่มมีการนำสื่อเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนไปสู่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ สนใจใฝ่เรียนรู้ สนุกสนาน กระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น แม้ว่าการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมในระบบการจัดการศึกษานั้นจะทำให้ผู้เรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่กว้างใหญ่ไพศาลมีความรู้มากมายหลากหลายให้ศึกษาเรียนรู้ สามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างง่ายดาย แต่การที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ถูกต้องต้องอาศัยผู้สอนที่เข้าใจและมีความรู้ในด้านการใช้เทคโนโลยีด้วยเช่นกัน ผู้สอนยังจำเป็นต้องเป็นผู้สร้างบรรยากาศและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนรู้จักเลือกศึกษาค้นคว้าข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องเหมาะสมและมีวิจารณญาณ เพราะข้อมูลสารสนเทศที่เผยแพร่บนระบบอินเทอร์เน็ตนั้นมีทั้งข้อมูลที่ต้องการและข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการกลั่นกรอง ดังนั้นผู้สอนมีหน้าที่ต้องชี้แนะให้ผู้เรียนได้รู้จักการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีระบบมีเหตุผล คิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้สูงสุด

ไม่เป็น "ดาบสองคม" อย่างที่หลายคนห่วงใย การจัดการเรียนการสอนในยุคโลกดิจิทัลนั้นครูควรมีบทบาทในการเป็นผู้อำนวยการความสะดวและชี้แนะแนวทางเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และบางครั้งอาจจะต้องเป็นผู้ร่วมเรียนรู้ไปพร้อมกับผู้เรียนด้วย ดังนั้นครูในยุคนี้จึงต้องมีคุณลักษณะที่เรียกว่า E-Teacher เช่น ต้องมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้แบบใหม่โดยจัดการเรียนการสอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ตและสื่อเทคโนโลยี มีทักษะในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อขยายองค์ความรู้ของตนเองตลอดเวลา มีความสามารถในการถ่ายทอดหรือขยายความรู้ของตนเองสู่นักเรียนผ่านสื่อเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการเสาะหาและคัดเลือกเนื้อหาความรู้หรือเนื้อหาที่ทันสมัยเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนผ่านทางสื่อเทคโนโลยี สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลทั้งในฐานะที่เป็นผู้ผลิตความรู้ ผู้กระจายความรู้ และผู้ใช้ความรู้ เป็นต้น

ในการจัดการศึกษาของชาติสิ่งจำเป็นที่จะต้องหยิบยกมาพิจารณาและพัฒนาไปให้ถึงนั้น คือ ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นโลกยุคดิจิทัลที่ทุกคนต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ 3R และ 7C นั่นคือ 3R ได้แก่ การอ่าน (Reading) การเขียน (Writing) และคณิตศาสตร์ (Arithmetics) ส่วน 7C ได้แก่ คิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา (Critical Thinking & Problem Solving) คิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรม (Creativity & Innovation) เข้าใจวัฒนธรรมที่แตกต่างหลากหลาย (Crosscultural Understanding) ความร่วมมือทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork & Leadership) การสื่อสาร รู้เท่าทันสื่อและข้อมูลสารสนเทศ (Communications, Information & Media Literacy) มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์และสื่อเทคโนโลยี (Computing & ICT Literacy) และมีทักษะการเรียนรู้และอาชีพ (Career & Learning Skills)

บรรจง ลาวะลี (2560) กล่าวว่า การจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารมีการนำมาใช้ในการจัดการศึกษาโดยช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยมากขึ้น การเรียนรู้ของผู้เรียนจะไม่จำกัดอยู่เฉพาะในห้องเรียนและครู การเรียนการสอนแบบดั้งเดิมจะลดน้อยลง ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนจะเปลี่ยนแปลงไปเกิดกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ จึงจำเป็นต้องปรับปรุง โครงสร้างระบบพัฒนาองค์ความรู้ใหม่จากองค์ความรู้เดิมที่มีอยู่ให้ยืดหยุ่น และมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ดังกล่าว โดยเฉพาะองค์การพัฒนาการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมทางการศึกษา ซึ่งถือได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษานักวิชาการหลายท่านมีความเห็นตรงกันว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารส่วนหนึ่งดังนั้น ผู้บริหารจึงเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีความรู้ความสามารถทักษะ และประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกระตือรือร้นที่จะทำ ความ เข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปฏิรูปสถานศึกษา และศึกษาให้เข้าใจว่าผู้เรียนในยุคนี้มีการ เรียนรู้อย่างไร และจะทำการอย่างไรให้ครูนำเสนอข้อมูลสารสนเทศให้ผู้เรียนเข้าใจได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น ซึ่งจะต้องหาแนวทางใหม่ ๆ ที่จะเชื่อมโยงความคิดความรู้ และใช้เทคโนโลยีมาเป็นตัวส่งผ่านไปยัง ผู้เรียนที่อาศัยอยู่ในโลกที่ใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสารสังคมและสร้างสรรค์ ซึ่งสำหรับ ผู้เรียนแล้ว เทคโนโลยีจะเป็นสิ่งที่ทำให้การเรียนรู้มีความน่าตื่นตึ่งขึ้น ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญ สำหรับครูและผู้บริหารที่จะต้องเข้าใจว่าเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา คือ การทำให้ ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจที่จะเรียนรู้ที่จะฝันและพยายามทำให้สำเร็จ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนในยุคโลกดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามา มี บทบาทสำคัญต่อการพัฒนาศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์และการ สื่อสาร มีการนำมาใช้ในการจัดการศึกษาโดยช่วยพัฒนาการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยมากขึ้น ผู้เรียนในยุคดิจิทัลจะต้องเป็นผู้ชี้นำตนเองได้ หลักสูตรมีความยืดหยุ่นโดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล ผู้สอนมีหน้าที่ต้องชี้แนะให้ผู้เรียนได้รู้จักการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีระบบมีเหตุผล คิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้สูงสุด การสอนไม่ยึดหนังสือเรียนเป็นหลัก ไม่เน้น การเรียนแบบท่องจำ เน้นให้คิดเป็นแก้ปัญหาได้ และต้องเป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมเพื่อใช้ชีวิตใน โลกแห่งความเป็นจริง รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และ ประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัย สามารถทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปฏิรูปสถานศึกษา และศึกษาให้เข้าใจว่าผู้เรียนในยุคนี้มีการเรียนรู้ อย่างไร และจะทำการอย่างไรให้ครูนำเสนอข้อมูลสารสนเทศให้ผู้เรียนเข้าใจได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) ได้กล่าวถึงผู้บริหารยุคดิจิทัลว่า การเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยีปัจจุบันและที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต มีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วมากเมื่อ เปรียบเทียบกับการเปลี่ยนแปลงในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นอย่างมาก ดังนั้นในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นที่ต้องเปลี่ยนทัศนคติและแนวคิด การบริหารของตนเองให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้สถานศึกษามีความ ทันสมัยสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

การนำสถานศึกษาไปสู่ยุคดิจิทัลนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะและทักษะ ที่โดดเด่นแตกต่างไปจากผู้บริหารสถานศึกษาในยุคก่อนๆ ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นที่จะ

พัฒนาคุณลักษณะและทักษะที่สอดคล้องกับผู้เรียน เพื่อจะได้รับมือและออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ทำทนายและสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูและผู้เรียน เพื่อให้เกิดการร่วมมือในการเรียนรู้ คิดค้น สร้างสรรค์ และพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้จนสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆหรือนวัตกรรมได้ คุณลักษณะของผู้บริหารยุคดิจิทัล คือ คุณลักษณะแห่งจิต 5 ประการ สำหรับอนาคต (Five Minds for the Future)

Howard Gardner. H (2006) ศาสตราจารย์ทางด้านการศึกษาและจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด เป็นผู้ที่มีผลงานการเขียนเกี่ยวกับด้านการศึกษามากมาย โดยผลงานการเขียนที่โด่งดัง และมีผลต่อวงการศึกษของประเทศอเมริกา และประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกก็คือ แนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligences) ที่ได้กล่าวถึงในหนังสือ Frames of Mind โดยแนวคิดทฤษฎีพหุปัญญาเป็นแนวคิดที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและปฏิรูปการศึกษาที่เน้นการพัฒนาความเป็นมนุษย์ คำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพตามความถนัดของผู้เรียนแต่ละบุคคล Gardner ได้กล่าวถึงเหตุผลที่จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาใหม่ก็คือ การจัดการศึกษาในปัจจุบันไม่ได้ผลจริงๆ และเงื่อนไขในโลกได้มีการเปลี่ยนแปลงไปแล้ว แต่การศึกษาในระบบที่ใช้อยู่นั้นยังคงเป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับโลกในอดีตมากกว่าที่จะเตรียมความพร้อมสำหรับโลกในอนาคตที่เป็นไปได้ ผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จจะต้องสามารถคิดได้อย่างสร้างสรรค์และอย่างอิสระ สามารถประยุกต์กลยุทธ์ของการเรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ได้ มีการเปิดรับแนวคิดใหม่ ๆ และมีการกำหนดจุดมุ่งหมายที่นำไปถึงความสำเร็จในชีวิต ดังนั้น Gardner จึง ได้เสนอแนวคิดคุณลักษณะแห่งจิต 5 ประการ สำหรับอนาคต (Five Minds for the Future) ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับความสามารถและทักษะที่จะต้องปลูกฝังให้กับมนุษย์เพื่อให้สามารถดำรงชีวิต ในวันข้างหน้าได้อย่างมีความสุข และการที่จะยืนหยัดอยู่ในโลกอนาคตได้อย่างมีความสุขทั้งในการดำเนินชีวิตและหน้าที่การงานนั้น จะต้องสามารถปรับตัวเองให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง โดยจะต้องมีคุณลักษณะที่มีความสำคัญและความจำเป็นในศตวรรษนี้ ซึ่งประกอบด้วย 1) ความเชี่ยวชาญ (Disciplined Mind) 2) การสังเคราะห์ (Synthesizing Mind) 3) การสร้างสรรค์ (Creative Mind) 4) ความเคารพ (Respectful Mind) และ 5) จริยธรรม (Ethical Mind)

องค์ประกอบของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ (ICT) และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้ ICT ให้เหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าแท้จริง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจึงควรเป็นดังต่อไปนี้

1. กำหนดวิสัยทัศน์ด้าน ICT ของสถานศึกษาให้ชัดเจนว่าต้องการไปในทิศทางใด

และจะนำมาใช้กับการบริหารสถานศึกษาในเรื่องใดบ้าง

2. การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ Hardware, Software, Network และเครือข่ายไร้สายต่างๆของสถานศึกษาให้ครู อาจารย์ บุคลากรและนักเรียนทุกคนสามารถใช้และเข้าถึงได้อย่างรวดเร็ว สะดวกต่อการใช้งาน พร้อมทั้ง จัดสรรทรัพยากรต่างๆเพื่อสนับสนุนอย่างเพียงพอ
3. การสร้างวัฒนธรรมการทำงานและบรรยากาศสถานศึกษาให้มีการใช้ ICT อย่างแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอนของครู การบริหารงานสถานศึกษาในด้านต่างๆ ตลอดจนการให้นักเรียนสามารถใช้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่างๆ ผ่าน Internet ได้ตลอดเวลา
4. การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรทุกคนของสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถด้าน ICT อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
5. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีสามารถใช้ ICT ในการปฏิบัติงานอย่างได้เหมาะสม
6. ส่งเสริมสนับสนุนสร้างแรงจูงใจครูอาจารย์บุคลากรทุกคนของสถานศึกษา ให้นำความรู้ความสามารถด้าน ICT และเทคโนโลยีต่างๆที่สถานศึกษาจัดให้มาสร้างนวัตกรรมใหม่ๆในการจัดการเรียนการสอนหรือการปฏิบัติงาน
7. จัดให้มีระบบการกำกับติดตามและการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ ICT ของสถานศึกษาทั้งครูอาจารย์ บุคลากรทุกคนและนักเรียนว่าสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามนโยบายอย่างถูกต้องเหมาะสมหรือไม่

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) กล่าวว่า สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลนั้น ต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญของภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะเรียนรู้การจัดการและใช้เทคโนโลยี
2. ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมั่นใจว่าครูและบุคลากรเป็นบุคคลที่พร้อมจะเรียนรู้
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ด้านบทบาทการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษา
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรจะวัดและประเมินบทบาทการเป็นนักวิชาการและการบริหาร การใช้เทคโนโลยีโดยการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูล

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีนั้นจึงหมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และการจัดการในสถานศึกษา โดยมีวิสัยทัศน์และเป็นผู้ดำเนินการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยีมาบูรณาการใช้ ในการจัดการศึกษา และการทำงานภายในสถานศึกษาได้อย่างสอดคล้องกับสภาพบริบทและความต้องการของผู้เรียน ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนมีความ

มั่นใจในการใช้เทคโนโลยี และใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีความรอบรู้ และรู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยี โดยคำนึงถึงหลัก จริยธรรมในการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

จากความสำคัญของการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ในโลกดิจิทัลดังกล่าว สหรัฐอเมริกาได้กำหนดมาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (National Educational Technology Standards for Administrators : NETS-A) (สฤกัญญา แซ่มซ้อย, 2561) ได้กล่าวว่า การใช้เทคโนโลยีสำหรับการบริหารจัดการศึกษาในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์ ต้องสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ร่วมกับการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์กับบุคลากรอื่น ๆ ได้สามารถนำการพัฒนา การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และการบูรณาการเทคโนโลยี เพื่อสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงในองค์กรและยกระดับความเป็นเลิศขององค์กรได้
2. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล ต้องใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลอย่างสม่ำเสมอเป็นปกติจนเกิดเป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกดิจิทัลในองค์กร โดยสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้เข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ดังกล่าวอย่างทั่วถึง
3. การปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ ต้องจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และนวัตกรรมอย่างมืออาชีพให้กับผู้เรียน โดยการเสริมสร้างพลังอำนาจให้กับครูผู้สอนและบุคลากรในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลต่างๆ
4. การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ โดยการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สนับสนุนและส่งเสริมความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัล และสามารถบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่องในองค์กร
5. การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี และส่งเสริมให้เกิดความตระหนักในประเด็นทางสังคม จริยธรรม และกฎหมาย ตลอดจนความรับผิดชอบต่อสิ่งที่เกี่ยวข้องเพื่อวิวัฒนาการของวัฒนธรรมของสังคมดิจิทัล

สงบ อินทรมณี (2562) ได้กล่าวถึง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองให้มีวิสัยทัศน์ ตระหนัก เห็นความสำคัญ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการยกระดับการบริหารจัดการสถานศึกษาและการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนรู้ในมิติต่างๆ
2. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องส่งเสริมพัฒนาครู ให้มีวิสัยทัศน์ ตระหนัก เห็นความสำคัญ และมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ มีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันการบริหารจัดการ การศึกษาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีการที่ทันสมัย โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
5. ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างโอกาสทางสังคม สร้างความเท่าเทียมกันทางสังคม และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ยกระดับคุณภาพการศึกษาและคุณภาพชีวิตของผู้เรียน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลนั้นจะต้องมีภาวะผู้นำ ด้านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา มีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยี ส่งเสริมสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาสถานศึกษา ครู นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา ดังนี้ สนับสนุนให้ครูนำความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีมาสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการจัดการเรียน การสอนหรือการปฏิบัติงาน สนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้เข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ ดังกล่าวอย่างทั่วถึง และส่งเสริมให้เกิดความตระหนักทางสังคม จริยธรรม และกฎหมาย ตลอดจน ความรับผิดชอบในสิ่งที่เกี่ยวข้องสู่การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล

การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ความหมายการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ (2559) ได้กล่าวถึง การศึกษาในยุค Thailand 4.0 นั้น เป็นการเตรียมมนุษย์ให้เป็นมนุษย์ กล่าวคือ นอกจากให้ความรู้แล้วจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรักที่จะเรียน มีคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งในการก้าวสู่การศึกษาในยุค Thailand 4.0 นั้น โดยมีแนวทาง ดังนี้

1. พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ เพื่อช่วยในการเพิ่มศักยภาพในการติดต่อสื่อสารกับต่างประเทศ
 2. ส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์
 3. พัฒนาทักษะและกระบวนการคิดวิเคราะห์ให้ผู้เรียน
 4. การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้ทันสมัยสอดคล้องกับโลกยุคใหม่
 5. พัฒนาปรับปรุงตำราเรียนให้มีมาตรฐาน 5 ดาว
 6. บริหารจัดการคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กอย่างเหมาะสม
 7. พัฒนาบทบาทของครูจากผู้สอนเป็นโค้ช
 8. การบริหารจัดการคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กภายใต้โครงการโรงเรียนดี ใกล้บ้าน
- ดารุณี บุญครอง (2560) ได้กล่าวถึง แนวทางการจัดการศึกษาไทยกับการ

ขับเคลื่อนการศึกษาสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 มุ่งสู่การขับเคลื่อนไปสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 ในหลายด้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนานวัตกรรม การพัฒนาความเป็นมืออาชีพของบุคลากรทางการศึกษา การส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา และด้านการสร้างความร่วมมือเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และการมุ่งเข้าสู่อาชีพ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้และสมรรถนะที่เชื่อมโยงกับคุณลักษณะผู้เรียนที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 และทักษะที่ตลาดแรงงานมีความต้องการ รวมทั้งเป็นการวางรากฐานการศึกษาของไทยให้สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล หมายถึง การดำเนินการในการพัฒนา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานวัตกรรม การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้ทันสมัยสอดคล้องกับโลกยุคใหม่ พัฒนาระบบการสอนของครูให้เป็นครูมืออาชีพ ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา และส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะในด้านต่างๆที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนมีความรู้ มีคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างเหมาะสม

ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้กล่าวถึง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้สถานศึกษานำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การนำเทคโนโลยี Big Data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครูผู้สอน ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณที่จำเป็นมาวิเคราะห์ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกชัย กี่สุขพันธุ์ (2559) ได้กล่าวถึง ดิจิทัลเทคโนโลยีมีผลกระทบต่อการบริหารงานของสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การบริหารทรัพยากรบุคคล การบริหารอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การบริหารกิจการนักเรียน และการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งงานของสถานศึกษาในทุกด้านจะต้องมีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT (Information and Communication Technology) มาใช้การเพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร และการจัดการความรู้ในงานด้านต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลเป็นยุคที่เทคโนโลยีมีผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาในทุก ๆ ด้าน เช่น ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครูผู้สอน ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณที่จำเป็นมาวิเคราะห์ ซึ่งล้วนต้องนำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ ผู้บริหารสถานศึกษาจึง

ต้องมีการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT (Information and Communication Technology) มาใช้เพื่อสร้างระบบฐานข้อมูลในการบริหาร และการจัดการ ความรู้ในงานด้านต่างๆ ให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล

นักวิชาการได้กล่าวถึงแนวทางการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลไว้ ดังนี้

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) ได้กล่าวถึง เทคโนโลยีในปัจจุบันที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้อง รู้จักนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา ได้แก่

1. Cloud Computing เป็นเสมือนมีบริการ Server บน Internet ซึ่งสถานศึกษาไม่ จำเป็นต้องวางระบบ Server ของตนเองในสถานศึกษา ซึ่งเป็นการประหยัดงบประมาณของ สถานศึกษาในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูล (Storage) การใช้ Software และการลงทุนด้าน Hardware รวมทั้งการลงทุนด้านบุคลากรผู้ดูแลระบบ เนื่องจากผู้ ให้บริการ Cloud จะเป็นผู้รับผิดชอบเอง เอกชนที่ให้บริการ Cloud เช่น Amazon Web Services (AWS), Microsoft Azure, IBM/SoftLayer and Google Compute Engine. ค่าใช้จ่ายในการใช้ บริการ Cloud ขึ้นกับ Applications หรือ Software ที่จะใช้ขนาดความจุที่ต้องการในการเก็บข้อมูล (Storage) และการเชื่อมต่อ (Connectivity)

2. Mobility Devices ได้แก่ อุปกรณ์พกพาที่สามารถใช้งานได้ทุกสถานที่ทั้งหลาย โทรศัพท์มือถือ Smart Phones, Tablet PC และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์อื่นๆมีความสามารถเข้าถึง อย่างอิสระเพื่อการใช้งานแบบเคลื่อนที่ได้ เพราะอุปกรณ์เหล่านี้มี Applications ที่ช่วยให้ผู้ใช้ไม่ว่า จะเป็นครู อาจารย์บุคลากรสถานศึกษา หรือแม้แต่ นักเรียนก็สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จากสถิติผู้ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในปี ค.ศ. 1990 มีเพียง 0.2 %ของ ประชากร แต่ในปี ค.ศ. 2015 เพิ่มขึ้นถึง 50% ของประชากรในขณะที่อดีตใช้ได้เพียงการโทรศัพท์ เพียงอย่างเดียว (Singlepurpose) แต่ปัจจุบันนี้เป็นแบบ Multipurpose

3. Social Network ในยุคที่สื่อสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อทัศนคติ พฤติกรรมและความเชื่อ ของคนในสังคมเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็น LINE, Facebook, Twitter, WeChat หรือ Instagram ซึ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสามารถที่จะเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์เหล่านั้นอย่างถูกต้องเหมาะสมกับ ลักษณะงานการบริหารของสถานศึกษา เช่น ใช้กลุ่ม LINE เพื่อการสื่อสารที่รวดเร็วทั่วถึงเฉพาะกลุ่ม ในการสื่อสารข้อมูล ความรู้ความเข้าใจในการทำงานที่ไม่เป็นทางการ แต่ไม่ควรใช้ในการสั่งงานหรือ การบริหารที่เป็นทางการ เป็นต้น ปัจจุบันนี้สื่อสังคมออนไลน์สามารถใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุน

การบริหารงานหรือทำลายบรรยากาศการบริหารงานของสถานศึกษาได้เช่นกัน

4. Internet of Things (IoT) ปัจจุบันและในอนาคตอันใกล้ภายในปี ค.ศ. 2020 นี้การใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันจะเชื่อมต่อกันผ่านInternetเป็นหลักไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์ข้าวของ เครื่องใช้สำนักงานในบ้าน Smart Phones, Tablet PC หรือ แม้กระทั่งนาฬิกาของผู้ใช้ส่วนบุคคล IoT นี้จะสามารถนำมาใช้ในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนการจัดโครงสร้างและระบบการบริหารให้เป็นSmart Office ได้ หรือแม้แต่การนำแนวคิด Work at Home มาใช้ในอนาคต

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2561) ได้กล่าวถึง แนวทางการบริหารจัดการยุคดิจิทัล (Digital Era Administration Concept) ประกอบไปด้วย 10 ด้าน ได้แก่

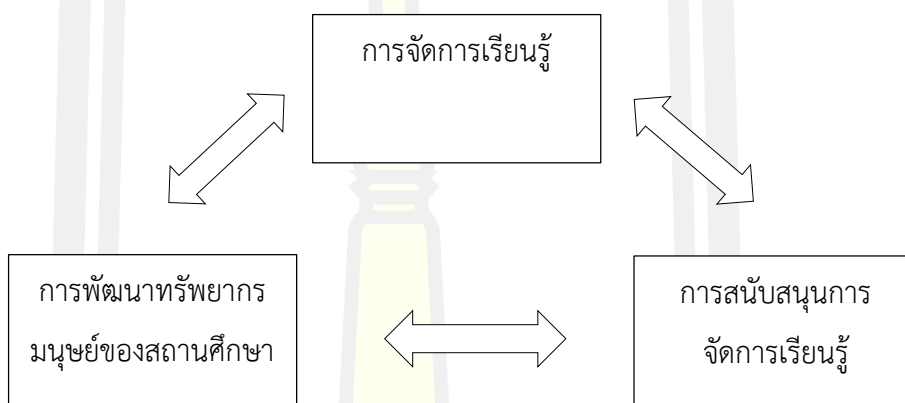
- 1) การให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ของประชาชน (People)
- 2) ความเป็นมืออาชีพ (Professionalism)
- 3) ความน่าเชื่อถือ Dependability)
- 4) ความเป็นประชาธิปไตย (Democracy)
- 5) การริเริ่มสร้างสรรค์ (Initiative)
- 6) การปรับปรุงตลอดเวลา (Improvement)
- 7) ความสะดวกรวดเร็ว (Convenience)
- 8) การประสานงานอย่างเป็นเครือข่าย (Coordination Network)
- 9) การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย (Technology)
- 10) การทำงานเป็นทีม หรือทีมงาน (Teamwork)

สรุปได้ว่า แนวทางการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาปรับตัวให้เท่าทันกับยุคสมัยในปัจจุบัน ซึ่งผู้บริหารต้องสามารถสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมดิจิทัลอย่างสม่าเสมอ เป็นปกติจนเกิดเป็นวัฒนธรรม เลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างถูกต้องเหมาะสมกับลักษณะงานการ บริหารของสถานศึกษา และปรับปรุงระบบให้ใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2555) ได้กล่าวถึง แนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การ เป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมที่ประกอบด้วย 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) งานบริหารสถานศึกษาใน ยุคดิจิทัล 2) กระบวนการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 3) กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 3P และ 4) การบริหารสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม

1. งานบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล การกำหนดภาระงานหรือขอบข่ายของงานบริหารสถานศึกษาของ สถานศึกษาในยุคดิจิทัล ควรปรับให้มีความยืดหยุ่น และให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่จะต้องมุ่งไปสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม โดยจะนำเสนอขอบข่ายของงานบริหารสถานศึกษาที่ได้ปรับจากงานบริหารสถานศึกษา 4 งาน ได้แก่ การบริหารวิชาการ บริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และสนับสนุนให้เกิดนวัตกรรมในสถานศึกษา ดังนี้

ภาพประกอบ 2 งานบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

อ้างอิง : สุกัญญา แซ่มซ้อย (2555) แนวคิดเชิงนวัตกรรมสำหรับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยแต่ละงานจะมีรายละเอียดดังนี้

1. การบริหารการจัดการเรียนรู้ มีขอบข่ายหรือภารกิจ ดังนี้

1.1 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา โดยในการพัฒนาหลักสูตรนี้จะต้องมีความ สร้างสรรค์ และเป็นเอกลักษณ์ที่สอดคล้องกับบริบทโลกยุคดิจิทัลและบริบทของสถานศึกษา โดยในหลักสูตรจะต้องมีโปรแกรมที่หลากหลายเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการและความสามารถของตนเอง

1.2 การจัดการเรียนรู้ โดยการจัดการเรียนรู้จะตั้งมุ่งพัฒนาทั้ง 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ความรู้หรือองค์ความรู้จะต้องบูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนในยุคดิจิทัล ทั้งการเรียนรู้ในห้องเรียน นอกห้องเรียน และห้องเรียนเสมือนจริง ส่วนที่ 2 ทักษะที่จำเป็นสำหรับโลกอนาคตที่มีความเสี่ยงในการประกอบอาชีพ และความเสี่ยงรูปแบบใหม่ ๆ สูง และส่วนที่ 3 คุณธรรม ซึ่งไม่สามารถละเลยได้ หากจะมองว่าโลกยุคดิจิทัลเป็นโลกที่ผู้คนมีความสนใจกันละกันน้อยลง ความมีคุณธรรมจริยธรรมลดลง ความเป็นมนุษย์ลดลง ในทางกลับกันความ

เจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีก็ได้ก้าวเข้ามาเป็นเครื่องมือสำคัญ ให้การตรวจสอบ กำกับ และสร้าง ความโปร่งใสให้กับระบบการทำงานหรือการดำเนินชีวิตของมนุษย์มากขึ้น และอย่างตรงไปตรงมา จึงเป็นเหตุให้ผู้ที่อยู่ในโลกยุคดิจิทัลยิ่งจะต้องมีคุณธรรมและความรู้เท่าทันสื่อที่สูงยิ่งขึ้น

1.3 การพัฒนาระบบบริหารจัดการเรียนรู้ (Learning Management System: LMS) เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ หรือห้องเรียนกลับด้าน (Flip Classroom) และส่งเสริมให้เกิดการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะกลายเป็นสื่อและนวัตกรรมหลักในการลดเวลาเรียนในห้องเรียน แล้วเอาเวลาดังกล่าวมาเพิ่มเวลารู้นอกห้องเรียน

1.4 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการ เรียนรู้ และกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงการสร้างบรรยากาศเชิงบวกให้เกิดขึ้นในการเรียนรู้ด้วย

1.5 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ กับชุมชน หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ เพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนทรัพยากรที่จะมาสนับสนุนการศึกษาให้กว้างขึ้นและเป็นการเพิ่ม โอกาสในการเกิดนวัตกรรมจากการเรียนรู้อีกด้วย

1.6 อื่น ๆ ตามบริบทของสถานศึกษา

2. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสถานศึกษา ควรมุ่งเน้นการพัฒนาให้ครูได้มี ความเป็นมืออาชีพในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้มากที่สุด โดยมีขอบข่ายงานที่สำคัญ ดังนี้

2.1 การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยการทำงานร่วมกัน ของครู เพื่อหาแนวทางหรือวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้ หรือพัฒนาการจัดการ เรียนรู้ให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ หรือการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้โดยวิธีการ ต่าง ๆ ที่ครูได้นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้นั้นก็จะกลายมาเป็นนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ของครู ด้วย ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะยิ่งเพิ่มความเป็นครูมืออาชีพ โดยไม่จำเป็นต้องออกไปอบรมหรือ พัฒนานอกสถานที่หรือเชิญวิทยากรภายนอกมาอบรมบ่อย ๆ ซึ่งจะเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ และไม่เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง นอกจากบางกรณีที่เป็นเรื่องเฉพาะและจำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญ ในด้านนั้น ๆ จริง

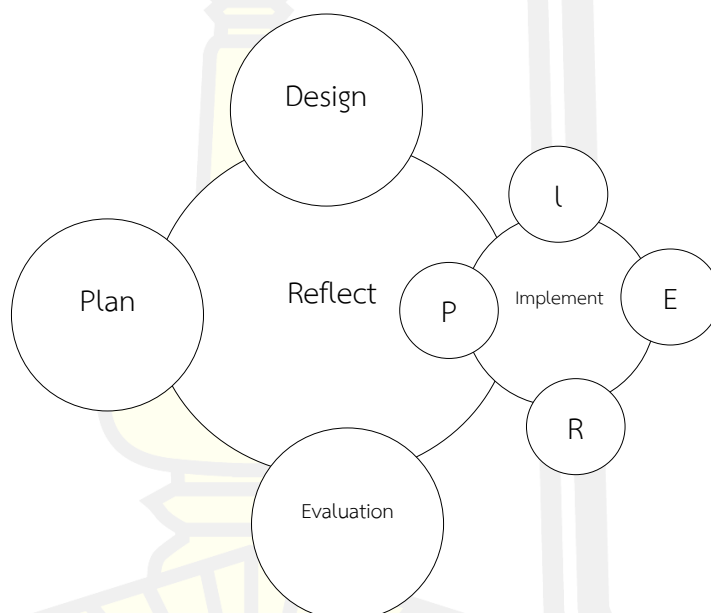
2.2 การสร้างแรงบันดาลใจ ซึ่งเป็นแนวทางที่แตกต่างจากการเสริมแรงใน การทำงาน ซึ่งเป็นการทำงานเพื่อแลกเปลี่ยนตอบแทน แต่การสร้างแรงบันดาลใจจะเป็นการจุดประกาย การทำงานให้กับครู เป็นการเริ่มต้นที่ภายในตัวของครู แต่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสร้างบรรยากาศ ให้เอื้อหรือเปิดโอกาสให้ได้พบปะผู้คน หรือไปในที่ต่าง ๆ รวมถึงการเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อสร้างแรง บันดาลใจในการทำงานให้กับครู

2.3 อื่น ๆ ตามบริบทของสถานศึกษา

3. การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ เป็นขอบข่ายงานอื่น ๆ นอกเหนือจาก 2 งาน ที่กล่าวไว้ เพื่อให้เข้าใจได้ง่ายก็คือ งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป เดิมซึ่งผู้เขียนมีความเห็นว่าการกิจเหล่านี้เป็นงานที่จะมาสนับสนุนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ของครูและนักเรียน และไม่ควรจะให้ครูต้องมาเสียเวลากับงานเหล่านี้มากนัก เนื่องจากระบบเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันจะมาช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานเหล่านี้ให้มีความง่ายยิ่งขึ้น

2. กระบวนการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

สุกัญญา แซ่มซ้อย (2555) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมนั้น กระบวนการบริหารจะต้องสร้างสรรค์และใส่ใจในรายละเอียดโดยได้นำเสนอกระบวนการบริหารดังภาพ

ภาพประกอบ 3 กระบวนการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม
อ้างอิง : สุกัญญา แซ่มซ้อย (2555) แนวคิดเชิงนวัตกรรมสำหรับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
จากภาพกระบวนการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมนั้น ประกอบด้วย วงจรหลัก และวงจรย่อย ดังนี้

วงจรหลัก

1. การวางแผน (Plan) หมายถึง การกำหนดวิสัยทัศน์ การวางแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน

2. การออกแบบ (Design) หมายถึง การนำกลยุทธ์ที่กำหนดไว้มาออกแบบ วิธีการดำเนินงาน การบูรณาการการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งของสถานศึกษาและของเครือข่ายด้วยความสร้างสรรค์ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารและการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้แนวทางการนำไปปฏิบัติที่ชัดเจนในการบริหารสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม

3. การนำไปปฏิบัติ (Implement) หมายถึง การนำผลการออกแบบมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา โดยในขั้นตอนนี้เป็นเสมือนการทดสอบระบบ คือ ใช้ไป ปรับไป เพื่อให้ได้ผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิผล ประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนั้นในขั้นตอนนี้จึงประกอบด้วยวงจรย่อยแทรกอยู่ด้วย

4. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบ ติดตามผล การดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้ได้สารสนเทศประกอบการตัดสินใจ และเป็นข้อมูลย้อนกลับไป ในขั้นตอนแรกของวงจร คือ การวางแผน

5. การสะท้อนผล (Reflect) หมายถึง การให้ข้อมูลย้อนกลับให้แก่แต่ละขั้นตอนของวงจรการบริหาร ซึ่งต้องเป็นการสะท้อนผลได้ตลอดเวลาโดยไม่จำเป็นต้องให้ครบทุกขั้นตอน วงจรย่อย PIER

กระบวนการ PIER เป็นวงจรย่อยที่แทรกอยู่ในขั้นตอนของการนำไปปฏิบัติ (Implement) ของขั้นตอนหลัก ได้แก่

1. วางแผน (Plan: P)
2. นำไปปฏิบัติ (Implement: I)
3. ประเมินผล (Evaluation: E)
4. สะท้อนผล (Reflect: R)

จุดเด่นของกระบวนการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมที่สำคัญมี 3 ประการ คือ

ประการที่ 1 ขั้นตอนออกแบบ (Design) เป็นขั้นตอนที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมให้เกิดเป็นนวัตกรรมของสถานศึกษา

ประการที่ 2 วงจรย่อยในวงจรหลัก เป็นกระบวนการดำเนินงานที่สะท้อนให้เห็นสภาพความเป็นจริงของการทำงานคือ ในขั้นตอนของการนำไปปฏิบัติไม่ได้เป็นการปฏิบัติอย่างเดียว แต่ก็ยังมีการวางแผนการนำไปปฏิบัติ การปฏิบัติการประเมินผล การปฏิบัติและการสะท้อนผลไปด้วย

ประการที่ 3 ขั้นตอนการสะท้อนผล ทั้งในวงจรหลักและวงจรร้อย เป็นขั้นตอนให้เห็นถึงความใส่ใจในรายละเอียดของกระบวนการที่สามารถสะท้อนผลการดำเนินการบริหารได้ในทุกขั้นตอน โดยไม่จำเป็นต้องรอให้จบกระบวนการ ซึ่งจะทำได้สามารถหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือการปรับแนวทางในการบริหารให้เกิดประสิทธิผล และประสิทธิภาพสูงสุดได้ทันทีทันใด

3. กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 3P

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 3P เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และเป็นกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่จะสามารถตอบสนองความต้องการและการประกอบอาชีพในอนาคตของผู้เรียนในยุคดิจิทัล โดยกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 3 P ได้แก่

P1: Problem-Based Learning การจัดการเรียนรู้โดยปัญหาเป็นฐาน แนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบนี้จะกระตุ้นหรือท้าทายความสนใจความใคร่เรียนรู้ของผู้เรียน จะทำให้การเรียนรู้มีเป้าหมายมากขึ้น เพราะเป็นการเรียนในสิ่งที่ผู้เรียนอยากรู้และต้องการแสวงหาคำตอบ

P2: Project-Based Learning การจัดการเรียนรู้แบบโครงการแนวการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้จะสนับสนุนการคิดอย่างเป็นระบบให้กับผู้เรียน รวมทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ชิ้นงานที่อาจจะต่อยอดมาจาก P1 จึงมีโอกาสมากที่จะได้โครงการหรือผลิตภัณฑ์ใหม่สามารถนำไปใช้แก้ไขปัญหาได้จริง ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดนวัตกรรม

P3: Profession-Based Learning การจัดการเรียนรู้เพื่อการประกอบอาชีพ เมื่อสามารถจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการ P1 และ P2 ให้กับผู้เรียนได้แล้ว จะทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษา และครูจะต้องไม่ลืมว่าเป้าหมายที่แท้จริงของการศึกษา คือ เมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้วจะต้องสามารถนำความรู้เหล่านี้ไปใช้ในการประกอบอาชีพหรือมีงานทำ โดยการเรียนรู้รูปแบบนี้จะเป็นการสร้างแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพในอนาคตให้กับผู้เรียน

หากนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 รูปแบบนี้มาบูรณาการกันแล้ว จะทำให้เห็นส่วนที่ทับซ้อนกันที่อยู่ตรงกลางที่ผู้เรียนเรียกว่า นวัตกรรมการเรียนรู้ โดยเป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ เพื่อแสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและจะต้องสอดคล้องกับความสามารถและเป้าหมายส่วนบุคคลของผู้เรียนด้วย เพราะจะเป็นการเพิ่มเติมทักษะสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคตให้กับผู้เรียน และที่สำคัญกว่านั้น คือ หากสามารถสร้างมูลค่าให้กับนวัตกรรมนี้ได้ โดยการใช้เทคโนโลยีมาสร้างหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือนวัตกรรมให้มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานมีรูปแบบที่สวยงาม นวัตกรรมนี้ก็จะสามารถสร้าง

รายได้ระหว่างเรียนให้กับผู้เรียน กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 3P นี้ก็จะสามารถตอบ โจทย์การศึกษา 4.0 เพื่อสร้างประเทศไทย 4.0 ได้อย่างแท้จริง

4. การบริหารสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม

องค์ประกอบของสถานศึกษายุคดิจิทัลสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม

สฤัญญา แซ่มซ้อย (2555) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการสถานศึกษายุคดิจิทัล สู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรมได้เป็น 7 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 โครงสร้างการบริหารสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ต้องเป็น โครงสร้างที่มีความยืดหยุ่นสูง เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม เป็นการกำหนดโครงสร้างในการบริหารงาน บทบาทหน้าที่ของกลุ่มบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้การช่วยเหลือ สนับสนุน ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนา เพื่อให้เกิดการสร้างนวัตกรรม และสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามภารกิจที่เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถและทักษะของครู และบุคลากรได้เป็นอย่างดี

องค์ประกอบที่ 2 เทคโนโลยี รวมถึงเทคโนโลยีสารสนเทศถือเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่สำคัญอันจะทำให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการดำเนินการต่าง ๆ ของ สถานศึกษาแห่งนวัตกรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 3 วัฒนธรรม หรือวัฒนธรรมองค์การ เป็นแนวการดำเนินชีวิตและ แนวปฏิบัติของครูและบุคลากรในสถานศึกษา ค่านิยมที่มีการยึดถือปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้เกิดการ พัฒนาไปสู่การเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม เช่น การยกย่องบุคคลแห่งการเรียนรู้ ค่านิยมในการทำงาน ที่มีลักษณะกล้าที่จะคิด และทำในสิ่งใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อองค์การส่วนรวมมากกว่าส่วนตน การ ทำงานเป็นทีม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 4 ภาวะผู้นำนวัตกรรมจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้หากผู้บริหาร สถานศึกษาไม่เปลี่ยนแปลงวิธีคิด ให้เป็นการคิดเชิงนวัตกรรมและฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็น ทักษะการคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative Thinking Skills) โดยส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการ ศึกษา มีทักษะการคิดในลักษณะนี้ด้วย ซึ่งกระบวนการคิดจะเป็นกลไกในการขับเคลื่อนคุณลักษณะ ของผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่สะท้อนพฤติกรรมในการนำองค์การให้สามารถ พัฒนานวัตกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับผลลัพธ์ขององค์การและในที่สุดองค์การจะมุ่งไปสู่การเป็น สถานศึกษาแห่งนวัตกรรม

องค์ประกอบที่ 5 การจัดการเชิงกลยุทธ์ ซึ่งเป็นการดำเนินการในระดับสถานศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป็นแนวทางที่ดีในการดำเนินงานเพื่อให้ บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

องค์ประกอบที่ 6 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสถานศึกษา โดยการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน การร่วมเรียนรู้ การร่วมมือร่วมใจในการทำงานเป็นทีม โดยเฉพาะการทำงานเป็นทีมเฉพาะกิจที่จะต้องมีความเปิดใจในการรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน กล้าคิด กล้าตัดสินใจในการทำสิ่งใหม่ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของผู้เรียนและสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องสร้างกลไกที่สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับครูภายในสถานศึกษาในหลากหลายช่องทาง ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ หรือโดยการสื่อสารออนไลน์ต่าง ๆ รวมทั้งการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาก็ต้องจุดประกายความฝัน และเติมแรงบันดาลใจในการทำงานให้กับครูอยู่เสมอ

องค์ประกอบที่ 7 เครือข่ายความร่วมมือที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จะเป็นการเปิดโอกาสให้ครูและผู้เรียนได้ออกไปใช้ทรัพยากรของหน่วยงานองค์การที่เป็นเครือข่าย ความร่วมมือกัน ซึ่งอาจจะเป็นทรัพยากรที่สถานศึกษาเราไม่มีหรือมีประสิทธิภาพที่ดีกว่า โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของเครือข่ายนี้ นอกจากจะเป็นการสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้แล้ว ยังจะเป็นการเสริมสร้างศักยภาพในการสร้างนวัตกรรมให้มีความเป็นไปได้มากขึ้น

สรุปได้ว่า แนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม เป็นการวางแบบอย่างในการดำเนินการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งจะต้องใช้ศิลปะในการบริหารสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล เพื่อทำให้เกิดนวัตกรรมทั้งในด้านของนวัตกรรมการเรียนรู้ และนวัตกรรมการบริหาร ซึ่งประกอบด้วย 4 ประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) งานบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นการกำหนดภาระงานหรือขอบข่ายของงานบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 2) กระบวนการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารที่ต้องสร้างสรรค์และใส่ใจในรายละเอียด 3) กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ 3P ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และ 4) การบริหารสู่การเป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ซึ่งเป็นการกำหนดโครงสร้างในด้านต่างๆ ในการบริหารให้เป็นสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม และสามารถนำนวัตกรรมเหล่านั้นมาประยุกต์ใช้ให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จ

ตาราง 3 องค์ประกอบ นิยามศัพท์ ตัวชี้วัด การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	นิยามศัพท์เฉพาะ	ตัวชี้วัด
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	การดำเนินการพัฒนาหลักสูตร กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมที่เน้นการใช้ดิจิทัลในการเรียนการสอน การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร และสาระการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การนิเทศกำกับติดตามและประเมินหลักสูตร การรายงานผล และปรับปรุงการพัฒนา	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอน 2. การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 3. การนิเทศกำกับติดตามและประเมินหลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	กระบวนการในการจัดกิจกรรมโดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลและวิธีต่าง ๆ อย่างหลากหลายให้แก่ผู้เรียน การจัดหา พัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ครูจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะต่าง ๆ เกิดการเรียนรู้	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม 2. การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 3. กระตุ้นหรือสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และลงมือทำ ค้นคว้าหาความรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อนำมาต่อยอดด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์

ตาราง 3 (ต่อ)

องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	นิยามศัพท์เฉพาะ	ตัวชี้วัด
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	อย่างแท้จริง และเกิดการพัฒนามาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร	4. การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	การดำเนินงานส่งเสริมการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูในชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วยการจัดสภาพแวดล้อมการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาครูด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย สะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียน และการวิจัยเพื่อปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การพัฒนาครูด้านทักษะด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ การวัดและประเมินผลที่หลากหลายและสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและการปรับปรุงพัฒนา 2. การส่งเสริมให้ครูสร้างชุดทักษะที่จำเป็นในการใช้ในชีวิตรประจำวันและโลกอนาคต 3. พัฒนาสภาพแวดล้อมที่มีการใช้สื่อดิจิทัลภายในสถานศึกษา 4. การพัฒนาครูในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาออกแบบและจัดทำวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
4. การวัดผลและประเมินผล	การดำเนินงานปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดระเบียบและแนวทางการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่	1. การกำหนดระเบียบและแนวทางการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา (1.ระเบียบเพื่อเป็นมาตรฐานการศึกษา, 2. คู่มือครูเพื่อเป็น

ตาราง 3 (ต่อ)

องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	นิยามศัพท์เฉพาะ	ตัวชี้วัด
4. การวัดผลและประเมินผล	หลากหลายเน้นประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติ ซึ่งผลการประเมินจะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่แสดงความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน การจัดทำระบบฐานข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกในการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา	แนวทางในการปฏิบัติ(2. การสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลายเน้นประเมินตามสภาพจริง 3. การจัดทำระบบฐานข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกในการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา
5. การนิเทศการศึกษา	การดำเนินงานเพื่อกำกับ ติดตาม ชี้แนะให้ความช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และให้ครูได้ปรับปรุงวิธีการสอนควบคู่กับการพัฒนาตนเอง โดยมีการประเมินผลกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา รวมถึงเป็นกระบวนการปฏิบัติงานและประสานความร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด	1. การชี้แนะให้ความช่วยเหลือครู เพื่อพัฒนาวิธีการสอนที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2. การปฏิบัติงานร่วมกับครูบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล 3. การนิเทศการสอนในชั้นเรียน

ตาราง 3 (ต่อ)

องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	นิยามศัพท์เฉพาะ	ตัวชี้วัด
6. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	การกำหนดนโยบายการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอน เพื่อถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจให้แก่ผู้เรียน การดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแหล่งการเรียนรู้ การจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้อ การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมทางการเรียนการสอนในชั้นเรียน และนำนวัตกรรมไปใช้ การสะท้อนผลการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดนโยบายการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอน 2. การวิเคราะห์ความจำเป็นในการเลือกใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในชั้นเรียนได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ 3. การจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้อ 4. การส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมทางการเรียนการสอนในชั้นเรียน การรายงานผลการใช้และการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ 5. การส่งเสริมให้ครูเผยแพร่สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมทางการเรียนการสอนในชั้นเรียน

การพัฒนาแนวทาง

ความหมายของการพัฒนา

ยนต์ ชุ่มจิต (2541) ให้ความหมายว่า การพัฒนา หมายถึง การดำเนินงานที่พยายามจะสร้างเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการสอนและการทำงาน ตลอดจนมีเจตคติที่ดีในการทำงาน รวมถึงการมีบุคลิกภาพและคุณธรรมของความเป็นครูที่ดีด้วย

วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542) ให้ความหมายว่า การพัฒนามี 2 ลักษณะ คือ 1) การทำให้อุดมคติหรือทำให้สมบูรณ์ขึ้น 2) การทำให้เกิดขึ้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2542) ให้ความหมายว่า การพัฒนา หมายถึง การทำความเจริญ การเปลี่ยนแปลงในทางที่เจริญขึ้น การคลี่คลายไปในทางที่ดี

คำหามาน คนโค (2542) ให้ความหมายว่า การพัฒนา หมายถึง การทำให้มีคุณภาพ และมาตรฐานเพิ่มขึ้นหรือสูงขึ้นด้วยวิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ

สนธยา พลศรี (2547) ให้ความหมายว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการเตรียมการของมนุษย์ไว้ล่วงหน้าในลักษณะของแผนและโครงการ แล้วบริหารหรือจัดการให้ เป็นไปตามแผนและโครงการจนประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2550) ให้ความหมายว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกำหนดทิศทาง หรือการเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้แน่นอนล่วงหน้า

ปกรณ์ ปรียากร (2558) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่ละเอียดละน้อย โดยผ่านลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ไปสู่ระดับที่สามารถขยายตัวขึ้น เติบโตขึ้น มีการปรับปรุงให้ดีขึ้นและเหมาะสมกว่าเดิมหรืออาจก้าวหน้าไปถึงขั้นที่อุดมสมบูรณ์เป็นที่น่าพอใจ

สรุปได้ว่า การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ปรับปรุงให้ดีขึ้นและเหมาะสมกว่าเดิมซึ่งมีการเตรียมการไว้ล่วงหน้า รวมถึงเป็นการดำเนินงานที่พยายามจะสร้างเสริมให้ครุมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการสอนและการทำงาน มีบุคลิกภาพ มีเจตคติที่ดีในการทำงาน ให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

ความหมายของแนวทาง

คำว่า แนวทาง มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพุทธศักราช 2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) ได้ให้ความหมายแนวทาง หมายถึง ทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนว

Good (1973) ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง แบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำเป็นตัวอย่าง เพื่อการลอกเลียนแบบเป็นสิ่งที่เป็นตัวแบบของสิ่งหนึ่ง เป็นหลักการหรือแนวคิด หรือเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

Weiss S. Davic & Legand (2011) ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง การจำลองความจริงของปรากฏการณ์ เพื่อทำให้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้ง่ายยิ่งขึ้น เป็นการสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับชุดของปรากฏการณ์และมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้เกิดความชัดเจนของ

นิยามความสัมพันธ์และประพจน์ที่เกี่ยวข้อง

สรุปได้ว่า แนวทาง หมายถึง แบบอย่างหรือต้นแบบในการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ได้ศึกษา หรือที่สร้างขึ้นด้วยกระบวนการที่น่าเชื่อถือ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทาง

มีนักวิชาการได้นำเสนอคุณลักษณะของการพัฒนาแนวทางที่ดีไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้นำเสนอคุณลักษณะที่ดีของการพัฒนาแนวทางไว้ดังนี้

1. การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างมีแผนที่มีจุดหมายเพื่อแก้ปัญหา โดยมีความเกี่ยวข้องกับการวางแผนใช้กลยุทธ์ เพื่อการพัฒนาและการระดมทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กรเพื่อใช้ในการเปลี่ยนแปลง
2. การพัฒนาเป็นการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ กล่าวคือ เป็นแนวคิดที่มองการเปลี่ยนแปลงขององค์กรในลักษณะที่สัมพันธ์และเกี่ยวข้องร่วมกันถึงการมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและกันในลักษณะเกื้อกูลกัน
3. การพัฒนาองค์กร เป็นระบบกระบวนการปฏิสัมพันธ์ที่ต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและใช้เวลานาน โดยนัยนี้กระบวนการพัฒนาองค์กรจึงเป็นกระบวนการแก้ปัญหาขององค์กรที่ดำเนินงานต่อเนื่องกัน ไม่ใช่เป็นการแก้ปัญหาเพียงครั้งเดียวแล้วเลิกไปหากต้องดำเนินการปรับปรุงอยู่เรื่อย ๆ
4. การพัฒนาองค์กรต้องการให้ผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลง นักปฏิบัติการส่วนใหญ่เน้นความต้องการบุคคลที่สาม ซึ่งเป็นตัวแทนการเปลี่ยนแปลง
5. การพัฒนาองค์กร การมุ่งเน้นเพิ่มสมรรถนะและสุขภาพที่สมบูรณ์โดยทั่วไปจะต้องมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น

ความหมายของความต้องการจำเป็น

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของความต้องการจำเป็นไว้ดังนี้

Stufflebeam และคณะ (ปานจันทร์ โททอง, 2542 อ้างอิงจาก Stufflebeam and others, 1985) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง สิ่งที่จำเป็นต้องได้รับการตอบสนองหรือก่อให้เกิดประโยชน์เมื่อได้รับการตอบสนองโดยให้ความหมายความต้องการจำเป็นตามมุมมอง (View)

4 ด้าน ดังนี้

1. มุมมองด้านความแตกต่าง (Discrepancy View) ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างการกระทำหรือผลการปฏิบัติงานที่ต้องการ (Desired Performance) กับการกระทำหรือผลการปฏิบัติงานที่สังเกตได้จากการปฏิบัติจริง (Observed Performance)

2. มุมมองด้านความเป็นประชาธิปไตย (Democratic View) ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความปรารถนา ความต้องการของคนส่วนใหญ่ ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มอ้างอิงที่เชื่อถือได้

3. มุมมองด้านการวิเคราะห์ (Analytic View) ความต้องการจำเป็น หมายถึง สารสนเทศของสิ่งหนึ่งสิ่งใดในหน่วยงานที่บุคลากรผู้มีความสามารถได้พิจารณาลงความเห็นว่ามี ความสำคัญต่อหน่วยงานและทำให้เกิดการพัฒนาในหน่วยงาน

4. มุมมองด้านการวินิจฉัย (Diagnostic View) ความต้องการจำเป็น หมายถึง สิ่งที่บุคคลได้พิจารณาแล้วว่ามี ความบกพร่อง หรือขาดหายไป (Deficiency of Absence) และพิสูจน์ ความแตกต่างหรือช่องว่าง (Gap) ระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่หรือสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบัน(What is?) กับ สิ่งที่ควรจะเป็นหรือสภาพที่คาดหวัง (What should be?)

Mckillip (ถนอมจิตต์ ชูททะกะพันธ์, 2546 อ้างอิงจาก Mckillip, 1995) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง การตัดสินคุณค่าของกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเกี่ยวกับปัญหาที่พบและพยายามในการแก้ปัญหา 4 ประการ ดังนี้

1. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับคุณค่าแตกต่างกันแต่ละบุคคล
2. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องเฉพาะของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
3. ความต้องการจำเป็น อยู่ในรูปของปัญหาเมื่อผลผลิตไม่เพียงพอ
4. ความต้องการจำเป็น เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหรือการแก้ปัญหา

Kaufman และ English (สุวิมล ว่องวานิช, 2548 อ้างอิงจาก Kaufman and English, 1992) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความขัดแย้งระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสิ่งที่ปรารถนาจะเกิดขึ้นหรือต้องการให้เกิดขึ้น

Witkin & Altschuld (1995) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น คือ ความแตกต่างหรือช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่ หรือสภาพที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็นหรือสภาพที่พึงปรารถนา

McCaslin & Tibeziinda (2014) ให้ความหมาย การประเมินความต้องการจำเป็น ว่าเป็นกระบวนการที่เป็นระบบในการจัดลำดับความสำคัญ และการตัดสินใจที่สัมพันธ์กับการวางแผนการพัฒนา และการปฏิบัติในโครงการ การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นการกำหนดช่องว่าง

ระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่ควรจะเป็นของผลลัพธ์ และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น นั้น โดยเน้นการตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลจากบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ

สรุปได้ว่า ความต้องการจำเป็น เป็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน เป็นสภาพที่ต้องได้รับการพัฒนาและปรับปรุง แก้ไขตามการรับรู้และความต้องการของกลุ่มคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ความสำคัญของการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2550) ความสำคัญในการประเมินความต้องการจำเป็นที่เป็นกระบวนการที่สำคัญและมีประโยชน์ ดังนี้

1. การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น เป็นเครื่องบริหารที่มีประสิทธิภาพ ทำให้สามารถกำหนดแผนงานที่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานป้องกันการสูญเสียทรัพยากรโดยเปล่าประโยชน์

2. ผลจากการประเมินความต้องการจำเป็น สามารถสะท้อนภาพบริบทที่เกิดขึ้นของหน่วยงาน นำไปสู่การวางแผน กำหนดแนวทางพัฒนาองค์กร กำหนดวัตถุประสงค์การดำเนินงานให้ชัดเจน สอดคล้องกับสภาพที่เกิดขึ้นจริง และสนองความต้องการขององค์กร

3. การประเมินความต้องการจำเป็นช่วยกำหนดเป้าหมายขององค์กรจากความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย ช่วยกระตุ้นให้เกิดผลกระทบต่อโครงการ ทำให้สามารถวัดการเปลี่ยนแปลงของการปฏิบัติงานในช่วงเวลานั้นๆ

ประเภทของความต้องการจำเป็น

มีนักวิชาการได้จัดประเภทความต้องการจำเป็นไว้ดังนี้

Kaufman (สุวิมล ว่องวานิช, 2548 อ้างอิงจาก Kaufman และคณะ, 1993) ได้จำแนกความจำเป็นใหม่ตามแนวคิดเชิงระบบได้เป็น 4 ประเภท คือ ความต้องการจำเป็นด้านปัจจัย (Input Needs) ความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการ (Process Needs) ความต้องการจำเป็นด้านผลลัพธ์ (Outcome Needs) ความต้องการจำเป็นด้านการแก้ปัญหา (Solution Needs) ตามความคิดของ Kaufman และคณะ ความต้องการจำเป็นด้านผลลัพธ์ถือเป็นความต้องการจำเป็นที่แท้จริง (Needs) ส่วนความต้องการจำเป็นด้านปัจจัยและกระบวนการถือเป็นความต้องการจำเป็นเทียม (Quasi Needs) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความต้องการจำเป็นที่แท้จริง (Needs) มีการจำแนกเป็น

1.1 ความต้องการจำเป็นระดับจุลภาค เน้นการวัดผลผลิต

1.2 ความต้องการจำเป็นระดับมหภาค เน้นการผลิตผล

1.3 ความต้องการจำเป็นระดับเมกะ เน้นการวัดผลลัพธ์ โดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็นด้านผลผลิต (Product Gap) ผลิตผล (Output Gap) และผลลัพธ์ (Outcome Gap) ตามลำดับ

2. ความต้องการจำเป็นเทียม (Quasi Needs) ความต้องการจำเป็น จำแนกเป็นความต้องการจำเป็นด้านกระบวนการและปัจจัยโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของสภาพที่เป็นอยู่จริงกับสภาพที่ควรจะเป็นด้านกระบวนการ (Process Gap) และด้านปัจจัย (Input Gap)

Witkins (สุวิมล ว่องวาณิช, 2548 อ้างอิงจาก Witkins, 1994) ได้จำแนกความต้องการจำเป็นตามองค์กรผู้รับและผู้ให้บริการออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ความต้องการจำเป็นระดับปฐมภูมิ (Primary Needs) เป็นความต้องการจำเป็นของผู้รับบริการ (Service Receivers) หรือลูกค้าในทางการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นความต้องการจำเป็นของนักเรียน ความต้องการจำเป็นระดับทุติยภูมิ (Secondary Needs) เป็นความต้องการจำเป็นของผู้ให้บริการ (Service Providers) เช่น ความต้องการจำเป็นของบุคลากรในหน่วยงาน ความต้องการจำเป็นของผู้บริหาร และความต้องการจำเป็นระดับตติยภูมิ (Tertiary Needs) เป็นความต้องการจำเป็นด้านทรัพยากรและการแก้ปัญหา (Resources Solution) ซึ่งช่วยในการดำเนินงานของหน่วยงาน ในบรรดาความต้องการจำเป็นทั้งหมด Witkins เห็นว่า ความต้องการที่มีความสำคัญที่สุด คือ ความต้องการจำเป็นเป็นระดับปฐมภูมิ เนื่องจากเป็นกลุ่มเป้าหมายที่องค์กรต้องรับใช้

Witkins และ Alschuld (ปานจันทร์ โททอง, 2542 อ้างอิงจาก Witkins and Alschuld, 1995) ได้จำแนกประเภทของความต้องการจำเป็น ออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 (Primary) ความต้องการจำเป็นของผู้รับบริการ (Service Receivers) เช่น นักเรียน ลูกค้า คนไข้ ผู้ใช้ข้อมูล พนักงาน เป็นต้น

ระดับที่ 2 (Secondary) เป็นความต้องการจำเป็นของผู้ให้บริการและกำหนดนโยบาย (Service Providers and Policymakers) เช่น ครู ผู้ปกครอง บรรณารักษ์ ผู้บริหาร ผู้จัดการ

ระดับที่ 3 (Tertiary) ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทรัพยากรหรือวิธีแก้ปัญหา (Resources or Solutions) เช่น อาคารสถานที่ การอำนวยความสะดวก วัสดุ เทคโนโลยี การขนส่ง เงินเดือน และผลตอบแทน เงื่อนไขการทำงาน เป็นต้น

สุวิมล ว่องวาณิช (2548) ได้จำแนกความต้องการจำเป็นตามช่วงเวลาที่ต้องการ

กำหนดความต้องการจำเป็น ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ความต้องการจำเป็นในปัจจุบัน (Present หรือ Current Needs) เช่น ความต้องการจำเป็นของครูในปัจจุบันเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียน
2. ความต้องการจำเป็นในอนาคต (Future Needs) เป็นความต้องการจำเป็นที่กำหนดล่วงหน้าว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง เพื่อเตรียมการรับมือหรือป้องกันปัญหาที่คาดว่าจะเกิด เช่น ความต้องการจำเป็นในการผลิตบัณฑิตศึกษาในอีก 10 ปีข้างหน้าจะมีลักษณะเช่นใด หากประเทศไทยจะเปลี่ยนผ่านตนเองเข้าสู่สังคมฐานความรู้ในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ ความต้องการจำเป็นในการพัฒนากำลังคนระดับช่างฝีมือเพื่อสร้างขีดสมรรถนะในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ สุวิมล ว่องวานิช ยังแบ่งประเภทความต้องการจำเป็นตามขอบเขตการวิจัยดังนี้ การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ (Complete Needs Assessment) มีกิจกรรมต้องดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ การระบุความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญที่สุด (Needs Identification) การวิเคราะห์ สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) และการกำหนดทางเลือกของการแก้ปัญหา (Needs Solution)

สรุปได้ว่า ประเภทของความต้องการจำเป็นมีการแบ่งไว้อย่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้วิจัยว่าต้องการข้อมูลประเภทใด ซึ่งจะช่วยในการออกแบบการวิจัยและการเก็บข้อมูลได้ตรงตามความต้องการหรือจุดมุ่งหมายในการประเมินความต้องการจำเป็น

ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

การประเมินความต้องการจำเป็น เป็นการวางแผนการดำเนินงานเพื่อขจัดปัญหาที่เกิดขึ้นจากความต้องการจำเป็น มีนักวิชาการได้จำแนกขั้นตอนการประเมินไว้ดังนี้

สุวิมล ว่องวานิช (2548) ได้จำแนกขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น ออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาที่มุ่งหวัง (What should be?)
2. การศึกษาสภาพที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (What is?)
3. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ได้จากข้อ 1) และ ข้อ 2) และจัดลำดับความสำคัญของผลที่เกิดขึ้น เพื่อกำหนดความต้องการจำเป็น
4. การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างในข้อ 3) และจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น
5. การศึกษากำหนดแนวทางเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากสาเหตุที่ทำให้เกิดความ

ต้องการจำเป็นที่วิเคราะห์ได้จากข้อ 4)

นอกจากนี้ สุวิมล ว่องวาณิช (2548) ยังได้สังเคราะห์ขั้นตอนการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นจากนักวิชาการด้านการประเมินไว้ โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการออกเป็น 3 ระยะ

ระยะแรก เป็นระยะก่อนการประเมินประกอบด้วยขั้นตอนการเตรียมการ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวิสัยทัศน์ที่ต้องการจะให้เกิด กำหนดกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมิน ความต้องการจำเป็น กลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็นและขั้นการออกแบบการประเมินเกี่ยวข้องกับการกำหนดนิยามประเภท ขอบข่ายของการประเมินความต้องการจำเป็น การวางแผนงานด้านทรัพยากรค่าใช้จ่ายและระยะในการดำเนินงาน

ระยะที่สอง เป็นระยะระหว่างการประเมิน มีการกำหนดวิธีการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดความต้องการจำเป็นและการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

ระยะที่สาม ระยะหลังการประเมิน มีการนำผลไปใช้ประโยชน์ การเสนอผลหรือรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ กำหนดแนวทางการแก้ไขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็นในขั้นของการนำผลไปใช้ประโยชน์นี้ แนวคิดของ Witkins และ Altschuld จะแตกต่างจากแนวคิดอื่นตรงที่มีการนำเสนอให้มีการวางแผนการดำเนินงานเพื่อขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็น มิได้หยุดแค่ขั้นการกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาเท่านั้นแต่ต้องวางแผนว่าจะนำเอาแนวทางที่กำหนดไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างไร เพื่อบรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์

สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็น มีขั้นตอนการดำเนินงานเหมือนกับการวิจัยโดยทั่วไป กล่าวคือ มีการกำหนดจุดมุ่งหมาย กรอบการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น เทคนิควิธีการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำรายงาน และผลสมบูรณ์ถ้าในขั้นตอนสุดท้ายมีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อไป

กระบวนการการประเมินความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวาณิช (2550) กล่าวถึงกระบวนการการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์จึงประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1) การระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification)

1.1) วัตถุประสงค์เพื่อระบุความต้องการจำเป็น

1.2) เอกสารที่เกี่ยวข้อง/ กรอบการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น

- 1.3) ประชากร/ กลุ่มตัวอย่าง วิธีรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล จัดลำดับ
- 1.4) เสนอความต้องการจำเป็นตามลำดับความสำคัญ
- 1.5) เสนอผล/ นำไปใช้และ/ วิเคราะห์สาเหตุ/ แนวทางแก้ไข
- 2) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) เพื่อวิเคราะห์สาเหตุ
 - 2.1) วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของความต้องการจำเป็น
 - 2.2) เอกสารที่เกี่ยวข้อง/ กรอบการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น
 - 2.3) ประชากร/ กลุ่มตัวอย่าง วิธีรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล
 - 2.4) เสนอสาเหตุความต้องการจำเป็นตามลำดับความสำคัญ
 - 2.5) เสนอผล/ นำไปใช้และ/ วิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ปัญหา
- 3) การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาคือความต้องการจำเป็น (Needs Solution) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา ประเมินทางเลือกสู่การปฏิบัติ ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จะนำไปกำหนดความต้องการจำเป็นที่ต้องได้รับการแก้ไข
 - 3.1) วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ทางเลือกของความต้องการจำเป็น
 - 3.2) เอกสารที่เกี่ยวข้อง/ กรอบการวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น
 - 3.3) ประชากร/ กลุ่มตัวอย่าง วิธีรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูล
 - 3.4) เสนอทางเลือกความต้องการจำเป็นตามลำดับความสำคัญ
 - 3.5) นำไปสู่การกำหนดแผนงาน และนำไปสู่การปฏิบัติ

การจัดลำดับความต้องการจำเป็น

สุวิมล ว่องวานิช (2548) กล่าวว่า การจัดลำดับความสำคัญ (Priority Setting) ของความต้องการจำเป็นเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการระบุความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์สาเหตุ และการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งจะทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์สาเหตุและวิธีการแก้ไขต่อไป การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น เป็นการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแต่ละประเด็น และการประเมินใช้ค่าดัชนี (PNI Modified) ที่มีค่า 0.3 ขึ้นไป เป็นเกณฑ์ที่ถือว่าเป็นความต้องการจำเป็น จากนั้นนำความต้องการจำเป็นมาเรียงลำดับ (Sort) ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาน้อย จะช่วยให้ผู้ประเมินความต้องการจำเป็นทราบถึงความต้องการจำเป็น หรือปัญหาที่แท้จริงที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ก่อนปัญหาอื่น วิธีที่ใช้จัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นนั้นมีหลายวิธีด้วยกัน ผู้ประเมินจะต้องเลือกใช้และดำเนินการด้วยความระมัดระวังภายในระยะเวลาและทรัพยากรที่จำกัด

วิธีการจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นมีหลายวิธีแต่ละวิธีจะแตกต่างกัน

ออกไปแต่วิธีการจัดลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI Modified) ซึ่งสูตรในการคำนวณ คือ $(PNI \text{ Modified}) = I-D/D$

โดยการหาค่าผลต่างของ (I-D) ทหารด้วยค่า (D) เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่องกว้างมากเกินไปและให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณอัตราการพัฒนาเข้าสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม

เครื่องมือประเมินความต้องการจำเป็นเชิงสำรวจ

สุวิมล ว่องวานิช (2550) กล่าวถึง การใช้วิจัยสำรวจในการระบุความต้องการจำเป็น ใช้เพื่อบรรยายลักษณะประชากรที่เป็นภาพรวม และอธิบายสาเหตุที่มีของความต้องการจำเป็น โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม การใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการประเมินความต้องการจำเป็นมีข้อดกกลสำคัญหลายประการ ประการแรก ผู้ตอบมีความสามารถในการอ่าน เข้าใจ ความหมายของข้อความ หรือคำถามที่ถาม ประการที่สอง ผู้ตอบมีข้อมูลหรือมีความรู้พอจะตอบคำถามหรือให้ข้อมูลได้ และ ประการที่สาม ผู้ตอบมีความเต็มใจและตั้งใจที่จะตอบโดยให้ข้อมูลที่จริงอย่างซื่อสัตย์

1.1 ลักษณะของแบบสอบถามที่ดีประกอบไปด้วย 1) ข้อความหรือคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย 2) มีการวางแผนการสร้างที่เหมาะสมทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์ 3) สามารถดำเนินการเก็บข้อมูลได้ภายในเวลา และทรัพยากรที่เหมาะสม

1.2 ประเภทของแบบสอบถาม ธรรมชาติของข้อมูลที่ต้องการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม แบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่เป็นความคิดเห็น จึงมีการเรียกแบบสอบถามให้มีความเฉพาะเจาะจง 2 แบบ คือ 1) แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่เน้นการเก็บข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง เช่น ข้อมูลภูมิหลังทั่วไป พฤติกรรมการปฏิบัติตน เป็นต้น 2) แบบวัดความคิดเห็น (Opinionnaire) เป็นเครื่องมือที่เน้นการเก็บข้อมูลที่เป็นความคิดเห็น ความรู้สึกหรือทัศนคติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

1.3 ประเภทของคำถามสอบถาม 1) คำถามปลายปิด (Close-ended question) หรือคำถามแบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วยข้อความ หรือคำถามและกลุ่มของคำตอบให้ผู้ตอบเลือก โดยจัดเรียงลำดับคำถามตามที่ ผู้วิจัยต้องการทราบ 2) คำถามปลายเปิด (Open-ended Question) ประกอบด้วยคำถามที่ให้ อิสระในการแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบอาจมีความลึกซึ้งกว่าที่ผู้วิจัยคาดไว้ ลักษณะของข้อมูลที่ได้เป็นการแสดงความรู้สึก หรือความคิดเห็นตามการรับรู้ของผู้ตอบที่สำรวจด้วยแบบสอบถามเป็นความต้องการจำเป็นระดับกลุ่มบุคคล หรือระดับองค์กรผลการ

ประเมินความต้องการจำเป็นที่ได้รับ จะนำไปใช้ได้กับการพัฒนาการปฏิบัติงานขององค์กรมากกว่า การพัฒนารายบุคคล สิ่งที่จะต้องพิจารณาในการสร้างแบบสอบถาม คือ ชุดคำถามที่ได้เตรียมไว้ สอดคล้องกับประเด็นปัญหาที่ต้องการศึกษากับตัวอย่างประชากรที่เป็นตัวแทนของประชากร ซึ่ง กำหนดรูปแบบการตอบ ได้ 2 แบบ คือ

1.3.1) รูปแบบการตอบสนองเดี่ยว (Single-response Format)

เป็น คำถามที่กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างระบุระดับปัญหา สภาพที่เป็นอยู่ หรือระดับของสิ่งที่ต้องการ อย่างใดอย่างหนึ่ง ปรากฏในแบบสอบถามที่มีข้อความให้ตอบในรูปมาตราประมาณค่า โดยให้คำตอบ เพียงชุดเดียวซึ่งคำตอบที่ได้ คือความต้องการจำเป็น แล้วนำมาจัดเรียงลำดับตามความสำคัญวิธีการ จัดเรียงลำดับตามความสำคัญวิธีการจัดเรียงลำดับข้อมูลประเภทนี้รู้จักกันดี และนิยมใช้อย่าง แพร่หลาย ในกลุ่มนักประเมินรู้จักกันโดยทั่วไปเพราะเป็นวิธีที่เข้าใจได้ง่าย มีความซับซ้อนน้อย เก็บ ข้อมูลได้ง่าย มีความสะดวกและรวดเร็วในการบริหารจัดการ แต่มีข้อจำกัดที่วิธีการดังกล่าวใช้กัน ค่อนข้างมากอาจทำให้ไม่ดึงดูดใจผู้ตอบแบบสอบถามได้ สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยนี้ใช้รูปแบบ การตอบสนองเดี่ยวเป็นกรอบในการสร้างเครื่องมือวัดความต้องการจำเป็น ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณา รูปแบบเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และความเหมาะสมของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.3.2) รูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual-response Format) เป็น

คำถามชุด เดียวกัน แต่ให้กลุ่มตัวอย่างระบุ 2 ส่วน คือ ระดับของการดำเนินงานในสภาพจริง และ ระดับสภาพที่ พึงประสงค์ ปรากฏในแบบสอบถามมีข้อความให้ตอบในรูปมาตราประมาณค่า โดยให้ ตอบข้อมูลสอง ชุด ซึ่งพัฒนามาจากชุดคำถามการตอบสนองเดี่ยว

2. การใช้วิธีการสัมภาษณ์ การเก็บข้อมูลแบบเผชิญหน้าระหว่างผู้ทำการประเมิน ความต้องการจำเป็นกับผู้ให้ข้อมูล สำหรับการประเมินความต้องการจำเป็นที่เป็นระบบจะใช้การ สัมภาษณ์แบบเป็นทางการ ซึ่งการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการนั้นสามารถกระทำได้โดยใช้วิธีการ 3 ลักษณะการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างระดับกลาง และการสัมภาษณ์ แบบไม่มีโครงสร้าง

3. การสนทนากลุ่ม (Focus Group) การสนทนากลุ่มเป็นวิธีการที่มีความน่าสนใจ มักใช้ในการประเมินความต้องการจำเป็นแบบสมบูรณ์ ข้อมูลที่ได้สามารถระบุความต้องการจำเป็นที่ ได้จากบุคคลเป้าหมายทั้งกลุ่มมีประโยชน์ในการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนาแสดงความคิดเห็นเป็น ความรู้สึกจากสภาพที่เป็นอยู่ได้อย่างเต็มที่ การมีปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มจะช่วยกระตุ้นและส่งเสริมความ คิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนา เพื่อระบุความต้องการจำเป็น วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการ จำเป็น และการกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ

จำเป็นสำหรับรูปแบบการตอบสนองเดี่ยว และรูปแบบการตอบสนองคู่ มีแนวคิดเบื้องหลังของแต่ละเทคนิคซึ่งทุกวิธีมีวิธีดำเนินการที่คล้ายคลึงกัน คือ การให้คะแนนความสำคัญตามลำดับวิธีการที่กำหนด การจัดเรียงลำดับความสำคัญ และการสรุปผลการจัดลำดับความสำคัญ ซึ่งการสร้างเครื่องมือจะต้องมีความชัดเจนในสิ่งมุ่งหวังเพื่อ เชื่อมโยงมโนทัศน์ของสิ่งนั้นเป็นข้อมูลหลักฐานที่เป็นรูปธรรม ต้องพิจารณาเครื่องมือ รูปแบบคำถาม ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะและเหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล

บริบทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

1. สภาพทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตั้งอยู่ ณ ศูนย์ราชการอำเภอสว่างแดนดิน ตำบลสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร เป็น 1 ในจำนวนเขตพื้นที่การศึกษาทั้งหมดจำนวน 225 เขตของประเทศไทยได้จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 ในวันที่ 7 กรกฎาคม 2546 โดยใช้สถานที่และอาคารสำนักงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร รับผิดชอบจัดการศึกษาใน 7 อำเภอ คือ อำเภอเจริญศิลป์ อำเภอนิคมน้ำอูน อำเภอพรรณานิคม อำเภอส่องดาว อำเภอพังโคน อำเภอวาริชภูมิ และอำเภอสว่างแดนดิน ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 917 หมู่ที่ 11 ตำบลสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร เลขรหัสประจำบ้าน 4786-000034-2 ศูนย์ราชการอำเภอสว่างแดนดินอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของจังหวัดสกลนคร ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ห่างจากศาลากลางหรือศูนย์ราชการจังหวัดสกลนคร 83 กิโลเมตร

2. โครงสร้างการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 แบ่งเป็น 9 กลุ่มและ 1 หน่วย

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มบริหารการเงินและสินทรัพย์
3. กลุ่มนโยบายและแผน
4. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร
5. กลุ่มบริหารงานบุคคล
6. กลุ่มกฎหมายและคดี
7. กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

8. กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

9. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

10. หน่วยตรวจสอบภายใน

3. วิสัยทัศน์

“เป็นองค์กรคุณภาพด้านการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยนวัตกรรม”

4. พันธกิจ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ

3. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตามหลักสูตร มีความสามารถ เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

4. พัฒนานวัตกรรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ

5. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่ง มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การดำรงชีวิต

6. พัฒนานวัตกรรมเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ โดยเน้นการมีส่วนร่วม และบูรณาการการจัดการศึกษาเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5. ภารกิจ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เป็นหน่วยงานราชการส่วนกลางที่อยู่ในส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พ.ศ. 2560 ดังนี้

1. จัดทำนโยบายแผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้

สอดคล้องกับนโยบายมาตรฐานการศึกษาแผนการศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษาและหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบรวมทั้งกำกับตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

7. จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการ รูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย และพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

10 ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านการศึกษา

11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชนและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

6. เป้าประสงค์หลัก

1. ผู้เรียนได้รับโอกาสและพัฒนาให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพ ตามหลักสูตร มีความสามารถเป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

2. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะ ในศตวรรษที่ 21

3. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่ง และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การดำรงชีวิต

4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีนวัตกรรมในการบริหารจัดการ การศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการมีส่วนร่วมและบูรณาการการจัดการศึกษาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

7. จุดเน้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

1. ใสโล่ ปลอดภัย มีคุณภาพ ใสโล่ คือความสวยงาม ดูดี ความสะอาดโดยใช้หลัก 5 ส ความปลอดภัย คือ ความปลอดภัยจากภัยทุกรูปแบบ และมีคุณภาพในการปฏิบัติงานในทุกด้าน

2. นักเรียนอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น เน้นความดี มีทักษะอาชีพ บูรณาการวิชา ซึ่งในเด็กระดับประถมศึกษา เน้นนักเรียนอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณเป็น เน้นความดี ในเด็กระดับมัธยมศึกษาเน้นให้มีทักษะ อาชีพ บูรณาการวิชา

3. องค์กรมาตรฐาน ยึดหลักธรรมาภิบาล ประสานสามัคคีมีความสุข

8. ข้อมูลทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีการจัดการศึกษา จำนวน 7 อำเภอและ 20 ศูนย์เครือข่ายการศึกษา ดังนี้

1. โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 255 โรงเรียน

2. จำนวนนักเรียน 36,634 คน

3. โรงเรียนขนาดเล็ก 138 โรงเรียน

4. โรงเรียนขนาดกลาง 95 โรงเรียน

5. โรงเรียนขนาดใหญ่ 22 โรงเรียน

(ข้อมูล ณ 10 มิถุนายน 2565)

ตาราง 4 แสดงข้อมูลจำนวนโรงเรียนแยกตามอำเภอ

ลำดับ ที่	อำเภอ	ปฐมวัย - ประถมศึกษา	ปฐมวัย - มัธยมศึกษา ตอนต้น	ปฐมวัย- มัธยมศึกษา ตอนปลาย	รวม
1	เจริญศิลป์	15	11	1	27
2	นิคมน้ำอูน	5	3	-	8
3	พรรณานิคม	40	14	-	54
4	พังโคน	24	5	-	29
5	วาริชภูมิ	22	5	-	27
6	สว่างแดนดิน	75	14	-	88
7	ส่องดาว	14	8	-	22
		194	60	1	255

ตาราง 5 แสดงจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษา

ลำดับที่	ประเภท/ตำแหน่ง	จำนวน
1	ผู้บริหารสถานศึกษา	195
2	รองผู้อำนวยการ	25
3	ข้าราชการครู	1,634
4	ครูผู้ช่วย	441
5	พนักงานราชการ	46
6	ลูกจ้างประจำ	67
7	ลูกจ้างชั่วคราว	844
	รวมทั้งสิ้น	3,252

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กมลรัตน์ แก่นจันทร์ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 การวิจัยมี 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้องเกี่ยวกับ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ แล้วนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาสภาพ ปัจจุบัน ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยสร้างแบบสอบถาม ไปสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 50 คน หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการจำนวน 83 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 198 คน สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่มีผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูง 5 อันดับแรกของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 และผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก รอบ 3 อยู่ในระดับดีจำนวน 5 โรงเรียน ระยะที่ 2 รวบรวมรูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 นำมาสร้างรูปแบบไปดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดย ผู้ร่วมสนทนากลุ่มประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษาจำนวน 2 คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คน และ ประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูจำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบัน ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยรวมมีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ด้านที่สภาพปัจจุบันมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ส่วนปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีสภาพปัญหามากที่สุด คือ การนิเทศการศึกษา 2. รูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) กลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวการประเมินรูปแบบและ 6) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการมี 8 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การนิเทศการศึกษา 4) การวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนการ

เรียนรู้ 5) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 8) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 3 ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศธรรม (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 2) ศึกษา สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 3) ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิผลของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี 4) พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 การดำเนินการวิจัยใช้ รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and development) แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ 5 ระดับ ระยะที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่ม ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 160 คน และครู 315 คน จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง ประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ระยะที่ 3 ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่มี ประสิทธิผลของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูวิชาการ 3 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ระยะที่ 4 พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่ มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มผู้ ให้ข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางการ บริหารงานวิชาการ เครื่องมือที่ใช้คือแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการ บริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผล ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการ บริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากมี 8 องค์ประกอบ 37 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษามี 3 ตัวชี้วัด 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้มี 5 ตัวชี้วัด 3) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มี 2 ตัวชี้วัด 4) การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ 3 ตัวชี้วัด 5) การวัดผลประเมินผลและ เทียบโอนผลการศึกษา 4 ตัวชี้วัด 6) การวิจัยและพัฒนาคุณภาพ

การศึกษามี 2 ตัวชี้วัด 7) การนิเทศการศึกษามี 3 ตัวชี้วัด 8) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามี 4 ตัวชี้วัด 2. สภาพปัจจุบันในการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพพึงประสงค์ในการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 3. การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี พบว่าโรงเรียนมีการวิเคราะห์หลักสูตรก่อนนำไปจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการนิเทศติดตามและพัฒนาคูณการวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐานและเป็นระบบ มีการร่วมกันวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อตัดสินผลการเรียนไปในทางเดียวกัน และนำผลการวัดและประเมินผลมาพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยและผลิตสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษาโดยจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อยู่ภายในโรงเรียนใหม่ประสิทธิภาพและทันสมัยตามความต้องการของผู้เรียน เช่น หอคอมพิวเตอร์ หอสมุด หอปฏิบัติการทางภาษา หออาเซียนศึกษาและหอกลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ละกลุ่มสาระ 4. แนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ประกอบด้วย องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการทั้ง 8 องค์ประกอบได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 4) การพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ 5) การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการศึกษา 6) การวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา 7) การนิเทศการศึกษา และ 8) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช่วิธีการที่ได้จากการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ โดยใช้หลักการบริหารงานแบบ PDCA เป็นตัวขับเคลื่อน เพื่อให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ใช้เป็นวิธีการในการดำเนินงานของโรงเรียนเพื่อนำไปปฏิบัติ ให้เกิดผลสำเร็จในการดำเนินงานด้านต่างๆ ให้มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่ดีขึ้น

พระราชวร ชาญวชิโร (เพชรไพร) (2561) ได้ศึกษาวิจัย การบริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล ตามหลักสี่ปรัศธรรม ๗ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ความ มุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามหลัก สี่ปรัศธรรม ๗ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการบริหารสถานศึกษา ใน ยุคดิจิทัลตามหลักสี่ปรัศธรรม ๗ และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการบริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามหลักสี่ปรัศธรรม ๗ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสม โดยการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 110 รูป/คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาม ตารางของเครซีและมอร์แกน วิธีการสุ่มโดยการสุ่มอย่างง่าย และการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ กลุ่มเป้าหมายจำนวน 16 รูป/คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 97 และแบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้างวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test และ F-test (OneWay ANOVA) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามหลักสี่ปรัสรธรรม ๗ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่าโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารงานทั่วไปในยุคดิจิทัลตามหลักสี่ปรัสรธรรม ๗ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณในยุคดิจิทัลตามหลักสี่ปรัสรธรรม ๗ และด้านการบริหารงานบุคคลในยุคดิจิทัลตามหลักสี่ปรัสรธรรมตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลตามหลักสี่ปรัสรธรรม ๗ 2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามหลักสี่ปรัสรธรรม ๗ โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ จำแนกตามวุฒิการศึกษา และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .003 แนวทางในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาใน ยุคดิจิทัลตามหลักสี่ปรัสรธรรม ๗ ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น มีดังนี้ 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือ โดยการใช้สื่อ อิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 2) ผู้บริหารควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ กับการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย 3) ครูผู้สอนควรจัดการเรียนการสอน ใช้สื่อสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนเน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ผู้บริหารควรสนับสนุน ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตาม มาตรฐานการปฏิบัติงาน ด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นสากล

บัญชา วงศ์ภาคำ (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่พึงประสงค์ของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ประชากรที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 1,294 คน และมีกลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารและครูกลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 คน ซึ่งการดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะคือระยะที่ 1 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดย ใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติการแจกแจงความถี่ร้อยละ

ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับความสำคัญ และระยะที่ 2 เป็นการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยวิธีบรรยายและสรุปเป็นแบบความเรียง ผลการวิจัยพบว่า 1. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมค่าเฉลี่ยของระดับปฏิบัติงานตามสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ส่วนค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติงานตามสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก 2. ความต้องการจำเป็นของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมพบว่า ด้านที่มีค่า PNI Modified สูงสุด ลำดับที่ 1 คือ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ลำดับที่ 2 คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ลำดับที่ 3 คือ สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และแหล่งการลำดับที่ 4 คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ลำดับที่ 5 คือ การวัดผลและประเมินผล ลำดับที่ 6 คือ การประกันคุณภาพการศึกษา และลำดับที่ 7 คือ การส่งเสริมความร่วมมือด้านวิชาการกับชุมชน 3. ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานวิชาการ สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ควรมีการดำเนินการดังต่อไปนี้ 1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ควรพัฒนาการรู้ดิจิทัล (Digital literacy) แก่ครูนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน การอบรมเพื่อพัฒนาทักษะใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในบทเรียนรายวิชาต่าง ๆ การส่งเสริมให้ครูจัดทำหน่วยการเรียนรู้และพัฒนาแผนการเรียนรู้บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในชั้นเรียน 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาควรจัดทำเป้าหมาย/ตัวชี้วัดการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลการส่งเสริมครูให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน และการประชุมสะท้อนผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการนิเทศภายใน 3) สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และแหล่งการเรียนรู้ควรจัดงบประมาณพัฒนาโครงสร้างเครือข่าย Internet / WIFI เพื่อให้นักเรียนและครูเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ การสื่อสารเพื่อเผยแพร่ ข่าวสารและแลกเปลี่ยนความรู้และส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียน เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต (WIFI) สมาร์ททีวีระบบการเรียนการสอนทางไกล DLIT เป็นต้น 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำวิจัยจัดทำ Website เผยแพร่ ผลงานครูและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกับเครือข่ายและการให้ความรู้เกี่ยวกับจริยธรรมทางวิชาการ 5) การวัดผลและประเมินผลควรส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่ออำนวยความสะดวกในการประเมินผลการเรียนรู้และโปรแกรมระบบบริหารจัดการผลการเรียน (School MIS) สร้างเครือข่ายการเรียนรู้ภายใต้ระบบเทคโนโลยีร่วมกับสถานศึกษาอื่น (Smart School) จัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนในการจัดการศึกษาที่ตรงตามความต้องการของชุมชนและแข่งขันได้ 6) ด้านการประกันคุณภาพสถานศึกษาควรพัฒนาและดูแลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัยและปลอดภัยและประโยชน์ด้านอื่น ๆ เช่น

การจัดเก็บข้อสอบรายงานผลผลการวิจัยและใช้งานข้อมูลร่วมกันผ่าน Cloud หรือ Google Drive เป็นต้น 7) ด้านการส่งเสริมความร่วมมือด้านวิชาการกับชุมชน ควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสื่อสารร่วมกันกับผู้ปกครอง ชุมชน ครูและนักเรียนอย่างหลากหลายช่องทาง เพื่อสร้างความร่วมมือและจัดระดมทุนเพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการศึกษา

พัชญ์พิชา จันทา (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกจำนวน 306 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random sampling) และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ที่ดำรงตำแหน่งในสถานศึกษานั้นมากกว่า 5 ปี จำนวน 8 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่กับหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอยู่ (2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหาสาระสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน (3) ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีการประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง (4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีการใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ (5) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการติดตามการใช้และประเมินผลการใช้สื่อเทคโนโลยี (6) ด้านการนิเทศการศึกษา มีการให้คำแนะนำตามหลักการนิเทศ เปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศแลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือปรึกษา (7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาคุณภาพ และแผนปฏิบัติการ

มานพ พันธพานิชย์ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มี

วัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 และเพื่อหาแนวทางการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูฝ่ายวิชาการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 การวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ โดยระยะที่ 1 เป็นการศึกษสภาพการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ใกลุ่มตัวอย่าง 288 คน ที่ได้ จากการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่า สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในระยะที่ 2 เป็นการหาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูฝ่ายวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ฝ่ายวิชาการ จำนวน 7 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อมูล เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับ มาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในส่วนของความ คิดเห็นของครูฝ่ายวิชาการต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการนิเทศการศึกษา รองลงมาคือด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับโรงเรียน อื่น ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน 2. แนว ทางการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โรงเรียนควรจัดหาปัจจัยหรือเงินทุน ที่จะนำมาใช้ซื้ออุปกรณ์ สื่อ เพื่อเพิ่มความพร้อมต่อการใช้งานและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน นอกจากนี้ยังมีขอจำกัดด้าน สภาพแวดล้อมของนักเรียนที่ค่อนข้างยากจน ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงสื่อ นวัตกรรม การเรียนการสอนที่ ทันสมัย และโรงเรียนตั้งอยู่ในสถานที่ห่างไกลจากตัวเมืองใหญ่ จึงเป็นอุปสรรคต่อการใช้สื่อ ในสวน ของความคิดเห็นของครูฝ่ายวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า อุปสรรคด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน นั้นเกิดจาก นักเรียนมีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ ทำให้ไม่สามารถเข้ารับการศึกษาต่อในระดับชั้นต่อไปได้

ศุภวรรณ สุธัมมา (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้

วัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัญหาและหาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 การวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 201 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ มีความเที่ยง เท่ากับ 0.83 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) หาแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยการประชุมสนทนากลุ่มใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาสูงสุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วนปัญหาต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก มีดังนี้

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ความรู้ครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบท 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการเรียนการสอน ครูจัดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในกลุ่มโรงเรียน ทำแผนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียนรู้ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายอย่างต่อเนื่องและจัดอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผล 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนและจัดเวทีให้ครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยในชั้นเรียน 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษาควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับการผลิต พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูผลิต เลือกรใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบท มีความทันสมัย จัดกิจกรรม Open House ในกลุ่ม โรงเรียน 6) ด้านการนิเทศภายใน สถานศึกษาควรจัดประชุมวางแผนจัดทำแผนการนิเทศการศึกษา โดยผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมนิเทศแบบกัลยาณมิตร ในรูปแบบที่หลากหลายอย่างต่อเนื่อง โดย ความร่วมมือของกลุ่มโรงเรียน ใช้เทคนิคการสอนแบบชี้แนะ 7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สถานศึกษาควรจัดให้ความรู้เกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในให้ครูและผู้ที่มี ส่วนได้ส่วนเสีย แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และ นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพ

จรรยาภรณ์ ภูกลาง (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 1 การวิจัยมี วัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความ ต้องการจำเป็นของการ

บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษา สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา จำนวน 156 คน เครื่องมือคือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน คือ 0.37-0.71 และค่าความเชื่อมั่นคือ 0.94 สภาพที่พึงประสงค์คือ 0.21-0.75 และค่าความเชื่อมั่นคือ 0.92 ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก จากผู้บริหารสถานศึกษาและครูหัวหน้างานวิชาการสถานศึกษา ในสถานศึกษาที่มีแนวปฏิบัติที่ดีจำนวน 6 คน เครื่องมือคือแบบสัมภาษณ์แล้วประเมินแนวทางโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสำคัญจำเป็นและความต้องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและนวัตกรรม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดผลประเมินผล 2. แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อและนวัตกรรม ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการวัดผลประเมินผล การเรียนการสอนโดยเน้นความแตกต่างรายบุคคล สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ มีการติดตามเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดให้ครูทุกคนต้องผลิต และใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารกำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งครูผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และสถานศึกษา กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน

นุชเรศ คำดีบุญ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การ พัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 2) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน
 สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครู
 จำนวน 123 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดขนาดโดยใช้ ตารางเครจซี่ และมอร์แกน
 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย
 ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 การพัฒนาแนว
 ททางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 อุดรธานีเขต 4 จากการศึกษาสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติดีเยี่ยม Best Practices จำนวน 2 โรงเรียน
 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารและครูจำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์
 แบบมีโครงสร้างและประเมินความเหมาะสมและเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
 สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
 จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมิน สถิติที่ใช้ในการ
 วิจัย ได้แก่ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพ
 ปัจจุบันของการบริหารงานของสถานศึกษาสังกัดในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 อุดรธานีเขต 4 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน
 วิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 โดยรวม
 และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการ
 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 เมื่อพิจารณาราย
 ด้านเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปน้อย ได้แก่ การวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียน
 การสอน การวางแผนงานวิชาการ และการพัฒนาหลักสูตร 2. การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน
 วิชาการของของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4 มีผล
 การประเมินความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก โดยมีแนวทางการพัฒนาแต่ละด้าน
 ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตร คือ ควรบูรณาการเนื้อหา หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
 ส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียน จัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอนสำหรับ
 นักเรียนเป็นมาตรฐานเดียวกัน การวางแผนงานวิชาการ คือ ควรจัดเวลาของกิจกรรมการเรียนรู้ให้
 สอดคล้องกับแนวปฏิบัติของโรงเรียน ให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดตารางเรียนของโรงเรียน ลดภาระงาน
 อื่น ๆ ของครูที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอน คือ ควรมีการพัฒนา
 คุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย เสริมสร้างจัดบรรยากาศในโรงเรียนที่ช่วยส่งเสริมการจัดการ
 เรียนการสอน พัฒนาห้องสมุดให้เอื้อต่อการเรียนรู้แก่นักเรียน การวัดผลและประเมินผล คือ ควรวัด

และประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในปีต่อไป และพัฒนานักเรียนให้ศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีให้เพิ่มมากขึ้น

พระอนันต์ ธมมวิริโย (นามทอง) (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 และ 2) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสานการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 310 คน และ เชิงคุณภาพจากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี แบบสอบถาม และแนวทางการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเมื่อจำแนก เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านกระบวนการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือด้านการวัดผลประเมินผล เมื่อพิจารณารายข้อเรียงจากมากไปหาน้อยการคิดสร้างสรรค์การร่วมมือ การใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร การอ่านออก การเขียนได้ การคิดเลขเป็น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การมีคุณธรรม การคิดข้ามวัฒนธรรม และทักษะอาชีพ 2. แนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า 1) ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 2) ควรจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบ (Active Learning) 3) ควรใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัล 3) ควรใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ใช้เครื่องมือสำหรับการพัฒนาคุณภาพภายในโรงเรียน

งานวิจัยต่างประเทศ

Rodriguez (2007) ได้ศึกษาเรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาและพัฒนา พบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการศึกษาเป็นสิ่งแรกที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา เป็นสิ่งที่ยกระดับบุคคลให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิต ประสิทธิภาพของการสื่อสาร จะทำให้บุคคลมีการเปลี่ยนแปลงและเพิ่มความสามารถของสังคมในการวางรูปแบบองค์กรทางเศรษฐกิจ การเมือง

สังคมและการถ่ายทอดวัฒนธรรม นักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

Kenneth (2010) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาของระบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อเพิ่มคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนประเทศสหรัฐอเมริกา การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนาของระบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการและแนวทางการพัฒนาของระบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อเพิ่มคะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 228 คน ปี ค.ศ. 2010 กำหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การออกแบบระบบการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้เป็นระบบและดำเนินการตามระบบ มีการประเมินระบบและพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการอยู่เสมอ จะส่งผลให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น

Angela (2011) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วิสัยทัศน์และความเป็นผู้นำทางวิชาการ การเรียนการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเมืองเวอร์จิเนีย วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้านี้เพื่อตรวจสอบทางวิชาการ วิสัยทัศน์ โครงสร้าง ประสิทธิภาพโดยรวมและความไว้วางใจของผู้ปกครองนักเรียน พฤติกรรมความเป็นผู้นำการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ครูสอนเต็มเวลาของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตเมืองเวอร์จิเนีย จำนวน 35 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า มุมมองในแง่ดีของครูคือ การสร้างเอกภาพเน้นประสิทธิภาพโดยรวมและความไว้วางใจของผู้ปกครองนักเรียน สร้างความเป็นผู้นำของการเรียนการสอน และแสดงถึงสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างนักวิชาการและความสำเร็จของนักเรียน สำหรับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างความเป็นผู้นำการเรียนการสอนและนักเรียน

Hayward (2011) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสังคมอารมณ์และความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 นักเรียนในโปรแกรมเร่งรัดและโปรแกรมเดิม ผลการวิจัยพบว่า สังคมอารมณ์และความสำเร็จทางวิชาการระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรการศึกษาเร่งด่วนและแบบดั้งเดิม เป็นการวัดโดยระบบการประเมินพฤติกรรมของเด็กด้วยตนเองรายงานจากฟอร์มบุคลิกภาพ (BASC-SRP) และการทดสอบแคริฟอร์เนียมาตรฐานและรายงานการสอบ (STAR) ผลการประเมิน พบว่าโปรแกรมเร่งรัดเหมาะสมสำหรับส่งเสริมความสำเร็จในการสอบของนักเรียนในระดับมหาวิทยาลัย และนักเรียนในโปรแกรมแบบดั้งเดิมพบว่า จะ

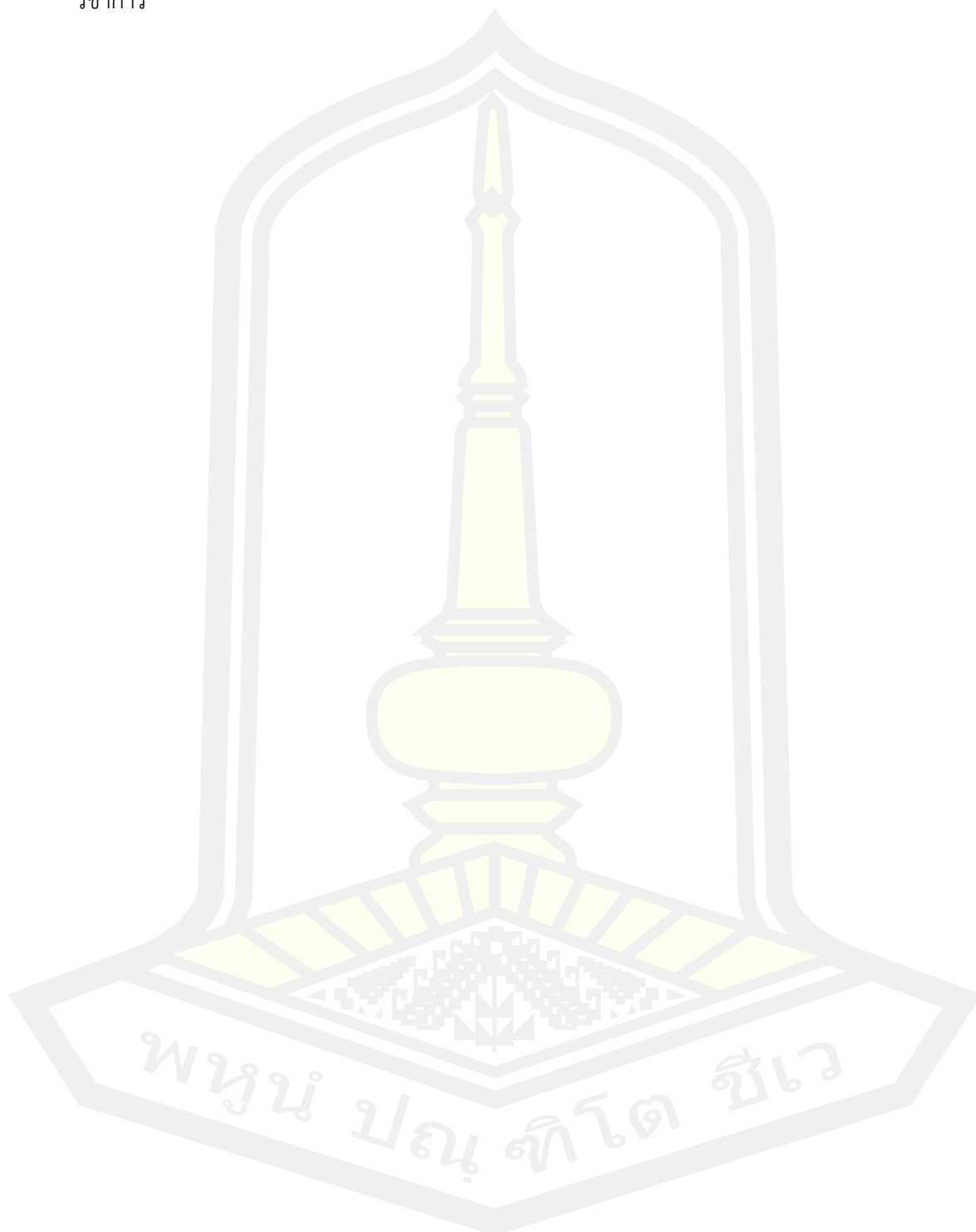
ส่งเสริมในเชิงบวกโดยการให้ครู ผู้บริหารการศึกษา และโรงเรียนที่มีความรู้ในการพัฒนาวิธีการสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพ และการปรับปรุงหลักสูตรจะเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในทางการเรียน

Macdurham (2011) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 และ 8 ของนักเรียนจาก Montessori ที่เป็นผู้นำการศึกษา และโรงเรียนอื่นไม่ใช่โรงเรียน Montessori เพื่อที่จะตรวจสอบว่ามีความแตกต่างระหว่างความก้าวหน้าทางวิชาการของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 7 และ 8 ที่เข้าร่วมกับโรงเรียน Montessori และความก้าวหน้าทางวิชาการของ นักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนอื่น โดยกำหนดว่านักเรียนลงทะเบียนเรียนในโปรแกรมแบบ Montessori มีเปอร์เซ็นต์สูงขึ้น จากอัตราการทดสอบของรัฐในเรื่องของการอ่านวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และ การศึกษาทางสังคม ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 8 ในทั้งหมด และจากผล การวิเคราะห์พบว่า การเรียนโดยใช้โปรแกรมความก้าวหน้าทางวิชาการของนักเรียนในโรงเรียน Montessori มีร้อยละที่ผ่านเกณฑ์สูงกว่านักเรียนโรงเรียนอื่นที่ไม่ใช่โปรแกรมความก้าวหน้าทาง วิชาการของโรงเรียน Montessori

Ray (2011) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการวางแผนความสำเร็จของนักเรียนแต่ละบุคคล กับ ความสำเร็จทางวิชาการ ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการวางแผนความสำเร็จของแต่ละบุคคลใน วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 และนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ในการอ่านวิชา คณิตศาสตร์ทั้งนักเรียนที่อยู่ในเขตการศึกษาขนาดกลางในเขตเมืองในรัฐเทนเนสซี และนักเรียนที่มา จากด้านล่างเฉลี่ยและกลุ่มการเรียนรู้ในระดับสูงมีการศึกษาเพื่อตรวจสอบว่า นักเรียนที่มีการวางแผน ความสำเร็จจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้วางแผน นักวิจัยที่ทำงานร่วมกับผู้บริหาร และครูจากโรงเรียนประถมศึกษาที่สามารถระบุความต้องการเรียนรู้ของนักเรียน กำหนดการเรียนการสอนและการประเมินผล ผลของการดำเนินการตามแผนความสำเร็จของนักเรียนแต่ละคนที่ประสบความสำเร็จมากขึ้นเมื่อการเรียนการสอนที่ถูกกำหนดเป้าหมายที่ความต้องการส่วนบุคคลและครูที่เก่ง และมีความสามารถทำให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนเป็นรายบุคคล

Joseph (2012) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศอังกฤษ การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษา สภาพ ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาและโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศ อังกฤษ กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอน จำนวน 200 คน ปี ค.ศ. 2012 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มอย่าง ง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อย ละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่ เกิดขึ้นในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการ คือ ด้านของความ โปร่งใสของผู้บริหารที่ไม่สามารถตรวจสอบได้จากภายนอก และความขัดแย้งของบุคลากรในโรงเรียนที่

ไม่มีความร่วมมือร่วมใจกันในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ส่งผลทำให้เกิดปัญหาในการบริหารงาน
วิชาการ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

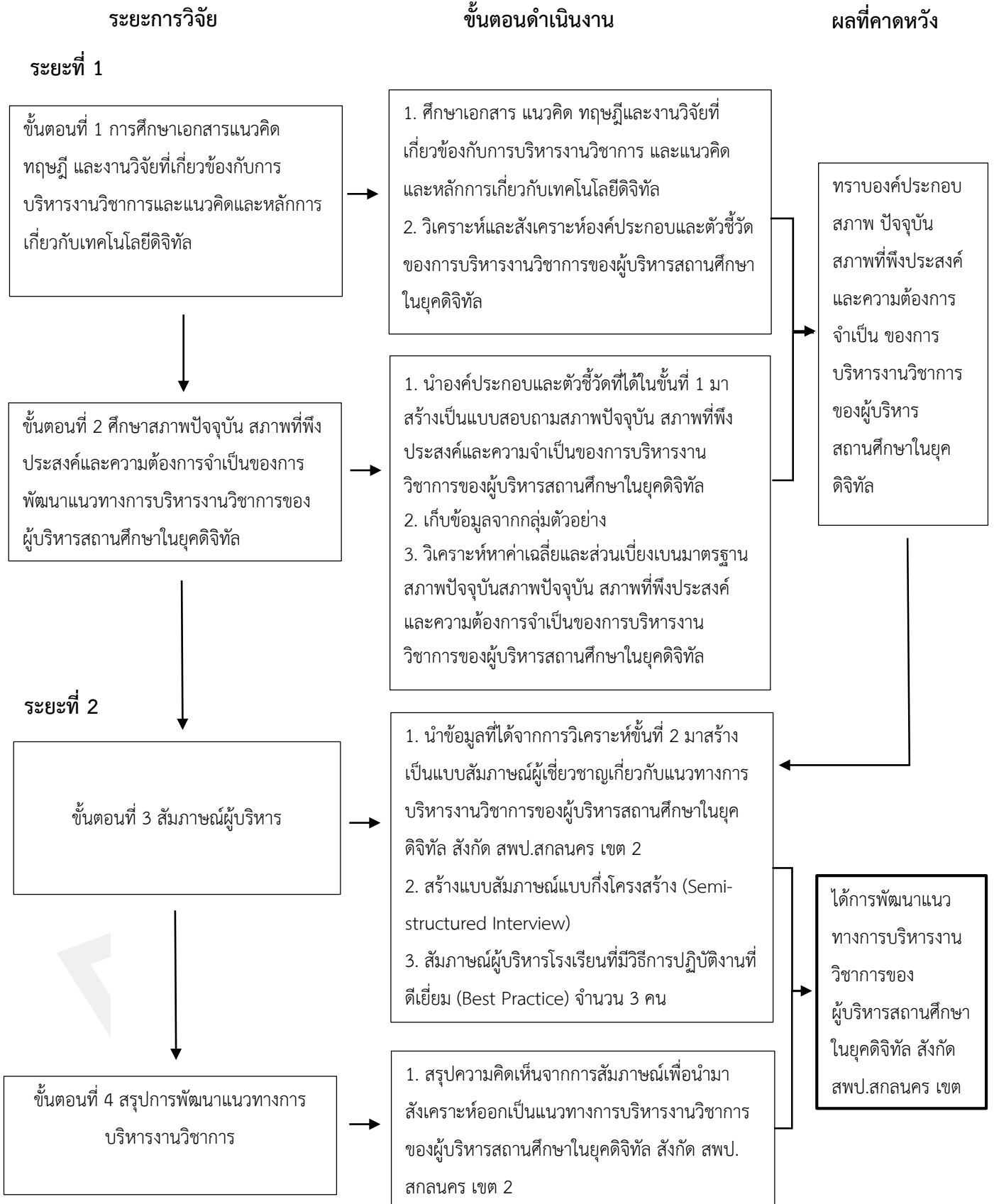
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการและแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มี 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 3 สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวิธีการปฏิบัติงานเป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 3 คน

ขั้นตอนที่ 4 สรุปการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ภาพประกอบ 4 แสดงระยะการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการ และผลที่คาดหวัง

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เอกสารสรุปการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

2.2.2 วิเคราะห์สังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

2.2.3 สรุปองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลจากผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ สรุปข้อมูลองค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

4. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดทำข้อมูล จัดทำกรอบแนวคิดการวิจัยองค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยเทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาระยะที่ 1 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 255 คน โดย แบ่งตามขนาดของโรงเรียนจำแนกเป็น

โรงเรียนขนาดเล็ก 138 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา 138 คน

โรงเรียนขนาดกลาง 95 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา 95 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ 22 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา 22 คน

รวมประชากร 255 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา 255 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการแทน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2560) รวมกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา 154 คน

โรงเรียนขนาดเล็ก 138 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา 138 คน

โรงเรียนขนาดกลาง 95 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา 95 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ 22 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา 22 คน

โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาหรือ ผู้รักษาราชการแทน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด. 2560)

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยอาศัย ขนาดของสถานศึกษาเป็นเกณฑ์แบ่งชั้น เพื่อจัดออกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และ โรงเรียนขนาดเล็ก

ขั้นที่ 3 ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยสุ่มตาม อัตราส่วนโรงเรียนแต่ละขนาดในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดไว้โดยมีรายละเอียด แสดง ดังตาราง

ตาราง 6 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาดของโรงเรียน	จำนวน โรงเรียน ทั้งหมด	ผู้บริหารสถานศึกษา	
		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ขนาดใหญ่	22	22	13
2. ขนาดกลาง	95	95	57
3. ขนาดเล็ก	138	138	84
รวม	255	255	154

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list) สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบที่กำหนดไว้ให้เป็นตัวเลือก

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยจำแนกข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของ Likert โดย แต่ละข้อคำถามมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

และศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

2.2.2 ร่างแบบสอบถามการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

2.2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงตามคำแนะนำ

2.2.4 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่างที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำไปเสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาวิจัย หรือวัดผลประเมินเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากเนื้อหา นิยามศัพท์เฉพาะ ความถูกต้อง ภาษา ความเหมาะสมและความชัดเจนของข้อคำถาม ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยใช้เทคนิค IOC (Index of Congruence) หาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ซึ่งผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องโดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป และใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกัน

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องกัน

-1 หมายถึง ไม่มีความสอดคล้องกัน

ซึ่งหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป

2.2.4.1 ผู้เชี่ยวชาญมีคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญดังต่อไปนี้

1. ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

สาขาวิชาการบริหารการศึกษาหรือสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

2. ครูที่มีวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือมีวุฒิการศึกษาระดับโทขึ้นไป

3. ศึกษานิเทศก์หรือนักวิชาการศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

2.2.4.2 ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและพิจารณาให้เห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องของข้อคำถาม หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญได้มาโดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน ได้แก่

1. ดร.ชาญวิทย์ ชุมศรี ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหัวดง กำแพง จังหวัดร้อยเอ็ด วุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนาศึกษา

2. ดร.โกศล ภูศรี ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย จังหวัดร้อยเอ็ด วุฒิการศึกษาคุุฎีบัณฑิต สาขาวิชาวุฒิการศึกษาการศึกษาคุุฎีบัณฑิต (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนการศึกษา

3. ดร.ราตรี เลิศหว่าทอง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหนองสังข์วิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ วุฒิการศึกษาการศึกษาคุุฎีบัณฑิต (กศ.ด.) การบริหารและพัฒนการศึกษา

4. ดร.จิระภา ธรรมนำดีล ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 วุฒิการศึกษาการศึกษาคุุฎีบัณฑิต (กศ.ด.) การนิเทศการศึกษา

5. นายการัณยภาส ศิวะกรภูริหิรัญ ศึกษาพิเศษรักษาการผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพาสินธุ์ เขต 2 วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนการศึกษา

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบพิจารณาหาความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC) แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อสรุปผล โดยพิจารณาและคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาตั้งแต่ 0.60 - 1.00 ขึ้นไป จำนวน 35 ข้อ แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

2.2.6 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบสอบถาม คัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ 0.2 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่มีค่าระหว่าง .316-902 จำนวน 32 ข้อ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันเท่ากับ 0.945 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์เท่ากับ 0.962

2.2.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การดำเนินงาน

3.1 ดำเนินการขอหนังสือราชการในการขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากทางคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้บริหารสถานศึกษา

3.2 นำหนังสือเสนอผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วนำหนังสือที่ผ่านการพิจารณาแล้วเสนอต่อผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่ได้กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

3.3 การส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม พร้อมแนบแบบสอบถามหรือคิวอาร์โค้ด Google Form ไปยังสถานศึกษาต่าง ๆ โดยส่งแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

4. การจัดการทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดการทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา โดยแต่ละฉบับใช้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4.2 วิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้การวิเคราะห์ โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 วิเคราะห์โดยหาเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเทียบตามเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2560) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.01 – 1.50 หมายถึง สภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น โดยนำค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความสำคัญเพื่อหาความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : PNI_{modified})

5. สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

5.1.1) ดัชนีความสอดคล้อง IOC

5.1.2) ค่าอำนาจจำแนก โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน

5.1.3) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

5.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 ดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลจากการประเมินความต้องการจำเป็น โดยอาศัยแบบการเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูล Modified Priority Needs Index : PNI_{modified} ตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่าง (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2554)

$$PNI_{\text{modified}} = \frac{(I-D)}{D}$$

เมื่อ	PNI	แทน	ดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น
	I	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น
	D	แทน	ค่าเฉลี่ยของสภาพที่เป็นอยู่

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค

ดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) โดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

การศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์การพิจารณา คือ

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (Obec Awards) หรือมีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ด้านวิชาการหรือด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการ

บริหารจัดการสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จ

โรงเรียนและผู้บริหารที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดีเยี่ยม จำนวน 3 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย

1.1.1 นายจักรเพชร แผงจันทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินโงมโนนสร้างไพ
อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต
2

1.1.2 นางสาวผ่องฤดี พวงประดิษฐ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองลาดวิทยาคาร
อำเภวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

1.1.3 นายพุลศักดิ์ เขียวคล้าย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านต้นผึ้ง
อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) มีส่วนประกอบดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับตำแหน่งทางการบริหารการศึกษา ตำแหน่งทาง
วิชาการ วุฒิการศึกษาสูงสุด

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบสัมภาษณ์ และศึกษา
องค์ประกอบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

2. กำหนดประเด็นสำคัญที่จะประเมินจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษา นำมาเขียน
ข้อคำถามให้ครอบคลุมประเด็นทุกประเด็น

3. สร้างข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์

4. นำร่างแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ
ความถูกต้องและปรับปรุงตามคำแนะนำ

5. นำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อีกครั้ง แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

6. จัดทำแบบสัมภาษณ์ฉบับจริง เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนำไปสู่การ
ออกแบบแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

3.2 ส่งหนังสือขอความร่วมมือและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อขอความ
อนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์

3.3 ประสานกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทางโทรศัพท์เพื่อขอนัดหมายวันและเวลาสัมภาษณ์

3.4 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันและเวลาที่นัดหมาย

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการนำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการสัมภาษณ์
มาเรียบเรียงจัดระเบียบข้อมูล

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค
ดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผู้วิจัยได้พัฒนาแนวทางการ
บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ดังนี้

1. แหล่งข้อมูล ผลสรุปการวิเคราะห์ข้อมูลจากระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน
สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นและการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ของผู้บริหารสถานศึกษา
จากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) จาก 3 โรงเรียน และเอกสารตำรางานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

ผลสรุปการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธี
ปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice)

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
2. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล
3. สรุปลการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลจากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) โดยวิเคราะห์เนื้อหา
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 4.1 การจัดกระทำข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) มาสรุปลหอมรวมตามประเด็นขององค์ประกอบทั้ง 6 ด้านของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
 - 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ คือ การวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

 1. ผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 5 คน โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้

 1. ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป
 2. ศึกษานิเทศก์ที่มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป หรือมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป

คุณสมบัติดังกล่าวเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกได้ผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินแนวทางมี
รายนามดังต่อไปนี้

1. นายชูทรัพย์ ภาวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านท่าศิลา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 วุฒิการศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา
2. นายกฤษพงศ์ อยู่เย็น ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสีสุกห้วยโง้ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 วุฒิการศึกษาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา
3. นายชัยสิทธิ์ ฝุ่นเงิน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองแวงประชาราษฎร์อำนวยการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 วุฒิการศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม) สาขาการบริหารการศึกษา
4. นายโกวัฒน์ ศรีอุบล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไทยเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 วุฒิการศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม) สาขาบริหารการศึกษา
5. ดร.ชอบกิจ กนกหงส์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 วุฒิการศึกษาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต (กศ.ด.) การนิเทศการศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ แบบประเมินการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ซึ่งเป็นแบบประเมินมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ โดยการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้

2.2 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของการประเมินการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
2. กำหนดประเด็นสำคัญที่จะประเมินจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษา นำมาเขียนคำถามให้ครอบคลุมประเด็นทุกประเด็น
3. นำร่างแบบประเมินการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เสนอ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. จัดทำแบบประเมินฉบับสมบูรณ์เสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขออนุญาตราชการขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามถึงผู้ทรงคุณวุฒิ

3.2 ดำเนินการติดต่อประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการ
ประเมินการพัฒนาแนวทาง

3.3 ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการ
พัฒนาแนวทางจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ด้วยตัวเอง

4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดกระทำข้อมูล

1. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบประเมินที่ได้รับคืน

2. บันทึกข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2553) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้
โปรแกรมสำเร็จรูปและใช้สถิติพื้นฐานหาค่าสถิติพื้นฐาน ดังนี้

5.1 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) มีสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2554)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของข้อมูลทุกค่า
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

5.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. 2554)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละคน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง
 $(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มเป้าหมาย

พหุ ประถมศึกษา ชีวะ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ได้ลำดับการนำเสนอ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนด สัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

\bar{X}	แทน ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน สภาพปัจจุบัน
I	แทน สภาพที่พึงประสงค์
$PNI_{modified}$	แทน ดัชนีความต้องการจำเป็น

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ระยะที่ 2 การวิเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ 1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ตาราง 7 แสดงความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเบื้องต้น	N = 154	
	ความถี่	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษา		
1) ปริญญาตรี	9	5.8
2) ปริญญาโท	130	84.4
3) ปริญญาเอก	15	9.7
2. วิทยฐานะ		
1) ชำนาญการ	12	7.8
2) ชำนาญการพิเศษ	142	92.2
3)เชี่ยวชาญหรือเชี่ยวชาญพิเศษ	0	0
3. ตำแหน่งงานปัจจุบัน		
1) ผู้บริหารสถานศึกษา	130	84.4
2) ราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา	24	15.6
4. ขนาดของสถานศึกษา		
1) ขนาดเล็ก	84	54.5
2) ขนาดกลาง	57	37.0
3) ขนาดใหญ่	13	8.4
5. อำเภอที่ตั้งของสถานศึกษา		
1) เจริญศิลป์	10	6.5
2) นิคมน้ำอูน	4	2.6
3) พรรณนานิคม	37	24.0
4) พังโคน	18	11.7
5) วาริชภูมิ	15	9.7

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลเบื้องต้น	N = 154	
	ความถี่	ร้อยละ
6) สว่างแดนดิน	58	37.7
7) ส่องดาว	12	7.8

จากตาราง 7 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 154 คน กลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร จำแนกตามขนาดสถานศึกษาที่สังกัด พบว่า ผู้บริหารสังกัดสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 37.0 สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 ตามลำดับ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.12	0.10	ปานกลาง	4.29	0.49	มาก
2. การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา	3.21	0.98	ปานกลาง	4.20	0.62	มาก
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.26	1.10	ปานกลาง	4.25	0.61	มาก
4. การวัดผลและประเมินผล	3.18	1.22	ปานกลาง	4.22	0.64	มาก
5. การนิเทศการศึกษา	3.32	1.30	ปานกลาง	4.47	0.58	มาก
6. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.35	1.31	ปานกลาง	4.59	0.48	มากที่สุด
รวม	3.24	1.00	ปานกลาง	4.33	0.57	มาก

จากตาราง 8 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 5. การนิเทศการศึกษา 6. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ 1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.25 และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 6. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน	3.09	1.09	ปานกลาง	4.31	0.55	มาก
2. ปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรบูรณาการโดยการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เป็นสากลและยอมรับได้	3.16	0.95	ปานกลาง	4.27	0.44	มาก
รวม	3.12	0.10	ปานกลาง	4.29	0.49	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.12 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 2. ปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรบูรณาการโดยการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เป็นสากลและยอมรับได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 1. กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่มุ่งเน้นการใช้

เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.09 และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 1. กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 2. ปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรบูรณาการโดยการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เป็นสากลและยอมรับได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

ด้านการจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การใช้ Google Classroom, Kahoot, โปรแกรม Zoom ฯลฯ	3.16	1.05	ปานกลาง	4.23	0.61	มาก
2. จัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของครูและผู้เรียน เช่น Social Networking, Podcasts, Social Media ฯลฯ	3.03	0.87	ปานกลาง	4.31	0.60	มาก
3. ส่งเสริมให้ครูกระตุ้นหรือสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และลงมือค้นหาความรู้เพื่อนำมาต่อยอดด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Google Earth, Youtube, E-book ฯลฯ	3.20	1.00	ปานกลาง	4.17	0.63	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน หรือเนื้อหาสาระกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เช่น Photobucket, Digital Game-Based Learning, Yahoo ฯลฯ	3.43	1.08	ปานกลาง	4.22	0.69	มาก
5. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยการออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Weblog, Online Video, Virtual Words ฯลฯ	3.33	1.10	ปานกลาง	4.29	0.58	มาก
6. ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลภายในสถานศึกษา เพื่อค้นคว้าหรือเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.25	0.90	ปานกลาง	4.06	0.65	มาก
7. การจัดหาและพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตภายในสถานศึกษา ให้มีความรวดเร็วและครอบคลุมสำหรับครูและผู้เรียนใช้ประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ได้ทันที่	3.09	0.88	ปานกลาง	4.15	0.58	มาก
รวม	3.21	0.98	ปานกลาง	4.20	0.62	มาก

จากตาราง 10 พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 เมื่อพิจารณารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4. การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนหรือเนื้อหาสาระกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เช่น Photobucket, Digital Game-Based Learning, Yahoo ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 2. จัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของครูและนักเรียน เช่น Social Networking, Podcasts, Social Media ฯลฯ คือมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.03 และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 เมื่อพิจารณารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 2. จัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของครูและนักเรียน เช่น Social Networking, Podcasts, Social Media ฯลฯ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 6. ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลภายในสถานศึกษา เพื่อค้นคว้าหรือเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ

ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. พัฒนาครูด้านทักษะการจัดการเรียนรู้อที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง	3.25	1.00	ปานกลาง	4.14	0.61	มาก
2. ส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	3.34	1.13	ปานกลาง	4.10	0.63	มาก

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3. จัดสภาพแวดล้อมที่มีการใช้สื่อดิจิทัลภายในสถานศึกษา	3.20	1.04	ปานกลาง	4.29	0.65	มาก
4. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาออกแบบและจัดทำวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.39	1.18	ปานกลาง	4.37	0.60	มาก
5. ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อหาแนวทางหรือนวัตกรรมการศึกษาที่หลากหลาย ในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน	3.13	1.14	ปานกลาง	4.39	0.59	มาก
รวม	3.26	1.10	ปานกลาง	4.25	0.61	มาก

จากตาราง 11 พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาออกแบบและจัดทำวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.39 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 5. ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อหาแนวทางหรือนวัตกรรมการศึกษาที่หลากหลาย ในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.13 และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 5. ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อหาแนวทางหรือนวัตกรรมการศึกษาที่หลากหลาย ในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 2. ส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการวัดผลและประเมินผล

ด้านการวัดผลและประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. กำหนดระเบียบการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	3.35	1.24	ปานกลาง	4.04	0.65	มาก
2. จัดทำคู่มือครูเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการวัดและประเมินผลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	3.01	1.30	ปานกลาง	4.17	0.66	มาก
3. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาและสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย โดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น Kahoot Application, Padlet Application, Plickers Application ฯลฯ	3.14	0.93	ปานกลาง	4.34	0.68	มาก
4. ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	3.09	1.21	ปานกลาง	4.33	0.60	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านการวัดผลและประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5. จัดทำระบบฐานข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่ออำนวยความสะดวกในการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา เช่น ปพ.อิเล็กทรอนิกส์, เว็บไซต์ (Website), ระบบบริหารจัดการผลการเรียน (School-Mis)	3.32	1.46	ปานกลาง	4.27	0.67	มาก
6. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นฐานในการจัดเก็บข้อมูลของผู้เรียนรายบุคคล	3.18	1.15	ปานกลาง	4.18	0.62	มาก
รวม	3.18	1.22	ปานกลาง	4.22	0.64	มาก

จากตาราง 12 พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.18 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 1. กำหนดระเบียบการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าเฉลี่ย 3.35 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 2. จัดทำคู่มือครูเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการวัดและประเมินผลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 3.01 และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.22 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 3. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาและสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย โดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น Kahoot Application, Padlet Application, Plickers Application ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 1. กำหนดระเบียบการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ชี้แนะ อำนวยความสะดวก และให้ความช่วยเหลือครู เพื่อพัฒนาวิธีการสอนที่เน้นการนิเทศออนไลน์ เช่น MIND Model, Zoom Meeting, Google meet ฯลฯ	3.49	1.41	ปานกลาง	4.40	0.64	มาก
2. ปฏิบัติงานร่วมกันกับครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Microsoft Teams, Line, Zoom, Facebook ฯลฯ	3.29	1.30	ปานกลาง	4.37	0.60	มาก
3. นำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่หลากหลายมาส่งเสริมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้ Social Networking เช่น Facebook, Line, My Space ฯลฯ	3.42	1.37	ปานกลาง	4.63	0.56	มากที่สุด
4. นิเทศการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้ครูสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	3.15	1.14	ปานกลาง	4.47	0.58	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านการนิเทศการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5. เลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินการจัดการเรียนรู้	3.25	1.29	ปานกลาง	4.51	0.56	มากที่สุด
รวม	3.32	1.30	ปานกลาง	4.47	0.58	มาก

จากตาราง 13 พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 1. ชี้แนะ อำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือครู เพื่อพัฒนาวิธีการสอน ที่เน้นการนิเทศออนไลน์ เช่น MIND Model, Zoom Meeting, Google meet ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 4. นิเทศการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้ครูสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 เมื่อพิจารณา รายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3. นำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่หลากหลายมาส่งเสริมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้ Social Networking เช่น Facebook, Line, My Space ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 2. ปฏิบัติงานร่วมกันกับครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Microsoft Teams, Line, Zoom, Facebook ฯลฯ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. กำหนดแนวทางการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ในการเรียนการสอนของครู	3.19	0.93	ปานกลาง	4.64	0.48	มากที่สุด
2. วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้	3.33	1.21	ปานกลาง	4.53	0.50	มากที่สุด
3. สามารถเลือกใช้ประโยชน์จาก เทคโนโลยีดิจิทัล การจัดหาและ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสม	3.21	1.09	ปานกลาง	4.68	0.47	มากที่สุด
4. ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรม ทางการเรียนการสอนในชั้นเรียน	3.28	1.26	ปานกลาง	4.64	0.48	มากที่สุด
5. สะท้อนผลการใช้สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมผ่าน รูปแบบการรายงานในระบบ ดิจิทัล	3.41	1.52	ปานกลาง	4.56	0.49	มากที่สุด
6. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้ทั้งใน สถานศึกษาและชุมชน	3.38	1.41	ปานกลาง	4.62	0.48	มากที่สุด

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
7. ส่งเสริมให้ครูเผยแพร่องค์ ความรู้และนวัตกรรมทาง การศึกษาผ่านสื่อเทคโนโลยี ดิจิทัล เช่น Youtube, Metaverse	3.46	1.34	ปานกลาง	4.50	0.50	มาก
รวม	3.35	1.31	ปานกลาง	4.59	0.48	มากที่สุด

จากตาราง 14 พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.35 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 7. ส่งเสริมให้ครูเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษาผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Youtube, Metaverse มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 1. กำหนดแนวทางการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3. สามารถเลือกใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล การจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 7. ส่งเสริมให้ครูเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษาผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Youtube, Metaverse ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนครเขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) และลำดับความต้องการจำเป็นโดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.12	4.29	0.374	1
2. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.21	4.20	0.308	5
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	3.26	4.25	0.304	6
4. การวัดผลและประเมินผล	3.18	4.22	0.327	4
5. การนิเทศการศึกษา	3.32	4.47	0.346	3
6. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	3.35	4.59	0.370	2
รวม	3.24	4.33	0.338	-

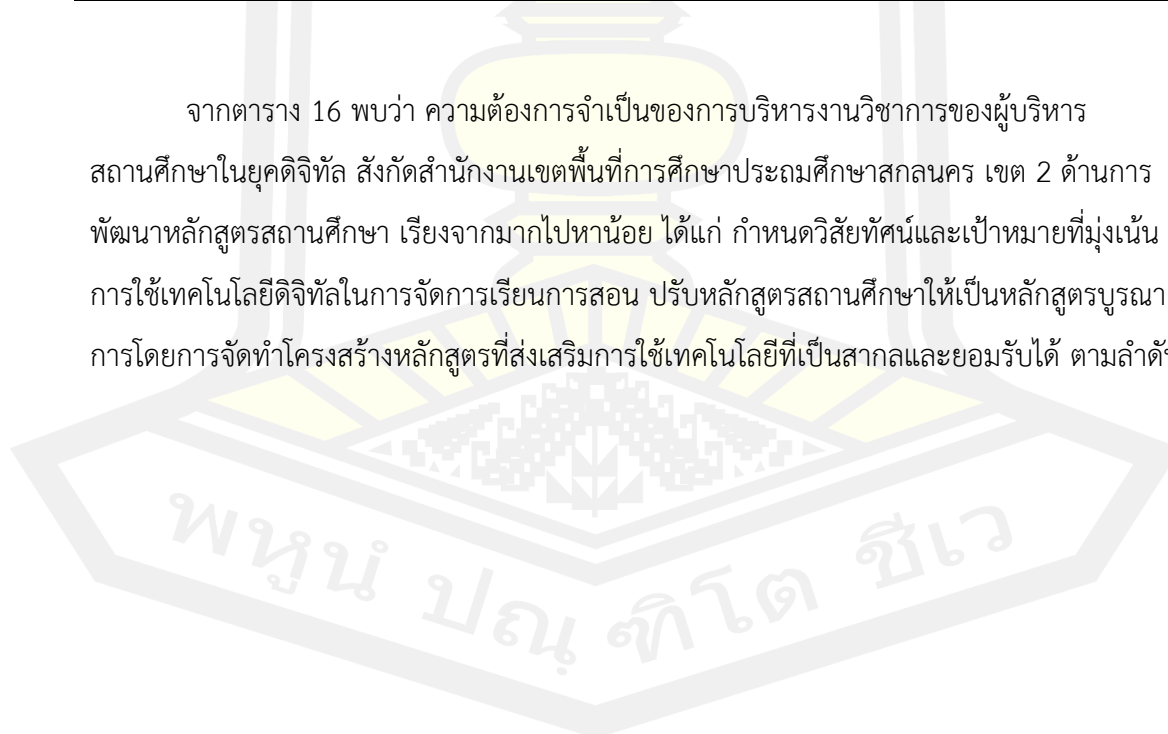
จากตาราง 15 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.374$) การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.370$) การนิเทศการศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.346$) การวัดผลและประเมินผล ($PNI_{\text{modified}} = 0.327$) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($PNI_{\text{modified}} = 0.308$) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.304$) ตามลำดับ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่มุ่งเน้น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียน การสอน	3.09	4.31	0.394	1
2. ปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตร บูรณาการโดยการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เป็นสากลและ ยอมรับได้	3.16	4.27	0.353	2
รวม	3.12	4.29	0.374	-

จากตาราง 16 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน ปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรบูรณาการโดยการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เป็นสากลและยอมรับได้ ตามลำดับ

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการจัดการ เรียนการสอนในสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการจัดการ เรียนการสอนในสถานศึกษา	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การใช้ Google Classroom, Kahoot, โปรแกรม Zoom ฯลฯ	3.03	4.23	0.396	1
2. จัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริม การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของครูและผู้เรียน เช่น Social Networking, Podcasts, Social Media ฯลฯ	3.16	4.31	0.364	2
3. ส่งเสริมให้ครูกระตุ้นหรือสร้างแรงบันดาลใจ ให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และลงมือค้นหา ความรู้เพื่อนำมาต่อยอดด้วยกระบวนการคิด วิเคราะห์และสร้างสรรค์โดยใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล เช่น Google Earth, Youtube, E- book ฯลฯ	3.20	4.17	0.303	4
4. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน หรือ เนื้อหาสาระกิจกรรมที่สอดคล้องกับความ สนใจของผู้เรียน โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมา ประยุกต์ใช้ เช่น Photobucket, Digital Game-Based Learning, Yahoo ฯลฯ	3.43	4.22	0.230	7

ตาราง 17 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการจัดการ เรียนการสอนในสถานศึกษา	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
5. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดย การออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วย เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Weblog, Online Video, Virtual Words ฯลฯ	3.33	4.29	0.288	5
6. ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลภายในสถานศึกษา เพื่อค้นคว้าหรือ เรียนรู้ด้วยตนเอง	3.25	4.06	0.249	6
7. จัดหาและพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ต ภายในสถานศึกษาให้มีความรวดเร็วและ ครอบคลุม สำหรับครูและผู้เรียนใช้ ประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ได้ ทันทั่วทั้งที่	3.09	4.15	0.343	3
รวม	3.21	4.20	0.308	-

จากตาราง 17 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการ
จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่
เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การใช้ Google Classroom, Kahoot, โปรแกรม Zoom ฯลฯ
จัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของครูและผู้เรียน เช่น Social
Networking, Podcasts, Social Media ฯลฯ จัดหาและพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตภายในสถานศึกษา
ให้มีความรวดเร็วและครอบคลุมสำหรับครูและผู้เรียนใช้ประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ได้
ทันทั่วทั้งที่ ส่งเสริมให้ครูกระตุ้นหรือสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และลงมือค้นหาความรู้
เพื่อนำมาต่อยอดด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Google
Earth, Youtube, E-book ฯลฯ ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยการออกแบบและพัฒนาสื่อ

การเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Weblog, Online Video, Virtual Words ฯลฯ ส่งเสริมให้ครู และผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลภายในสถานศึกษา เพื่อค้นคว้าหรือเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้ครู จัดการเรียนการสอน หรือเนื้อหาสาระกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยนำ เทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เช่น Photobucket, Digital Game-Based Learning, Yahoo ฯลฯ ตามลำดับ

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ค่าดัชนี ความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. พัฒนาคู่มือด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยการนำเทคโนโลยี ดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง	3.25	4.14	0.274	4
2. ส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลที่ หลากหลายและสะท้อนพัฒนาการของ ผู้เรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	3.34	4.10	0.228	5
3. จัดสภาพแวดล้อมที่มีการใช้สื่อดิจิทัล ภายในสถานศึกษา	3.20	4.29	0.341	2
4. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมา ออกแบบและจัดทำวิจัยทางการศึกษาเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	3.39	4.37	0.289	3
5. ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อ หาแนวทางหรือนวัตกรรมการศึกษาที่ หลากหลาย ในการแก้ไขปัญหาการเรียนการ สอน	3.13	4.39	0.403	1
รวม	3.26	4.25	0.304	-

จากตาราง 18 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
 สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการ
 พัฒนาระบบการเรียนรู้ เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อ
 หาแนวทางหรือนวัตกรรมการศึกษาที่หลากหลายในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน จัด
 สภาพแวดล้อมที่มีการใช้สื่อดิจิทัลภายในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาออกแบบ
 และจัดทำวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน พัฒนาครูด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ที่
 เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ส่งเสริมให้ครู
 มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
 ตามลำดับ

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
 สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ค่าดัชนี
 ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการวัดผลและประเมินผล

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการวัดผลและประเมินผล	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. กำหนดระเบียบการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	3.35	4.04	0.206	6
2. จัดทำคู่มือครูเพื่อเป็นแนวทางในการ ปฏิบัติสำหรับการวัดและประเมินผลโดยใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล	3.01	4.17	0.385	2
3. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาและสร้างเครื่องมือ การวัดและประเมินผลที่หลากหลาย โดย การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น Kahoot Application, Padlet Application, Plickers Application ฯลฯ	3.14	4.34	0.382	3

ตาราง 19 ต่อ

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการวัดและประเมินผล	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
4. ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดและ ประเมินผลที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	3.09	4.33	0.401	1
5. จัดทำระบบฐานข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยี ดิจิทัล เพื่ออำนวยความสะดวกในการวัด และประเมินผลในสถานศึกษา เช่น ปพ. อิเล็กทรอนิกส์, เว็บไซต์(Website), ระบบ บริหารจัดการผลการเรียน(School-Mis)	3.32	4.27	0.286	5
6. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นฐานในการ จัดเก็บข้อมูลของผู้เรียนรายบุคคล	3.18	4.18	0.314	4
รวม	3.18	4.22	0.327	-

จากตาราง 19 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการ
วัดผลและประเมินผล เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่
เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ จัดทำคู่มือครูเพื่อเป็นแนวทางในการ
ปฏิบัติสำหรับการวัดและประเมินผลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมให้ครูพัฒนาและสร้างเครื่องมือ
การวัดและประเมินผลที่หลากหลายโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น Kahoot Application,
Padlet Application, Plickers Application ฯลฯ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นฐานในการจัดเก็บ
ข้อมูลของผู้เรียนรายบุคคล จัดทำระบบฐานข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่ออำนวยความสะดวกใน
การวัดและประเมินผลในสถานศึกษา เช่น ปพ.อิเล็กทรอนิกส์, เว็บไซต์(Website), ระบบบริหารจัดการ
ผลการเรียน(School-Mis) กำหนดระเบียบการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนให้
สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ตามลำดับ

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ค่าดัชนี
ความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการนิเทศการศึกษา

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการนิเทศการศึกษา	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
1. ชี้แนะ อำนวยความสะดวกและให้ความ ช่วยเหลือครู เพื่อพัฒนาวิธีการสอนที่เน้น การนิเทศออนไลน์ เช่น MIND Model, Zoom Meeting, Google meet ฯลฯ	3.49	4.4	0.261	5
2. ปฏิบัติงานร่วมกันกับครูในการพัฒนาการ จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยี ดิจิทัล เช่น Microsoft Teams, Line, Zoom, Facebook ฯลฯ	3.29	4.37	0.328	4
3. นำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่หลากหลายมา ส่งเสริมประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน อื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้Social Networking เช่น Facebook, Line, My Space ฯลฯ	3.42	4.63	0.354	3
4. นิเทศการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้ครู สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่าง เหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงาน	3.15	4.47	0.419	1
5. เลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินการจัดการ เรียนรู้	3.25	4.51	0.388	2
รวม	3.32	4.47	0.346	-

จากตาราง 20 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ นิเทศการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้ครูสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินการจัดการเรียนรู้ นำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่หลากหลายมาส่งเสริมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้ Social Networking เช่น Facebook, Line, My Space ฯลฯ ปฏิบัติงานร่วมกันกับครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Microsoft Teams, Line, Zoom, Facebook ฯลฯ ชี้แนะ อำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือครู เพื่อพัฒนาวิธีการสอนที่เน้นการนิเทศออนไลน์ เช่น MIND Model, Zoom Meeting, Google meet ฯลฯ ตามลำดับ

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการจำเป็น
1. กำหนดแนวทางการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู	3.19	4.64	0.455	2
2. วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้	3.33	4.53	0.360	5
3. สามารถเลือกใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล การจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	3.21	4.68	0.458	1
4. ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมทางการเรียนการสอนในชั้นเรียน	3.28	4.64	0.415	3

ตาราง 21 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
5. สะท้อนผลการใช้สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมผ่านรูปแบบการรายงานในระบบ ดิจิทัล	3.41	4.56	0.337	6
6. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแหล่ง เรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	3.38	4.62	0.367	4
7. ส่งเสริมให้ครูเผยแพร่องค์ความรู้และ นวัตกรรมทางการศึกษาผ่านสื่อเทคโนโลยี ดิจิทัล เช่น Youtube, Metaverse	3.46	4.5	0.301	7
รวม	3.35	4.59	0.370	-

จากตาราง 21 พบว่า ความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการ
พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สามารถเลือกใช้
ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม กำหนดแนวทาง
การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อเทคโนโลยี
ดิจิทัลและนวัตกรรมทางการเรียนการสอนในชั้นเรียน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแหล่ง
เรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้
สะท้อนผลการใช้สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมผ่านรูปแบบการรายงานในระบบดิจิทัล ส่งเสริมให้ครู
เผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษาผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Youtube, Metaverse
ตามลำดับ

**ระยะที่ 2 การวิเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2**

1. ผลการศึกษาการวิเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่มีวิธีปฏิบัติ
ที่ดีเยี่ยม (Best Practice) จำนวน 3 โรงเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

สรุปการสัมภาษณ์ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ได้ข้อเสนอแนะว่า
สถานศึกษาต้องมีการกำหนดเป้าหมายหรือตัวชี้วัดความสำเร็จเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการ
จัดการเรียนการสอน ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานต่างๆ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้แต่ละฝ่ายที่มี
ส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองสามารถ
นำเทคโนโลยีมาบูรณาการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และสอดแทรกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้
เทคโนโลยีดิจิทัลไว้ในรายวิชา

ภาพรวมผลการสัมภาษณ์

“...กำหนดเป้าหมายในการจัดทำหลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตรตามความเป็นจำเป็นและ
เหมาะสม โดยมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาบูรณาการ มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการประชุมคณะครู
และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจหลักการและจุดมุ่งหมายโครงสร้างหลักสูตร มีการส่งเสริมให้ครู
พัฒนาตนเองในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และสอดแทรกเนื้อหาที่
เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีไว้ในรายวิชา สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานต่างๆ พร้อม
ทั้งมุ่งเน้นให้ครูผู้สอนศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางอย่างละเอียด วิเคราะห์เนื้อหาในแต่ละ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยอิงมาตรฐานและตัวชี้วัด จากหลักสูตรแกนกลางฯ
โดยคำนึงถึงผู้เรียน เป็นสำคัญ...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 1. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

“...ผู้บริหารเปิดโอกาสให้แต่ละฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยการนำ
เทคโนโลยีมาเป็นฐานในการพัฒนา เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน บริบท และ
ความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาบูรณาการกับการ
ออกแบบการจัดการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด เช่น การเล่นเกม การสืบค้นข้อมูลจาก
แหล่งต่าง ๆ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นหลัก...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 2. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

“...สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนโดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น นักเรียน ชุมชน ให้ความสำคัญและสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับปรุงในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา เช่น ใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆในการจัดทำเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกัน ทั้งนี้ยังมีการดาวน์โหลดลิงค์หลักสูตรที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำขึ้นในเว็บไซต์ เพื่อนำไปพัฒนาเป็นหลักสูตร สถานศึกษา...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 3. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

สรุปการสัมภาษณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ได้ข้อเสนอแนะว่า ต้อง กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนของครู ส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีมาจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ ออกแบบสื่อและพัฒนานวัตกรรมให้มีความทันสมัยและหลากหลาย เพื่อดึงดูดความสนใจของ ผู้เรียน และผู้บริหารต้องคอยอำนวยความสะดวกในเรื่องของการจัดหา ปรับปรุงวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีต่างๆ รวมถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพรวมผลการสัมภาษณ์

“...สถานศึกษากำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยครูจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วย เช่น การใช้ Youtube ,Kahoot ฯลฯ เพื่อให้ผู้เรียนเกิด ความรู้ ได้ลงมือทำ และสนุกสนานกับการเรียนมากขึ้น ทั้งนี้ในการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคลและเน้นผู้เรียนสำคัญที่สุด มีกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของ ผู้เรียน ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการและคุณธรรมจริยธรรม งานด้านการจัดการเรียน การสอนเป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ต้องมีการประเมิน ติดตามผลการดำเนินงานในแต่ละมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 1. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

“...ผู้บริหารคอยอำนวยความสะดวกในเรื่องของสัญญาณอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษา และ จุดบริการ WiFi เพื่อให้ครูและนักเรียนใช้งานได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ครูและผู้เรียนสามารถใช้สื่อ เทคโนโลยีต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนได้คล่องตัว มีความหลากหลายไม่ว่าจะเป็น สื่อคอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ และอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น Digital Game-Based Learning, Yahoo เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ทุกช่องทาง แม้กระทั่งโทรศัพท์ของผู้เรียนเอง...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 2. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

“...ผู้บริหารจัดหาและปรับปรุงวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์, จอโปรเจคเตอร์ เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างทั่วถึง สนับสนุนให้ครูออกแบบและพัฒนาสื่อนวัตกรรมบูรณาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน เช่น การใช้ Social Networking เพื่อสืบค้นข้อมูล การใช้ Youtube, Metaverse เพื่อให้ผู้เรียนได้มองเห็นภาพ ดึงดูดความสนใจและเกิดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ซึ่งสามารถแก้ปัญหาและช่วยเหลือผู้เรียน รวมถึงผู้เรียนได้พัฒนาระบบการเรียนรู้และมีความคิดเชิงสร้างสรรค์...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 3. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

สรุปการสัมภาษณ์ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้ข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูควรพัฒนาทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล วางแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในชั้นเรียน โดยการใช้แอปพลิเคชันต่างๆในการจัดการเรียนการสอน เช่น การใช้สื่อ DLIT, Google Classroom, Kahoot, ClassDojo เป็นต้น

ภาพรวมผลการสัมภาษณ์

“...การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ครูต้องเข้าใจและศึกษาหลักสูตร การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการสนับสนุนให้ครูวางแผนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน ใช้สื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน และส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาเทคนิคและวิธีการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเป็นสื่อ และเป็นตัวช่วยในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากเมื่อนำสื่อเข้ามาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนแล้วผู้เรียนมีความสนใจ ให้ความร่วมมือในการเรียน และทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย เข้าถึงสิ่งที่จะสอนมากขึ้น...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 1. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

“...สนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มากที่สุด เช่น การใช้สื่อ DLIT, Google Classroom, Kahoot, ClassDojo เพื่อให้ก้าวทันโลกในยุคปัจจุบัน และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนด้วยเทคนิคและวิธีการต่างๆ อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะต่าง ๆ ตามศักยภาพและเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 2. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

“...สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ พัฒนาระบบอินเทอร์เน็ต ภายในสถานศึกษาให้มีความสะดวกรวดเร็ว ครูและนักเรียนได้ใช้ประโยชน์ เน้นให้ครูใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการค้นหาเทคนิคใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมครูพัฒนาตนเองในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการอบรม สัมมนา รวมถึงกำหนดให้ครูทุกคนจัดทำ แผนการสอนส่งผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 3. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

4. ด้านการวัดและประเมินผล

สรุปการสัมภาษณ์ด้านการวัดและประเมินผลได้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชา ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม เกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนา เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีมาตรฐาน รวมถึงใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูล เช่น ปพ.5 แบบอิเล็กทรอนิกส์

ภาพรวมผลการสัมภาษณ์

“...การวัดผลและประเมินผลจะมอบหมายงานให้ครูรับผิดชอบ โดยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการวัดผลประเมินผลแต่ละรายวิชา และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาสถานศึกษามี การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการกำหนดแนวปฏิบัติในการวัดผล ประเมินผลการเรียนของผู้เรียน และ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาเครื่องมือวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มี มาตรฐาน มีการนำเสนอรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปในการบันทึกและ รายงานพัฒนาของผู้เรียนในรูปแบบสารสนเทศและรูปแบบออนไลน์ การใช้โปรแกรม Excel หรือ ปพ.5 อิเล็กทรอนิกส์ในการวางแผนและกำหนดเวลาในการวัดและประเมินผลพัฒนาการให้ครบทุกด้าน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 1. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

“...สถานศึกษามีการจัดทำคู่มือและแนวทางการปฏิบัติในการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา โดยการใช้เทคโนโลยีมาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูล เช่น ปพ. แบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ครูจัดทำข้อมูลนักเรียนได้สะดวกและรวดเร็ว มีระบบเผยแพร่เกรดของนักเรียน โดยที่นักเรียนสามารถเข้าดูได้ทุกที่ทุกเวลา ไม่จำเป็นต้องเดินทางมาโรงเรียนในช่วงปิดภาคเรียน...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 2. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

“...สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสื่อสารและปฏิบัติงาน พัฒนา เครื่องมือวัด และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการส่งครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน จัดการประชุมทั้งในรูปแบบออนไซต์และออนไลน์เพื่อระดม แนวคิดในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาแนวทางการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนของ สถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 3. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

5. ด้านการนิเทศการศึกษา

สรุปการสัมภาษณ์ด้านการนิเทศการศึกษาได้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการวางแผนการ จัดระบบนิเทศงานวิชาการอย่างเป็นระบบ สังเกตการณ์สอนของครูและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยนำเทคโนโลยี Zoom, Facebook ,LINE, กลุ่มGoogle Plus, Google Form, Google Drive มา ใช้อำนวยความสะดวกในการนิเทศ ติดต่อสื่อสาร และบันทึกข้อมูล รวมถึงสถานศึกษาควรมีการจัด ฝึกอบรมให้ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษาเป็นวิทยากรพัฒนาคณะกรรมการการนิเทศ เกี่ยวกับความรู้และทักษะการนิเทศการเรียนการสอนและการสร้างเครื่องมือนิเทศ

ภาพรวมผลการสัมภาษณ์

“...สถานศึกษามีการวางแผนการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ภายในสถานศึกษาอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ มีการสังเกตการณ์สอนของครูและสะท้อนผลร่วมกัน ในกิจกรรมเปิดชั้นเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยการประชุม PLC ของผู้บริหารกับคณะครู รูปแบบ mind Model โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้อำนวยความสะดวกในการสื่อสารระหว่างผู้บริหาร กับคณะครู การประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้ เช่น Google classroom ,LINE ,Facebook, Line, My Space เป็นต้น...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 1. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

“...จัดทำปฏิทินนิเทศการศึกษาของสถานศึกษาโดยการนิเทศภายในเป็นหลัก แต่งตั้ง คณะกรรมการในการนิเทศรูปแบบออนไซต์หรือออนไลน์สัปดาห์ละครั้ง และสร้าง Google Form สำหรับผู้นิเทศ บันทึก Link ข้อมูลความคิดเห็นของผู้นิเทศที่บันทึกไว้ในการนิเทศออนไลน์ผ่านกลุ่ม Facebook หรือ Google Plus ร่วมสังเกตการณ์สอนคณะครูในชั้นเรียน แล้วมาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ PLC ทั้งแบบออนไซต์และออนไลน์ เช่น การใช้โปรแกรม

Zoom, Facebook ,LINE,หรือกลุ่มGoogle Plus เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสาร ทั้งยังเป็นช่องทางให้ครูบันทึกข้อมูลภาพถ่าย คลิปวีดีโอกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารและคณะกรรมการต้องให้ข้อเสนอแนะแก่คณะครูในส่วนที่ยังขาดหายไป เพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 2. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

“...จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ มีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้โดยขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญด้านนิเทศการศึกษาเป็นวิทยากรพัฒนาผู้นิเทศเกี่ยวกับความรู้และทักษะการนิเทศงานวิชาการการเรียนการสอนและการสร้างเครื่องมือนิเทศ สถานศึกษามีการติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา จัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ มีการนำสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลายมาใช้ในการนิเทศ เช่น Facebook, Line และนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงผู้บริหารจัดให้มีการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ ใช้วิธีการนิเทศที่หลากหลาย ติดตาม ตรวจสอบและประเมินการจัดการเรียนรู้ และนำข้อมูลที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบใน Google Drive และแชร์ข้อมูลให้ครูทุกคนเข้าใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 3. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

6. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สรุปการสัมภาษณ์ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ได้ข้อเสนอแนะว่า ครูควรมีการผลิตสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม สามารถสร้างความรู้และความสุขให้กับผู้เรียนไปพร้อมกัน โดยการนำเทคโนโลยีมาเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน เช่น การนำเกม, บทเรียนสำเร็จรูป, สื่อออนไลน์ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูอบรมพัฒนาตนเองในการใช้สื่อ เผยแพร่สื่อ นวัตกรรมผ่านช่องทางต่างๆ และนำผลการอบรมมาขยายผลแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูทั้งในและนอกสถานศึกษา

ภาพรวมผลการสัมภาษณ์

“...สถานศึกษาสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนานวัตกรรม และผลิตสื่อในการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสม ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน รวมทั้งประเมินคุณภาพสื่อ เพื่อให้เลือกใช้ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม มุ่งเน้น

ให้ครูทุกคนใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาโดยการนำเกม บทเรียนสำเร็จรูป สื่อออนไลน์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน จัดสร้างสื่อที่ทันสมัย โดยสถานศึกษาได้มีการสนับสนุนและจัดหาสื่ออุปกรณ์มาติดตั้งในสถานศึกษา เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต (“WIFI”) ,ติดตั้งงานดาวเทียม มีแหล่งสืบค้นข้อมูลสำหรับครูและนักเรียน ครูทุกคนต้องสามารถใช้คอมพิวเตอร์และสืบค้นข้อมูลเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 1. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

“...สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูสามารถออกแบบและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษาได้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาเป็นส่วนสำคัญในการจัดทำสื่อการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งมีการสะท้อนผลผู้เรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน สนับสนุนให้คณะครูเผยแพร่ผลงานสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษาผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น Youtube, Metaverse เพื่อให้ครูได้มีการพัฒนาทักษะตนเองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่นหรือบุคคลทั่วไป...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 2. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

“...สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการติดตั้งอุปกรณ์เทคโนโลยี เช่น ระบบการเรียนการสอนทางไกล DLIT,คอมพิวเตอร์,สมาร์ทีวี, สื่อมัลติมีเดียที่หลากหลายและทันสมัย เน้นการสร้างแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา จัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี การศึกษา จัดทำงบประมาณพัฒนาโครงสร้างเครือข่าย Internet/Wi-Fi เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนและครูเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ สามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันได้ ส่งเสริมให้ครูไปอบรมและพัฒนาตนเองในการใช้สื่อเทคโนโลยี นำผลการอบรมมาขยายผลและแนะนำให้ความรู้แก่สมาชิกครูในสถานศึกษาให้สามารถสร้างสื่อที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์ได้ เช่น การสร้าง Youtube channel...”

(ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนที่ 3. ธันวาคม 2565 : สัมภาษณ์)

ผู้วิจัยนำผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารมีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมาทำการสังเคราะห์เพื่อนำไปเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ปรากฏดังตาราง 22

ตาราง 22 การสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้	การสัมภาษณ์ผู้บริหาร
1. กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน 2. ปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรบูรณาการโดยการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เป็นสากลและยอมรับได้	สถานศึกษาต้องมีการกำหนดเป้าหมายหรือตัวชี้วัดความสำเร็จเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานต่างๆ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้แต่ละฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเองสามารถนำเทคโนโลยีมาบูรณาการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และสอดแทรกเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลไว้ในรายวิชา

จากตาราง 22 ผลการการสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า

1. กำหนดเป้าหมาย และปรับปรุงหลักสูตรเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น จำนวนรายวิชาในหลักสูตรที่เรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์
2. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการนำเสนอผลงานต่อที่ประชุมครูและผู้ปกครอง เพื่อให้ครูได้พัฒนาทักษะในการใช้สื่อดิจิทัลที่หลากหลาย
3. มีการประชุมครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผล เพื่อให้ครูได้แนวทางและปรับปรุงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในชั้นเรียน รวมทั้งการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน

4. พัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของครู เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์, โทรศัพท์มือถือ, แท็บเล็ต, ไอแพด มาใช้ในการสืบค้นข้อมูลและจัดทำเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา

ตาราง 23 การสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้	การสัมภาษณ์ผู้บริหาร
3. พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การใช้ Google Classroom, Kahoot, โปรแกรม Zoom ฯลฯ	ต้องกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนของครู ส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคโนโลยีมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ออกแบบสื่อและพัฒนา
4. จัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของครูและผู้เรียน เช่น Social Networking, Podcasts, Social Media ฯลฯ	นวัตกรรมให้มีความทันสมัยและหลากหลาย เพื่อดึงดูดความสนใจ
5. ส่งเสริมให้ครูกระตุ้นหรือสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และลงมือค้นหาความรู้เพื่อนำมาต่อยอดด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Google Earth, Youtube, E-book ฯลฯ	ของผู้เรียน และผู้บริหารต้องคอยอำนวยความสะดวกในเรื่องของ
6. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน หรือเนื้อหาสาระกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เช่น Photobucket, Digital Game-Based Learning, Yahoo ฯลฯ	การจัดการ ปรับปรุงวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ รวมถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้สามารถใช้งานได้
7. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอน โดยการออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Weblog, Online Video, Virtual Words ฯลฯ	อย่างมีประสิทธิภาพ
8. ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลภายในสถานศึกษา เพื่อค้นคว้าหรือเรียนรู้ด้วยตนเอง	
9. จัดหาและพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตภายในสถานศึกษา ให้มีความรวดเร็วและครอบคลุม สำหรับครูและผู้เรียนใช้ประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ได้ทันท่วงที	

จากตาราง 23 ผลการการสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบว่า

1. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดต่อสื่อสารหรือจัดการเรียนการสอน โดยการใช้แอปพลิเคชันการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เช่น การใช้ Google Classroom, Kahoot, Zoom เป็นต้น
2. ส่งเสริมให้ครูออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Weblog, Online Video, Virtual Words, Youtube, Metaverse Podcasts เป็นต้น
3. ให้ครูจัดการเรียนการสอน หรือเนื้อหาสาระกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เช่น Photobucket, Digital Game-Based Learning, Yahoo
4. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านทุกช่องทาง เช่น คอมพิวเตอร์, สมาร์ททีวี, โทรศัพท์มือถือ
5. จัดหาและปรับปรุงวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์, จอโปรเจคเตอร์ เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างทั่วถึง รวมถึงอำนวยความสะดวกในเรื่องของสัญญาณอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษาให้ครอบคลุม

ตาราง 24 การสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้	การสัมภาษณ์ผู้บริหาร
10. พัฒนาครูด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง	สถานศึกษาต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ครูควรพัฒนาทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
11. ส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล	วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลในชั้นเรียน
12. จัดสภาพแวดล้อมที่มีการใช้สื่อดิจิทัลภายในสถานศึกษา	โดยการใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การใช้

ตาราง 24 (ต่อ)

ตัวบ่งชี้	การสัมภาษณ์ผู้บริหาร
13. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาออกแบบและจัดทำวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน 14. ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อหาแนวทางหรือนวัตกรรมการศึกษาที่หลากหลาย ในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน	สื่อ DLIT, Google Classroom, Kahoot, ClassDojo เป็นต้น

จากตาราง 24 ผลการการสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า

1. มุ่งเน้นให้ครูพัฒนาทักษะความเข้าใจและศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
3. จัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่สะดวก รวดเร็วและครอบคลุม เช่น พัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครูและนักเรียนได้ใช้ประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลต่างๆ
4. ส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การอบรม การสัมมนา ทั้งรูปแบบออนไซต์และออนไลน์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ
5. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาจัดทำวิจัยทางการศึกษา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

ตาราง 25 การสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการวัดและประเมินผล

ตัวบ่งชี้	การสัมภาษณ์ผู้บริหาร
15. กำหนดระเบียบการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	ควรจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการวัดผลและ
16. จัดทำคู่มือครูเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการวัดและประเมินผลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	ประเมินผลแต่ละรายวิชา ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผล
17. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาและสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย โดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น Kahoot Application, Padlet Application, Plickers Application ฯลฯ	การเรียน สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาพัฒนาเครื่องมือวัดและ
18. ส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์	ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีมาตรฐาน รวมถึงใช้เทคโนโลยี
19. จัดทำระบบฐานข้อมูลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่ออำนวยความสะดวกในการวัดและประเมินผลในสถานศึกษา เช่น ปพ.อิเล็กทรอนิกส์, เว็บไซต์ (Website),ระบบบริหารจัดการผลการเรียน (School-Mis)	ดิจิทัลมาอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บและเผยแพร่ข้อมูล เช่น
20. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นฐานในการจัดเก็บข้อมูลของผู้เรียนรายบุคคล (DMC)	ปพ.5 แบบอิเล็กทรอนิกส์

จากตาราง 25 ผลการการสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการการวัดและประเมินผล พบว่า

1. จัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลรูปแบบออนไลน์ที่สามารถเข้าดูได้สะดวก และรวดเร็ว เช่น การทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการวัดและประเมินผล
2. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาและสร้างเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การใช้โปรแกรม Kahoot Application, Plickers Application เป็นต้น
3. ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น

ใช้โปรแกรม Excel หรือ ปพ.5 อิเล็กทรอนิกส์ และโปรแกรมระบบบริหารจัดการผลการเรียน (School-MIS)

4. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสารการปฏิบัติงาน เช่น การประชุมชี้แจงผ่านระบบออนไลน์ ในการกำหนดแนวปฏิบัติและพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนที่มีมาตรฐาน

ตาราง 26 การสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา

ตัวบ่งชี้	การสัมภาษณ์ผู้บริหาร
21. ชี้แนะ อำนาจความสะดวกและให้ความช่วยเหลือครู เพื่อพัฒนาวิธีการสอนที่เน้นการนิเทศออนไลน์ เช่น MIND Model, Zoom Meeting, Google meet ฯลฯ	ควรมีการวางแผนการจัดระบบนิเทศงานวิชาการอย่างเป็นระบบ
22. ปฏิบัติงานร่วมกันกับครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Microsoft Teams, Line, Zoom, Facebook ฯลฯ	สังเกตการณ์สอนของครูและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยนำเทคโนโลยี Zoom, Facebook ,LINE, กลุ่ม Google Plus, Google Form, Google Drive มาใช้
23. นำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่หลากหลายมาส่งเสริมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้ Social Networking เช่น Facebook, Line, My Space ฯลฯ	อำนวยความสะดวกในการนิเทศติดต่อสื่อสาร และบันทึกข้อมูล รวมถึงสถานศึกษาควรมีการจัด
24. นิเทศการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้ครูสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	ฝึกอบรมให้ความรู้จากผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษาเป็นวิทยากรพัฒนาคณะกรรมการการนิเทศ
25. เลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินการจัดการเรียนรู้	เกี่ยวกับความรู้และทักษะการนิเทศการเรียนการสอนและการสร้างเครื่องมือนิเทศ

จากตาราง 26 ผลการการสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า

1. สถานศึกษามีการวางแผนการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ

2. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้ เช่น Facebook, Line, My Space เป็นต้น
3. แต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศรูปแบบออนไลน์หรือออนไลน์สัปดาห์ละครั้ง และสร้าง Google Form สำหรับผู้นิเทศ บันทึก Link ข้อมูลความคิดเห็นของผู้นิเทศที่บันทึกไว้ในกรณีการนิเทศออนไลน์ผ่านกลุ่ม Facebook หรือ Google Plus
4. นิเทศการสอนในชั้นเรียนและสะท้อนผลร่วมกันกับคณะครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยการประชุม PLC รูปแบบ Mind Model โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อำนวยความสะดวกในการสื่อสาร เช่น Google classroom, Facebook, Line หรือกลุ่ม Google Plus เพื่อให้ครูบันทึกข้อมูลภาพถ่าย คลิปวิดีโอกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน
5. เลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินการจัดการเรียนรู้ และนำข้อมูลที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบใน Google Drive และแชร์ข้อมูลให้ครูทุกคนเข้าใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา
6. ขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญด้านนิเทศการศึกษาเป็นวิทยากร โดยมุ่งเน้นการสื่อสารโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการพัฒนาผู้นิเทศเกี่ยวกับความรู้และทักษะการนิเทศงานวิชาการการเรียนการสอน และการสร้างเครื่องมือนิเทศ
7. มุ่งเน้นให้ครูนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขผู้เรียน ให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
8. ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้เครื่องมือสื่อสารรูปแบบออนไลน์ที่ทันสมัย สะดวกและรวดเร็ว เช่น Line, เพจ Facebook, ระบบ AMSS เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการและการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา

ตาราง 27 การสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ตัวบ่งชี้	การสัมภาษณ์ผู้บริหาร
26. กำหนดแนวทางการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู	ครูควรมีการผลิตสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม
27. วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้	สามารถสร้างความรู้และความสุขให้กับผู้เรียนไปพร้อมกัน โดยการนำเทคโนโลยีมาเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
28. สามารถเลือกใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล การจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	เช่น การนำเกม, บทเรียนสำเร็จรูป, สื่อออนไลน์ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูอบรมพัฒนาตนเองในการใช้สื่อ เผยแพร่สื่อนวัตกรรมผ่านช่องทางต่างๆ
29. ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และนวัตกรรมทางการเรียนการสอนในชั้นเรียน	และนำผลการอบรมมาขยายผล แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูทั้งในและนอกสถานศึกษา
30. สะท้อนผลการใช้สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมผ่านรูปแบบการรายงานในระบบดิจิทัล	
31. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและชุมชน	
32. ส่งเสริมให้ครูเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษาผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Youtube, Metaverse	

จากตาราง 27 ผลการการสังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า

1. กำหนดแนวทางในการใช้สื่อ นวัตกรรมของครู เพื่อให้ให้ครูมีแนวทางในการนำสื่อ นวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. สนับสนุนให้ครูพัฒนานวัตกรรม และสื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
3. สนับสนุนให้ครูเลือกใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยให้ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน
4. จัดหางบประมาณพัฒนาโครงสร้างเครือข่าย Internet/Wi-Fi เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนและ

ครูเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ สามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันได้

5. สนับสนุนและจัดหาสื่ออุปกรณ์ในห้องเรียน เพื่อส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต (WIFI) , ระบบการเรียนการสอนทางไกล DLIT, สมาร์ททีวี, คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

6. ส่งเสริมครูในการเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Youtube, Metaverse เพื่อให้ครูได้มีการพัฒนาทักษะตนเองอยู่เสมอ

ผู้วิจัยได้นำผลการศึกษาจากระยะที่ 1 ผสมกับผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) มาจัดทำเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 รายละเอียดดังภาพประกอบ

5

การพัฒนา
หลักสูตร
สถานศึกษา

1. กำหนดเป้าหมาย และปรับปรุงหลักสูตรเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น จำนวนรายวิชาในหลักสูตรที่เรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์
2. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการนำเสนอผลงานต่อที่ประชุมครูและผู้ปกครอง เพื่อให้ครูได้พัฒนาทักษะในการใช้สื่อดิจิทัลที่หลากหลาย
3. มีการประชุมครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผล เพื่อให้ครูได้แนวทางและปรับปรุงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในชั้นเรียน รวมทั้งการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน
4. พัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของครู เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์, โทรศัพท์มือถือ, แท็บเล็ต, ไอแพด มาใช้ในการสืบค้นข้อมูลและจัดทำเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา

การจัดการ
เรียนการ
สอนใน
สถานศึกษา

1. ส่งเสริมให้ครูจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดต่อสื่อสารหรือจัดการเรียนการสอน โดยการใช้แอปพลิเคชันการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เช่น การใช้ Google Classroom, Kahoot, Zoom เป็นต้น
2. ส่งเสริมให้ครูออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Weblog, Online Video, Virtual Words, Youtube, Metaverse Podcasts เป็นต้น
3. ให้ครูจัดการเรียนการสอน หรือเนื้อหาสาระกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เช่น Photobucket, Digital Game-Based Learning, Yahoo
4. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านทุกช่องทาง เช่น คอมพิวเตอร์, สมาร์ททีวี, โทรศัพท์มือถือ
5. จัดหาและปรับปรุงวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์, จอโปรเจคเตอร์ เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างทั่วถึง รวมถึงอำนวยความสะดวกในเรื่องของสัญญาณอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษาให้ครอบคลุม

พหุบัณฑิต ชีวะ

การพัฒนา
กระบวนการ
เรียนรู้

1. มุ่งเน้นให้ครูพัฒนาทักษะความเข้าใจและศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
3. จัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่สะดวก รวดเร็วและครอบคลุม เช่น พัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครูและผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลต่างๆ
4. ส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การอบรม การสัมมนา ทั้งรูปแบบออนไซต์และออนไลน์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ
5. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาจัดทำวิจัยทางการศึกษา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

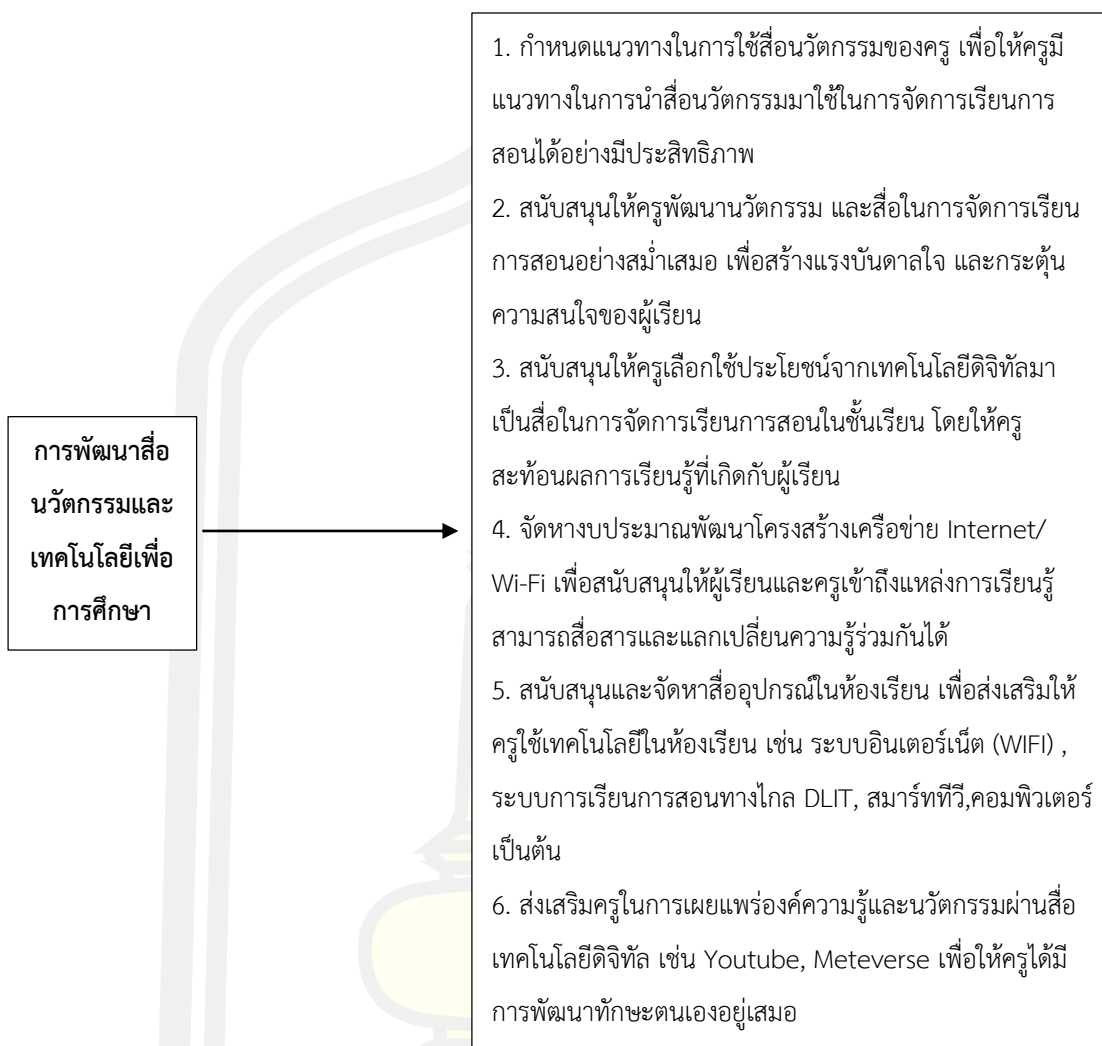
การวัดผล
และ
ประเมินผล

1. จัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลรูปแบบออนไลน์ที่สามารถเข้าดูได้สะดวก และรวดเร็ว เช่น การทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการวัดและประเมินผล
2. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาและสร้างเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การใช้โปรแกรม Kahoot Application, Plickers Application เป็นต้น
3. ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ใช้โปรแกรม Excel หรือ ปพ.5 อิเล็กทรอนิกส์ และโปรแกรมระบบบริหารจัดการผลการเรียน (School-MIS)
4. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสารการปฏิบัติงาน เช่น การประชุมชี้แจงผ่านระบบออนไลน์ ในการกำหนดแนวปฏิบัติและพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนที่มีมาตรฐาน

การนิเทศ
การศึกษา

1. สถานศึกษามีการวางแผนการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ
2. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้ เช่น Facebook, Line, My Space เป็นต้น
3. แต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศรูปแบบออนไลน์หรือออนไลน์สัปดาห์ละครั้ง และสร้าง Google Form สำหรับผู้นิเทศ บันทึก Link ข้อมูลความคิดเห็นของผู้นิเทศที่บันทึกไว้ใน การนิเทศออนไลน์ผ่านกลุ่ม Facebook หรือ Google Plus
4. นิเทศการสอนในชั้นเรียนและสะท้อนผลร่วมกันกับคณะครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยการประชุม PLC รูปแบบ Mind Model โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อำนวยความสะดวกในการสื่อสาร เช่น Google classroom, Facebook, Line หรือ กลุ่ม Google Plus เพื่อให้ครูบันทึกข้อมูลภาพถ่าย คลิปวิดีโอ กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน
5. เลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการจัดการเรียนรู้ และนำข้อมูลที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบใน Google Drive และแชร์ข้อมูลให้ครูทุกคนเข้าใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา
6. ขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องด้านการนิเทศการศึกษาเป็นวิทยากร โดยมุ่งเน้นการสื่อสารโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการพัฒนาผู้นิเทศเกี่ยวกับความรู้ และทักษะการนิเทศงานวิชาการการเรียนการสอน และการสร้างเครื่องมือนิเทศ
7. มุ่งเน้นให้ครูนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขผู้เรียน ให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
8. ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้เครื่องมือสื่อสารรูปแบบออนไลน์ที่ทันสมัย สะดวกและรวดเร็ว เช่น Line, เพจ Facebook, ระบบ AMSS เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีองค์ประกอบทั้งหมด 6 ด้าน และมีแนวทาง 32 แนวทาง ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4 แนวทาง ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 5 ทาง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5 แนวทาง การวัดผลและประเมินผล 4 แนวทาง การนิเทศการศึกษา 8 แนวทาง และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6 แนวทาง

ภาพประกอบ 5 แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

3. ผลการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การพัฒนาแนวทางการ บริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.90	0.23	มากที่สุด	4.75	0.39	มากที่สุด
2. การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา	4.92	0.18	มากที่สุด	4.84	0.20	มากที่สุด
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.84	0.22	มากที่สุด	4.68	0.42	มากที่สุด
4. การวัดผลและประเมินผล	4.80	0.27	มากที่สุด	4.80	0.27	มากที่สุด
5. การนิเทศการศึกษา	4.93	0.12	มากที่สุด	4.75	0.37	มากที่สุด
6. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.97	0.07	มากที่สุด	4.80	0.30	มากที่สุด
รวม	4.89	0.18	มากที่สุด	4.77	0.33	มากที่สุด

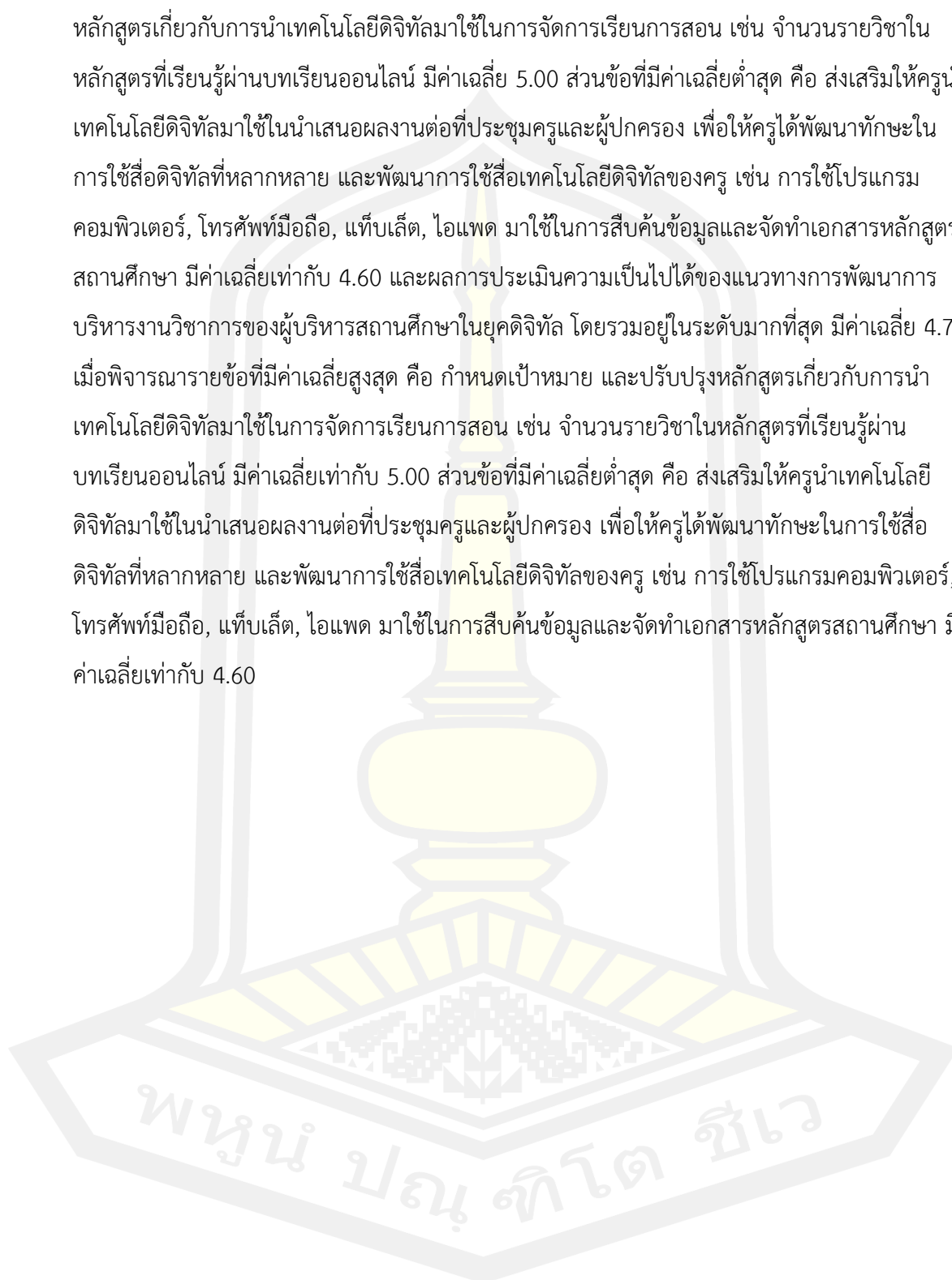
จากตาราง 28 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการ
พัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านความเหมาะสม โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มี
ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.89 เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ
การศึกษา การนิเทศการศึกษา การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล และด้านความเป็นไปได้
โดยรวมมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 เรียงลำดับจากมากไปน้อย
ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวัดผลและประเมินผล การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและ
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. กำหนดเป้าหมาย และปรับปรุงหลักสูตร เกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ใน การจัดการเรียนการสอน เช่น จำนวน รายวิชาในหลักสูตรที่เรียนรู้ผ่านบทเรียน ออนไลน์	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ใน นำเสนอผลงานต่อที่ประชุมครูและ ผู้ปกครอง เพื่อให้ครูได้พัฒนาทักษะในการ ใช้สื่อดิจิทัลที่หลากหลาย	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. มีการประชุมครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนผล เพื่อให้ครูได้แนวทางและ ปรับปรุงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในชั้น เรียน รวมทั้งการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
4. พัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของครู เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์, โทรศัพท์มือถือ, แท็บเล็ต, ไอแพด มาใช้ใน การสืบค้นข้อมูลและจัดทำเอกสารหลักสูตร สถานศึกษา	4.80	0.45	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.90	0.23	มากที่สุด	4.75	0.39	มากที่สุด

จากตาราง 29 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับ
มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.90 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กำหนดเป้าหมาย และปรับปรุง

หลักสูตรเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น จำนวนรายวิชาในหลักสูตรที่เรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ มีค่าเฉลี่ย 5.00 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการนำเสนอผลงานต่อที่ประชุมครูและผู้ปกครอง เพื่อให้ครูได้พัฒนาทักษะในการใช้สื่อดิจิทัลที่หลากหลาย และพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของครู เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์, โทรศัพท์มือถือ, แท็บเล็ต, ไอแพด มาใช้ในการสืบค้นข้อมูลและจัดทำเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กำหนดเป้าหมาย และปรับปรุงหลักสูตรเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น จำนวนรายวิชาในหลักสูตรที่เรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการนำเสนอผลงานต่อที่ประชุมครูและผู้ปกครอง เพื่อให้ครูได้พัฒนาทักษะในการใช้สื่อดิจิทัลที่หลากหลาย และพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของครู เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์, โทรศัพท์มือถือ, แท็บเล็ต, ไอแพด มาใช้ในการสืบค้นข้อมูลและจัดทำเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 2 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดต่อสื่อสารหรือจัดการ เรียนการสอน โดยการใช้แอปพลิเคชันจัดการ เรียนการสอนออนไลน์ เช่น การใช้ Google Classroom, Kahoot, Zoom เป็นต้น	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ส่งเสริมให้ครูออกแบบและพัฒนาสื่อการ เรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Weblog, Online Video, Virtual Words, Youtube, Metaverse, Podcasts เป็น ต้น	4.80	0.45	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
3. ให้ครูจัดการเรียนการสอน หรือเนื้อหาสาระ กิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เช่น Photobucket, Digital Game-Based Learning, Yahoo	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านทุกช่องทาง เช่น คอมพิวเตอร์, สมาร์ททีวี, โทรศัพท์มือถือ	4.80	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
5. จัดหาและปรับปรุงวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยี ต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์, จอโปรเจคเตอร์ เพื่อให้ สามารถใช้งานได้อย่างทั่วถึง รวมถึงอำนวยความสะดวก ในเรื่องของสัญญาณอินเทอร์เน็ตใน โรงเรียนให้ครอบคลุม	5.00	0.00	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
รวม	4.92	0.18	มากที่สุด	4.84	0.20	มากที่สุด

จากตาราง 30 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.92 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดต่อสื่อสารหรือจัดการเรียนการสอน โดยการใช้แอปพลิเคชันจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เช่น การใช้ Google Classroom, Kahoot, Zoom เป็นต้น ให้ครูจัดการเรียนการสอน หรือเนื้อหาสาระกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เช่น Photobucket, Digital Game-Based Learning, Yahoo จัดหาและปรับปรุงวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์, จอโปรเจคเตอร์ เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างทั่วถึง รวมถึงอำนวยความสะดวกในเรื่องของสัญญาณอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนให้ครอบคลุม มีค่าเฉลี่ย 5.00 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Weblog, Online Video, Virtual Words, Youtube, Metaverse, Podcasts เป็นต้น ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านทุกช่องทาง เช่น คอมพิวเตอร์, สมาร์ททีวี, โทรศัพท์มือถือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.84 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดต่อสื่อสารหรือจัดการเรียนการสอน โดยการใช้แอปพลิเคชันจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เช่น การใช้ Google Classroom, Kahoot, Zoom เป็นต้น ให้ครูจัดการเรียนการสอน หรือเนื้อหาสาระกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เช่น Photobucket, Digital Game-Based Learning, Yahoo ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านทุกช่องทาง เช่น คอมพิวเตอร์, สมาร์ททีวี, โทรศัพท์มือถือ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดหาและปรับปรุงวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์, จอโปรเจคเตอร์ เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างทั่วถึง รวมถึงอำนวยความสะดวกในเรื่องของสัญญาณอินเทอร์เน็ตในโรงเรียนให้ครอบคลุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ออนไลน์

การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มุ่งเน้นให้ครูพัฒนาทักษะความเข้าใจ และศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาในการนำ เทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
2. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ ในการพัฒนาเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัย และหลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจ ของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. จัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้มีการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลที่สะดวก รวดเร็วและ ครอบคลุม เช่น พัฒนาระบบอินเทอร์เน็ต ภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครูและนักเรียนได้ใช้ประโยชน์ใน การสืบค้นข้อมูลต่างๆ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
4. ส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองใน ด้านการจัดการเรียนการสอนอย่าง สม่ำเสมอ เช่น การอบรม การสัมมนา ทั้ง รูปแบบออนไซต์และออนไลน์โดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
5. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมา จัดทำวิจัยทางการศึกษา เพื่อหาแนว ทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์ ของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
รวม	4.84	0.22	มากที่สุด	4.68	0.42	มากที่สุด

จากตาราง 31 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.84 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน จัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่สะดวก รวดเร็วและครอบคลุม เช่น พัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครูและนักเรียนได้ใช้ประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลต่างๆ ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาจัดทำวิจัยทางการศึกษา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 5.00 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มุ่งเน้นให้ครูพัฒนาทักษะความเข้าใจและศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การอบรม การสัมมนา ทั้งรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.68 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาจัดทำวิจัยทางการศึกษา เพื่อหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

ตาราง 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการวัดผลและประเมินผล

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. จัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผล รูปแบบออนไลน์ที่สามารถเข้าดูได้สะดวก และรวดเร็ว เช่น การทำหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์)E-Book(เพื่อเป็นแนวทางใน การปฏิบัติสำหรับการวัดและประเมินผล	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 32 ต่อ

การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
2. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาและสร้าง เครื่องมือการวัดผลและประเมินผลที่ หลากหลาย เช่น การใช้โปรแกรม Kahoot Application, Plickers Application เป็นต้น	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็น เครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียน เช่น ใช้โปรแกรม Excel หรือ ปพ.5 อิเล็กทรอนิกส์ และโปรแกรม ระบบบริหารจัดการผลการเรียน (School-MIS)	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ ในการสื่อสารการปฏิบัติงาน เช่น การ ประชุมชี้แจงผ่านระบบออนไลน์ ในการ กำหนดแนวปฏิบัติ และพัฒนาเครื่องมือ ในการวัดและประเมินผลการเรียนของ ผู้เรียนที่มีมาตรฐาน	4.60	0.55	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.80	0.27	มากที่สุด	4.80	0.27	มากที่สุด

จากตาราง 32 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก
ที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 เมื่อพิจารณารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาและสร้าง
เครื่องมือการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การใช้โปรแกรม Kahoot Application,
Plickers Application เป็นต้น ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการประเมินผลการ
เรียนของผู้เรียน เช่น ใช้โปรแกรม Excel หรือ ปพ.5 อิเล็กทรอนิกส์ และโปรแกรมระบบบริหาร

จัดการผลการเรียน (School-MIS) มีค่าเฉลี่ย 5.00 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลรูปแบบออนไลน์ที่สามารถเข้าดูได้สะดวก และรวดเร็ว เช่น การทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการวัดและประเมินผล ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสารการปฏิบัติงาน เช่น การประชุมชี้แจงผ่านระบบออนไลน์ ในการกำหนดแนวปฏิบัติ และพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนที่มีมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาและสร้างเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การใช้โปรแกรม Kahoot Application, Plickers Application เป็นต้น ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ใช้โปรแกรม Excel หรือ ปพ.5 อีเล็กทรอนิกส์ และโปรแกรมระบบบริหารจัดการผลการเรียน (School-MIS) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลรูปแบบออนไลน์ที่สามารถเข้าดูได้สะดวก และรวดเร็ว เช่น การทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการวัดและประเมินผล ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสารการปฏิบัติงาน เช่น การประชุมชี้แจงผ่านระบบออนไลน์ ในการกำหนดแนวปฏิบัติ และพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนที่มีมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60

ตาราง 33 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ด้านการนิเทศการศึกษา

การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุคดิจิทัล	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. สถานศึกษามีการวางแผนการ จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และ การเรียนการสอนภายในสถานศึกษา อย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก

ตาราง 33 (ต่อ)

การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน ยุคดิจิทัล	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
2. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการ ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา อื่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดการ เรียนรู้ เช่น Facebook, Line, My Space เป็นต้น	4.80	0.45	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
3. แต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศ รูปแบบออนไลน์หรือออนไลน์สัปดาห์ ละครั้ง และสร้าง Google Form สำหรับผู้นิเทศ บันทึก Link ข้อมูล ความคิดเห็นของผู้นิเทศที่บันทึกไว้ใน การนิเทศออนไลน์ผ่านกลุ่ม Facebook หรือ Google Plus	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
4. นิเทศการสอนในชั้นเรียนและ สะท้อนผลร่วมกันกับคณะครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยการ ประชุม PLC รูปแบบ Mind Model โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อำนวย ความสะดวกในการสื่อสาร เช่น Google classroom, Facebook, Line หรือกลุ่ม Google Plus เพื่อให้ครู บันทึกข้อมูลภาพถ่าย คลิปวิดีโอ กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 33 (ต่อ)

การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5. เลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินการจัดการ เรียนรู้ และนำข้อมูลที่สำคัญต่อการพัฒนา คุณภาพการศึกษามาจัดเก็บไว้อย่างเป็น ระบบใน Google Drive และแชร์ข้อมูลให้ ครูทุกคนเข้าใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
6. ขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญด้าน นิเทศการศึกษาเป็นวิทยากร โดยมุ่งเน้น การสื่อสารโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการพัฒนาผู้ นิเทศเกี่ยวกับความรู้และทักษะการนิเทศ งานวิชาการการเรียนการสอน และการ สร้างเครื่องมือนิเทศ	4.60	0.55	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
7. มุ่งเน้นให้ครูนำผลการนิเทศมาใช้ในการ พัฒนา ปรับปรุง แก้ไขผู้เรียน ให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและมีคุณภาพมาก ยิ่งขึ้น	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
8. ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่ การศึกษาโดยใช้เครื่องมือสื่อสารรูปแบบ ออนไลน์ที่ทันสมัย สะดวกและรวดเร็ว เช่น Line, เฟจ Facebook, ระบบ AMSS เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ของ สถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.93	0.12	มากที่สุด	4.75	0.37	มากที่สุด

จากตาราง 33 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.93 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการวางแผนการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ แต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศรูปแบบออนไลน์หรือออนไลน์สัปดาห์ละครั้ง และสร้าง Google Form สำหรับผู้นิเทศ บันทึก Link ข้อมูลความคิดเห็นของผู้นิเทศที่บันทึกไว้ในกรณีการนิเทศออนไลน์ผ่านกลุ่ม Facebook หรือ Google Plus นิเทศการสอนในชั้นเรียนและสะท้อนผลร่วมกันกับคณะครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยการประชุม PLC รูปแบบ Mind Model โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อำนวยความสะดวกในการสื่อสาร เช่น Google classroom, Facebook, Line หรือกลุ่ม Google Plus เพื่อให้ครูบันทึกข้อมูลภาพถ่าย คลิปวิดีโอกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน เลือกลงเทคโนโลยีดิจิทัลในการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินการจัดการเรียนรู้ และนำข้อมูลที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบใน Google Drive และแชร์ข้อมูลให้ครูทุกคนเข้าใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา มุ่งเน้นให้ครูนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขผู้เรียน ให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้เครื่องมือสื่อสารรูปแบบออนไลน์ที่ทันสมัย สะดวกและรวดเร็ว เช่น Line, เพจ Facebook, ระบบ AMSS เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย 5.00 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาเป็นวิทยากร โดยมุ่งเน้นการสื่อสารโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการพัฒนาผู้นิเทศเกี่ยวกับความรู้และทักษะการนิเทศงานวิชาการการเรียนการสอน และการสร้างเครื่องมือนิเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 และผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.75 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้ เช่น Facebook, Line, My Space เป็นต้น นิเทศการสอนในชั้นเรียนและสะท้อนผลร่วมกันกับคณะครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยการประชุม PLC รูปแบบ Mind Model โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อำนวยความสะดวกในการสื่อสาร เช่น Google classroom, Facebook, Line หรือกลุ่ม Google Plus เพื่อให้ครูบันทึกข้อมูลภาพถ่าย คลิปวิดีโอกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ

สถานศึกษามีการวางแผนการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายใน
สถานศึกษาอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

ตาราง 34 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 2 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

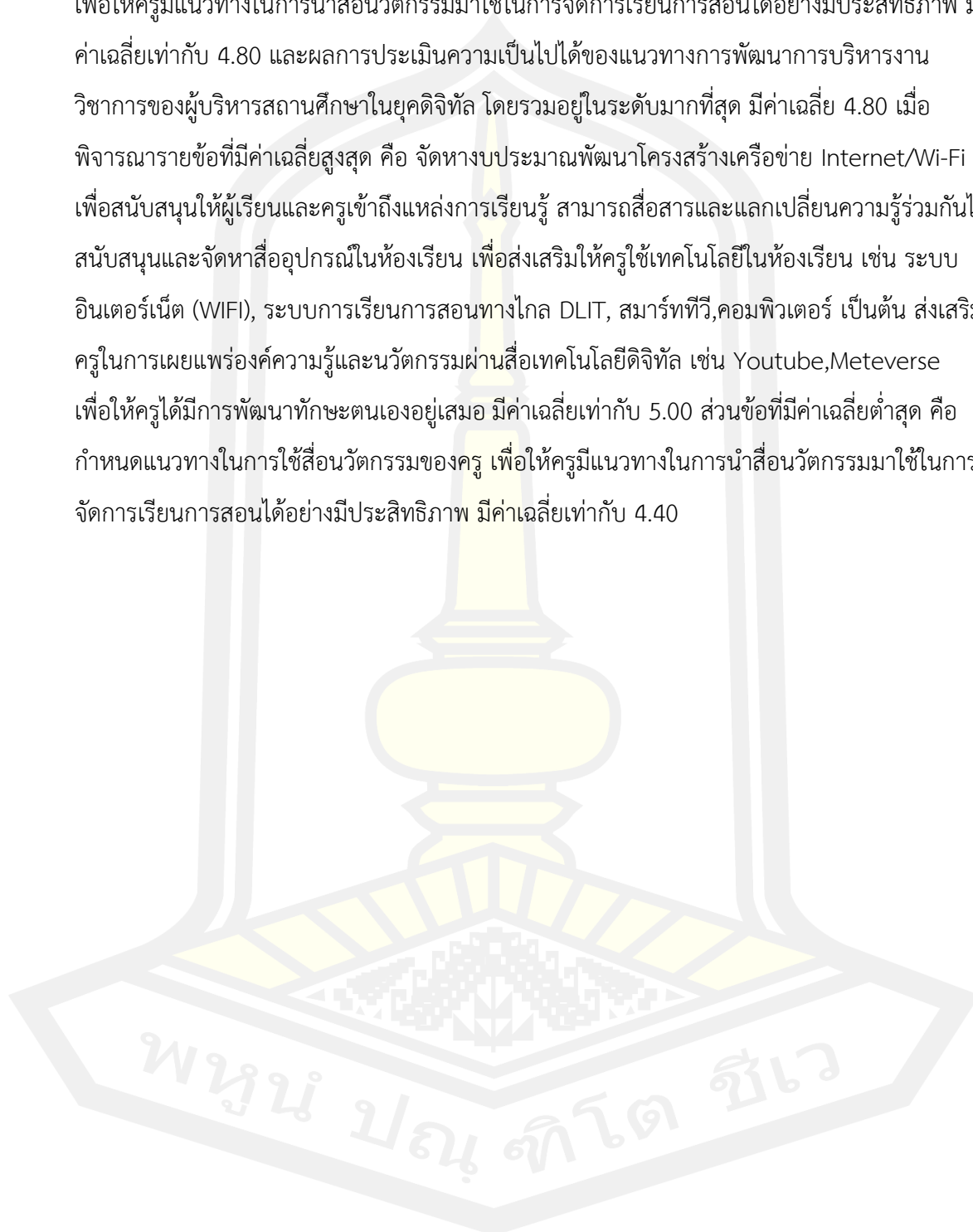
การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. กำหนดแนวทางในการใช้สื่อ นวัตกรรมของครู เพื่อให้ครูมี แนวทางในการนำสื่อ นวัตกรรมมาใช้ ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	4.80	0.45	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
2. สนับสนุนให้ครูพัฒนานวัตกรรม และสื่อในการจัดการเรียนการสอน อย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3. สนับสนุนให้ครูเลือกใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นสื่อใน การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยให้ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ที่เกิด กับผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด	4.80	0.45	มากที่สุด
4. จัดหางบประมาณพัฒนา โครงสร้างเครือข่าย Internet/Wi-Fi เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนและครูเข้าถึง แหล่งการเรียนรู้ สามารถสื่อสารและ แลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันได้	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 34 (ต่อ)

การพัฒนาแนวทางการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5. สนับสนุนและจัดหาสื่ออุปกรณ์ในห้องเรียน เพื่อส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต (WIFI) , ระบบการเรียนการสอนทางไกล DLIT, สมาร์ททีวี, คอมพิวเตอร์ เป็นต้น	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	
6. ส่งเสริมครูในการเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Youtube, Metaverse เพื่อให้ครูได้มีการพัฒนาทักษะตนเองอยู่เสมอ	5.00	0.00	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.97	0.07	มากที่สุด	4.80	0.30	มากที่สุด

จากตาราง 34 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.97 เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สนับสนุนให้ครูพัฒนานวัตกรรม และสื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน สนับสนุนให้ครูเลือกใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล มาเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยให้ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน จัดหางบประมาณพัฒนาโครงสร้างเครือข่าย Internet/Wi-Fi เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนและครูเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ สามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันได้ สนับสนุนและจัดหาสื่ออุปกรณ์ในห้องเรียน เพื่อส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต (WIFI) , ระบบการเรียนการสอนทางไกล DLIT, สมาร์ททีวี, คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ส่งเสริมครูในการเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Youtube, Metaverse เพื่อให้ครูได้มีการพัฒนาทักษะตนเอง

อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ย 5.00 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กำหนดแนวทางในการใช้สื่อนวัตกรรมของครู เพื่อให้ครูมีแนวทางในการนำสื่อวัตกรรมการมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 และผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.80 เมื่อพิจารณารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดหางบประมาณพัฒนาโครงสร้างเครือข่าย Internet/Wi-Fi เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนและครูเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ สามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันได้ สนับสนุนและจัดหาสื่ออุปกรณ์ในห้องเรียน เพื่อส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต (WIFI), ระบบการเรียนการสอนทางไกล DLIT, สมาร์ททีวี,คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ส่งเสริมครูในการเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Youtube, Metaverse เพื่อให้ครูได้มีการพัฒนาทักษะตนเองอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กำหนดแนวทางในการใช้สื่อนวัตกรรมของครู เพื่อให้ครูมีแนวทางในการนำสื่อวัตกรรมการมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาสรุปผล อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

สรุปผล

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
 - 1.1 สภาพปัจจุบันทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับ คะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวัดผลและประเมินผล การพัฒนาหลักสูตร ตามลำดับ

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ตามลำดับ

1.3 ลำดับความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา การวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ

2. การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีองค์ประกอบ 6 ด้าน และมีแนวทางการพัฒนา 32 แนวทาง มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.89 และ 4.77 โดยมีแนวทางการพัฒนารายละเอียดดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนา 4 แนวทาง คือ 1. กำหนดเป้าหมาย และปรับปรุงหลักสูตรเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น จำนวนรายวิชาในหลักสูตรที่เรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ 2. ส่งเสริมให้ครุ้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการนำเสนอผลงานต่อที่ประชุมครูและผู้ปกครอง เพื่อให้ครูได้พัฒนาทักษะในการใช้สื่อดิจิทัลที่หลากหลาย 3. มีการประชุมครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผล เพื่อให้ครูได้แนวทางและปรับปรุงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในชั้นเรียน รวมทั้งการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน 4. พัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของครู เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์, โทรศัพท์มือถือ, แท็บเล็ต, ไอแพด มาใช้ในการสืบค้นข้อมูลและจัดทำเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนา 5 แนวทาง คือ 1. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการติดต่อสื่อสารหรือจัดการเรียนการสอน โดยการใช้แอปพลิเคชันการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ เช่น การใช้ Google Classroom, Kahoot, Zoom เป็นต้น 2. ส่งเสริมให้ครูออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น

Weblog, Online Video, Virtual Words, Youtube, Metaverse Podcasts เป็นต้น 3. ให้ครูจัดการเรียนการสอน หรือเนื้อหาสาระกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เช่น Photobucket, Digital Game-Based Learning, Yahoo 4. ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านทุกช่องทาง เช่น คอมพิวเตอร์, สมาร์ททีวี, โทรศัพท์มือถือ 5. จัดหาและปรับปรุงวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์, จอโปรเจคเตอร์ เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างทั่วถึง รวมถึงอำนวยความสะดวกในเรื่องของสัญญาณอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษาให้ครอบคลุม

2.3 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนา 5 แนวทาง คือ 1. มุ่งเน้นให้ครูพัฒนาทักษะความเข้าใจและศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน 3. จัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่สะดวก รวดเร็วและครอบคลุม เช่น พัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครูและผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลต่างๆ 4. ส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การอบรม การสัมมนา ทั้งรูปแบบออนไซต์และออนไลน์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ 5. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาจัดทำวิจัยทางการศึกษา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.4 การวัดผลและประเมินผล มีแนวทางการพัฒนา 4 แนวทาง คือ 1. จัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลรูปแบบออนไลน์ที่สามารถเข้าดูได้สะดวก และรวดเร็ว เช่น การทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการวัดและประเมินผล 2. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาและสร้างเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การใช้โปรแกรม Kahoot Application, Plickers Application เป็นต้น 3. ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ใช้โปรแกรม Excel หรือ ปพ.5 อิเล็กทรอนิกส์ และโปรแกรมระบบบริหารจัดการผลการเรียน (School-MIS) 4. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสารการปฏิบัติงาน เช่น การประชุมชี้แจงผ่านระบบออนไลน์ ในการกำหนดแนวปฏิบัติและพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนที่มีมาตรฐาน

2.5 การนิเทศการศึกษา มีแนวทางการพัฒนา 8 แนวทาง คือ 1. สถานศึกษามีการวางแผนการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ 2. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นหรือ

หน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้ เช่น Facebook, Line, My Space เป็นต้น 3. แต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศรูปแบบออนไลน์หรือออนไลน์สัปดาห์ละครั้ง และสร้าง Google Form สำหรับผู้นิเทศ บันทึก Link ข้อมูลความคิดเห็นของผู้นิเทศที่บันทึกไว้ในกรณีการนิเทศออนไลน์ผ่านกลุ่ม Facebook หรือ Google Plus 4. นิเทศการสอนในชั้นเรียนและสะท้อนผลร่วมกันกับคณะครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยการประชุม PLC รูปแบบ Mind Model โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อำนวยความสะดวกในการสื่อสาร เช่น Google classroom, Facebook, Line หรือกลุ่ม Google Plus เพื่อให้ครูบันทึกข้อมูลภาพถ่าย คลิปวิดีโอกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน 5. เลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินการจัดการเรียนรู้ และนำข้อมูลที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบใน Google Drive และแชร์ข้อมูลให้ครูทุกคนเข้าใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา 6. ขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องด้านการนิเทศการศึกษาเป็นวิทยากร โดยมุ่งเน้นการสื่อสารโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการพัฒนาผู้นิเทศ เกี่ยวกับความรู้และทักษะการนิเทศงานวิชาการ การเรียนการสอน และการสร้างเครื่องมือนิเทศ 7. มุ่งเน้นให้ครูนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขผู้เรียน ให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น 8. ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้เครื่องมือสื่อสารรูปแบบออนไลน์ที่ทันสมัย สะดวกและรวดเร็ว เช่น Line, เพจ Facebook, ระบบ AMSS เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา

2.6 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีแนวทางการพัฒนา 6 แนวทาง คือ 1. กำหนดแนวทางในการใช้สื่อ นวัตกรรมของครู เพื่อให้ครูมีแนวทางในการนำสื่อ นวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. สนับสนุนให้ครูพัฒนานวัตกรรม และสื่อในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน 3. สนับสนุนให้ครูเลือกใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอน ในชั้นเรียน โดยให้ครูสะท้อนผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน 4. จัดหางบประมาณพัฒนาโครงสร้าง เครือข่าย Internet/Wi-Fi เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนและครูเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ สามารถสื่อสารและ แลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันได้ 5. สนับสนุนและจัดหาสื่ออุปกรณ์ในห้องเรียน เพื่อส่งเสริมให้ครูใช้ เทคโนโลยีในห้องเรียน เช่น ระบบอินเทอร์เน็ต (WIFI) , ระบบการเรียนการสอนทางไกล DLIT, สมาร์ททีวี, คอมพิวเตอร์ เป็นต้น 6. ส่งเสริมครูในการเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมผ่านสื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Youtube, Metaverse เพื่อให้ครูได้มีการพัฒนาทักษะตนเองอยู่เสมอ

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

1.1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ลำดับสุดท้าย การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก ลำดับสุดท้ายการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา การวัดผลและประเมินผล การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ โดยสามารถสรุปการวิเคราะห์แต่ละด้านเป็นรายชื่อได้ดังนี้

1.1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรบูรณาการ โดยการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เป็นสากลและยอมรับได้ ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปรับหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นหลักสูตรบูรณาการโดยการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่เป็นสากลและยอมรับได้ ทั้งนี้อาจเพราะในปัจจุบันมีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายของหลักสูตรที่มุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอน

ค่อนข้างน้อย จึงมีความต้องการพัฒนาแนวทางในด้านนี้มากที่สุดเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติสู่จุดมุ่งหมายเดียว สอดคล้องกับแนวคิดของ สันติ บุญภิรมย์ (2552) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูอาจารย์ต้องร่วมมือกันเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมแก่การเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคม ทั้งปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เกิดความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

1.1.2 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนหรือเนื้อหาสาระกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ เช่น Photobucket, Digital Game-Based Learning, Yahoo ฯลฯ ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของครูและผู้เรียน เช่น Social Networking, Podcasts, Social Media ฯลฯ และสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของครูและผู้เรียน เช่น Social Networking, Podcasts, Social Media ฯลฯ ส่วนชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนใช้เทคโนโลยีดิจิทัลภายในสถานศึกษา เพื่อค้นคว้าหรือเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งนี้อาจเพราะในปัจจุบันการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ยังไม่เป็นที่รู้จักและแพร่หลายเท่าที่ควร ถึงแม้ว่าในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จะจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ แต่ส่วนใหญ่มักจะเป็นการจัดการเรียนการสอนตามช่วงเวลาโดยที่มีครูผู้สอนอธิบายเป็นหลัก แต่ยังคงขาดการสร้างหรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เช่น Social Networking, Podcasts, Social Media ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องกระตือรือร้นที่จะทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปฏิรูปสถานศึกษา และศึกษาให้เข้าใจว่าผู้เรียนในยุคนี้มีการเรียนรู้อย่างไร และจะหาอย่างไรให้ครูนำเสนอข้อมูลสารสนเทศให้ผู้เรียนเข้าใจได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น ซึ่งจะต้องหาแนวทางใหม่ ๆ ที่จะเชื่อมโยงความคิดความรู้ และใช้เทคโนโลยีมาเป็นตัวส่งผ่านไปยังผู้เรียนที่อาศัยอยู่ในโลกที่ใช้เทคโนโลยีเพื่อการติดต่อสื่อสารสังคมและสร้างสรรค์ ซึ่งสำหรับผู้เรียนแล้ว เทคโนโลยีจะเป็นสิ่งที่ทำให้การเรียนรู้มีความน่าตื่นตาตื่นใจยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญสำหรับครูและผู้บริหารที่จะต้องเข้าใจว่าเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดในการจัดการศึกษา คือ การทำให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจที่จะเรียนรู้ที่จะฝันและพยายามทำให้สำเร็จ

1.1.3 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาออกแบบและจัดทำวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อหาแนวทางหรือนวัตกรรมการศึกษาที่หลากหลาย ในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อหาแนวทางหรือนวัตกรรมการศึกษาที่หลากหลาย ในการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลายและสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้อาจเพราะการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันยังคงมีขีดจำกัดในหลายด้าน เช่น ผู้เรียนไม่มีโทรศัพท์ วัสดุอุปกรณ์ในห้องเรียนไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งาน สถานศึกษาไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้บริการ ฯลฯ จึงเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลหรือนวัตกรรมการศึกษาในการจัดการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มักมีแค่โปรแกรมนำเสนอผลงานที่สามารถฉายขึ้นเพียงจอเดียวสามารถดูได้ทุกคน แต่วิธีนี้ขาดการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและอาจเกิดความเบื่อหน่ายในที่สุด ครูจึงจำเป็นต้องใช้สื่อหรือนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีความหลากหลายเพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รูจี้ร์ ภู่อาระ และ จันทรานี สงวนนาม (2545) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้หรือที่เรียกว่าการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการเรียนและวิธีการสอนของครู ซึ่งครูจะต้องสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ควบคุมดูแลเป็นการฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักวิถีคิด วิธีการดำเนินชีวิตและมีทักษะในการเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ได้ การจัดการเรียนการสอนตามแนวของหลักสูตรใหม่ จึงน่าจะมีหลักการและแนวปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ได้แสดงความคิดอย่างอิสระ สามารถสรุปและสร้างองค์ความรู้ใหม่ขึ้นได้จากข้อมูลที่มี
3. นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติครูเป็นเพียงแหล่งข้อมูลหนึ่งจากหลาย ๆ แหล่ง และเป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน
4. เน้นการปฏิบัติที่ควบคู่ไปกับหลักการและทฤษฎี
5. เน้นวิธีการสอนจากการเรียนรู้หลายๆ รูปแบบ

6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้กระบวนการคิดมากกว่าการหาคำตอบที่ตายตัวเพียงคำตอบเดียว

7. ถือว่ากระบวนการเรียนรู้มีความสำคัญมากกว่าเนื้อหาเพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลเพียงพอที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่

8. ใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้ร่วมกัน และเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.1.4 การวัดผลและประเมินผล สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กำหนดระเบียบการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดทำคู่มือครูเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการวัดและประเมินผลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมให้ครูพัฒนาและสร้างเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลายโดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น Kahoot Application, Padlet Application, Plickers Application ฯลฯ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ กำหนดระเบียบการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งนี้อาจเพราะปัจจุบันเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทกับการศึกษาทุกภาคส่วน การนำเทคโนโลยีมาสร้างเครื่องมือวัดผลและประเมินผลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน นอกจากสถานศึกษาต้องมีการกำหนดระเบียบการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแล้วนั้น ครูก็ต้องสร้างเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพและหลากหลาย เช่น Kahoot Application, Padlet Application, Plickers Application เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2553) กล่าวว่า การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน เป็นการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการการปฏิบัติและผลงาน

1.1.5 การนิเทศการศึกษา สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ชี้แนะ อำนวยความสะดวกและให้ความช่วยเหลือครู เพื่อพัฒนาวิธีการสอนที่เน้น

การนิเทศออนไลน์ เช่น MIND Model, Zoom Meeting, Google meet ฯลฯ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ นิเทศการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้ครูสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่หลากหลายมาส่งเสริมประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้ Social Networking เช่น Facebook, Line, My Space ฯลฯ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ปฏิบัติงานร่วมกันกับครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Microsoft Teams, Line, Zoom, Facebook ฯลฯ ทั้งนี้ อาจเพราะการนิเทศภายในสถานศึกษารูปแบบเดิมยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร จึงอาจต้องมีการใช้ สื่อ Social Media มาช่วย เช่น การใช้กลุ่ม Facebook, Line, Google Plus ซึ่งเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในการสื่อสาร ติดตาม และสะท้อนผลการพัฒนาผู้เรียนได้ทุกช่วงเวลา ผู้บริหารหรือผู้นิเทศสามารถชี้แนะ ส่งเสริมและปรับปรุงการเรียนการสอนของครูได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรชี้แนะช่วยเหลือร่วมมือกับครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้นักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายการศึกษา และคุณค่าของการนิเทศการศึกษาอยู่ที่การพัฒนา และปรับปรุงการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ และส่งผลสะท้อนไปถึงการพัฒนา นักเรียน

1.1.6 การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษาผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Youtube, Metaverse ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ กำหนดแนวทางการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถเลือกใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล การจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ส่งเสริมให้ครูเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมทางการศึกษาผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Youtube, Metaverse ทั้งนี้ อาจเพราะการพัฒนาทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยีสำหรับครูในปัจจุบันยังไม่มีแนวทางที่ชัดเจน การออกแบบและพัฒนาสื่อส่วนใหญ่จึงมุ่งพัฒนาตามความถนัด ความสนใจและความสามารถของครูแต่ละคน ซึ่งอาจจะไม่สามารถสร้างประโยชน์ให้กับผู้เรียนได้เท่าที่ควร เนื่องจากผู้เรียนแต่ละช่วงวัยก็มีความต้องการในการเรียนรู้

รูปแบบที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นจึงควรพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีให้ครูอย่างหลากหลาย เพื่อให้ครูสามารถจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้จากการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550) ได้กล่าวถึง การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า สถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุนให้การจัดการเรียนรู้ของครู อาจารย์ บรรลุผล โดยการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีที่มีความหลากหลาย เหมาะสมและเพียงพอ ให้ครูได้เลือก พัฒนาและใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างได้ผล สื่อและเทคโนโลยีนั้นควรเน้นตั้งแต่การจัดทำ จัดหาจากท้องถิ่นไปจนถึงสื่อที่ทันสมัยเป็นสากล สื่อเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ทำหน้าที่ถ่ายทอด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก เพิ่มพูนทักษะ ประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางการคิด ได้แก่ การคิดอย่างไตร่ตรอง การคิดสร้างสรรค์ และการ คิดอย่างมีวิจารณญาณ ตลอดจนสร้างคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมให้แก่ผู้เรียน และสอดคล้องกับ แนวคิดของ Media Awareness Network (2010) กล่าวว่า 1. การใช้ (Use) คือความสามารถใน การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ซึ่งต้องมีทักษะทางเทคนิคที่จำเป็นประกอบด้วยความสามารถใน การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เช่น โปรแกรมค้นหาทางอินเทอร์เน็ต (Internet search engines) โปรแกรมประมวลผลคำ เว็บเบราว์เซอร์ เป็นต้น เครื่องมือสื่อสารอื่น ๆ เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) สื่อสังคม เป็นต้น ซึ่งทักษะนี้ต้องมีความสามารถในการเข้าถึงและมีความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ เช่น บริการบรอดแบนด์ (Broadband services) เครื่องคอมพิวเตอร์ (Computers) ซอฟต์แวร์ (Software) ฐานข้อมูลออนไลน์ การประมวลผลแบบแบ่งปันทรัพยากรผ่านเครือข่าย (Cloud computing) เป็นต้น 2. การเข้าใจ (Understand) คือความสามารถในการรับรู้และประมวลผล สารสนเทศ รวมถึงสามารถสะท้อนความคิด ความเชื่อและความรู้สึกต่อสื่อดิจิทัลเพื่อประเมิน ประโยชน์และลดความเสี่ยงในสังคมอย่างมีวิจารณญาณ โดยความสามารถของทักษะนี้เกี่ยวกับการ จัดการสารสนเทศ สิทธิและความรับผิดชอบในการใช้งานสื่อดิจิทัลและการมีความรับผิดชอบต่อ ทรัพย์สินทางปัญญา 3. การสร้างสรรค์ (Create) คือความสามารถในการสร้างเนื้อหาและใช้ เครื่องมือสื่อดิจิทัลเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำเสนอเนื้อหาดิจิทัลที่ หลากหลายไปยังผู้รับสารกลุ่มต่าง ๆ ผ่านสื่อดิจิทัลได้เช่น บล็อก (Blogs) กระดานสนทนา (Discussion forums) การแบ่งปันภาพถ่ายและวิดีโอ (Video and photo sharing) เกมทางสังคม (Gaming social) และสื่อสังคม

2. ผลการพัฒนาแนวการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการ

พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่ามีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สามารถสังเคราะห์แนวทางการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและปรับปรุงหลักสูตรโดยมุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูพัฒนาทักษะในการใช้สื่อดิจิทัลอย่างหลากหลาย โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการนำเสนอผลงานต่อที่ประชุมครูและผู้ปกครอง ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนผลปรับปรุงแนวทางการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในชั้นเรียน รวมทั้งการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้สู่การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน มุ่งให้ครูนำสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาทักษะ เช่น การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์, โทรศัพท์มือถือ, แท็บเล็ต, ไอแพด มาใช้ในการสืบค้นข้อมูลและจัดทำเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอนันต์ ธมฺวโร (นามทอง) (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลพบว่า ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษ ที่ 21 และควรจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบ (Active Learning) รวมทั้งควรใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ดิจิทัล และควรใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย ใช้เครื่องมือสำหรับการพัฒนาคุณภาพภายในโรงเรียน

2.2 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบว่า มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสำคัญ อาทิ การใช้ Google Classroom, Kahoot, Zoom เป็นต้น ส่งเสริมให้ครูออกแบบและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Weblog, Online Video, Virtual Words, Youtube, Metaverse Podcasts หรือเนื้อหาสาระกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น Photobucket, Digital Game-Based Learning, Yahoo ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านทุกช่องทาง เช่น คอมพิวเตอร์, สมาร์ททีวี, โทรศัพท์มือถือ และจัดทาวีดีโอ อุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างทั่วถึง รวมถึงอำนวยความสะดวกในเรื่องของสัญญาณอินเทอร์เน็ตในสถานศึกษาให้ครอบคลุม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระราชวุฒ ชาญวิโร (เพชรไพร) (2561) ได้

ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ผลพบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีการ ประสานความร่วมมือโดยการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ควรสร้างความรู้ ความเข้าใจ กับการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย และครูผู้สอนควรจัดการเรียนการสอนใช้สื่อสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อให้ ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนเน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้บริหารคอยสนับสนุน ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อพัฒนา สถานศึกษาสู่ความเป็นสากล

2.3 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ มุ่งให้ครู ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ออกแบบเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย เพื่อกระตุ้น ความสนใจของผู้เรียน จัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่สะดวก รวดเร็วและ ครอบคลุม เช่น พัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครูและนักเรียนได้ ใช้ประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ ส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการ สอนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การอบรม การสัมมนา ทั้งรูปแบบออนไซต์และออนไลน์โดยใช้โปรแกรม คอมพิวเตอร์ต่าง ๆ สู่การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาจัดทำวิจัยทางการศึกษา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฟาฏินา วงศ์เลขา (2558) กล่าวว่า การ นำสื่อ เทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้จากครูผู้สอนไปสู่ผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิด ความเข้าใจ สนใจใฝ่เรียนรู้ สนุกสนาน กระตือรือร้นในการเรียนรู้มากขึ้น แม้ว่าการนำเทคโนโลยี สารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมในระบบการจัดการศึกษานั้นจะทำให้ผู้เรียนมีแหล่งเรียนรู้ที่กว้างใหญ่ ไพศาล มีความรู้มากมายหลากหลายให้ศึกษาเรียนรู้ สามารถศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ได้ ด้วยตนเองอย่างง่ายดาย แต่การที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ถูกต้อง ต้องอาศัยผู้สอนที่เข้าใจและมีความรู้ในด้านการใช้เทคโนโลยีด้วยเช่นกัน ผู้สอนยังจำเป็นต้องเป็น ผู้สร้างบรรยากาศและเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักเลือกศึกษาค้นคว้าข้อมูลข่าวสารอย่าง ถูกต้องเหมาะสมและมีวิจารณญาณ เพราะข้อมูลสารสนเทศที่เผยแพร่บนระบบอินเทอร์เน็ตนั้นมีทั้ง ข้อมูลที่ถูกต้องและข้อมูลที่ยังไม่ได้ผ่านการกลั่นกรอง ดังนั้นผู้สอนมีหน้าที่ต้องชี้แนะให้ผู้เรียนได้รู้จัก การคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีระบบมีเหตุผล คิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้สูงสุด

2.4 การวัดผลและประเมินผล พบว่า มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ จัดทำคู่มือการ

วัดผลและประเมินผลรูปแบบออนไลน์ที่สามารถเข้าดูได้สะดวก และรวดเร็ว เช่น การทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการวัดและประเมินผล ส่งเสริมให้ครูพัฒนาและสร้างเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การใช้โปรแกรม Kahoot Application, Plickers Application พัฒนาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ใช้โปรแกรม Excel หรือ ปพ.5 อิเล็กทรอนิกส์ และโปรแกรมระบบบริหารจัดการผลการเรียน (School-MIS) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสารการปฏิบัติงาน เช่น การประชุมชี้แจงผ่านระบบออนไลน์ในการกำหนดแนวปฏิบัติและพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีมาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชเรศ คำดีบุญ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานีเขต 4 ผลพบว่า การวัดผลและประเมินผล คือ ควรวัดและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง นำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในปีต่อไป และสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550) กล่าวถึง การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน บทบาท และหน้าที่ของสถานศึกษา มีดังนี้

1. กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ
2. จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา
3. วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ ผลการเรียนรู้และอนุมัติผลการเรียน
4. จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกชั้นและจัดให้มีการช่อมเสริม กรณีที่นักเรียนไม่ผ่านการประเมิน
5. จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล
6. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน
7. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่าง ๆ รายปี/รายภาค และตัดสินผลการเรียน การเลื่อนชั้นและจบการศึกษา
8. การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอำนาจของสถานศึกษาที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษา ทั้งในระบบนอกระบบ และตามอัธยาศัย เมื่อคณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียนแล้วให้เสนอคณะกรรมการ

บริหารหลักสูตรและวิชาการ พร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

2.5 การนิเทศการศึกษา พบว่า มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การวางแผนการจัดระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้ เช่น Facebook, Line, My Space เพื่อเป็นเครือข่ายการเรียนรู้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศรูปแบบออนไลน์หรือออนไลน์สัปดาห์ละครั้ง เพื่อนิเทศการสอนในชั้นเรียนและสะท้อนผลร่วมกันกับคณะครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยการประชุม PLC มีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินการจัดการเรียนรู้ โดยการเลือกใช้เทคโนโลยีตามความเหมาะสม ขอความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องด้านการศึกษาเป็นวิทยากร โดยมุ่งเน้นการสื่อสารโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการพัฒนาผู้นิเทศเกี่ยวกับความรู้และทักษะการนิเทศงานวิชาการการเรียนการสอน และการสร้างเครื่องมือนิเทศ มุ่งเน้นให้ครูนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขผู้เรียน ให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้เครื่องมือสื่อสารรูปแบบออนไลน์ที่ทันสมัย สะดวกและรวดเร็ว เช่น Line, เพจ Facebook, ระบบ AMSS เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จรรยาภรณ์ ภูกลาง (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 1 ผลพบว่า สถานศึกษามีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ มีการติดตามเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้ครูทุกคนต้องผลิต และใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารกำหนดให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้บุคลากรได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ทั้งครูผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และสถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน

2.6 การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ กำหนดแนวทางในการใช้สื่อนวัตกรรมของครู เพื่อให้ครูสามารถนำสื่อนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งให้ครูออกแบบพัฒนานวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน สนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน และมีการสะท้อนผลการเรียนรู้ที่เกิดกับผู้เรียน จัดทำงบประมาณพัฒนาโครงสร้างเครือข่าย Internet/Wi-Fi เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนและครูเข้าถึงแหล่ง

การเรียนรู้ สามารถสื่อสารและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันได้ ผ่านการใช้ระบบระบบอินเทอร์เน็ต (WIFI) , ระบบการเรียนการสอนทางไกล DLIT, สมาร์ททีวี, คอมพิวเตอร์ เป็นต้น และส่งเสริมครูเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Youtube, Metaverse เพื่อให้ครูได้มีการพัฒนาทักษะตนเองอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภวรรณ สุธัมมา (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผลพบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษาควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับการผลิต พัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ครูผลิตสื่อใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบท มีความทันสมัย จัดกิจกรรม Open House ในกลุ่มโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาพบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้าน แสดงว่ามีปัญหามากกว่าด้านอื่นๆ ดังนั้นผู้บริหารควรมีการกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้ากับบริบทในปัจจุบัน ส่งเสริมให้ครูพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และจัดทำแผนการเรียนรู้บูรณาการการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในชั้นเรียนอย่างหลากหลาย มีการพัฒนาระบบ กำกับติดตาม การประเมินและพัฒนาหลักสูตร และการรายงานผลอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ

2. จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนควรตระหนักและให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ต้องสื่อสารทำความเข้าใจกันอยู่เสมอ รวมถึงมีการกำหนดและวางแผนนโยบายตลอดจนดำเนินการตามโครงการต่าง ๆ อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

3. จากการศึกษาความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่ามีความต้องการจำเป็น 0.3 ขึ้นไปทุกด้าน ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ถือว่าเป็นความต้องการจำเป็น ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ควรส่งเสริมการนำแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ไปปรับใช้ใน

สถานศึกษาให้สอดคล้องตามบริบทและสภาพแวดล้อม เพื่อเป็นการพัฒนาด้านวิชาการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการบริหารงานของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานแผนงานและงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป เพื่อที่จะได้ทราบแนวทางในการส่งเสริมและปรับปรุงพัฒนาต่อไป

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อพัฒนาต่อยอดแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ สุภาราญ. (2562). **ทักษะครูกับการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ยุคใหม่**. สืบค้น 18 กรกฎาคม 2565 จาก <https://www.educathai.com/knowledge/articles/372>
- กมล ภูประเสริฐ. (2544). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : ทิปส์พับลิเคชั่น.
- _____. (2545). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เมธี ทิปส์.
- กมลรัตน์ แก่นจันทร์. (2560). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **กิจการส่งเสริมการอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). **คู่มือพัฒนาสื่อการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545)**. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- _____. (2550). **กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการการศึกษา พ.ศ. 2550**. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ : ชุมชนุสสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2554). **แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2554-2556)**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กาญจน์ เรืองมนตรี และธรินธร นามวรรณ. (2554). **การบริหารงานวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้**. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์.
- คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- คำหมาน คนไค. (2542). **ทางก้าวหน้าของครุมืออาชีพ : การพัฒนาวิชาชีพครูตามแนวทางของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.

- จันทรานี สงวนนาม. (2545). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ :
บุ๊คพอยท์.
- จรรยาภรณ์ ภูกลาง. (2564). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เจริญ ภัคดีวานิช. (2546). **การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต.
และแก้วิกฤติสังคม**. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2546). **การบริหารงานวิชาการ**. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษาสำนัก
วิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ปัตตานี
- _____. (2547). **การบริหารงานวิชาการ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยีทาง
การศึกษา สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- _____. (2551). **การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา**.
พิมพ์ครั้งที่ 5. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานวิทยบริการ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชวลิต ชูกำแพง. (2551). **การประเมินการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ดารุณี บุญครอง. (2560). **วิเคราะห์แนวทางการจัดการศึกษาไทยกับการขับเคลื่อนการศึกษาสู่ยุค
ไทยแลนด์4.0**. สำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช.
- เด่นพงษ์ สุดภักดี.(2557). **การรู้ดิจิทัล**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คำริ บุญชู. (2546). **การจัดการเรียนรู้**. *วารสารวิชาการ*, 6(9), 16-23.
- ถนอมจิตต์ ชูทะกะพันธ์. (2546). **การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความรู้และ
ทักษะ ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.
- ทิตนา แคมมณี. (2548). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2550). **การบริหารงานบุคคล**. พิมพ์ครั้งที่7. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช
- ธีระ รุญเจริญ. (2548). **สู่ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ**. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). **การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนา
ที่ยั่งยืน**. *วารสารบริหารการศึกษา มศว.*, 14-26, 149-151.
- นิพนธ์ กิनावงศ์. (2544). **หลักการบริหารการศึกษา**. พิษณุโลก : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
และพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- นุชเรศ คำดีบุญ. (2564). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น.** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). **พื้นฐานการวิจัยการศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 5. กภาพสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- บุญชม ศรีสะอาดและคณะ. (2554). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย.** พิมพ์ครั้งที่ 6. กภาพสินธุ์ : ประสานการพิมพ์.
- บัญชา วงศ์คำภา. (2563). **การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานวิชาการสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บรรจง ลาวะลี. (2560). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษายุคไร้พรมแดน.** วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยเขตร้อยเอ็ด. 6(2), 206.
- ปกรณ ปรียากร. (2558). **การวางแผนเชิงกลยุทธ์.** กรุงเทพฯ: เสมอธรรม.
- ประชุม ผงผ่าน. (2545). **การบริหารงานวิชาการ.** อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). **จิตวิทยาการศึกษา.** กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- _____. (2546). **การนิเทศการสอน.** กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- _____. (2553). **การบริหารงานวิชาการ.** กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปานจันทร์ โททอง. (2542). **การเปรียบเทียบผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียน แบบเรียนร่วม ระหว่างเทคนิคสตอรี่บอร์ดแบบเดิมและแบบปรับปรุง.** วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชญ์พิชา จันทา. (2563). **แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พิชัย เสี่ยมจิตต์. (2541). **การบริหารงานเฉพาะด้านในสถาบันการศึกษา.** อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- _____. (2542). **ขอบข่ายงานวิชาการ : เอกสารการสอนการบริหารงานวิชาการ.** อุบลราชธานี : สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

- พนัส หันนาคินทร์. (2524) **ประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคลกร.** กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรชนิตว์ สีนาราช. (2560). ทักษะการรู้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้. **วารสารห้องสมุด,** 61(2), 76-92.
- _____. (2542). **ประสบการณ์ในการบริหารงานบุคคล.** กรุงเทพฯ : พรานนการพิมพ์.
- พระราชวุฒ ปญญาวิชโร (เพชรโพ). (2561). **การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น.** (ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, วิทยาเขตขอนแก่น.
- พระอนันต์ ธมมวิริโย (นามทอง). (2564). **การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1.** (ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, วิทยาเขตขอนแก่น.
- พิสนุ พองศรี. (2550). **การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: บริษัทพรอพเพอร์ตี้พรินท์ จำกัด.
- เพ็ญพักตร์ มิ่งวงศธรรม. (2560). **การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพรัช ตระการศิรินนท์. (2548). **การคลังภาครัฐ.** กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. (2543). **การนิเทศการศึกษา: ทฤษฎีและการปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พลาภีนา วงศ์เลขา. (2558). **การจัดการเรียนการสอนในยุคโลกดิจิทัล.** สืบค้นเมื่อ 18 กรกฎาคม 2565, จาก <http://www.moe.go.th>.
- ภาวิตา ธาราศรีสุทธิ. (2550). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง .
- มานพ พันธพานิชย์. (2563). **สภาพและแนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2.** วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

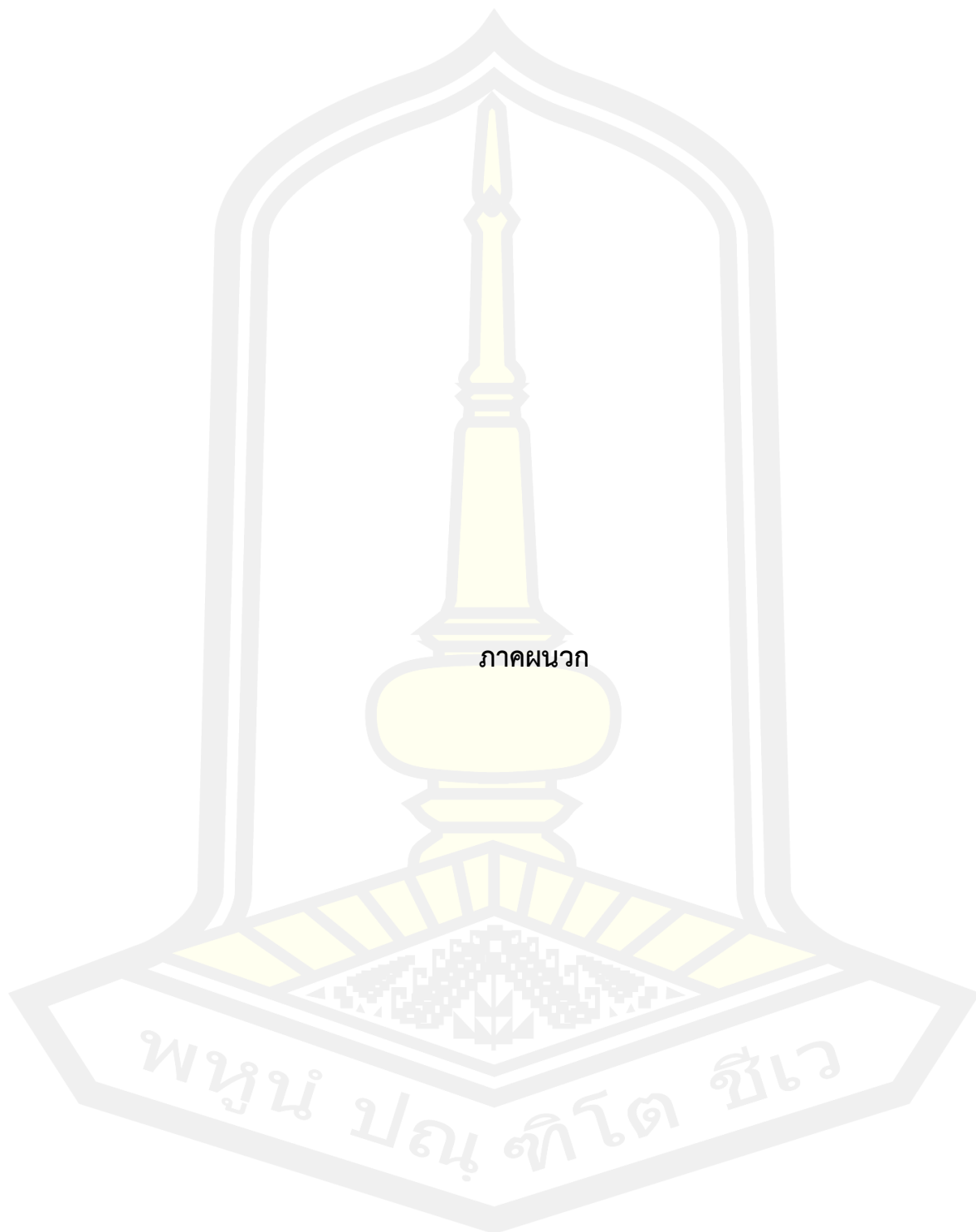
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2541). **ความเป็นครู**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2550). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- _____. (2553). **การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- รุจรี ภู่อาระ และจันทรานี สงวนนาม. (2545). **การเขียนแผนการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยส์.
- _____. (2545). **การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : บุ๊คพอยท์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ 2542**. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ รามคำแหง.
- _____. (2554). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.
- แววตา เตหาทวิวรรณ. (2559). **การรัฐสารถสำหรับกรเรียบเรียงโครงการงาน**.(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). **การพัฒนาหลักสูตรสานต่อที่ท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : เซ็นเตอร์ดีสคัฟเวอรี.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2556). **ศาสตร์การนิเทศการสอนและการโค้ช**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันชัย พงษา. (2545). **โรงเรียนดีมีคุณภาพ**. นครศรีธรรมราช: เม็ดทราย.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2561). **แนวคิดการบริหารจัดการยุคดิจิทัล**. กรุงเทพฯ : โฟร์เพช.
- ศักดิ์ดา จันทร์ประเสริฐ. (2561). บทวิจารณ์หนังสือ Book Review: Understanding Digital Literacies:A Practical Introduction. **วารสารสารสนเทศศาสตร์**, 36(2), 117-121.
- ศุภวรรณ สุธีมา. (2563). **แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2555). **แนวคิดเชิงนวัตกรรมสำหรับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21**. **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร**.ปีที่14 ฉบับที่ 2(พ.ค.-ส.ค.2555) หน้า117-128.
- _____. (2561). **การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล**. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สงบ อินทรมณี . (2562). **การบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล**. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น**.

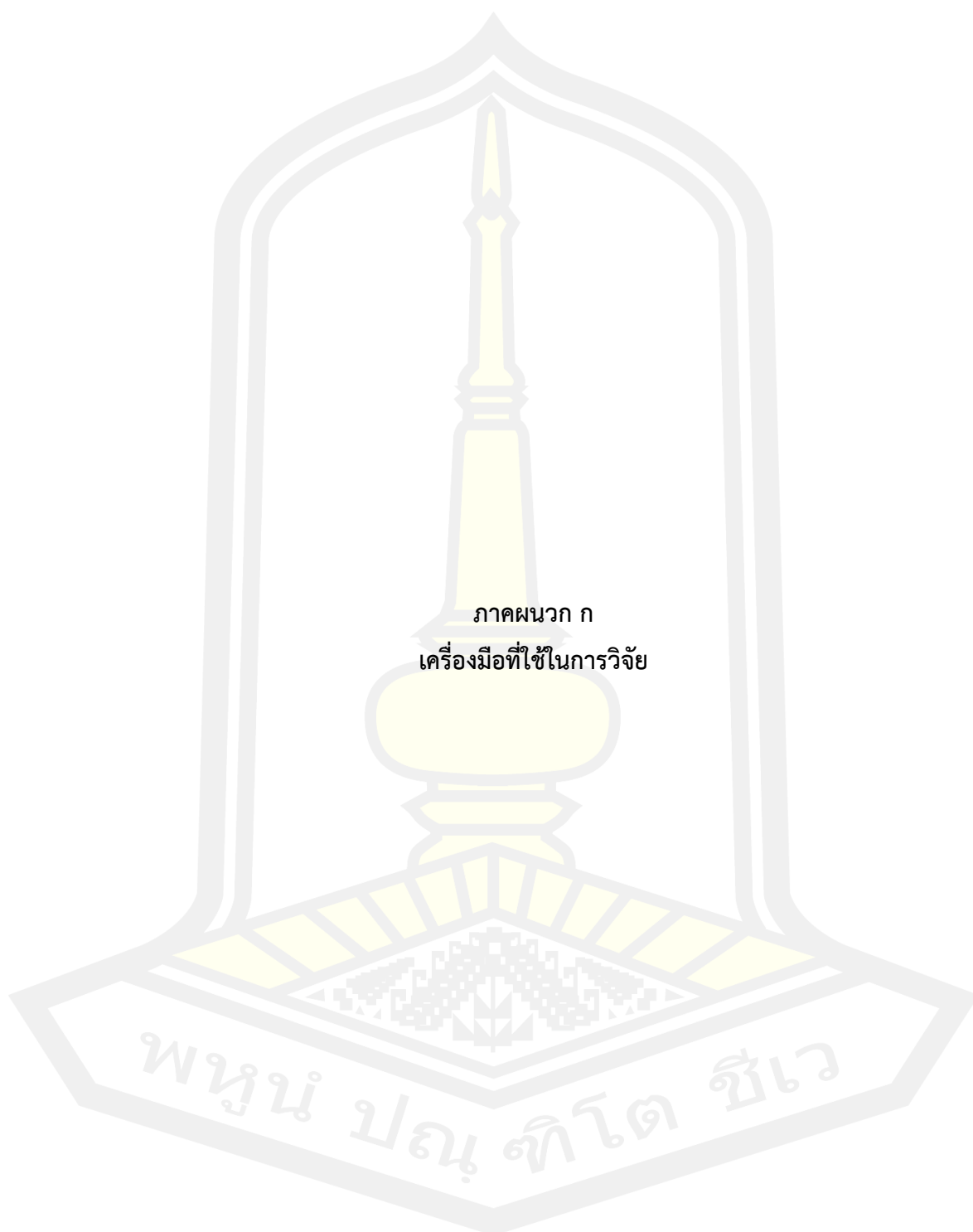
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2550). **ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธรรม ธรรมทัศน์านนท์. (2554). **เอกสารประกอบการสอนวิชา 0501-701 หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติทางการบริหารการศึกษา**. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- สนธยา พลศรี. (2547). **ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สุภาณี เส็งศรี. (2560). “ICT: เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้”. **วารสารวิชาการ สาธารณสุข**. 9(1) มกราคม – มิถุนายน. (TCI กลุ่ม 1)
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). **21 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด**. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment Research)**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). **การประกันคุณภาพ เล่มที่ 1**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). **เอกสารประกอบการศึกษาด้วยตนเอง หลักสูตรผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งสายงานผู้บริหารในสถานศึกษาปีงบประมาณ 2547**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2550). **แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตาม กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา**. กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2550.
- _____. (2553). **แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2554). **เอกสารการประชุมวิชาการพัฒนาศึกษานิเทศก์แนวใหม่ เล่ม 1**. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนาการนิเทศเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2560). **คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษารักษากรในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). **การบริหารงานวิชาการและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555). **บทวิเคราะห์และข้อเสนอแนวทางการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเคลื่อนที่เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2553). **การเรียนรู้ดิจิทัลเทคโนโลยีโรงเรียนมาตรฐานสากล**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). **แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- หวน พินธุ์พันธ์. (2549). **การบริหารการศึกษา : นักบริหารมืออาชีพ**. นนทบุรี : พินธุ์พันธ์การพิมพ์.
- _____. (2550). **การบริหารการศึกษา : นักบริหารมืออาชีพ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: พินธุ์พันธ์การพิมพ์.
- _____. (2553). **การบริหารการศึกษา : นักบริหารมืออาชีพ**. นนทบุรี: พินธุ์พันธ์การพิมพ์.
- อดิพร เกิดเรือง. (2560). การส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อรองรับสังคมไทยในยุคดิจิทัล. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง** , 6(1), 173-184.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). **หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : สามเจริญพานิช.
- อุทัย แดนพันธ์. (2557). **สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อัคริมา บุญอยู่. (2561). **รู้รอบ รู้โลก “เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับ Digital Literacy”**. **วารสารกรมวิทยาศาสตร์บริการ**, 66(207), 28-29.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). **หลักการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). **การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล (School Management in Digital Era)**. สืบค้นเมื่อ 17 มิถุนายน 2565.
<https://www.truelookpanya.com/blog/content/52232/-edu-teaartedu-teaart-teaartdir—>
- โอภาส เอี่ยมสิริวงศ์. (2551). **วิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ**. กรุงเทพฯ: วีพริ้นท์.

- อำนาจ แสงสว่าง. (2544). **การจัดการทรัพยากรมนุษย์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิการพิมพ์.
- Angela, M.A. (2011). **Academic Optimism and Instructional Leadership in Urban Elementary School**. Ed.D. Thesis, The College of Williamand Mary.
- Behringer, R. (2012). **Computer Graphics and Applications**, IEEE, 21(6), 34-47.
Retrieved October 9, 2022 from : <http://www.ieee.org/xpl/articleDetails.jsp?arnumber=963459>
- Cearley, D., Walker, M., Burke, B., & Searle, S. (2017). **Top 10 Strategic Technology Trends for 2017: A Gartner Trend Insight Report**. Gartner ID: G00319572.
Retrieved October 9, 2022 from : <http://www.gartner.com/doc/3645332?srcl=1-6595640781>
- Good, C.V. (1973). **Dictionary of Education**. New York : McGraw-Hill.
- Gulick, L. and L. Urwick. (1937). **Papers on the Science of Administration**.
New York : Institute of Public Administration.
- Hayward, C. (2011). **College Of Social And Behavioral Sciences. Chief Academic Office David Clinefelter**. Ph.D. Thesis, America : Walden University.
- Henri, F. (1916). **General and industrial management**. London : Sir Isaac Pitman and Son.
- Hough, J.B. and Duncan, J.K. (1970). **Teaching : Description and Analysis**. Ontario : Addison Wesley Publishing company.
- Howard Gardner. H. (2006). **Five Minds for the future**. Boston : Harvard Business School. Thousand Daks: March.
- Joseph, K. (2012). Academic Optimism and Community Engagement in USA Schools. **Journal of Educational Management**, 26(5), 77-78.
- Macdurham, R.A. (2011). **Comparison Of Academic Achievement for Seventh and Eighth Grade Students From Montessori and Non- Montessori School Programs**. Ed.D. Thesis, Tarleton State University.
- McCaslin, N. L., & Tibeziinda, J. P. (2014). **Assessing target group needs**. Retrieved 10 October, 2022, from <http://www.fao.org/docrep/w5830E/w5830e07.htm>

- Media Awareness Network. (2010). **Digital and literacy**. Retrieved August 22, 2019 from : <http://www.mediasmarts.ca/sites/mediasmarts/files/pdfs/publication-report/full/digitalliteracypaper.pdf>
- Minister of Education (New Zealand). (2013). **Digital technologies for teaching and learning**. Retrieved October 9, 2022 from : <http://www.digitaltechnologies.net.nz/nzc-digitaltechnologies>
- PC Magazine. (2014). [online]. **Definition of: digital technology**. Retrieved October 9, 2022 from : <http://www.pcmag.com/encyclopedia/term/69059/digitaltechnology>
- Ray, J.K. (2011). **A Study of The Effectiveness Of An Individual Achievement Plan on Student Academic Success**. Ph.D. Thesis, University of San Diego.
- Steel, B. (2009). **Digital literacy project teaches students the rules of the online academic world**. Retrieved August 12, 2019 from : <http://www.news.cornell.edu/stories/2009/12/project-teaches-rules-online-academic-world>
- Taba, H. (1992). **Curriculum Development : Theory and Practice**. New York: Harcourt, Brace & World.
- The University Library of the University of Illinois. (2014). **Digital literacy definition and resources**. Retrieved October 9, 2022 from: <http://www.library.illinois.edu/digit/definition.html>
- Weiss S. Davic & Legand, P. C. (2011). **Innovative Intelligence**. Ontario: John Wiley & Sons Canada.
- Witkin, B.R. and Altschuld, J.W. (1995). **Planning and Conducting needs assessments**. A practical guide. Thousand Osk, CA : Sage Publication. Inc.

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุณ ปณุ ทิโต ชีวะ

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ใช้สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้รักษาราชการแทน ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

2. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่องานวิจัย ซึ่งการสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ จะนำไปใช้เพื่อสรุปผลการวิจัยเป็นภาพรวมเท่านั้น ไม่ได้แยกวิเคราะห์เป็นรายโรงเรียน ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงและสมบูรณ์จะช่วยให้ผลการวิจัยดำเนินไปด้วยความถูกต้องเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อเกิดคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 32 ข้อ

ตอนที่ 3 ความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จำนวน 6 ข้อ

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

นางสาววารุณี ภาวงค์

นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แบบสอบถามสำหรับการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงตามสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. วุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรี
 ปริญญาโท
 ปริญญาเอก

2. วิทยฐานะ

- ชำนาญการ
 ชำนาญการพิเศษ
 เชี่ยวชาญ หรือเชี่ยวชาญพิเศษ

3. ตำแหน่งงานปัจจุบัน

- ผู้บริหารสถานศึกษา รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา

4. ขนาดของโรงเรียน

- โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียน 0 - 120 คน
 โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียน 121 - 300 คน
 โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียน 301 - 1,499 คน

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนา
แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

คำชี้แจง

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของการพัฒนาแนวทางการ
บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 4) การวัดและ
ประเมินผล 5) การนิเทศการศึกษา 6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่ตรงกับระดับความ
คิดเห็นท่าน

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในปัจจุบัน/ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในปัจจุบัน/ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในปัจจุบัน/ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในปัจจุบัน/ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในปัจจุบัน/ที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตัวอย่าง

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาในยุคดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
0	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา			✓				✓			

จากตัวอย่าง แสดงว่าท่านมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
ในยุคดิจิทัลด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาในปัจจุบันอยู่ในระดับ **ปานกลาง** และท่านมีความ
ต้องการให้มีการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่พึงประสงค์อยู่ระดับ **มาก**

ข้อ	การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
25	ท่านเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินการจัดการเรียนรู้											
องค์ประกอบที่ 6 การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา												
26	ท่านกำหนดแนวทางการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอนของครู											
27	ท่านวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และแหล่งเรียนรู้											
28	ท่านสามารถเลือกใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล การจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม											
29	ท่านส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล และ นวัตกรรมทางการเรียนการสอนในชั้นเรียน											
30	ท่านสะท้อนผลการใช้สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม ผ่านรูปแบบการรายงานในระบบดิจิทัล											
31	ท่านส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและแหล่งเรียนรู้ทั้ง ในสถานศึกษาและชุมชน											
32	ท่านส่งเสริมให้ครูเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรมทาง การศึกษาผ่านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น Youtube, Metaverse											

ตอนที่ 3 ความต้องการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค ดิจิทัล

คำชี้แจง

หากมีการจัดทำแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ใน
ความคิดของท่าน ท่านมีความประสงค์ได้รับการพัฒนาด้านใดมากที่สุด โปรดเรียงลำดับจากมากไป
น้อย โดยเขียนเลข 1- 6 ตามความต้องการ

- การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- การวัดผลและประเมินผล
- การนิเทศการศึกษา
- การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางสาววารุณี ภาวงศ์

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ฑิต ชีวะ

แบบสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best practices) สำหรับการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบแนวทางการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา
ด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ดิจิทัล

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มี
มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้ข้อมูลแต่อย่างใด โดยหน่วยงานของ
ท่านเป็นสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best practices) จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้
กรุณาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในครั้งนี้และ
ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาววารุณี ภาวรงค์

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (ก.ศ.ม.)

สาขาวิชาบริหารและพัฒนาศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แบบสัมภาษณ์สถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best practices)

สำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้สัมภาษณ์

วุฒิการศึกษาสูงสุด.....สาขา.....

ตำแหน่ง,สถานที่ทำงาน.....

สังกัด.....

ผู้สัมภาษณ์.....

วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์,สถานที่สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ท่านมีความคิดเห็นว่าการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ในแต่ละองค์ประกอบควรดำเนินการอย่างไร จึงจะนำไปสู่แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 และเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ในประเด็นคำถามการสัมภาษณ์ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ท่านมีวิธีปฏิบัติหรือการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ท่านมีวิธีปฏิบัติหรือการดำเนินการในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
อย่างไร

3. ด้านการนิเทศการศึกษา

ท่านมีวิธีปฏิบัติหรือการดำเนินการในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการนิเทศ กำกับ ติดตาม
ตรวจสอบ ประเมินผลการจัดการเรียนรู้หรือไม่

4. ด้านการวัดและประเมินผล

ท่านมีวิธีปฏิบัติหรือการดำเนินการในการวัดและประเมินผลโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างไร

5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ท่านมีวิธีปฏิบัติหรือการดำเนินการในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

ท่านมีวิธีปฏิบัติหรือการดำเนินการที่ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการจัดการ
เรียนการสอนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุค
ดิจิทัล**

คำชี้แจง

หากมีการจัดทำแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ใน
ความคิดของท่าน ท่านมีความประสงค์ได้รับการพัฒนาด้านใดมากที่สุด

โปรดเรียงลำดับจากมากไปน้อย โดยเขียนเลข 1- 6 ตามความต้องการ

- การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- การวัดผลและประเมินผล

..... การนิเทศการศึกษา

..... การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

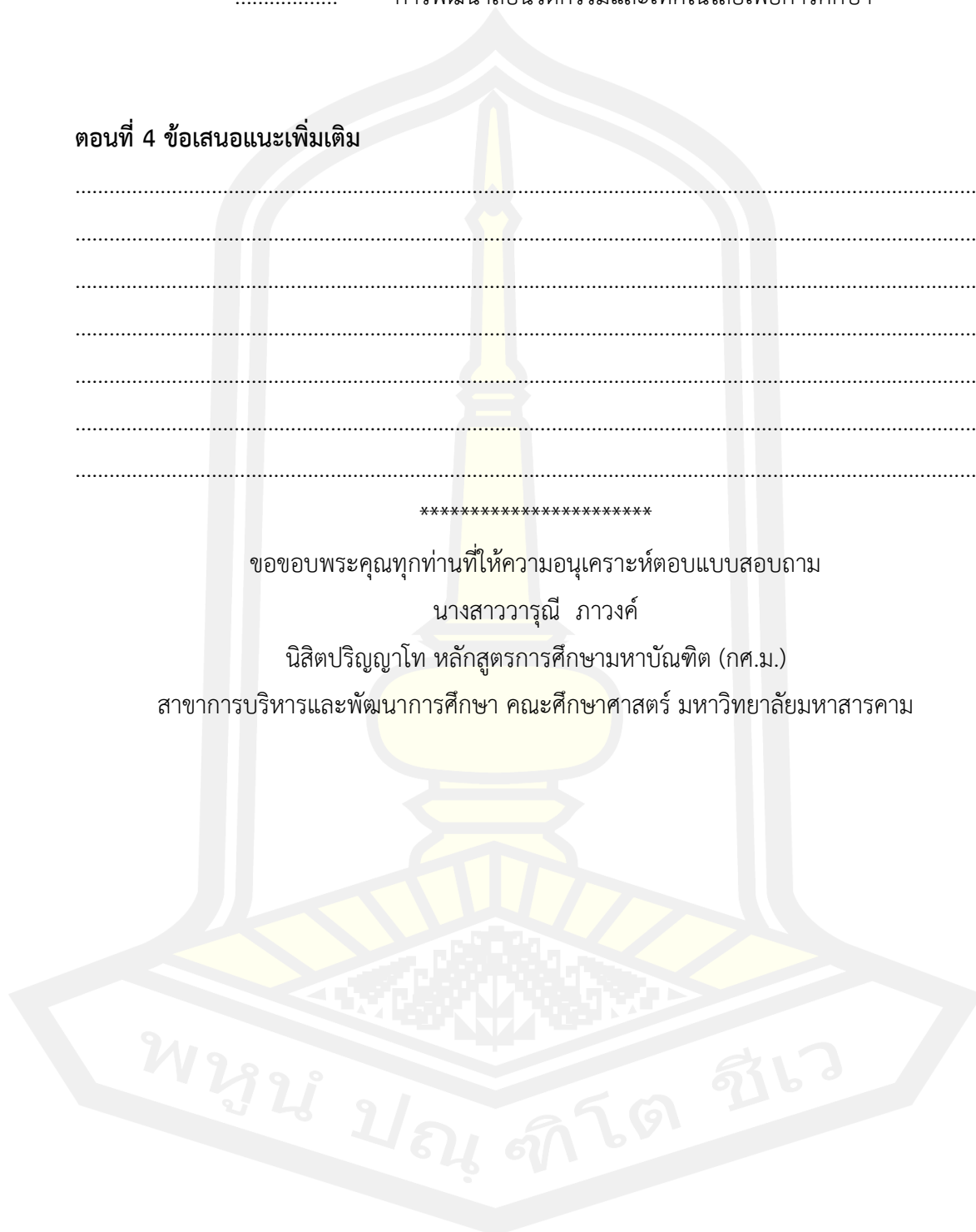
.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นางสาววารุณี ภาวงศ์

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แบบประเมิน

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

คำชี้แจง

1. เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบประเมินการพัฒนาแนวทางการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สกลนคร เขต 2 ในประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้
2. โปรดพิจารณาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความคิดเห็นแต่ละช่อง โดยกำหนดเกณฑ์
ระดับคะแนน ดังนี้
 - 5 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับมาก
 - 3 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณ
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

วารุณี ภาวงศ์

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาบริหารและพัฒนการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

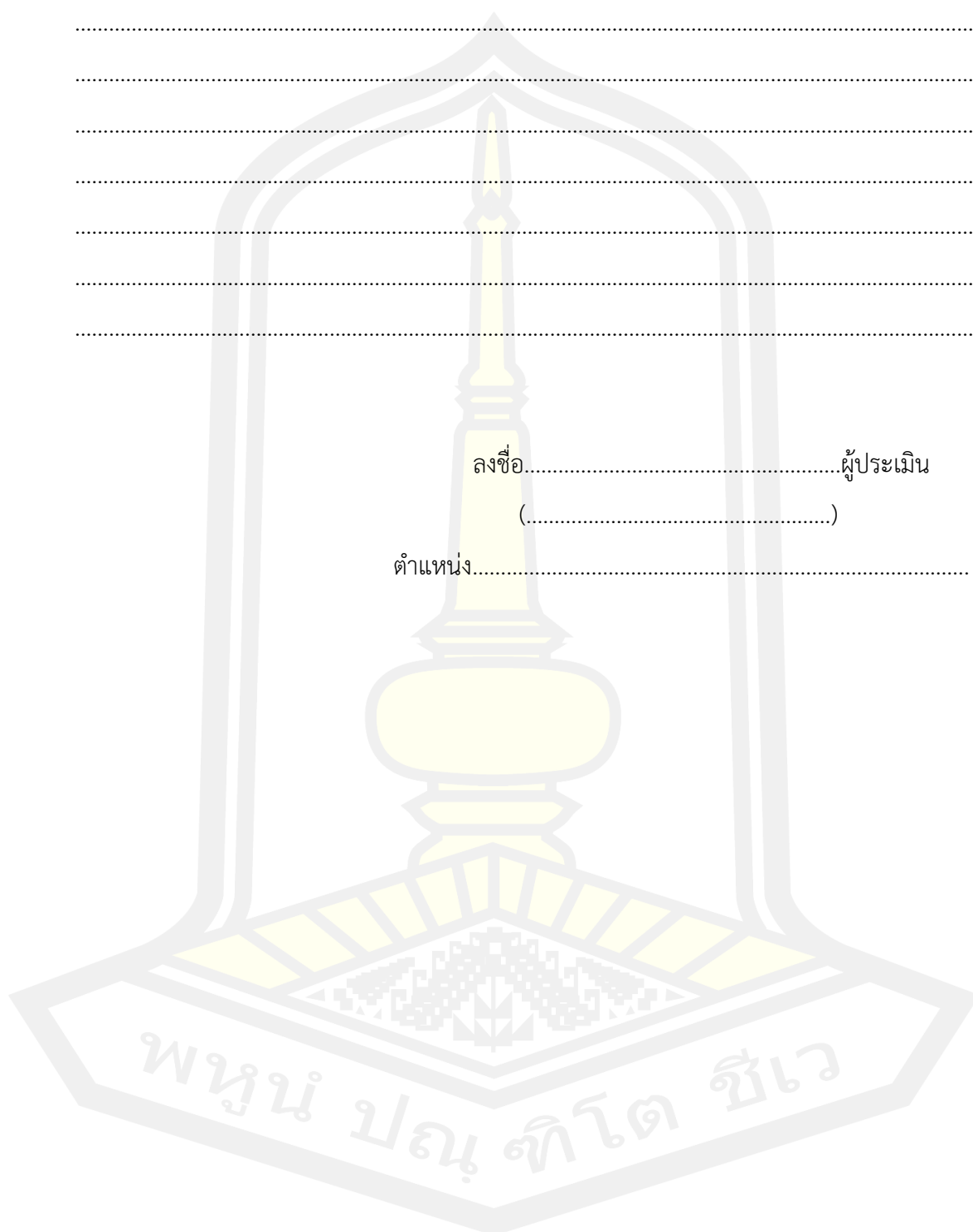
.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ผลการพิจารณา
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
29	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
30	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
31	+1	0	+1	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
32	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
35	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง

ตาราง 36 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์		สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
1	.902	.890	24	.551	.618
2	.820	.864	25	.625	.602
3	.068	.844	26	.315	.364
4	.776	.672	27	.517	.510
5	.787	.780	28	.641	.709
6	.372	.459	29	.706	.671
7	.817	.755	30	.608	.625
8	.520	.505	31	.745	.765
9	.582	.610	32	.708	.778
10	.066	.685	33	.643	.766
11	.705	.672	34	.603	.672
12	.615	.675	35	.641	.719
13	.754	.834			
14	.060	.743			
15	.720	.712			
16	.537	.546			
17	.662	.558			
18	.337	.386			
19	.434	.499			
20	.378	.442			
21	.512	.471			
22	.363	.315			
23	.573	.580			

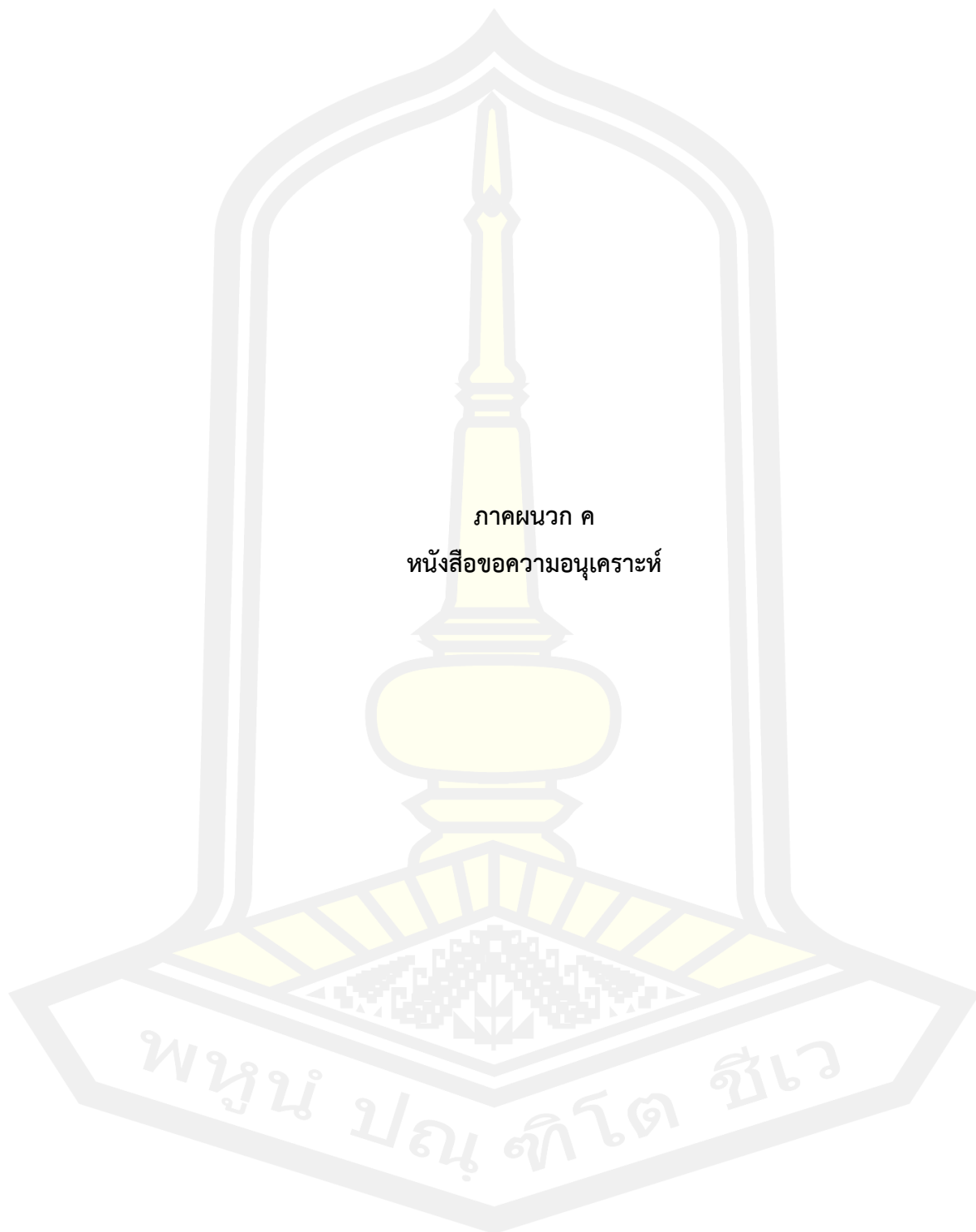
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.945	35

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.962	35

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุมนุ ปณฺ ทิโต ชีเว

ที่ อว 0605.5(2)/ว2611

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.โกศล ภูศรี

ด้วย วารุณี ภาวงค์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พรวิทย์ จันทร์ศิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0885196139

ที่ อว 0605.5(2)/ว2611

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ราตรี เลิศหว่าทอง

ด้วย วารุณี ภาวงศ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0885196139

ที่ อว 0605.5(2)/ว2611

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ชาญวิทย์ ชุมศรี

ด้วย วารุณี ภาวงศ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสี่อ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0885196139

ที่ อว 0605.5(2)/ว2611

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.จรรยา ธรรมนำดี

ด้วย วารุณี ภาวรงค์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0885196139

ที่ อว 0605.5(2)/ว2611

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

18 ตุลาคม 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายการัญญภาส ศิวะกรภูริหิรัญ

ด้วย วารุณี ภาวรงค์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0885196139

ที่ อว 0605.5(2) / ว2839

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 พฤศจิกายน 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ด้วย วารุณี ภาวงค์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ วารุณี ภาวงค์ ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0885196139

ที่ อว 0605.5(2) / ว2839

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 พฤศจิกายน 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย วารุณี ภาวรงค์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ วารุณี ภาวรงค์ ทำการทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อ นิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0885196139

ที่ อว 0605.5(2) / ว2840

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 พฤศจิกายน 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ด้วย วารุณี ภาวรงค์ นิลิตปริญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำรงหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ วารุณี ภาวรงค์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิลิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสืออ่อน)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3174

เบอร์โทรนิสิต 0885196139

ที่ อว 0605.5(2) / ๖๒๘๔๐

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย วารุณี ภาวงศ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริลือ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้ วารุณี ภาวงศ์ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสืออ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๑-๓๑๗๔
เบอร์โทรนิสิต ๐๘๘๕๑๙๖๑๓๙

ที่ อว 0605.5(2) / ว2842

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

6 พฤศจิกายน 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

ด้วย วารุณี ภาวรงค์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม. การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทงศักดิ์ กุลสิออน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0885196139

ที่ อว 0605.5(2)/ว3302

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 ธันวาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายโกวัฒน์ ศรีอุบล

ด้วย นางสาววารุณี ภาวางค์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0885196139

ที่ อว 0605.5(2)/ว3302

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 ธันวาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายชูทรัพย์ ภาวงศ์

ด้วย นางสาววารุณี ภาวงศ์ นิลิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริลือ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0885196139

ที่ อว 0605.5(2)/ว3302

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 ธันวาคม 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายชัยสิทธิ์ ฝุ่นเงิน

ด้วย นางสาววราณี ภาวงศ์ นิลิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุลีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0885196139

ที่ อว 0605.5(2)/ว3302

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 ธันวาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายกฤษพงษ์ อยู่เย็น

ด้วย นางสาววราณี ภาวงศ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.เพชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0885196139

ที่ อว 0605.5(2)/ว3302

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

3 ธันวาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายชอบกิจ กนกหงส์

ด้วย นางสาววารุณี ภาวงศ์ นิลิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนการศึกษา โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันทร์ศิริลือ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิการพัฒนา แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

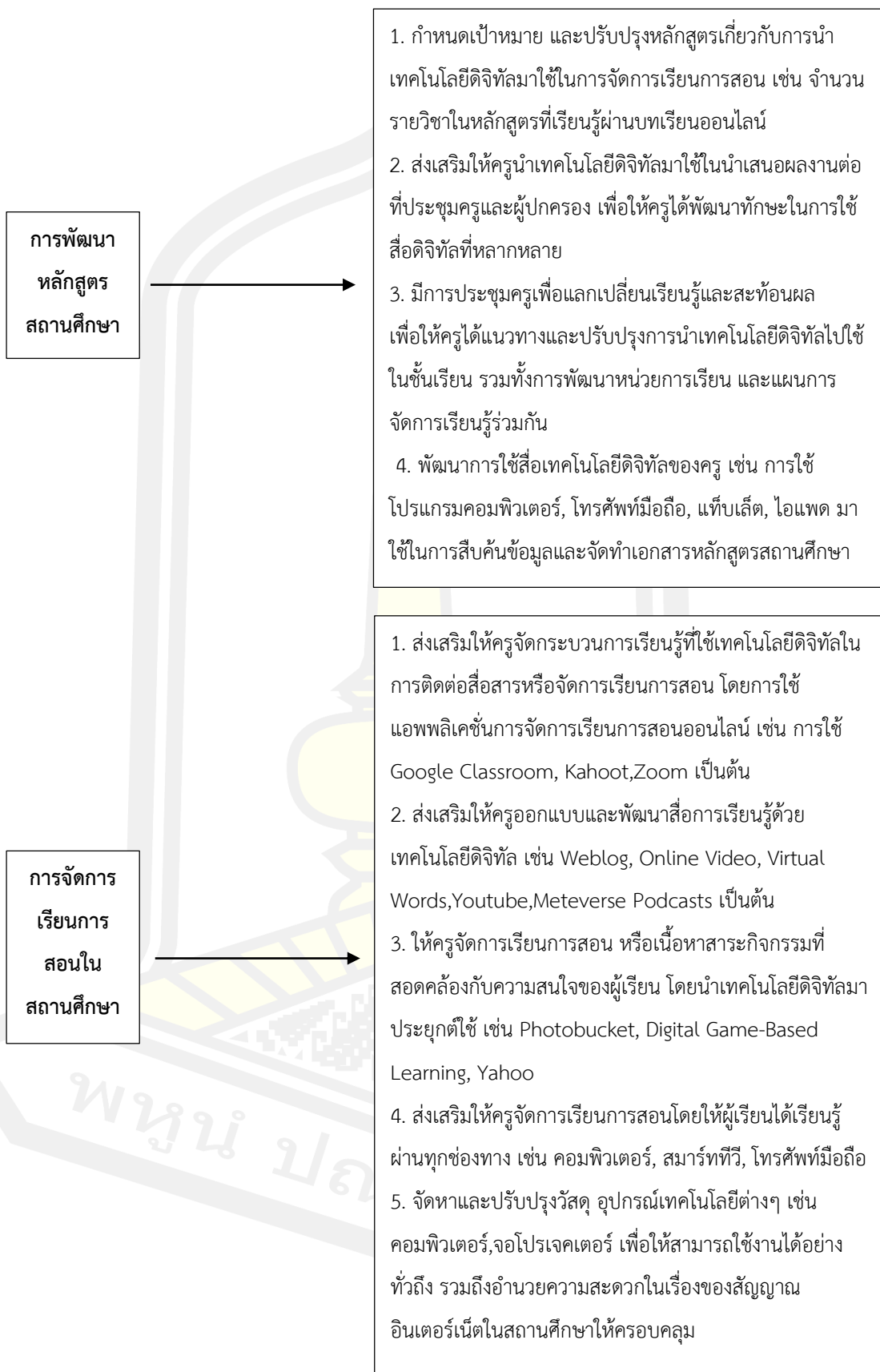
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทองศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0885196139

ภาคผนวก ง

แนวทางการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

การพัฒนา
กระบวนการ
เรียนรู้

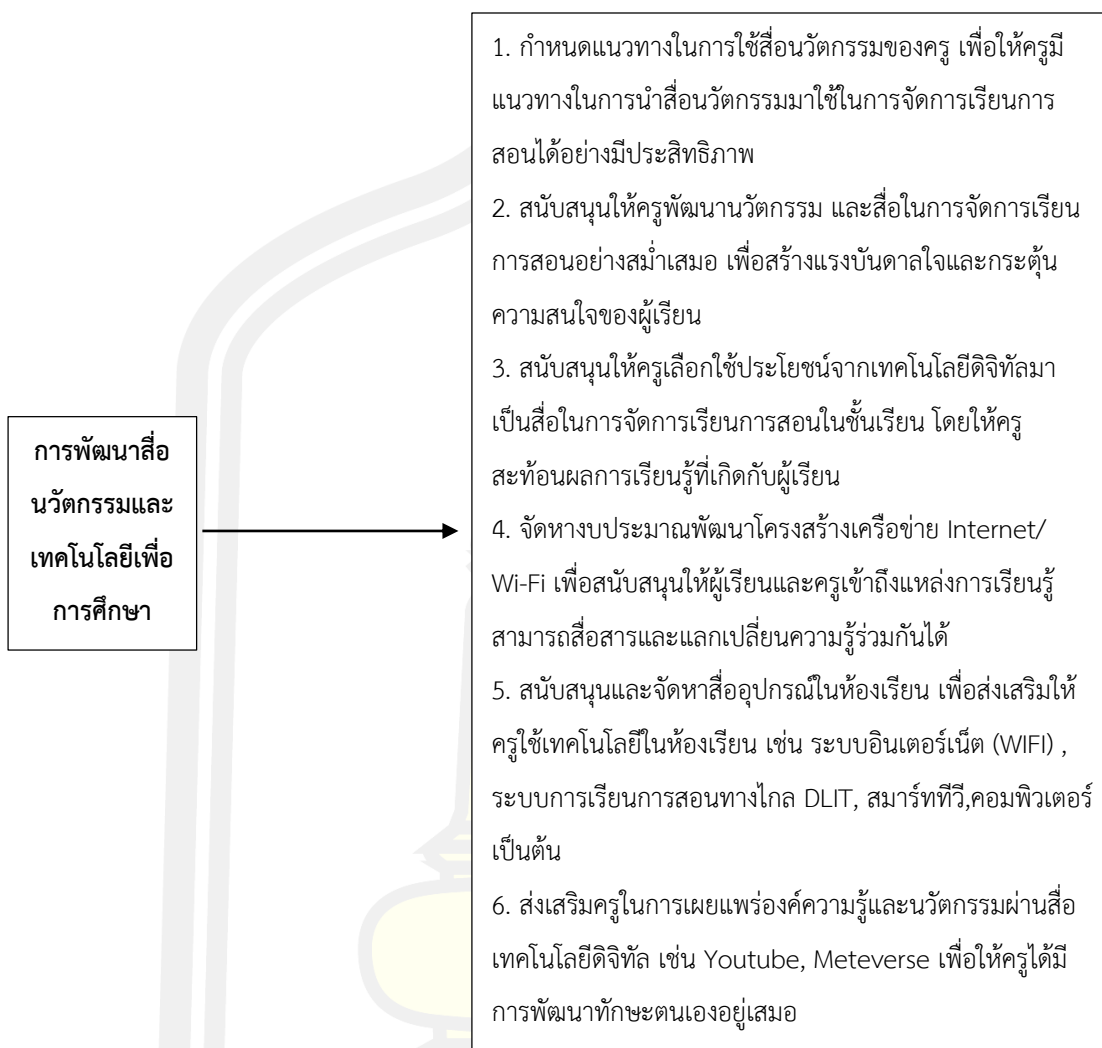
1. มุ่งเน้นให้ครูพัฒนาทักษะความเข้าใจและศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาเทคนิควิธีการสอนที่ทันสมัยและหลากหลาย เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน
3. จัดสภาพแวดล้อมเพื่อให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่สะดวก รวดเร็วและครอบคลุม เช่น พัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ครูและผู้เรียนได้ใช้ประโยชน์ในการสืบค้นข้อมูลต่างๆ
4. ส่งเสริมให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การอบรม การสัมมนา ทั้งรูปแบบออนไซต์และออนไลน์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆ
5. ส่งเสริมให้ครูนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาจัดทำวิจัยทางการศึกษา เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

การวัดผล
และ
ประเมินผล

1. จัดทำคู่มือการวัดผลและประเมินผลรูปแบบออนไลน์ที่สามารถเข้าดูได้สะดวก และรวดเร็ว เช่น การทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับการวัดและประเมินผล
2. ส่งเสริมให้ครูพัฒนาและสร้างเครื่องมือการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การใช้โปรแกรม Kahoot Application, Plickers Application เป็นต้น
3. ส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ใช้โปรแกรม Excel หรือ ปพ.5 อิเล็กทรอนิกส์ และโปรแกรมระบบบริหารจัดการผลการเรียน (School-MIS)
4. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสื่อสารการปฏิบัติงาน เช่น การประชุมชี้แจงผ่านระบบออนไลน์ ในการกำหนดแนวปฏิบัติและพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีมาตรฐาน

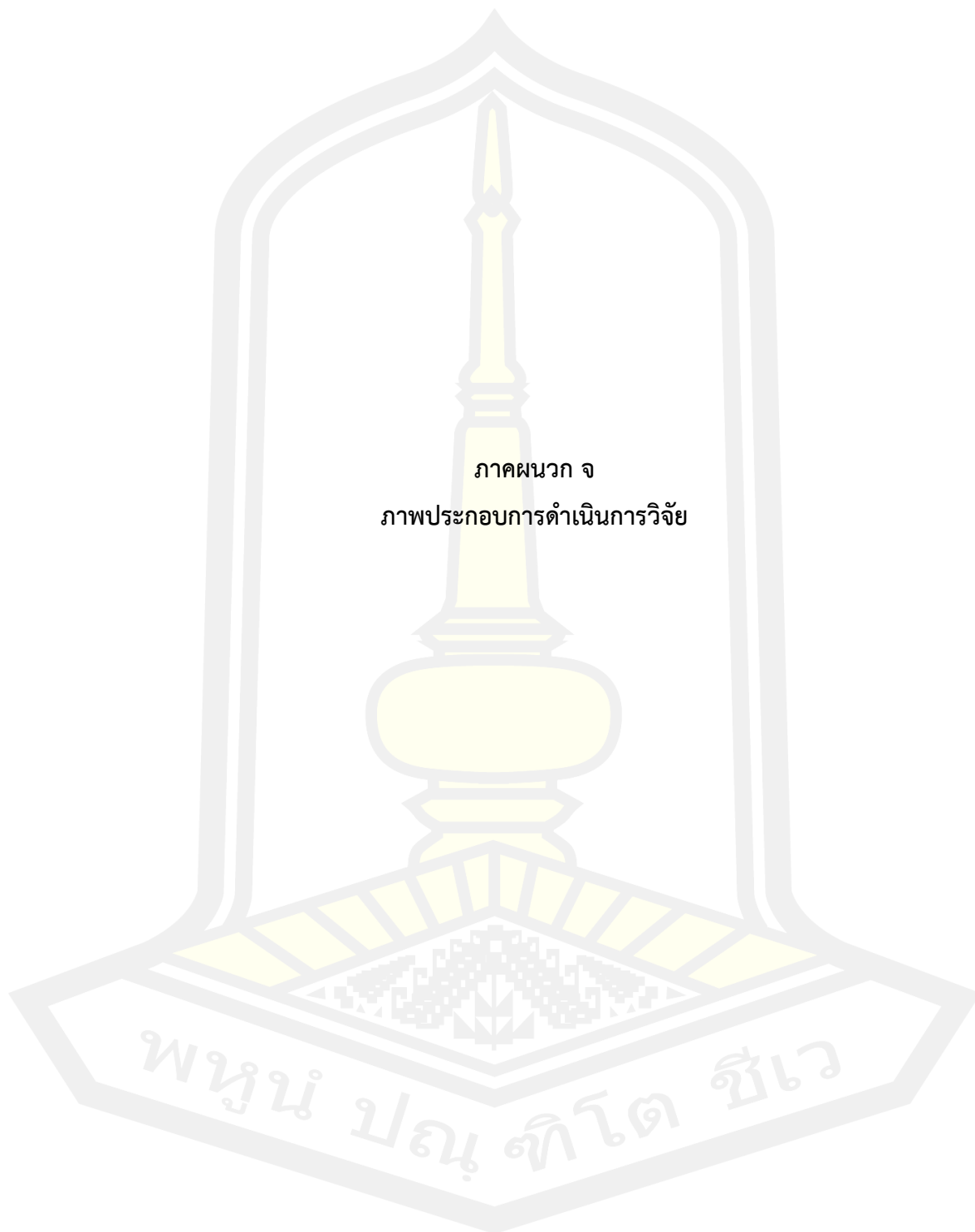
การนิเทศ
การศึกษา

1. สถานศึกษามีการวางแผนการจัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ
2. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาอื่นหรือหน่วยงานอื่น ๆ ในการจัดการเรียนรู้ เช่น Facebook, Line, My Space เป็นต้น
3. แต่งตั้งคณะกรรมการในการนิเทศรูปแบบออนไลน์หรือออนไลน์สัปดาห์ละครั้ง และสร้าง Google Form สำหรับผู้นิเทศ บันทึก Link ข้อมูลความคิดเห็นของผู้นิเทศที่บันทึกไว้ใน การนิเทศออนไลน์ผ่านกลุ่ม Facebook หรือ Google Plus
4. นิเทศการสอนในชั้นเรียนและสะท้อนผลร่วมกันกับคณะครู แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันโดยการประชุม PLC รูปแบบ Mind Model โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้อำนวยความสะดวกในการสื่อสาร เช่น Google classroom, Facebook, Line หรือ กลุ่ม Google Plus เพื่อให้ครูบันทึกข้อมูลภาพถ่าย คลิปวิดีโอ กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน
5. เลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการจัดการเรียนรู้ และนำข้อมูลที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาจัดเก็บไว้อย่างเป็นระบบใน Google Drive และแชร์ข้อมูลให้ครูทุกคนเข้าใช้งานได้ทุกที่ทุกเวลา
6. ขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษาเป็นวิทยากร โดยมุ่งเน้นการสื่อสารโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการพัฒนาผู้นิเทศเกี่ยวกับความรู้ และทักษะการนิเทศงานวิชาการการเรียนการสอน และการสร้างเครื่องมือนิเทศ
7. มุ่งเน้นให้ครูนำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไขผู้เรียน ให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น
8. ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาโดยใช้เครื่องมือสื่อสารรูปแบบออนไลน์ที่ทันสมัย สะดวกและรวดเร็ว เช่น Line, เพจ Facebook, ระบบ AMSS เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศงานวิชาการและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา

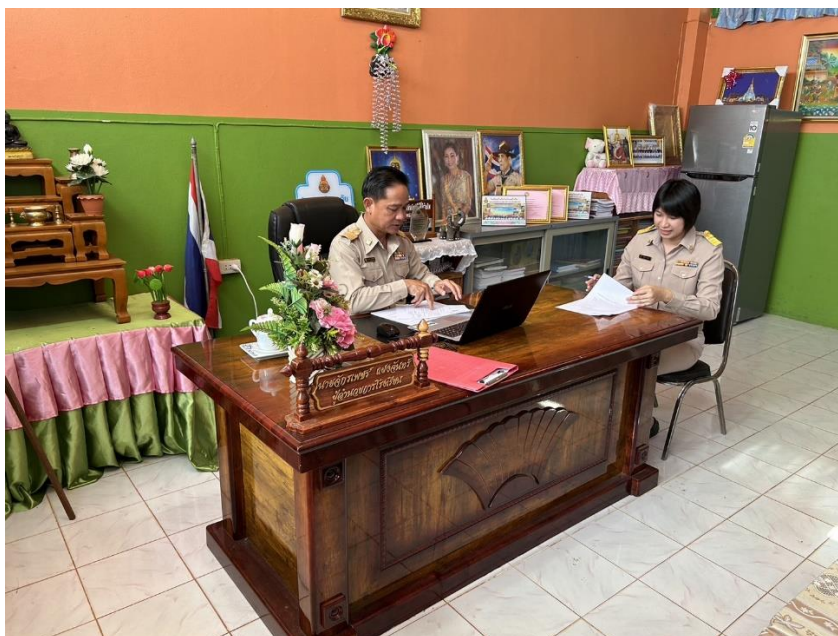
สรุปได้ว่า แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีองค์ประกอบทั้งหมด 6 ด้าน และมีแนวทาง 32 แนวทาง ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4 แนวทาง ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 5 ทาง การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 5 แนวทาง การวัดผลและประเมินผล 4 แนวทาง การนิเทศการศึกษา 8 แนวทาง และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6 แนวทาง

ภาพประกอบ แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ภาคผนวก จ
ภาพประกอบการดำเนินการวิจัย

พหุ ม ประ โท ชี เว

สัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) จาก นายจักรเพชร แผงจันทร์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหินโงมโนนสร้างไพ

สัมภาษณ์แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practice) จาก นายพลศักดิ์ เขียวคล้าย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านต้นผึ้ง

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	วารุณี ภาวงศ์
วันเกิด	วันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2537
สถานที่เกิด	อำเภอหนองหาน จังหวัดสกลนคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 224 หมู่ 8 ตำบลคำบ่อ อำเภวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร รหัสไปรษณีย์ 47150
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู อันดับ ค.ศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนบ้านคำก่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตำบลท่าศิลา อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร รหัสไปรษณีย์ 47190
ประวัติการศึกษา	2561 ปริญญาการศึกษาบัณฑิต สาขาสังคมศึกษา (กศ.บ.) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2566 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารและพัฒนการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พหุบัณฑิต ชีวะ